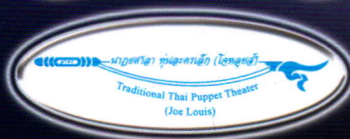

ประกาศเกียรติคุณ

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ เล่มที่ ๒๔

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ประกาศเกียรติคุณ
บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔
เล่มที่ ๒๔

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
จัดพิมพ์และเผยแพร่พุทธศักราช ๒๕๕๕

เรื่อง ประกาศเกียรติคุณบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ เล่มที่ ๒๔

คัดเลือกโดย คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ
จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
พุทธศักราช ๒๕๕๕ จำนวน ๓,๕๐๐ เล่ม

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

National Library of Thailand Cataloging in Publication Data
สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี.
ประกาศเกียรติคุณบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ เล่มที่ ๒๔. - กรุงเทพฯ : สำนักงาน, ๒๕๕๕.
๑๗๖ หน้า.

๑. บุคคลดีเด่น I. ชื่อเรื่อง.
920.7

ISBN : 978-616-235-111-2

คณะบรรณาธิการ

นางสาววันเพ็ญ เข็นตระกูล
นายสุรินทร์ เงินรูปงาม
นายเมธี เพื่อนทอง
นายมานิช ความนิย
นางรัชนี้ ศรีสุข
ร้อยตำรวจตรี หญิง เมทินี ศรีรุ่งเรือง

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๖๒๙ ๙๔๓๑ โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๓๒๒

เว็บไซต์ <http://www.identity.opm.go.th>

จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ identity@opm.mail.go.th

พิมพ์ที่ ห้างหุ้นส่วนจำกัด ไอเดีย สแควร์

เลขที่ ๘๖ ถนนจรัลสนิทวงศ์ ซอยจรัลสนิทวงศ์ ๕๗/๒ แขวงบางบำหรุ เขตบางพลัด กรุงเทพฯ ๑๐๗๐๐

โทร. ๐-๒๔๓๓-๔๗๙๑ โทรสาร ๐-๒๘๘๑-๘๕๓๙ กิด ๐

คำนำ

ด้วยคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พิจารณาว่าบุคคล หน่วยงาน และโครงการต่างๆ ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนที่ได้สร้างสรรค์ผลงานดีเด่นในระดับชาติ ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติ และเป็นผู้ที่มีความประพฤติ ปฏิบัติตนเหมาะสมทั้งในด้านการครองตน การครองคน และการครองงาน สมควรให้มีการส่งเสริมให้กำลังใจ ยกย่องประกาศเกียรติคุณ และเผยแพร่ผลงานของบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติเหล่านี้ให้กว้างขวาง เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีในการพัฒนาและประพฤติปฏิบัติตนต่อไป

คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติขึ้น เพื่อทำหน้าที่ในการพิจารณาคัดเลือกผลงานดีเด่นของชาติประเภทบุคคล หน่วยงาน และโครงการ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน โดยได้กำหนดขอบเขต หลักเกณฑ์ วิธีการดำเนินงานตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือก บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ซึ่งผลงานที่ได้รับการคัดเลือกต้องเป็นผลงานที่ดีเด่นระดับชาติเป็นที่ประจักษ์ และยอมรับว่าเกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติอย่างแท้จริง โดยการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ได้เริ่มดำเนินการมาตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๒๖ เป็นต้นมา

สำหรับหน้าที่ของคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งคือการเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติประเภทบุคคล หน่วยงาน และโครงการให้ไปสู่สาธารณชนทั่วประเทศ ซึ่งผู้สร้างสรรค์ผลงานเหล่านี้ได้ยึดมั่นในคุณงามความดี พร้อมทั้งจะเสียสละกำลังกาย กำลังความคิด ตลอดจนประโยชน์ส่วนตน เพื่อให้เกิดผลงานที่ดีเด่น ผลการปฏิบัติงานและประพฤติตนสามารถเป็นตัวอย่างที่ดีที่กระตุ้นให้แก่บุคคลและหน่วยงานอื่นๆ ได้ยึดถือเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตนให้มากขึ้น ด้วยความภาคภูมิใจต่อไป

ดังนั้น เพื่อให้การเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติได้เป็นไปอย่างกว้างขวาง คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี จึงได้รวบรวมผลงานดีเด่นของชาติทั้งประเภทบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ จำนวน ๑๑ ราย สำหรับเผยแพร่แก่นักเรียน นักศึกษา เยาวชน และประชาชนทั่วไป โดยหวังว่าหนังสือเล่มนี้ ซึ่งนับเป็นเล่มที่ ๒๔ จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจในงานพัฒนาสาขาต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติในการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ ได้เป็นอย่างดี

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

เป็นผลงานของคนไทยที่ทุกคนสมควรภาคภูมิใจร่วมกันในระดับชาติและยอมรับร่วมกันในส่วนรวม

เป็นผลงานที่หน่วยงานรัฐ องค์กรภาคเอกชนและบุคคลได้กระทำให้จนเห็นผลแน่นอนแล้วสมควรนำผลงานดีเด่นออกมาเผยแพร่และประชาสัมพันธ์เพื่อให้หน่วยงานและบุคคลทั่วไปได้รู้จักและยึดถือตามที่กำหนดไว้

การแสวงหาผลงานดีเด่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

จำแนกตามประเภทของผลงานดีเด่น ดังต่อไปนี้

๑. การแสวงหาผลงานดีเด่นของบุคคล

จัดทำทำเนียบของหน่วยงาน องค์กรและสถาบันต่างๆ ที่มีการให้รางวัลและประกาศเกียรติคุณแก่บุคคลผู้กระทำความดี หรือบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ ติดตามผลงานตัดสินให้รางวัลและประกาศเกียรติคุณแก่บุคคลตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

๒. ผลการแสวงหาผลงานดีเด่นของหน่วยงานภาครัฐ

ส่งแบบสอบถามไปยังหน่วยงานภาครัฐต่างๆ แล้วให้ส่งแบบสอบถามกลับมาวิเคราะห์และประมวลข้อมูลหรือผลงาน

จัดส่งผู้แทนหรือคณะทำงานเฉพาะกิจไปประเมินผลงานของหน่วยงานรัฐรับข้อมูลและข่าวสารผลงานของหน่วยงานภาครัฐจากสื่อมวลชน ประชาชน และองค์กรภาคเอกชน

รับข้อมูลที่อนุกรรมการนำมาเสนอให้พิจารณา

๓. การแสวงหาผลงานดีเด่นขององค์กรภาคเอกชน

จัดทำทำเนียบขององค์กรภาคเอกชนทั้งประเภทไม่แสวงหาผลกำไรและประเภทที่ดำเนินธุรกิจเพื่อแสวงหาผลกำไร เพื่อประโยชน์ในการแสวงหาและติดตามผลงานดีเด่นตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้

ติดต่อขอทราบผลงานการดำเนินการและผลงานดีเด่นขององค์กรภาคเอกชนทั้ง ๒ ประเภท

แนวทางการเผยแพร่ผลงานดีเด่น

ผลงานดีเด่นของบุคคล หน่วยงาน และโครงการที่ได้รับการยกย่อง ประกาศเกียรติคุณให้เป็นผลงานดีเด่นระดับชาติ จะได้รับการเผยแพร่ผลงานไปยังสาธารณะในรูปของหนังสือ วีดิทัศน์ บทความที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุต่างๆ และสถานีโทรทัศน์ต่างๆ ตามโอกาสที่เหมาะสม

ประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ

ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีได้มีประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือก บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ซึ่งมีผลงานดีเด่น เป็นประโยชน์ต่อชาติบ้านเมือง เพื่อยกย่องเชิดชูและประกาศเกียรติคุณ สร้างขวัญและกำลังใจแก่ผู้ได้รับรางวัล และเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนและหน่วยงานอื่นๆ ยึดถือปฏิบัติเป็นแบบอย่างในการประพฤติปฏิบัติตน และสร้างผลงานที่เป็นประโยชน์ต่อไป นั้น

เนื่องจากประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวใช้มาระยะเวลาหนึ่งแล้ว ประกอบกับสภาพการณ์ของสังคมมีการเปลี่ยนแปลง จำเป็นต้องปรับปรุงหลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ให้มีความสอดคล้องเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และเพื่อให้การคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น จึงขอยกเลิกประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าวข้างต้น และกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติขึ้นใหม่ ดังนี้

๑. รางวัลผลงานดีเด่น มี ๓ ประเภท

- ๑.๑ ประเภทบุคคล
- ๑.๒ ประเภทหน่วยงาน
- ๑.๓ ประเภทโครงการ

๒. รางวัลสำหรับบุคคล หน่วยงาน และโครงการที่มีผลงานดีเด่น มี ๕ สาขา ดังนี้

- ๒.๑ สาขาพัฒนาสังคม
- ๒.๒ สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
- ๒.๓ สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๒.๔ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- ๒.๕ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

งานแถลงข่าว
บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

นายเอนก เพิ่มวงศ์เสนีย์ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ประธานแถลงข่าว
 ผลการคัดเลือกบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔
 เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๕๔
 ณ ห้องประชุม ๑ อาคารหอประชุม กรมประชาสัมพันธ์

นายเอนก เพิ่มวงศ์เสนีย์
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

นายนิติ เปรมรติ
ประธานอนุกรรมการฯ

การแสดงนาฏยศาลาหุ่นละครเล็ก (โจหลุยส์)

การจัดแสดงนิทรรศการผลงานของบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

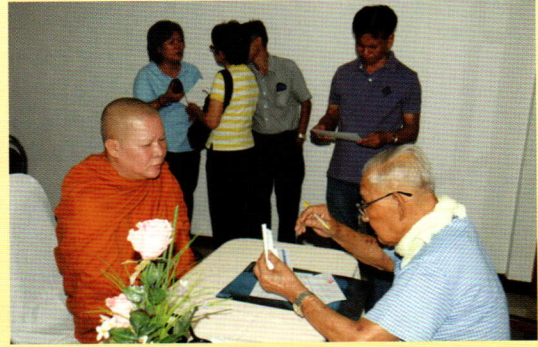

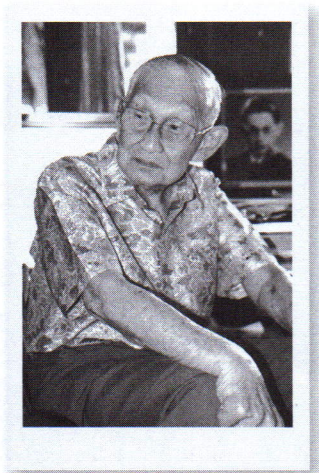
นายแพทย์สมหมาย ทองประเสริฐ

บุคคลดีเด่นของชาติ

สาขาพัฒนาสังคม

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

นายแพทย์สมหมาย ทองประเสริฐ

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

“ผู้รักษาชีวิต รอดจากมะเร็ง”

คติประจำใจ

“ถึงแม้ไม่ทำดีในแดนดิน จะถวิลถึงสวรรค์นั้นอย่าหมาย
ถ้าแม้ไม่มีน้ำใจในอุรา ท่านจะหาน้ำใจจากใครได้”

นายแพทย์สมหมาย ทองประเสริฐ เป็นคนสิงห์บุรีโดยกำเนิด เกิดเมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๔๖๔ ปัจจุบันอายุ ๙๐ ปี เป็นบุตรของนายกิมซิด และนางพิมเสน ทองประเสริฐ มีบุตรธิดาทั้งสิ้นรวม ๗ คน นายแพทย์สมหมายฯ เป็นบุตรคนที่ ๕ พี่ชายคนโตของนายแพทย์สมหมายฯ คือ ศาสตราจารย์ พันตรี นายแพทย์ประจักษ์ ทองประเสริฐ เป็นอดีตผู้อำนวยการโรงพยาบาลศิริราช พี่ชายคนที่สองชื่อนายหงวน ทองประเสริฐ เป็นลูกศิษย์ท่านปรีดี พนมยงค์ พี่สาวคนที่สามและคนที่สี่แต่งงานเป็นแม่บ้าน น้องสาวคนที่หกยังมีชีวิตอยู่ ส่วนน้องชายคนที่เจ็ดเป็นนายทหารจบการศึกษาจากโรงเรียนวชิราวุธ ปัจจุบันมีพี่น้องที่ยังมีชีวิตอยู่เพียงสามคน คือพี่สาวคนที่สามอายุ ๙๔ ปี นายแพทย์สมหมายฯ อายุ ๙๐ ปี และน้องสาวอายุ ๘๔ ปี นอกนั้นเสียชีวิตหมดแล้ว

ประวัตินายแพทย์สมหมาย ทองประเสริฐ

พุทธศักราช ๒๔๘๗ - ๒๔๘๘	สำเร็จการศึกษาจากคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๔๘๘ - ๒๔๘๙	อาจารย์สอนคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๔๙๐ - ๒๔๙๓	สำเร็จการศึกษาการแพทยศาสตรบัณฑิตศิริราชพยาบาล
พุทธศักราช ๒๔๙๔ - ๒๔๙๕	เป็นแพทย์ประจำอยู่ที่สถานเสาวภา
พุทธศักราช ๒๔๙๕ - ๒๔๙๗	เป็นแพทย์แผนกศัลยกรรม โรงพยาบาลศิริราช
พุทธศักราช ๒๔๙๙ - ๒๕๑๗	เป็นผู้ก่อตั้งโรงพยาบาลสิงห์บุรี และเป็นผู้บริหารโรงพยาบาลสิงห์บุรี
พุทธศักราช ๒๕๑๘ - ๒๕๒๐	เป็นแพทย์ใหญ่สาธารณสุขจังหวัดสิงห์บุรี
พุทธศักราช ๒๕๒๑	ได้ทำการค้นคว้าวิจัย เริ่มใช้ยาสมุนไพรในการรักษาโรคมะเร็งโดยใช้แพทย์แผนปัจจุบันร่วมกับสมุนไพร

พุทธศักราช ๒๕๔๒	มอบสูตรยาให้กับองค์การเภสัชกรรมโดยร่วมงานกับ ดร.กฤษณา ไกรสินธุ์ ผู้ได้รับรางวัลแมกไซไซ (Magsaysay) ในการค้นคว้าวิจัยครั้งนี้
พุทธศักราช ๒๕๕๒	ประสบความสำเร็จในการคิดค้นเป็นสูตรยาตำรับแรกของประเทศไทย เป็นที่ยอมรับในการรักษาโรคมะเร็งในปัจจุบัน
ปัจจุบัน	เปิดคลินิกรักษาโรคมะเร็ง อยู่ที่จังหวัดสิงห์บุรี โดยอุทิศร่างกาย แรงใจ และเวลา เพื่อผู้ป่วยโรคมะเร็ง

ย้อนอดีตนายแพทย์สมหมาย ทองประเสริฐ

การศึกษา

ครอบครัวของนายแพทย์สมหมายฯ สนับสนุนการศึกษาเฉพาะผู้ชาย ส่วนผู้หญิงไม่ส่งเสียให้เล่าเรียน พี่ชายของนายแพทย์สมหมายฯ นับว่าได้เป็นชาวสิงห์บุรีคนแรกที่เข้ามาเรียนในกรุงเทพฯ ได้ทุนของร็อกกี้ เฟลเลอร์ ไปศึกษาต่อที่หอซอสบิตล์ สหรัฐอเมริกา ส่วนนายแพทย์สมหมายฯ เข้ามาศึกษาในกรุงเทพฯ ตั้งแต่เด็ก เมื่อพุทธศักราช ๒๔๗๑ ที่โรงเรียนเซนต์ปีเตอร์ (โรงเรียนประจำ) ซึ่งอยู่ตรง

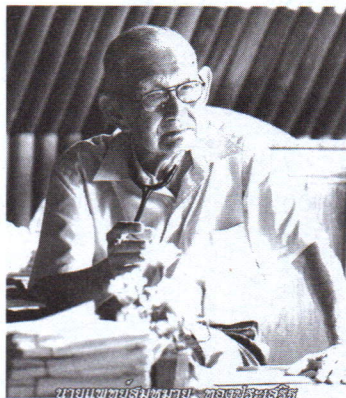
โรงพยาบาลศิริราช

ตึกซิงเกอร์สีพระยาในปัจจุบัน และจบชั้นมัธยม ๕ เมื่อปี ๒๔๗๘ ในสมัยนั้นการศึกษายังมีระดับชั้นมัธยม ๘ อยู่ไม่ได้มีเตรียมอุดมศึกษาเหมือนสมัยนี้และมาศึกษาต่อที่โรงเรียนอานวยศิลป์ปากคลองตลาด จบชั้นมัธยม ๘ ซึ่งเป็นรุ่นสุดท้าย หลังจากนั้นก็เปลี่ยนเป็นโรงเรียนเตรียมอุดม สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านเภสัชศาสตร์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และแพทยศาสตรบัณฑิต ศิริราชพยาบาล เมื่อปี ๒๔๙๔

จิตได้สำนึก “ชีวิตคือ ธรรมชาติ”

ท่านมีจิตสำนึกอยู่เสมอว่าในโลกนี้ธรรมชาติทำให้เกิดโลก แล้วธรรมชาติต้องมียาแก้โรคให้ด้วย เช่น การใช้ชิงโคนา (Cinchona) รักษาโรคมาเลเรีย ใบดิจิตาลิส (Digitalis) รักษาโรคหัวใจในสัตว์ เช่น แมว สุนัข ไม่สบายก็จะไปเที่ยวหาต้นหญ้ากินพออาเจียนแล้วก็หาย นั่นคือการรักษาสมดุลทางธรรมชาติ แต่มนุษย์เราโดยเฉพาะการแพทย์ทางตะวันตกไม่ค่อยคิดเรื่องนี้ พยายามค้นคว้าไปทางเคมีเป็นส่วนมาก

ท่านเข้าศึกษาต่อที่คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมีพี่ชายเป็นคนส่งเสียให้เล่าเรียน ท่านสำเร็จคณะเภสัชศาสตร์ได้เหรียญทองและเป็นอาจารย์ที่คณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามกฎของทางมหาวิทยาลัย ท่านสอนหนังสือเป็นเวลาได้ ๑ ปี ก็ลาออกไปศึกษาแพทย์ต่อที่ศิริราช สมัยนั้นหากจะเรียนแพทย์ต้องเรียนที่ศิริราชแห่งเดียวเท่านั้น ที่อื่นยังไม่มีการเรียนการสอน ในขณะเรียนท่านก็ใช้ความรู้ทางเภสัชศาสตร์ไปทำงานร้านขายยา เพื่อหารายได้ส่งเสียตัวเองเรียนแพทย์ จนกระทั่งสำเร็จการศึกษาในปี ๒๔๙๔ ซึ่งที่จริงแล้วท่านคุ้นเคยกับโรงพยาบาลศิริราชมาตั้งแต่เด็ก เนื่องจากตอนอายุเพียง ๗ - ๘ ขวบ เวลาเปิดเทอมท่านก็จะมาอยู่กับพี่ชายที่โรงพยาบาลศิริราช ส่วนมาก

จะไปอยู่กับพวกพี่ๆ พยาบาล เพราะพี่ชายต้องทำงาน สมัยเมื่อพุทธศักราช ๒๔๗๑ นั้น โรงพยาบาลศิริราชยังเป็นป่าอยู่เลย มีตึกเพียง ๕ ตึก มีโรงกระโจมใช้ผ้าซึ่งเป็นห้องผ่าตัด

สมัยเมื่อเรียนแพทย์ศิริราชอยู่ปี ๓ และปี ๔ จนกระทั่งสำเร็จการศึกษา และทำงานเป็นแพทย์ประจำบ้านแผนกศัลยกรรมอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช ท่านสนใจเรื่องการศึกษาะเร็งมาก เพราะการศึกษาระโรคอื่นๆ ทางศัลยกรรมสามารถรักษาให้หายได้ง่าย แต่การรักษาะเร็งนั้นยากมาก ไม่ว่าจะเป็นการผ่าตัดหรือฉายรังสีก็ดี

เนื่องจากท่านสำเร็จเภสัชศาสตรบัณฑิตก่อนมาเรียนแพทย์ ท่านจึงมีความคิดว่าจะค้นคว้าหาสมุนไพรมาช่วยในการรักษาะเร็งบ้างแต่ในขณะนั้นท่านเป็นลูกน้องไม่สามารถที่จะพูดเสนอความคิดได้ เมื่อสำเร็จการศึกษาจากศิริราชแล้ว ด้วยความที่เป็นคนชอบทดลอง ท่านมาอยู่สถานเสาวภา ๑ ปี ก็อยากทดลองเรื่องวัคซีนกับเชรุ่มในการรักษาโรคพิษสุนัขบ้า พอครบปีก็กลับมาเป็นศัลยแพทย์ที่โรงพยาบาลศิริราช เป็นศัลยแพทย์ได้สองปี สมัยนั้นไม่มีตำแหน่งให้ต้องเป็นลูกจ้าง ท่านเป็นลูกจ้างรับเงินเดือน เดือนละ ๗๐๐ บาท (สมัยนั้นทองบาทละ ๖๐ บาท)

หลังจากจบการศึกษาแพทย์

หลังจากจบการศึกษา ท่านตั้งใจว่าจะกลับไปอยู่จังหวัดสิงห์บุรีเพราะแม่ของท่านอยู่ที่นั่นตามลำพัง แม่ก็อายุมากแล้วไม่มีใครคอยดูแล เนื่องจากพ่อเสียชีวิตตั้งแต่ปี ๒๔๗๘ ดังนั้นเมื่อท่านทำงานที่โรงพยาบาลศิริราชครบ ๒ ปี อีกทั้งตัวเองอยากได้ตำแหน่งประจำ เพราะสมัยนั้นหาตำแหน่งประจำยากเหลือเกิน มีตำแหน่งประจำก็เป็นแผนกกระดูกซึ่งท่านไม่ต้องการ

โรงพยาบาลตำรวจ

วันหนึ่งขณะที่ท่านเดินทางกลับจากโรงพยาบาลศิริราช ท่านได้พบกับรุ่นพี่ที่ท่าน้ำศิริราช ชื่อ คุณหมออูทัย ศรีอรุณ (ภายหลังได้รับตำแหน่งพลตำรวจโทและเป็นจเรตำรวจ) เขาถามว่าท่านจะไปไหน ท่านก็ตอบว่าท่านจะกลับไปรับตำแหน่งหมอกระดูกที่โรงพยาบาลศิริราช เขาจึงออกปากว่าอยากให้ท่านไปช่วยที่โรงพยาบาลตำรวจ ถ้าวันนั้นผมกลับไปเป็นหมอกระดูกที่โรงพยาบาลศิริราชผมคงเกษียณอายุราชการแค่ ๖๐ ปี ไม่ได้มาเป็นหมอรักษามะเร็งในปัจจุบันนี้

ประวัติการทำงาน

ผู้เริ่มต้นโรงพยาบาลตำรวจ

เมื่อไปถึงโรงพยาบาลตำรวจ ท่านจึงได้พบว่าที่นั่นไม่มีความพร้อมอะไรเลย ท่านต้องจัดเตรียมบรรดาเครื่องมือเครื่องมือ จนสามารถผ่าตัดคนไข้ได้เอง สมัยนั้นโรงพยาบาลตำรวจเป็นเพียงโรงพยาบาลในแผนกตำรวจ ท่านทำงานจนกระทั่งได้ติดยศเป็นร้อยตำรวจเอก ก็ได้ทราบข่าวว่าที่จังหวัดสิงห์บุรี กำลังสร้างโรงพยาบาล ท่านจึงบอกหัวหน้าแผนกว่าจะขอย้ายไปโรงพยาบาลสิงห์บุรี หากโรงพยาบาลสิงห์บุรีสร้างเสร็จ หัวหน้าท่านไม่อนุญาต ท่านบอกว่า “ลือมาอยู่ที่นี่ไม่กี่เดือนสร้างความเจริญให้กับโรงพยาบาลตำรวจ ได้ผ่าตัด ได้ทำอะไรมากมาย ไม่อนุญาตให้ไปหรอก” เมื่อเหตุการณ์เป็นเช่นนั้น แต่ด้วยความต้องการที่จะอยากกลับไปทำงานที่โรงพยาบาลบ้านเกิดมากกว่า ในเดือนธันวาคมของปีนั้น ท่านจึงเขียนจดหมายลาออกทิ้งไว้แล้วจากไปอยู่ที่สิงห์บุรีโดยไม่ได้ร่ำลาผู้ใด

ค้นพบสมุนไพรรักษามะเร็ง

เมื่อพุทธศักราช ๒๔๙๘ ท่านรับราชการเป็นนายแพทย์ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลสิงห์บุรี ท่านได้เป็นหัวหน้าและในขณะเดียวกันท่านก็มีความเป็นตัวของตัวเอง ท่านได้เริ่มเสาะหายาสมุนไพรที่จะมาช่วยในเรื่องรักษามะเร็ง ขณะนั้นคนกำลังฮือฮาในการใช้ต้นทองพันชั่งรักษามะเร็ง ท่านก็ปลุกต้นทองพันชั่งไว้เป็นจำนวนมาก เมื่อมีคนไข้เป็นมะเร็งมารักษา ท่านก็ลองใช้ทองพันชั่งต้มให้คนไข้กิน แต่เมื่อมาดูผลการรักษากลับพบว่าไม่ได้ผล ทุกครั้งที่ท่านตรวจคนไข้ OPD (ผู้ป่วยนอก) ท่านก็พยายามถามถึงเรื่องตำรายาสมุนไพรรักษามะเร็งจากคนไข้และญาติเพื่อทดลองใช้แต่ที่ผ่านมาก็ยังไม่ได้ผลสักที

ปกติในวันเสาร์ - อาทิตย์นั้น ยังไม่มีคนไข้มากเท่าอย่างในปัจจุบัน ในปี ๒๕๐๘ บังเอิญท่านขับรถไปเที่ยวป่าในวันเสาร์ - อาทิตย์ ที่อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ เพื่อเสาะหาปุ่มของต้นไม้ชนิดต่างๆ เพราะชอบสะสมปุ่มไม้

วันหนึ่งท่านขับรถไปยังอำเภอวิเชียรบุรีไปที่บ้านชาวไร่คนหนึ่ง เพราะทราบว่าชาวบ้านคนนี้มีปุ้มไม่ใหญ่ และท่านก็ได้พบกับปุ้มไม่จริงๆ พร้อมกันนั้นท่านได้พบกับเจ้าของบ้านนั่งหายใจหอบเหนื่อยอยู่ในบ้าน และบังเอิญเป็นผู้ที่เคยรู้จักกัน ท่านจึงได้สอบถามประวัติได้ความว่ามีอาการไอ เหนื่อยหอบ จึงได้ไปตรวจรักษาที่โรงพยาบาลลพบุรี แพทย์ได้ทำการเอกซเรย์ปอดแล้ว พบว่ามีน้ำท่วมปอด แพทย์เจาะน้ำออกจากปอดและเจาะขึ้นเนื้อเยื่อส่งตรวจที่กรุงเทพฯ ผลการตรวจสรุปออกมาว่าเป็นมะเร็งปอดและน้ำท่วมปอดแพทย์ลพบุรีจะส่งคนไข้ไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลศิริราชแต่ผู้ป่วยไม่ยอมไปด้วยเหตุเพราะใกล้ๆ บ้านผู้ป่วยมีแพทย์แผนโบราณรักษาโรคมะเร็งด้วยสมุนไพร ท่านได้ลองตรวจสอบดูพบว่าน้ำท่วมปอดจริงผู้ป่วยไม่สามารถนอนได้ต้องใช้การนั่งพิงแทนจากนั้นท่านก็ลาคนไข้กลับและไม่ได้สนใจคนไข้คนนี้อีก ๘ เดือนต่อมาท่านได้กลับมาที่บ้านผู้ป่วยคนเดิม ตอนนั้นคิดว่าผู้ป่วยได้เสียชีวิตแล้ว ตั้งใจจะไปซื้อปุ้มไม่ที่ตั้งอยู่ในบ้านผู้ป่วยจากภรรยาผู้ป่วย แต่แทนที่จะพบผู้ป่วยเสียชีวิต กลับพบว่าผู้ป่วยมีชีวิตรอยู่และเดินเหินได้ปกติ

กรณีนี้ทำให้ท่านสนใจมากและได้เดินทางไปยังโรงพยาบาลลพบุรี เมื่อพบแพทย์ที่รักษาผู้ป่วยรายนี้ เพื่อขอดูหลักฐานรายงานและผลเอกซเรย์ของผู้ป่วย แต่แพทย์หาให้ได้ ท่านจึงคิดว่าผู้ป่วยรายนี้ไม่น่าจะเป็นมะเร็งปอดและแพทย์คงตรวจผิด ท่านจึงไม่ได้สนใจยาสมุนไพรมารับนี้

ต่อมาพุทธศักราช ๒๕๑๒ มีพ่อค้าคนหนึ่งที่เคยอยู่ตลาดสิงห์บุรี แล้วได้ย้ายไปทำมาหากินที่กรุงเทพฯ ได้กลับมาอยู่ที่จังหวัดสิงห์บุรีท่านทราบข่าวว่าเขาเป็นมะเร็งและเป็นมากแล้ว จึงเดินทางไปเยี่ยมพบว่าผู้ป่วยผ่ายผอมไปมาก ที่ลิ้นมีแผลเต็มไปหมด มีเลือดซึมตลอด กลืนเหม็น หุบปากไม่ได้ มีก้อนน้ำเหลืองใต้คางก้อนโตมาก ผู้ป่วยต้องใช้อ่างรูปไตรรงค์ใต้คาง ถามผู้ป่วยก็ทราบว่าตนเป็นมะเร็งที่ลิ้นรักษาด้วยวิธีฉายแสงที่โรงพยาบาลรามมา แต่อาการไม่ดีขึ้นแพทย์ให้กลับมาอยู่ที่บ้านบอกว่ารักษาไม่ได้ให้ใช้ยาแก้ปวดเท่านั้น

เมื่อท่านเห็นเช่นนี้ จึงนึกถึงสมุนไพรที่อำเภอวิเชียรบุรีจึงได้แนะนำให้ผู้ป่วยใช้ยาชานันธุ์ ผู้ป่วยตอบตกลง ท่านจึงไปขอสมุนไพรมาทั้งหมด ๔ หม้อ โดยท่านเป็นคนต้มยาให้คนไข้เอง ต้มจนเหลือ ๑ ถ้วยแก้ว แล้วให้คนไข้หยดใส่ปากกินให้หมดใน ๑ วัน ยา ๑ หม้อ ต้มกินได้ ๑๕ วัน ผู้ป่วยกินแต่ยาสมุนไพร อาหาร น้ำ และยาแก้ปวด โดยไม่ใช้ยาอะไรเลย ทว่าอาการของผู้ป่วยกลับดีขึ้น ดีขึ้น ผลที่ลิ้นค่อยๆ ยุบลง กลืนเหม็นก็น้อยลง ก้อนใต้คางก็ยุบลง น้ำหนักตัวเริ่มเพิ่มขึ้น อาการค่อยๆ ดีขึ้น และคนไข้เริ่มพูดได้

ท่านจึงไปขอยาสมุนไพรอีก ๔ หม้อ ต้มรับประทานเหมือนเดิม อาการของคนไข้ก็ดีขึ้นขึ้นเรื่อยๆ พอครบ ๔ เดือน ลิ้นยุบลงมากจนแผลหายเหลือก้อนเท่าไข่นกกระทา ติดแน่นตรงใต้คาง ท่านก็ไปขอยามาอีก ๔ หม้อ ต้มให้กินทุกวันจนครบ ๖ เดือน ผู้ป่วยมีอาการเหมือนคนปกติ อ้วนขึ้น เดินไปตลาดได้ ท่านแนะนำผู้ป่วยว่า ควรไปทำการผ่าตัดก้อนที่คางและแผลที่ลิ้นออกแต่ผู้ป่วยไม่ยอม บอกว่าเมื่อกินยุบแล้ว ขอกินยาต่อไปเรื่อยๆ ผู้ป่วยมีอาการดีอยู่ ๖ เดือนแผลที่ลิ้นก็เริ่มบวมและแตก ในที่สุดผู้ป่วยก็ถึงแก่กรรม เพราะเลือดออกที่ลิ้นมาก

จากการติดตามผู้ป่วยรายนี้ด้วยตนเองทุกวัน จึงเห็นว่ายาสมุนไพรดำรับนี้มีประโยชน์ในการรักษามะเร็ง ท่านจึงไปขอสูตรยาดำรับนี้ จากแพทย์แผนโบราณท่านนั้น แต่ท่านไม่ยอมให้เพราะท่านบอกว่าท่านเคยรักษาโรคมะเร็งหายมาหลายรายแล้ว แต่หมอแผนปัจจุบันไม่ยอมรับ

การรักษาได้รับการยอมรับจากสากล

ประมาณเดือนกันยายน - ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๑๗ มีเลขเซอร์ทัวร์ของคณะออโรปีดิคส์จากกรุงเทพฯ ไปประชุมที่จังหวัดนครสวรรค์ ท่านเห็นเป็นโอกาสดีที่ได้นำเสนอเรื่องคนไข้มะเร็งที่หัวเข่า จังหวัดตราด ท่านจึงไปประชุมด้วย พร้อมทั้งขอรายการเฉพาะคนที่เป็นมะเร็งหัวเข่าในที่ประชุม รวมทั้งแฟ้มของโรงพยาบาลเลิดสินและของท่าน พร้อมทั้งขอร้องว่าถ้าพบคนไข้เช่นนี้ กรุณาอย่าตัดขา ให้ส่งให้ท่านรักษาจะได้มีผลงานออกมามากๆ แต่ท่านก็ไม่เคยได้คนไข้จากโรงพยาบาลเลย

เมื่อท่านเห็นว่าทางการแพทย์ของเราไม่สนใจผลงานของท่าน ในเดือนพฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๑๗ ท่านจึงเขียนจดหมายไปหาดอกเตอร์แซงค์ (Shank) ผู้ซึ่งเป็นโตเรกเตอร์ ทอกซิโคโลยีของรัฐแคลิฟอร์เนีย (Director toxicology California) บอกว่าท่านพบสมุนไพรหนึ่งดำรับ โดยให้คนไข้เป็นมะเร็งกินยาต้มเพียงอย่างเดียว มะเร็งก็สามารถยุบได้ ดอกเตอร์แซงค์ ติดต่อผมมาทันที ว่าขอให้เตรียมคนไข้มะเร็งที่กินยาต้มแล้วยุบไว้ให้ดู พร้อมทั้งเอกสาร รายงานและผลชิ้นเนื้อ

ต้นเดือนธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๑๗ ดอกเตอร์แซงค์ ได้เดินทางมาหาท่านที่จังหวัดสิงห์บุรีพร้อมโปรเฟสเซอร์นิวเบิร์น เพื่อนซึ่งเป็นพยาธิวิทยา (Pathologist) เมื่อท่านรายงานคนไข้ที่เตรียมไว้พร้อมชิ้นเนื้อให้ดู ดอกเตอร์แซงค์ก็ยอมรับว่ายาต้นดำรับนี้น่าจะเป็นประโยชน์ในการรักษามะเร็ง

ดอกเตอร์แซงค์ขอนำยาต้นตำรับนี้ พร้อมตัวยาไปทำการค้นคว้าวิจัยที่สหรัฐอเมริกา แต่ท่านไม่ยอมเพราะท่านอยากให้เมืองไทย คนไทยมีชื่อเสียงในการค้นคว้ารักษามะเร็ง เมื่อเป็นเช่นนี้ ดอกเตอร์แซงค์ก็ให้ท่านเลือกที่จะทดลองกับมะเร็งชนิดใด ท่านเสนอว่าขอทดลองกับมะเร็งเต้านม เพราะเป็นอวัยวะที่อยู่ภายนอก โตและเห็นได้ง่าย

เมื่อดอกเตอร์แซงค์กลับไปสหรัฐอเมริกาแล้ว ก็ได้ส่งคาร์ซิโนเจน (Carcinogen) ชนิดที่ทำให้เกิด มะเร็งเต้านมในหนูมานานาน และท่านก็ได้ร่วมทำการทดลองกับอาจารย์ท่านหนึ่งที่มหาวิทยาลัยมหิดล โดยท่านตั้มยาชนิดที่ขึ้นจนเกือบเหนียวส่งไปให้ทดลองทุก ๗ วัน ผลการทดลองก็สอดคล้องให้เห็นว่ายาตั้มนี้ สามารถทำให้หนูที่เกิดมะเร็งเต้านมยุบได้ แต่ทำได้เพียง ๓ ปี อาจารย์ท่านนี้ก็ไปเรียนปริญญาเอกต่อที่ สหรัฐอเมริกา การทดลองจึงต้องยุติลง ในปี ๒๕๒๐ และอาจารย์ท่านนี้เมื่อกลับมาจากสหรัฐอเมริกาก็ไม่ได้สนใจที่จะทดลองยานี้ต่อ

เมื่อพุทธศักราช ๒๕๑๘ ท่านได้เลื่อนขึ้นเป็นนายแพทย์ใหญ่ คือนายแพทย์สาธารณสุข ประจำ จังหวัดสิงห์บุรี และลาออกจากราชการเมื่อวันที่ ๑ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๒๑ ขณะนี้เป็นข้าราชการบำนาญกระทรวงสาธารณสุข การที่ลาออกก่อนเกษียณอายุราชการ เพราะต้องการค้นคว้าและรักษามะเร็งด้วยสมุนไพรเพียงอย่างเดียว โดยไม่ต้องมีภาระกับหน้าที่ราชการ

ประมาณปี ๒๕๒๔ มีผู้หญิงมาหาท่านคนหนึ่ง แนะนำตนว่าทำงานเกี่ยวกับการค้นคว้าโรคมะเร็ง อยู่สหรัฐอเมริกา ได้บินกลับมาเยี่ยมเมืองไทยและเป็นเพื่อนกับนายช่างชลประทาน ชื่อคุณจำรูญ เป็นโรคมะเร็งกระเพาะอาหารชนิด ซาโคมา (SARCOMA) ทำการผ่าตัดเรียบร้อยแล้ว และแพทย์ผู้ผ่าตัด บอกว่าไม่มียารักษามะเร็งชนิดนี้ แต่พอกลับมา พุทธศักราช ๒๕๒๔ ได้ทราบว่าคุณจำรูญ ยังมีชีวิตอยู่ และทำงานปกติ จึงทราบว่าคุณจำรูญรับประทานยาสมุนไพรของคุณหมอสมหมาย

(คุณจำรูญมีชีวิตอยู่จนเกษียณราชการในตำแหน่งรองอธิบดีกรมชลประทาน)

เมื่อปี ๒๕๒๖ มีผู้หญิงชาวบ้านมาหาท่าน บอกว่าขอให้ช่วยไปดูญาติผู้หญิงป่วยที่โรงพยาบาลสิงห์บุรี ท่านก็ไปดูให้ พบว่าคนไข้นอนยกหัวสูง ไอ หอบ และท้องโตมาก หมอผู้ดูแลบอกว่ารักษาไม่ได้ และอยู่ได้ไม่นาน ท่านจึงไปขออนุญาตแพทย์เจ้าของคนไข้ เพื่อลองทำการรักษาดู แพทย์เจ้าของคนไข้ก็อนุญาต

วิธีรักษาคนไข้รายนี้

๑. เจาะน้ำในช่องปอด (elfusion) ออกใส่ Erdoxan ละลายน้ำกลั่นเข้าไป ๒ ขวด
๒. เจาะน้ำในช่องท้อง (oscites) ออกจนหมด ใส่ Erdoxan ๒ ขวด
๓. ให้พวกพลาสติกมาและ smins said
๔. ให้รับประทานยาสมุนไพร
๕. ให้ 5 Fu 1000 mg

ทำการเจาะทั้งปอดและท้องอยู่ ๕ ครั้ง ห่างกัน ๗ วัน คนไข้ดีขึ้นเรื่อยๆ หมอเจ้าของไข้จึงอนุญาตให้กลับบ้าน ท่านก็ให้กินยาสมุนไพรมาตลอด พร้อมทั้งแนะนำให้คนไข้ ผ่าท่อนท้องออกคนไข้ไม่ยอม บอกว่าหายดีแล้วจะผ่าทำไม ท่านให้รับประทานจนครบ ๕ ปี ผู้ป่วยก็หยุดกิน และไม่ติดต่อมาหลังจากคนไข้หยุดกินยาสมุนไพร ๑ ปี ญาติก็มาหาท่านอีก บอกว่าคนไข้เริ่มมีอาการเหมือนเดิม ขณะนี้อยู่โรงพยาบาลรามาริบัติ ท่านก็เขียนประวัติการรักษาให้ไป และผู้ป่วยรายนี้ก็เสียชีวิตที่โรงพยาบาลรามาริบัติ ด้วยเหตุนี้ผมเห็นว่าการใช้ยาเคมีร่วมกับสมุนไพรดำรับนี้สามารถช่วยยืดชีวิตคนไข้ไปได้อย่างดี

ต่อมามีคนไข้ผู้หญิงอายุประมาณ ๖๐ ปี มาหาท่านด้วยอาการท้องโตมาก ต้องนอนตะแคงซ้ายหรือขวา นั่งไม่ได้ ญาติบอกว่าไปรักษาโรงพยาบาลในกรุงเทพ แล้วหมอไม่รับรักษา ท่านจึงใช้วิธีเดียวกับคนแรก พอเจาะน้ำในช่องท้องออกหมด คลำได้ก้อนเล็กบ้างใหญ่บ้าง เป็นพวงอยู่ในช่องท้อง เมื่อเป็นเช่นนี้ท่านก็รักษามาตลอดก่อนในท้องยุบลงหมด ท่านก็ให้รับประทานยาสมุนไพรตลอดครบ ๒ ปี คนไข้ไม่ยอมกินยาต่อในที่สุดก็เป็นเหมือนเดิมและถึงแก่กรรม

จะเห็นได้ว่าอาการมะเร็งที่ทางโรงพยาบาลไม่รับรักษาแล้ว เมื่อท่านได้ทดลองทำการรักษาได้ผลค่อนข้างดี ท่านก็ใช้วิธีนี้กับคนไข้ที่เป็นมะเร็ง (Solid Tumour) โดยการให้รับประทานยาสมุนไพรควบไปด้วยทุกคน และเกือบทุกอวัยวะก็ได้ผลดีในคนไข้ที่เป็นมะเร็งไม่มากนัก

ต่อจากนั้น ก็ได้เริ่มการค้นคว้าเป็นทางการที่ศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล โดยอาจารย์แพทย์หญิงกาญจนา เกษสะอาด เป็นผู้ควบคุมการทดลองอยู่ ๘ ปี ได้ให้ปริญญาโทแก่นักศึกษาที่ทำการค้นคว้าพบว่าสมุนไพรตำรับนี้สามารถกระตุ้นร่างกายให้มีภูมิคุ้มกันต้านต่อมะเร็งได้โดยยานี้ไปกระตุ้น Activity ของ Macrophage cell T.Lymphocy, Natural Killer cell ในร่างกายของคนเรา เมื่อแพทย์หญิงกาญจนา เกษสะอาด เกษียณอายุราชการก็ไม่มีแพทย์ผู้ใดสนใจที่จะทำการค้นคว้าต่อไปอีก

ปัจจุบันด้วยวัยถึง ๘๐ ปี นายแพทย์สมหมายฯ ยังคงตรวจรักษาผู้ป่วยโรคมะเร็งที่คลินิก นายแพทย์สมหมาย ทองประเสริฐ จังหวัดสิงห์บุรี โดยมีผู้ป่วยมารับการตรวจรักษาวันละประมาณ ๒๐๐ ราย ทุกรายได้รับการตรวจรักษาจากนายแพทย์สมหมายฯ ซึ่งผู้มารับการรักษามีตั้งแต่อายุน้อยไม่มีเงินค่ารักษาจนถึงมีฐานะร่ำรวย ซึ่งหากรายใดไม่มีเงินคุณหมอก็จะไม่คิดค่าใช้จ่าย ผลการรักษา รายใดเป็นไม่มากก็สามารถรักษาหายเป็นส่วนใหญ่ สำหรับผู้ป่วยเป็นมะเร็งระยะสุดท้ายก็สามารถยืดอายุให้ยืนยาวต่อไป นับว่าเป็นการช่วยลดค่าใช้จ่ายจากการต้องสั่งซื้อยาแผนปัจจุบัน จากต่างประเทศ นายแพทย์สมหมาย ทองประเสริฐ ผู้มีความรู้ความสามารถ และเชี่ยวชาญการใช้ยาสมุนไพรรักษาโรคมะเร็ง ได้อุทิศตนเพื่อช่วยเหลือผู้ป่วยโรคมะเร็งที่ได้รับความทุกข์ทรมานจากโรคร้าย ให้หายจากโรคร้ายโดยไม่เลือกชั้นวรรณะและชนชาติ ให้สามารถดำรงชีวิตที่ยืนยาวช่วยเหลือตนเอง ครอบครัว และสังคมได้อย่างมีความสุข

**คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
จึงเห็นควรยกย่อง
นายแพทย์สมหมาย ทองประเสริฐ
เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔**

สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

ประวัติของหน่วยงาน

รัฐบาลญี่ปุ่นได้ให้เงินช่วยเหลือแบบให้เปล่าจำนวน ๑๖๖ ล้านบาท (หนึ่งร้อยหกสิบหก ล้านบาทถ้วน) แก่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อสร้างศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ เป็นหน่วยงานหนึ่งของสำนักส่งเสริมและฝึกอบรมกำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขต กำแพงแสน ทำหน้าที่หลักในการให้บริการวิชาการแก่สังคม ซึ่งเป็นภารกิจ ๑ ใน ๔ ภารกิจหลัก ของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ทำพิธีเปิดเมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๒๔ โดยสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ได้เสด็จเป็นองค์ประธานพิธี

ในปี ๒๕๔๘ สภามหาวิทยาลัยได้อนุมัติให้จัดตั้งสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ขึ้นเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๘ มีสถานภาพเทียบเท่าคณะ ตามยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ เพื่อให้การบริหารจัดการมีประสิทธิภาพในการให้บริการวิชาการที่เหมาะสมสอดคล้อง กับภารกิจหลักและความคล่องตัวในการบริหารจัดการ สามารถวางแผนกำหนดนโยบายและทิศทางการ พัฒนาหน่วยงานตามศักยภาพและความพร้อม ปัจจุบันแบ่งส่วนราชการภายในเป็น ๕ ฝ่าย ประกอบด้วย สำนักงานเลขานุการ ฝ่ายส่งเสริมเผยแพร่และฝึกอบรม ฝ่ายสื่อการส่งเสริม ฝ่ายสื่อสาร การตลาด ฝ่ายการศึกษา วิจัยและพัฒนา

การพัฒนาอาชีพและคุณภาพชีวิต

โครงการฝึกอบรมวิชาชีพ

การให้บริการวิชาการแก่สังคม ซึ่งเป็นภารกิจหลักอย่างหนึ่งของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ทำหน้าที่การให้บริการวิชาการแก่สังคมตั้งแต่เปิดดำเนินการ ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติจนถึงปัจจุบัน ได้นำความรู้และเทคโนโลยีที่เหมาะสม ไปส่งเสริมและเผยแพร่แก่เกษตรกรและประชาชนที่สนใจ ได้จัดโครงการฝึกอบรมวิชาชีพเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมและชุมชนทั้งระดับชาติและนานาชาติ รวมถึงการจัดฝึกอบรมอาชีพตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลและชุมชนระดับท้องถิ่น ภายใต้ความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มาอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนพัฒนาประชาชนของประเทศ ให้มีอาชีพอย่างมั่นคง โดยเฉพาะภาคการเกษตรซึ่งเป็นอาชีพหลักของประเทศไทยในการผลิตอาหาร เพื่อเลี้ยงชีพของมวลมนุษยชาติ เนื่องจากอาชีพทางการเกษตรที่มีความมั่นคงและพัฒนา ย่อมนำไปสู่ความผาสุกในการดำรงชีวิตด้วย

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรม วิชาชีพให้กับเกษตรกรและผู้สนใจโดยไม่จำกัด เพศ อายุ การศึกษา ได้มีโอกาสเข้ามาฝึกอบรมเรียนรู้ วิชาชีพ เมื่อสำเร็จแล้วได้นำความรู้นั้นไปใช้ในการดำรงชีวิต พัฒนาอาชีพของตนเองให้มีอาชีพที่มั่นคง เจริญก้าวหน้า แล้วขยายผล

เกิดการพัฒนารวมกลุ่มกันขึ้นและจัดตั้งเป็นสมาคม สหกรณ์ และชมรมต่างๆ ให้ดำเนินกิจกรรม ตามวัตถุประสงค์ของตนเพื่อช่วยเหลือสังคม ประเทศชาติ ดังนี้

๑. สมาคมโคเนื้อแห่งประเทศไทย เกิดจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงโคเนื้อ ได้รวม กลุ่มกันดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งเป็น “สมาคมโคเนื้อแห่งประเทศไทย” ขึ้น และได้รับอนุญาตให้จัด ตั้งเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๓๔ ในระยะแรกมีที่ตั้ง

๒. สำนักงาน ณ ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ ต่อมาเมื่อมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้จัดตั้งสถาบันสุวรรณวาลกสิกิจเพื่อการค้นคว้าและพัฒนาปศุสัตว์และผลิตภัณฑ์สัตว์ขึ้น สมาคมโคเนื้อ แห่งประเทศไทยย้ายสถานที่ไปอยู่ ณ ศูนย์สาธิตการผลิตโคเนื้อครบวงจร (Cow Boy Land) สถาบัน สุวรรณวาลกสิกิจฯ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน

๓. สหกรณ์โคนมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน เกิดจากสมาชิกสมาคมโคนมแห่งประเทศไทย และสมาคมโคนมพันธุ์กำแพงแสน ร่วมกันจัดตั้ง “สหกรณ์โคนมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน” ขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมธุรกิจของสมาชิกทั้งสองสมาคม ในการจำหน่ายเนื้อโคขุนไปยังศูนย์การค้าและภัตตาคารต่างๆ ปัจจุบันสหกรณ์โคนมมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน ตั้งอยู่ ณ ศูนย์สาธิตการผลิตโคเนื้อครบวงจร (Cow Boy Land)

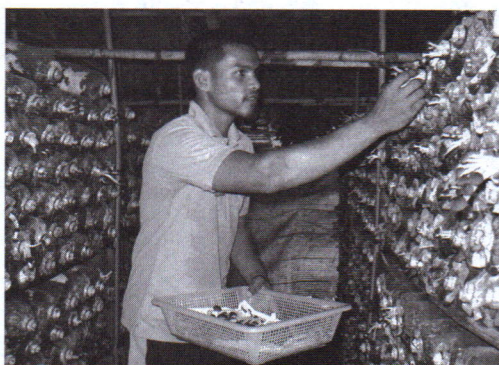
๔. สหกรณ์กวางแห่งประเทศไทย เกิดจากสมาชิกที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงกวางที่สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน จัดฝึกอบรมแล้วร่วมกันจัดตั้งเป็น “สหกรณ์กวางแห่งประเทศไทย” เมื่อวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗ เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ส่งและนำเข้าพันธุ์กวางรูชาสายพันธุ์จากประเทศออสเตรเลีย ในสมัยก่อนนั้นกวางในประเทศไทยยังมีน้อยไม่เป็นที่นิยมเลี้ยง แต่เมื่อนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ได้จัดฝึกอบรมหลักสูตรการเลี้ยงกวางขึ้นมา จึงทำให้ประชาชนที่เข้ารับการฝึกอบรมได้ทราบว่า กวางเป็นสัตว์เศรษฐกิจ ที่สามารถสร้างรายได้เป็นอย่างดีให้กับตนเองได้ แต่จะต้องใช้กวางสายพันธุ์ที่ให้คุณภาพของเนื้อกวางที่ดี ปัจจุบันสหกรณ์กวางแห่งประเทศไทย ตั้งอยู่ ณ ศูนย์สาธิตการผลิตโคเนื้อครบวงจร (Cow Boy Land)

๕. สมาคมปาล์มประดับแห่งประเทศไทย เกิดจากผู้เข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรการปลูกปาล์มประดับเพื่อการค้า ได้รวมกลุ่มกันจัดตั้ง “สมาคมปาล์มประดับแห่งประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปาล์มและเป็นตลาดการค้าและกำหนดราคาที่เหมาะสม ปัจจุบันสมาคมปาล์มประดับแห่งประเทศไทย ตั้งอยู่ ณ ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน

๖. ชมรมผู้เพาะเห็ดเศรษฐกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ก่อตั้งขึ้น โดยสมาชิกผู้ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรการเพาะเห็ดเศรษฐกิจ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ องค์ความรู้และนวัตกรรมตลอดจนเทคโนโลยีที่เหมาะสมในการเพาะเห็ด ปัจจุบันชมรมผู้เพาะเห็ดเศรษฐกิจตั้งอยู่ ณ ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน

๗. ชมรมศิษย์เก่า อบต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

๘. ชมรมสมาชิกสภาเทศบาลศิษย์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ทั้ง ๒ ชมรมนี้ เกิดจากสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลและสมาชิกสภาเทศบาล ซึ่งผ่านการฝึกอบรมโครงการพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสนจัดตั้งขึ้นเพื่อเป็นศูนย์กลางในการติดต่อประสานงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชื่อมโยงเครือข่ายระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลต่างๆ ปัจจุบัน ทั้ง ๒ ชมรมตั้งอยู่ ณ ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรมกำแพงแสน

ความสำเร็จของการให้บริการวิชาการแก่สังคม โดยการจัดฝึกอบรมวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง มีเกษตรกรและประชาชนผู้สนใจสมัครเข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพอยู่เสมอ แม้ในปัจจุบันนี้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้จัดตั้งหน่วยงานต่างๆ ขึ้นมา ทำให้หลักสูตรการฝึกอบรมวิชาชีพบางหลักสูตรที่เกี่ยวกับภารกิจหลักของหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นมาใหม่นั้นนำไปจัดฝึกอบรมเอง แต่สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสนก็ยังดำเนินการฝึกอบรมวิชาชีพให้กับเกษตรกรและประชาชนผู้สนใจได้เข้าฝึกอบรมมากกว่า ๓๐ หลักสูตร ในรอบเวลา ๕ ปีระหว่างปี ๒๕๔๙ - ๒๕๕๔ มีผู้ผ่านการฝึกอบรมวิชาชีพมากกว่า ๖,๐๐๐ คน

สื่อการเกษตรกับการฝึกอบรมวิชาชีพ

ความสำเร็จของการฝึกอบรมวิชาชีพที่เกษตรกรและประชาชนผู้สนใจเข้ารับการฝึกอบรมนั้น นอกจากการถ่ายทอดความรู้ของวิทยากรในแต่ละหลักสูตร ทำให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้รับความรู้ทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ยังได้ผลิตสื่อการเกษตรขึ้นมาเพื่อเผยแพร่ความรู้สู่ประชาชน ได้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเองในกรณีที่ไม่สามารถเข้ารับการฝึกอบรมได้ โดยมีสื่อการเกษตรจำนวนมากกว่า ๕๐๐ เรื่อง

ความร่วมมือในการพัฒนาสังคมร่วมกับหน่วยงานภาครัฐ

สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน จัดทำโครงการความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงาน มีการพัฒนาการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เช่น

๑. โครงการความร่วมมือทางวิชาการ ระหว่างสถาบันเกษตรกรบริการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ดำเนินการจัดฝึกอบรม หลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับกลาง ได้ดำเนินการจัดอบรมมาแล้ว จำนวน ๑๖ รุ่น มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน ๑,๖๘๐ คน

๒. โครงการศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ได้เริ่มจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาในเขตปฏิรูปที่ดิน ในปี ๒๕๔๓ ปี ๒๕๔๔ มีการพัฒนาเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และปี ๒๕๔๕ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมได้ปรับเปลี่ยนแนวคิดและวิธีการดำเนินการพัฒนาในเขตปฏิรูปที่ดิน โดยทำความร่วมมือทางวิชาการกับสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ดำเนินการจัดทำแผนแม่บทการพัฒนาตำบลในพื้นที่อยู่ในเขตปฏิรูปที่ดิน และทำต่อเนื่องจนถึง พุทธศักราช ๒๕๕๒ เป็นระยะเวลา ๔ ปี รวมทั้งสิ้น ๙๕๑ ตำบล ๕๙ จังหวัด

๓. โครงการการจัดการแผนพัฒนาชุมชนร่วมสร้างในเขตปฏิรูปที่ดินปี ๒๕๕๐-๒๕๕๑ โดยคัดเลือกตำบลในเขตปฏิรูปที่ดินที่มีความพร้อมและมีศักยภาพทางด้านกายภาพ เกษตรกร การจัดการและการรวมกลุ่ม จำนวน ๘๑ ตำบล ๔๐ จังหวัด โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ร่วมกับสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ดำเนินการโครงการการจัดการแผนพัฒนาชุมชนร่วมสร้างในเขตปฏิรูปที่ดินเพื่อนำแผนแม่บทการพัฒนาในเขตปฏิรูปที่ดิน มาดำเนินการพัฒนาการเกษตรและการใช้ประโยชน์ที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดินอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบให้เกษตรกรในพื้นที่ได้เข้ามาศึกษาแนวทางและนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และถวายแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวโรกาสทรงมีพระชนมายุครบ ๘๑ พรรษา

๔. โครงการการจัดการนิคมการเกษตรพืชอาหารและพืชพลังงานทดแทนแบบบูรณาการ ปี ๒๕๕๒ เป็นโครงการความร่วมมือในการจัดตั้งนิคมการเกษตรพืชอาหารและพืชพลังงานทดแทนแบบบูรณาการ ภายใต้นโยบายของรัฐบาล โดยสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน เป็นที่ปรึกษาทางวิชาการ เพื่อพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรในการผลิตพืชอาหารและพืชพลังงานทดแทน จำนวน ๕ ชนิด ได้แก่ ข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และปาล์มน้ำมัน โดยการบูรณาการร่วมกันระหว่างเกษตรกร ภาครัฐ และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง ในการสร้างโอกาสเข้าถึงทรัพยากร การจัดการเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มผลผลิต รวมทั้งการรวมกลุ่มเพื่อการจัดการแหล่งทุนและการใช้กลไกการตลาดนำการผลิต เพิ่มมูลค่าผลผลิตและวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็ง อันจะทำให้เกษตรกรเกิดความสมดุลและภูมิคุ้มกันภาคการเกษตรที่จะพัฒนาสู่ความยั่งยืน จำนวน ๑๖ นิคม

๕. โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้กับพนักงานของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จำนวน ๕ หลักสูตร มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน ๓๙๙๘ คน

๖. โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ดำเนินการจัดฝึกอบรมแก่บุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาล จำนวน ๖ หลักสูตร มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน ๒,๐๑๕ คน

๗. โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกรมการข้าวกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการเป็นวิทยากรข้าวประจำท้องถิ่นปี ๒๕๕๔ ให้กับชาวนาชั้นนำ จำนวน ๒๐ รุ่น มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน ๑,๐๐๐ คน

๘. โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตรกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ดำเนินการจัดฝึกอบรมหลักสูตร การพัฒนานักส่งเสริมมืออาชีพให้กับเจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน ๒๐ รุ่น มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน ๑,๐๐๐ คน

๙. โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกรมส่งเสริมสหกรณ์กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ดำเนินการจัดฝึกอบรมให้กับกลุ่มเกษตรกรในการเพิ่ม

ศักยภาพการผลิตสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์เกษตรของสหกรณ์การเกษตรในพื้นที่จังหวัดนครปฐม จำนวน ๗ กลุ่ม มีผู้ผ่านการฝึกอบรม จำนวน ๑๕๐ คน

๑๐. โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกรมตรวจบัญชีสหกรณ์กับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จัดทำโครงการพัฒนากระบวนการสร้างมูลค่าเพิ่มธุรกิจสหกรณ์ภาคการเกษตรผ่านกลไกการบัญชีบนพื้นฐานภาวะเศรษฐกิจทางการเงิน ปี ๒๕๕๓-๒๕๕๔ โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ทำการคัดเลือกสหกรณ์ภาคการเกษตร จำนวน ๗ แห่งเป็นสหกรณ์นำร่องเพื่อพัฒนาระบบการจัดทำแผนธุรกิจและวางแผนกลยุทธ์ที่มุ่งหวังให้เกิดความเข้มแข็งมั่นคงในระยะยาวสู่การพึ่งพาตนเองได้อย่างยั่งยืน

๑๑. โครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยางกับมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ดำเนินการจัดทำโครงการประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานกองทุนสงเคราะห์การทำสวนยาง เกี่ยวกับการให้บริการกับเกษตรกร จำนวน ๔๒๕ คน ในพื้นที่ ๘ จังหวัดคือ ชุมพร ระนอง ภูเก็ต สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส และจันทบุรี

โครงการความร่วมมือทางวิชาการกับหน่วยงานภาครัฐของสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน เน้นในการพัฒนาคนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแนวความคิด โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต การพึ่งพาตนเอง พัฒนาชุมชน/สังคม โดยใช้กระบวนการกลุ่ม/เครือข่ายเพื่อสร้างชุมชนเข้มแข็ง และสมาชิกมีส่วนร่วมในการพัฒนา รวมถึงการประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ธุรกิจ และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างความเข้มแข็งในระดับชุมชน/ประเทศ ต่อไป

โครงการฝึกอบรมนานาชาติ

สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน นอกจากให้บริการวิชาการแก่สังคมตามภารกิจของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ให้แก่เกษตรกรและประชาชนภายในประเทศ ยังได้ให้บริการวิชาการแก่ประเทศต่างๆ ในการถ่ายทอดความรู้ด้านการเกษตรให้กับเจ้าหน้าที่เพื่อให้สามารถนำความรู้ที่ได้รับกลับไปพัฒนาประชาชนในประเทศของตน การฝึกอบรมหลักสูตรนานาชาติจัดขึ้นภายใต้โครงการความร่วมมือกับองค์การความร่วมมือระหว่างประเทศญี่ปุ่น (JICA) สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ (TICA) ดำเนินการจัดฝึกอบรมตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๔๙-๒๕๕๓ จำนวน ๔ หลักสูตร มีผู้ผ่านการฝึกอบรม รวมทั้งสิ้น ๒๕๒ คน ประกอบด้วย

๑. หลักสูตร “Sustainable Agricultural Production through Agricultural Extension Approaches” จำนวน ๔ รุ่น จากกลุ่มประเทศอาเซียนมีผู้ผ่านการฝึกอบรม ๘๘ คน

๒. หลักสูตร “Enhancing Women’s Role in Rural Development” จำนวน ๔ รุ่น จากกลุ่มประเทศภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกและแอฟริกา มีผู้ผ่านการฝึกอบรม ๙๔ คน

๓. หลักสูตร “Training of Trainers on Agricultural Extension Development for Africa” จำนวน ๓ รุ่น จากกลุ่มประเทศแอฟริกา มีผู้ผ่านการฝึกอบรม ๕๖ คน

๔. หลักสูตร Post-harvest technology of perishable crops จำนวน ๒ รุ่น จากกลุ่มประเทศ แถบลุ่มแม่น้ำโขง ๔ ประเทศมีผู้ผ่านการฝึกอบรม ๓๘ คน

การส่งเสริมและพัฒนาเยาวชน

โครงการโรงเรียนบุตรเกษตรกร

โรงเรียนบุตรเกษตรกร เดิมเป็นโครงการที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เคยดำริจัดตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๐๙ สมัยที่ หม่อมหลวงชูชาติ กำภู เป็นอธิการบดีในครั้งนั้น แต่ยังไม่ได้ดำเนินการโครงการนี้ก็ต้องล้มเลิกไป เพราะขาดงบประมาณสนับสนุนประกอบกับ หม่อมหลวงชูชาติ กำภู ได้พ้นจากตำแหน่งอธิการบดีไป โครงการโรงเรียนบุตรเกษตรกรก็หยุดชะงักและมิได้มีการกล่าวถึงหรือหยิบยกขึ้นมาพูดอีกเลย

ในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ เป็นวันสถาปนามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และเป็นปีแห่งการสมโภชกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี คุณหญิงระเบียบ คุณะเกษม จึงได้มีหนังสือถึงนายกสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์) เพื่อขอบริจาคทุนทรัพย์ส่วนตัวขึ้นต้นเป็นเงิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สองล้านบาทถ้วน) ให้แก่มูลนิธิมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อจัดตั้งเป็นกองทุน “ระเบียบ คุณะเกษม เพื่อบุตรเกษตรกร” โดยนำดอกผลที่ได้รับไปใช้จ่ายในการฝึกอบรมบุตรหลานเกษตรกร ซึ่งเป็นเยาวชนส่วนใหญ่ของประเทศ ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้ในวิชาชีพเกษตร เพื่อที่จะได้นำความรู้เหล่านั้น ไปช่วยเหลือพ่อแม่และใช้ในการประกอบอาชีพเมื่อเติบโตขึ้นและมอบให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการนอกจากนั้น ในวาระที่คุณหญิงระเบียบ คุณะเกษม ครบรอบวันเกิด ก็ได้บริจาคเงินให้อีกเป็นประจำทุกปีและในปี ๒๕๓๐ ก็ได้บริจาคสมทบกองทุนจนครบ ๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน)

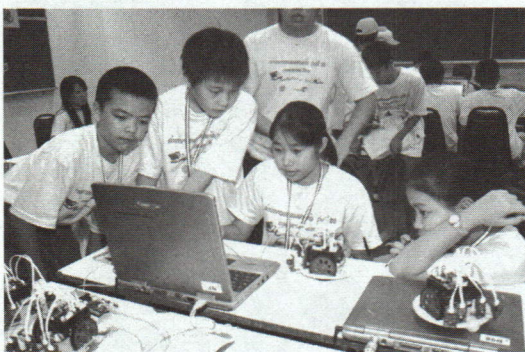

รวมเป็นเงินที่คุณหญิงระเบียบ คุณะเกษม บริจาคให้แก่กองทุนระเบียบ คุณะเกษม เพื่อบุตรเกษตรกร ทั้งสิ้น ๓,๐๐๐,๐๐๐ บาท (สามล้านบาทถ้วน)

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ประสานแนวความคิดและศรัทธาแรงกล้าของคุณหญิงระเบียบ คุณะเกษม ที่จะช่วยเหลือบุตรหลานเกษตรกร โดยมอบหมายให้ ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตร แห่งชาติ ซึ่งอยู่ภายใต้การบริหารงานของสำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ โดยให้มีการประสานงานอย่างใกล้ชิดกับมูลนิธิมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ตั้งแต่บัดนั้นเป็นต้นมา สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ได้ดำเนินการจัดฝึกอบรมวิชาชีพ การเกษตรให้แก่บุตรเกษตรกร รุ่นที่ ๑ ในปี ๒๕๒๖ และได้ดำเนินการจัดต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน จัดอบรม วิชาชีพให้แก่บุตรเกษตรกรไปแล้ว ๖๗ รุ่น มีผู้ผ่านการฝึกอบรมทั้งสิ้น ๑,๙๘๖ คน เนื่องจากสภาพสภาวะ เศรษฐกิจปัจจุบันทำให้ออกผลของกองทุนระเบียบ คุณะเกษม ไม่เพียงพอที่จะนำดอกผลมาจัดโครงการ ฝึกอบรมวิชาชีพให้กับบุตรเกษตรกรได้อย่างเพียงพอ จึงได้จัดการฝึกอบรมทางไกลขึ้นโดยได้จัดทำ ชุดฝึกอบรมทางไกล ส่งไปให้บุตรเกษตรกรเพื่อประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่าย ดำเนินการจัดฝึกอบรมได้ จำนวน ๘ ชุดวิชา มีบุตรเกษตรกรสนใจสมัครเข้าศึกษาจำนวน ๒๑๒ คน นับได้ว่าวิธีการจัดการศึกษา ทางไกล เป็นวิธีการหนึ่งที่ยังสานเจตนารมณ์ของคุณหญิงระเบียบ คุณะเกษม บุตรเกษตรกรเหล่านี้จะ ช่วยเป็นผู้สืบทอดและถ่ายทอดวิชาการด้านการเกษตรให้กับเพื่อนบ้านที่ด้อยโอกาสได้รับความรู้ วิชาการใหม่ๆ เพื่อร่วมกันสร้างสังคมและชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ ให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้เพื่อสร้าง อาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนต่อไป

โครงการค่ายเยาวชนสมองแก้ว

ค่ายเยาวชนสมองแก้วเกิดขึ้นจากความคิดริเริ่มของคณาจารย์และบุคลากรหลายฝ่าย ในมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ต้องการให้เยาวชนของชาติได้รับการปลูกฝังความคิดแบบวิทยาศาสตร์ให้มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ รู้จักใช้เหตุและผล รวมทั้งการทำงานเป็นทีมภายใต้ปรัชญาการใช้ชีวิตร่วมกับวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีบนพื้นฐานของความสนุกสนาน ความสุขของเยาวชนการจัดค่ายเยาวชนสมองแก้ว ประสบความสำเร็จด้วยดีในช่วงปิดภาคเรียนฤดูร้อนของทุกปี โดยเริ่มจัดค่ายมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๐-๒๕๕๔ รวมเป็นเวลา ๒๔ ปี มีเยาวชนจากทั่วทุกภูมิภาค ผ่านการเข้าค่าย จำนวน ๕,๘๒๐ คน

โครงการค่ายเยาวชนศิลปการถ่ายภาพ

สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน เล็งเห็นคุณค่าของเยาวชนที่จะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในวันหน้า ได้รับความรู้พื้นฐานที่วันหนึ่งในภายภาคหน้าสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากโครงการนี้ นำไปสร้างเป็นอาชีพให้กับตนเองได้ คือการถ่ายภาพ เพราะเป็นอาชีพอิสระที่ทุกคนสามารถทำได้ ถ้ามีใจรักในอาชีพ มีความรู้พื้นฐานในการถ่ายภาพและแนวความคิดสร้างสรรค์ ก็สามารถใช้เป็นอาชีพหลักหรืออาชีพเสริมได้ จึงได้จัดค่ายเยาวชนศิลปการถ่ายภาพขึ้นมา โดยจัดให้กับเยาวชนในภาคฤดูร้อนเมื่อปี ๒๕๔๗ มีเยาวชนผ่านการเข้าค่าย ๔๐๕ คน มีเยาวชนบางส่วนที่ผ่านการเข้าค่ายได้นำความรู้และประสบการณ์สอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในสถาบันอุดมศึกษาสาขาสื่อสารมวลชนและวิชาการถ่ายภาพ

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สวนสนพาล์มภายใต้โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ

สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ได้รับอนุญาตดำเนินการจัดสร้าง “สวนสนพาล์ม” ภายใต้ “โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ” เพื่อร่วมฉลองในโอกาสสมโภชครบ ๕๐ ปี พุทธศักราช ๒๕๓๙ และเป็นการปลูกต้นไม้ทดแทนต้นไม้เดิมที่ไม่สามารถเจริญเติบโตได้อีกเนื่องจากสภาพดินที่เป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโต จึงได้ปลูกพาล์มประดับพันธุ์ต่างๆ ขึ้นภายในศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ

วันที่ ๑๖ ธันวาคม ปี ๒๕๓๗ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน ได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดงานโคนานโคเนื้อแห่งชาติ ครั้งที่ ๔ และทรงปลูกต้นตาลกิ่ง ณ สวนสนพาล์ม

ในปี ๒๕๔๐ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนิน ทรงเปิดป้ายสวนแสนป่าม ภายใต้โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ เมื่อวันที่ ๑๐ ธันวาคม ๒๕๔๐ ณ ศูนย์ส่งเสริมและฝึกอบรมการเกษตรแห่งชาติ สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม ได้จัดการฝึกอบรมวิชาชีพ ให้ความรู้แก่เกษตรกร และสังคม ในหลักสูตรต่างๆ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นอย่างยั่งยืน และขยายผลเกิดการรวมกลุ่มในแต่ละสาขาอาชีพเพื่อจัดตั้งเป็น สมาคม สหกรณ์ และชมรมต่างๆ เพื่อช่วยเหลือผู้ที่มีอาชีพในสาขาเหล่านั้น ให้สามารถดำเนินกิจกรรม ได้อย่างเข้มแข็ง และช่วยเหลือให้ความรู้กับผู้ที่ต้องการความช่วยเหลือและเริ่มอาชีพใหม่ จัดกิจกรรม เผยแพร่ผลงานให้สังคมได้รู้ เพื่อเป็นทางเลือกหนึ่งที่สามารถนำมาใช้ประกอบอาชีพได้ ส่งผลให้ชีวิต ความเป็นอยู่ของคนในชุมชนต่างๆ มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในทางที่ดีขึ้น นับว่าสำนักส่งเสริมและ ฝึกอบรม กำแพงแสน ได้สร้างสรรค์งานที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ในการพัฒนาสังคมให้อยู่ร่วมกัน อย่างมีความสุขอย่างยั่งยืนตลอดไป

คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
จึงเห็นควรยกย่อง
สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม กำแพงแสน
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตกำแพงแสน
เป็นหน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

สถานีวิทยุ จส.100 บริษัท แปซิฟิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด
หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

สถานีวิทยุ จส.๑๐๐

หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

ประวัติสถานีวิทยุ จส.๑๐๐

บริษัท แปะซิฟิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด เริ่มต้นดำเนินธุรกิจด้านวิทยุ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๐ ต่อมาในปี ๒๕๓๔ เนื่องจากวิกฤติการณ์ด้านการจราจรในกรุงเทพมหานคร และเขตปริมณฑล เป็นปัญหาใหญ่ ซึ่งนำมาสู่ความสูญเสีย ทั้งสภาพเศรษฐกิจ สังคม รวมไปถึงสภาพจิตใจของคนไทย เป็นปัญหาที่รัฐบาลหลายสมัยได้พยายามหาทางแก้ไขแต่ก็ยังไม่ได้รับการแก้ไขให้ปรากฏเป็นรูปธรรมอย่างจริงจังกองทัพบกได้เล็งเห็นถึงปัญหาใหญ่นี้ และตระหนักถึงผลเสียที่เกิดขึ้น ทั้งแก่คนไทยและผลกระทบต่อเศรษฐกิจของประเทศ จึงมอบหมายให้ “บริษัท แปะซิฟิก คอร์ปอเรชั่น จำกัด” ดำเนินการผลิตรายการวิทยุ สถานีวิทยุคลื่นความถี่ระบบเอฟเอ็ม ๑๐๐ Mhz. ซึ่งอยู่ในความดูแลของ “กรมการทหารสื่อสาร กองทัพบก” เพื่อเป็นสื่อกลางในการช่วยบรรเทาปัญหาจราจรและช่วยเหลือประชาชนได้อย่างทันท่วงที

ดังนั้น สถานีวิทยุจราจร ที่ใช้ชื่อว่า “สถานีวิทยุ จส.๑๐๐ วิทยุข่าวสารและการจราจร” จึงได้เกิดขึ้น เมื่อวันที่ ๒ กันยายน พุทธศักราช ๒๕๓๔ ภายใต้คำขวัญซึ่งถือเป็นหัวใจของคนทำงานทุกคนว่า “ด้วยใจเพื่อสังคม”

วัตถุประสงค์ของสถานีวิทยุ จส.๑๐๐

สถานีวิทยุ จส.100 จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทำหน้าที่เป็นสื่อกลางให้กับคนทุกระดับในสังคม ด้วยการรายงานข่าวสาร สภาพจราจร รวมถึงปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม และการให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในทุกๆ ด้าน ด้วยเล็งเห็นว่า การขยายตัวอย่างรวดเร็วของภาคอุตสาหกรรม และการเพิ่มขึ้นของประชากรในกรุงเทพมหานคร ส่งผลให้ภาครัฐไม่สามารถดูแลและให้ความช่วยเหลือ

ทุกคนได้อย่างทั่วถึง จำเป็นต้องอาศัย “สื่อกลาง” ที่จะช่วยประสานงานเพื่อสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องและความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาาร่วมกัน ระหว่างเจ้าหน้าที่ของรัฐกับประชาชน

จากสภาพปัญหาและวัตถุประสงค์ข้างต้น “บริษัท แปซิฟิค คอร์ปอเรชั่น จำกัด” จึงนำประสบการณ์ ผสมกับความตั้งใจที่จะมีส่วนในการสร้างประโยชน์ให้กับสังคม ดำเนินรายการวิทยุที่พร้อมให้ความช่วยเหลือประชาชนได้อย่างฉับไว ในขณะเดียวกันยังคำนึงถึงความถูกต้องของข้อมูล และข่าวสารที่นำเสนอมาโดยตลอด

ทั้งนี้ จส.๑๐๐ ไม่เพียงเข้าถึงผู้ฟังทุกกลุ่มเท่านั้น ยังเข้าถึงต้นตอแหล่งข่าวได้อย่างรวดเร็ว ไม่ว่าเหตุการณ์นั้นจะเกิดขึ้นในประเทศหรือต่างประเทศ เนื่องจากมีผู้สื่อข่าวพิเศษอยู่ทั่วประเทศและทุกมุมโลก ผู้ฟัง จส.๑๐๐ ทุกคนสามารถพลิกบทบาทจากผู้รับข่าวสารเป็นผู้แจ้งข่าวสารได้ทุกขณะ เมื่อมีเหตุการณ์เกิดขึ้นใกล้ตัว ผู้ฟังจะทำหน้าที่เป็นผู้สื่อข่าวพิเศษได้ในทันที

ปัจจัยสำคัญที่ผลักดันให้กลุ่มผู้ฟังของ จส.๑๐๐ มีความเด่นชัด และขยายวงกว้างออกไปเรื่อยๆ คือ สภาพวิถีชีวิตประจำวันของคนกรุงเทพฯ และปริมณฑล ที่จำเป็นต้องใช้ชีวิตอยู่บนรถนานนับชั่วโมงในแต่ละวัน ข้อมูลสภาพจราจรและการบริการสังคมต่างๆ เป็นประโยชน์อย่างมากสำหรับกลุ่มผู้ฟังเหล่านี้

กลุ่มเป้าหมายของ จส.๑๐๐ สามารถแบ่งได้เป็น ๔ กลุ่ม ดังนี้

- **กลุ่มผู้ขับรถส่วนตัว** เฉพาะเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๔ ล้านคัน (ข้อมูลสรุปล่าสุดจากที่ประชุมสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๔) ถือเป็นกลุ่มผู้ฟังหลัก

- **กลุ่มผู้ขับรถรับจ้าง** กลุ่มรถรับจ้างโดยเฉพาะรถแท็กซี่ เป็นกลุ่มผู้ฟังที่ได้ประโยชน์จากการรับฟัง จส.๑๐๐ โดยตรง เพราะช่วยให้สามารถเลือกใช้เส้นทางได้อย่างถูกต้อง ช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย กลุ่มผู้ขับรถรับจ้างเป็นกลุ่มผู้ฟังที่ติดตามข่าวสารจาก จส.๑๐๐ อย่างเหนียวแน่น

- **กลุ่มแม่บ้านและสมาชิกครอบครัว** ผู้ฟังกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่ไม่ได้ขับรถเอง แต่ก็ต้องการทราบข้อมูลข่าวสารในแต่ละวันจาก จส.๑๐๐ เช่นเดียวกัน

- **กลุ่ม Social Network** สามารถติดตามข่าวสารทาง Facebook และ Twitter กลุ่มนี้เป็นทั้งผู้รับข่าวสารและเผยแพร่ข่าวสารได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุดในปัจจุบัน และยังช่วยสร้างเครือข่ายในการติดตามข้อมูลต่างๆ ได้เป็นอย่างดี

บทบาทหน้าที่ที่สำคัญ

จากจุดเริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน จส.๑๐๐ ได้ทำหน้าที่สื่อที่มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงข้อมูลข่าวสารต่างๆ เช่น การรายงานสภาพการจราจร อุบัติเหตุ เหตุฉุกเฉิน ภัยพิบัติ รวมถึงการให้บริการสังคม ให้ความช่วยเหลือเมื่อได้รับการร้องขอจากประชาชน นอกจากนี้ ยังทำหน้าที่ส่งผ่านความต้องการข้อสงสัยและข้อร้องเรียนจากผู้ฟังไปยังหน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้ปัญหาเหล่านั้นได้รับการแก้ไข ช่วยให้ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อน หลุดพ้นจากความทุกข์ที่ได้รับ

จส.๑๐๐ กับปณิธาน “ด้วยใจเพื่อสังคม”

ตลอดระยะเวลา ๒๐ ปีที่ผ่านมา บริษัท แปซิฟิค คอร์ปอเรชั่น จำกัด ได้ผลิตผลงานผ่านทางสถานีวิทยุ จส.๑๐๐ โดยมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์สังคมไทย ในหลายรูปแบบ คือ รับเรื่องร้องทุกข์ มีทางออกเรื่องรถติด คัดช่วยเหลืออุบัติเหตุ ปลูกจิตสำนึกเสริมสร้างความดีงาม ใส่ใจข้อมูลข่าวสารและบูรณาการความสุข โดยมีรายละเอียดดังนี้

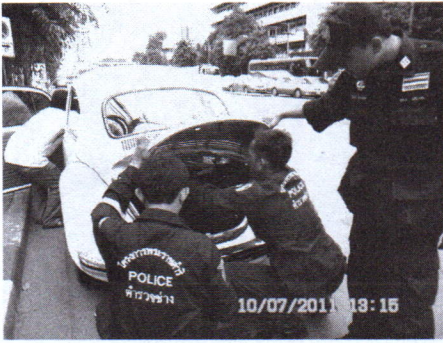
■ **รับเรื่องร้องทุกข์** จส.๑๐๐ ทำหน้าที่เป็นสื่อกลางรับฟังความทุกข์ ความเดือดร้อนของคนในสังคม ที่ผ่านมามีได้ช่วยแก้ไขปัญหามาจนสำเร็จลุล่วงเห็นผลเป็นรูปธรรม เช่น ปัญหาคนพลัดหลงหรือสูญหาย ปัญหาการถูกเอารถเอาเปรียบ ปัญหาภัยสังคม รถหาย ทรัพย์สินสูญหายไปจนถึงปัญหาของสัตว์ อาทิ สัตว์บาดเจ็บล้มป่วย หรือสัตว์สูญหาย เป็นต้น

■ **มีทางออกเรื่องรถติด** ถือเป็นหน้าที่หลักและหน้าที่สำคัญที่สุดของ จส.๑๐๐ ในการมีส่วนร่วมแก้ไข บรรเทาปัญหาจราจร ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งสถานีจวบจนปัจจุบัน บทบาทหลักของ จส.๑๐๐ คือการทำหน้าที่รายงานสภาพการจราจร ติดตามสาเหตุของปัญหาจราจร อุบัติเหตุซึ่งเป็นสาเหตุทำให้รถติดมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ที่สัญจรไปมาบนท้องถนน แหล่งข้อมูลในการรายงานสภาพการจราจรและอุบัติเหตุของ จส.๑๐๐ มาจากหลายช่องทางทั้งการโทรศัพท์เข้ามาแจ้งของผู้ฟังทั่วไป ศูนย์ข่าวจราจร จส.๑๐๐ กองบังคับการตำรวจจราจร (บก.๐๒) ศูนย์ควบคุมการจราจรบนทางด่วน เจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาล และการรายงานผ่าน Twitter @js100radio

นอกจากนี้ ยังมีโครงการที่จัดทำขึ้นเพื่อร่วมแก้ไขปัญหาจราจร เช่น

● **โครงการ “ปันน้ำใจช่วยเหลือรถจอดเสียในทาง”** โดยสถานีวิทยุ จส.๑๐๐ ร่วมกับกองบัญชาการตำรวจนครบาล และบริษัทวิริยะประกันภัย ดำเนินโครงการเพื่อช่วยเหลือประชาชนที่ประสบปัญหารถยนต์ขัดข้องบนท้องถนนให้พ้นการกีดขวางทางจราจร เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ – ปัจจุบัน

● โครงการ “Driving Skills for Life” สร้างจิตอาสาให้เป็นนักขับรถที่รับผิดชอบต่อสังคม โดยจัดการอบรมการขับรถยนต์ เน้นให้ผู้เข้าร่วมอบรมใส่ใจกับสภาพการจราจรบนท้องถนน และเรียนรู้เทคนิคการขับอย่างปลอดภัย เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ – ปัจจุบัน

● โครงการ “คุณช่วยได้ เพียงหยุดใช้รถเดือนละวัน เพื่อบรรเทาปัญหาจราจร” โดยได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐ เอกชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป ที่เล็งเห็นถึงความสำคัญของการช่วยกันแก้ไขปัญหาจราจร เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ – ปัจจุบัน

● โครงการ “เครือข่ายสายข่าววิทยุร่วมใจลดอุบัติเหตุ ภายใต้แนวคิด อย่าเป็นฆาตกร... ขับอย่างรับผิดชอบ” เป็นอีกโครงการหนึ่งที่มีการดำเนินการในทุกช่วงเทศกาล โดย จส.๑๐๐ ร่วมกับเครือข่ายวิทยุชุมชนในเส้นทางสายหลัก ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ จำนวน ๑๓ สถานี เพื่อช่วยกันรายงานสภาพจราจร แจ้งอุบัติเหตุตลอดเส้นทาง เป็นการรณรงค์ให้ผู้ขับขี่มีความระมัดระวังในการขับรถมากขึ้น นอกจากนี้ ยังช่วยสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมแจ้งเหตุและเฝ้าระวังอุบัติเหตุของประชาชนในพื้นที่ เริ่มดำเนินการครั้งแรกในช่วงเทศกาลสงกรานต์ ปี ๒๕๕๔ และเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยให้สถิติอุบัติเหตุในช่วงเวลาดังกล่าวลดลงได้

■ **คิดช่วยเหลืออุบัติภัย** ในระยะหลายปีที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบกับปัญหาอุบัติภัยหรือภัยธรรมชาติต่างๆ บ่อยครั้ง ทั้งภัยแล้ง ภัยหนาว อุทกภัย วาตภัย สึนามิ แผ่นดินไหว ฯลฯ การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยอย่างทันท่วงทีจึงเป็นหัวใจสำคัญยิ่ง จส.๑๐๐ เป็นอีกหนึ่งหน่วยงานที่มีส่วนเข้าร่วมช่วยเหลือในเหตุการณ์ต่างๆ เริ่มตั้งแต่การรายงานความคืบหน้าของสถานการณ์ โดยรายงานสดจากสถานที่เกิดเหตุ การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเข้าให้ความช่วยเหลือ การเป็นสื่อกลางในการติดต่อขอความช่วยเหลือไปจนถึงการเป็นศูนย์กลางรับบริจาคเงิน และสิ่งของเพื่อนำไปช่วยบรรเทาสาธารณภัย เช่น

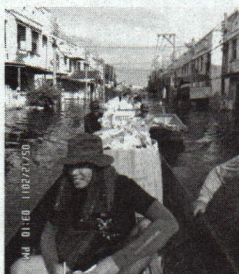
ปี ๒๕๔๙ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมที่ อำเภอเมือง จังหวัดอุทัยธานี

ปี ๒๕๕๐ เกิดเหตุความไม่สงบทางภาคใต้ ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ได้รับบาดเจ็บ และเสียชีวิตหลายราย จากการเข้าเก็บกู้ระเบิด จส.๑๐๐ จึงได้รวบรวมเงินจำนวน ๑,๕๐๐,๐๐๐ บาท และนำไปบริจาค เพื่อจัดซื้อเครื่องแจมเมอร์ (เครื่องรบกวนคลื่นความถี่วิทยุที่ใช้จู่โจม) เพื่อมอบให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่ดังกล่าว

ปี ๒๕๕๓ ช่วยผู้ประสบภัยน้ำท่วม อำเภอดอนพุด จังหวัดสระบุรี

ปี ๒๕๕๔ ได้นำเงินจากกองทุนทุกชีวิตมีค่ากับ จส.๑๐๐ บริจาคผ่านสถานทูตญี่ปุ่นเพื่อให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ประสบภัยสึนามิ

ปี ๒๕๕๔ ช่วยเหลือผู้ประสบภัยน้ำท่วมในจังหวัดต่างๆ กรุงเทพมหานครและเขตปริมณฑล

■ ปลุกจิตสำนึกเสริมสร้างความดีงาม เมื่อต้องการสร้างความร่วมมือร่วมใจในเรื่องใดๆ ให้เกิดขึ้นในสังคม จส.๑๐๐ ไม่รีรอที่จะเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งในการแจ้งข่าวสารและปลุกจิตสำนึกให้ประชาชนในสังคมออกมาร่วมแรงเป็นหนึ่งเดียวกัน โดยดำเนินงานในรูปแบบต่างๆ เช่น

● โครงการ “คนดีของเรา” เป็นโครงการแรกของ จส.๑๐๐ ที่ดำเนินการขึ้นเพื่อมุ่งหวังยกย่องคนทำความดี และเผยแพร่คุณความดีให้เป็นที่ประจักษ์ โครงการนี้ดำเนินการมายาวนานถึง ๑๙ ปี จนถึงปัจจุบัน โดยจะคัดสรรบุคคลผู้กระทำความดี แสดงถึงความมีน้ำใจในเหตุการณ์ต่างๆ ซึ่งได้รับการรายงานผ่านสถานีวิทยุ จส.๑๐๐ เพื่อมอบรางวัล “คนดีของเรา” ให้เป็นเกียรติและเป็นแบบอย่างแก่สังคมต่อไป จส.๑๐๐ จัดพิธีมอบรางวัลนี้เป็นประจำทุกปี โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๓๖ – ปัจจุบัน

● โครงการ “หมออาสาแปซิฟิก” เป็นโครงการที่ช่วยเหลือดูแลผู้ป่วยในเบื้องต้นโดยเฉพาะในยามวิกฤต จส.๑๐๐ มีแพทย์อาสาสมัครเข้าร่วม เพื่อให้คำปรึกษาทางโทรศัพท์โดยไม่ได้รับค่าตอบแทนใดๆ โครงการนี้ เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ – ปัจจุบัน มีแพทย์ผู้ชำนาญการในสาขาต่างๆ เข้าร่วมโครงการ รวม ๑๘๗ ท่าน

● โครงการ “สัตว์แพทย์อาสา จส.๑๐๐” เป็นโครงการที่สืบเนื่องจากการให้ความช่วยเหลือผู้ป่วย ในขณะเดียวกันเริ่มมีการขอความช่วยเหลือจากเจ้าของสัตว์เลี้ยงที่ป่วย ซึ่ง จส.๑๐๐ ได้รับความร่วมมือจากสัตวแพทย์อาสาคอยให้คำปรึกษาในยามฉุกเฉิน ระหว่างเวลา ๒๓.๐๐ – ๐๖.๐๐ น. ของทุกวัน เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๔๑ – ปัจจุบันมีสัตวแพทย์อาสาจากสาขาต่างๆ เข้าร่วมโครงการ รวม ๕๓ ท่าน

● โครงการของหายได้คืน จส.๑๐๐ เป็นสื่อกลางในการช่วยติดตามหาของหาย ทรัพย์สินมีค่าที่เจ้าของลืม หรือทำหล่นในที่ต่างๆ และในบางครั้งมีพลเมืองดี นำสิ่งของที่เก็บได้มาส่งคืนที่สถานี เพื่อช่วยติดตามหาเจ้าของ

● โครงการ “คนรักรถ ช่วยลดอุบัติเหตุ” จส.๑๐๐ ได้คิดค้นรูปแบบในการสร้างแรงจูงใจให้คนใช้รถใช้ถนน กลายเป็นคนรักรถ ช่วยลดอุบัติเหตุได้ โดยนำส่วนลดค่าเบี้ยประกันภัยกลุ่มมาเป็นตัวแปร หากว่าในกลุ่มนั้นไม่เกิดอุบัติเหตุเลย ก็จะมีสิทธิได้รับคืนเบี้ยประกันภัย ทำให้เจ้าของรถจำนวนหนึ่ง มีความระมัดระวังในการขับรถ และให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามกฎจราจร เพื่อลดความเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุลงอย่างเห็นผลได้ชัดเจน เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๓๙ – ปัจจุบัน

● จัดตั้งกองทุน “บริจาคเงินเพื่อซื้อลิ้นหัวใจกับ จส.๑๐๐” เพื่อนำเงินบริจาคไปซื้อลิ้นหัวใจเทียมช่วยเหลือผู้ป่วยที่มีฐานะยากจน เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๓๖ – ปัจจุบัน มีผู้ป่วยที่ได้รับการช่วยเหลือจากกองทุนฯ ทั้งสิ้น ๑,๓๑๘ คน ใช้ลิ้นหัวใจเทียมไป ๑,๔๕๔ ลิ้น (ผู้ป่วยบางรายใช้ลิ้นหัวใจมากกว่า ๒ ลิ้น) และในเดือนธันวาคม ๒๕๕๓ ได้บริจาคลิ้นหัวใจเทียมจำนวน ๑๑ ลิ้น ผ่านทางโรงพยาบาลศรีนครินทร์ จังหวัดขอนแก่น

● จัดตั้งกองทุน “ทุกชีวิตมีค่ากับ จส.๑๐๐” เพื่อสร้างจิตสำนึกให้สังคมมีความเมตตาและช่วยเหลือสัตว์เจ็บป่วยที่ไม่มีเจ้าของ ซึ่งต่อมาได้ขยายความช่วยเหลือสู่ประชาชนที่ได้รับความเดือดร้อนในสถานการณ์ต่างๆ เช่น ผู้ประสบอุทกภัย แผ่นดินไหวและสึนามิ ฯลฯ เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ – ปัจจุบัน

● โครงการณรงค์ด้านความปลอดภัยในการใช้เข็มขัดนิรภัย จนสังคมทั่วไปยอมรับและสามารถออกเป็นกฎหมายบังคับใช้ เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๓๕ – ปัจจุบัน

● โครงการประชาสัมพันธ์ “ชลประทานงานเพื่อแผ่นดินไทย” เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ – ปัจจุบัน จส.๑๐๐ ได้รับความไว้วางใจจากกรมชลประทานให้เป็นสื่อกลางในการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรผู้ใช้น้ำและประชาชน เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเหล่านี้ตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และร่วมกันใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า รวมถึงช่วยกันดูแลรักษาแหล่งน้ำตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

● โครงการ “พลังแท็กซี่หัวใจไทย” โดยร่วมกับกองทัพบก และองค์กรเครือข่าย จัดโครงการเพื่อรณรงค์ส่งเสริมให้คนขับรถแท็กซี่เข้าร่วมทำความดี สร้างสังคมไทยให้น่าอยู่ สร้างจิตสำนึกรักชาติและความสมานฉันท์ และมีการมอบรางวัลให้แก่คนขับแท็กซี่ผู้กระทำความดี เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ – ๒๕๕๑

● โครงการ “ดวงตาเพื่อดวงใจ” โดยร่วมกับมูลนิธิกระจกเงา และบริษัท โทเทิล แอ็คเซ็ส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (DTAC) เพื่อสร้างเครือข่ายช่วยติดตามบุคคลอันเป็นที่รักซึ่งสูญหายหรือพลัดหลงไปจากครอบครัว เริ่มดำเนินการในปี ๒๕๕๒

● โครงการ “อาสาสมัครพิทักษ์คนเมือง” จส.๑๐๐ ร่วมกับกรุงเทพมหานคร จัดอบรมสร้างอาสาสมัครเพื่อส่งเสริมและดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตลอดจนคอยสอดส่องเป็นหูเป็นตาแทนเจ้าหน้าที่บ้านเมือง โครงการนี้ดำเนินการในปี ๒๕๕๓ สามารถสร้างอาสาสมัครแล้วทั้งสิ้นจำนวน ๕,๒๗๐ คน

● โครงการ “ป้องกันและควบคุมอาชญากรรมในเขตเมืองด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม” โดยสถานีวิทยุ จส.๑๐๐ ร่วมกับสำนักงานกิจการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรมสอบสวนคดีพิเศษ เปิดสายรับแจ้งข่าวอาชญากรรมและเบาะแสยาเสพติด เป็นการช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังปัญหาต่างๆ เพื่อสร้างความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยให้แก่สังคม เริ่มดำเนินการในปี ๒๕๕๔

■ ใส่ใจข้อมูลข่าวสาร จส.๑๐๐ เป็นสื่อสารมวลชนแขนงหนึ่ง หน้าที่ของสื่อสารมวลชนก็คือการแจ้งข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชน โดยข้อมูลข่าวสารนั้นต้องเป็นข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง ชัดเจน ทันต่อเหตุการณ์ นำเสนออย่างมีความรับผิดชอบ มีจรรยาบรรณของสื่อ มีข้อมูลรอบด้าน และสามารถตรวจสอบแหล่งที่มาได้ ทั้งข่าวสารการจราจร ข่าวอุบัติเหตุ ข่าวอาชญากรรม ข่าวการเมือง ข่าวเศรษฐกิจ ข่าวต่างประเทศ และอื่นๆ โดยมีผู้สื่อข่าว จส.๑๐๐ และศูนย์ข่าวแปซิฟิก ทำหน้าที่ถ่ายทอดข้อมูล ข่าวสารอันเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนผ่านทางสถานี

ไม่เพียงข่าวสารความเคลื่อนไหวต่างๆ ไปเท่านั้น จส.๑๐๐ ยังให้ความสำคัญกับการนำเสนอข้อมูลซึ่งเป็นความรู้แก่ประชาชน โดยได้จัดให้มีช่วงเวลาเฉพาะกับผู้ดำเนินรายการพิเศษ ที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้านมาจัดรายการ เพื่อให้ความรู้และตอบข้อสงสัยของประชาชน เช่น นายอภิรักษ์ โกษะโยธิน (ขณะดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร) นายปิยะพันธ์ จัมปาสุต (ขณะดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมการขนส่งทางบก) นายระพีพันธ์ จารุตุล (ขณะดำรงตำแหน่งอธิบดีกรมทางหลวง

ชนบท) นายวีระศักดิ์ โควสุรัตน์ (ขณะดำรงตำแหน่งประธานที่ปรึกษาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย) และนายแพทย์แท้จริง ศิริพานิช เลขาธิการมูลนิธิเมาไม่ขับ (ดำเนินรายการทุกวันจันทร์ สัปดาห์สุดท้ายของเดือน ในเวลา ๒๐.๐๐ - ๒๔.๐๐ น.) ม.ร.ว. สุขุมพันธุ์ บริพัตร ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร (ดำเนินรายการทุกวันพฤหัสบดี สัปดาห์ที่ ๓ ของเดือน ในเวลา ๒๐.๐๐ - ๒๑.๐๐ น.) เป็นต้น

ปัจจุบัน นอกจากการรายงานผ่านคลื่นความถี่ระบบเอฟเอ็ม ๑๐๐ Mhz. แล้ว จส.๑๐๐ ยังได้นำเครือข่ายสังคมออนไลน์เข้ามาช่วยให้การส่งผ่านข้อมูลข่าวสารต่างๆ สามารถเข้าถึงผู้ฟังทุกกลุ่มทุกที่ทุกเวลาได้แก่ Facebook (<http://www.facebook.com/js100>) และทาง Twitter (<http://twitter.com/js100radio>) ซึ่งปัจจุบัน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๔) มีผู้ติดตามรับข้อมูลทางทวิตเตอร์ จส.๑๐๐ ถึง ๑๗๗,๕๒๐ คน

■ **บูรณาการความสุข** ความสุขดูเหมือนจะเป็นสิ่งที่สูญหายไปจากสังคมไทยทีละน้อย สภาพสังคมอันเร่งรีบทำให้หลายคนหลงลืมแสวงหาความสุขมาเติมเต็มในจิตใจของตัวเอง จส.๑๐๐ จึงช่วยทำหน้าที่เติมความสุขลงในทุกดวงใจของผู้ฟัง ด้วยการจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพกายและสุขภาพใจของทุกคนมาโดยตลอด ได้แก่

● **กิจกรรมการแข่งขันแรลลี่ จส.๑๐๐** เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๓๗ - ปัจจุบัน เป็นกิจกรรมที่สร้างทั้งความสุข สนุกสนาน และความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ฟัง สมาชิกภายในครอบครัว รวมถึงส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศ และสร้างรายได้ให้แก่คนในท้องถิ่น

● **กิจกรรมท่องเที่ยว** เป็นกิจกรรมหนึ่งจัดต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี เริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ - ปัจจุบัน โดยจัดขึ้นตามโอกาสและเทศกาลสำคัญต่างๆ จส.๑๐๐ ร่วมกับการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมชลประทาน และสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) เป็นต้น เพื่อสร้างความสุขให้แก่สมาชิก เปิดโอกาสให้สมาชิกได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ท่องเที่ยวร่วมกัน และได้เรียนรู้เกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของเมืองไทย รวมถึงโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ

● **โครงการ “ปฏิบัติการสร้างงานสร้างอาชีพ”** จส.๑๐๐ ร่วมกับโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร และดีแทค จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับการซ่อมโทรศัพท์มือถือให้แก่ผู้ว่างงาน ในช่วงวิกฤติการณ์เศรษฐกิจตกต่ำ เพื่อให้คนเหล่านั้นสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประกอบอาชีพ หรือสร้างรายได้เสริมให้แก่ตนเอง และครอบครัว ดำเนินการในปี ๒๕๕๒

■ **เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์** ตลอดระยะเวลา ๒๐ ปี ของการดำเนินงาน สถานีวิทยุ จส.๑๐๐ ตระหนักในบทบาทและหน้าที่ของ “สื่อ” ที่จะต้องทำให้ “ผู้ฟัง” คือ สมาชิก จส.๑๐๐ หลายแสนคนและประชาชนทั่วไปเกิดความสำนึกและเทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งนี้ ได้ตั้งเป้าหมายการดำเนินงานไว้เป็นหลักการที่ชัดเจน คือ

- มุ่งเผยแพร่เรื่องราวพระราชกรณียกิจ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์

- มุ่งเน้นการสร้างสานให้เกิดความจงรักภักดี ความเข้าใจและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ และพระกรุณาธิคุณของทุกพระองค์

โดยการดำเนินงานในรูปแบบต่างๆ ได้แก่

๑. **สารคดีวิทยุ** ซึ่งได้จัดทำอย่างต่อเนื่องโดยมีเนื้อหาแยกย่อยไปตามวาระต่างๆ เช่น **สารคดีชุด “พระสถิตในดวงใจไทยนิรันดร์”** เผยแพร่พระราชกรณียกิจพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ **สารคดีชุด “๓๖๕ วันที่สร้างสุขเพื่อแผ่นดิน”** โดยเนื้อหาของแต่ละวันจะเล่าเรื่องพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ที่ตรงกับวันออกอากาศ **สารคดีชุด “เล่าเรื่องเมืองไทย”** ถ่ายทอด เรื่องราวเหตุการณ์ สถานที่ และสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นในรัชสมัยของพระมหากษัตริย์แห่งพระบรมราชวงศ์จักรี (รัชกาลที่ ๑-๘) เป็นต้น

๒. **รายการวิทยุ** “ตามเส้นทางประโยชน์สุขปวงประชา” กับ สำนักงาน กปร. โดยเชิญเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน กปร. มาเป็นผู้ดำเนินรายการร่วมกับผู้ดำเนินรายการ จส.๑๐๐ เพื่อสนทนาเกี่ยวกับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ รวมถึงการสัมภาษณ์เกษตรกรที่นำความรู้จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริต่างๆ ไปปรับใช้ในพื้นที่จนเกิดผลสำเร็จ และนำตัวแทนเยาวชน ที่เข้าร่วมกิจกรรมกับสำนักงาน กปร. มาแลกเปลี่ยนประสบการณ์และประโยชน์ที่ได้รับ เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงแนวพระราชดำริ การขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและการน้อมนำแนวพระราชดำริไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

๓. **กิจกรรมเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ ได้แก่**

- **กิจกรรมค่ายเยาวชน “ชีวิตนี้เพื่อไทย..และในหลวง”** (ปี ๒๕๔๙-๒๕๕๐) ร่วมกับ กองทัพบกและการรถไฟแห่งประเทศไทย เป็นการนำเด็กและเยาวชนจากทุกภาคของประเทศมาเข้าร่วมกิจกรรมค่ายเพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความรู้ความเข้าใจในโครงการพระราชดำริ และเกิดความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

ในส่วนของการดำเนินงาน จส.๑๐๐ จะค้นหาเด็กและเยาวชนจากถิ่นทุรกันดารทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ มาเข้าค่ายทำกิจกรรมร่วมกัน เป็นเวลา ๓ วัน ๒ คืน โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ซึ่งกิจกรรมนี้ จัดขึ้นทั้งสิ้น ๓ ครั้ง แต่ละครั้งมีเยาวชนเข้าร่วมกว่า ๕๐๐ คน

- **โครงการ “พลิกพื้นผืนป่า..ด้วยพระบารมี”** (ปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔) ร่วมกับกองทัพบกและกรุงเทพมหานคร จัดนิทรรศการเกี่ยวกับโครงการพระราชดำริในพื้นที่ต่างๆ การจัดประกวดภาพถ่ายในหัวข้อ “การอนุรักษ์ธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และการเสวนาสัจจของบุคคลระดับต่างๆ ที่ประสบความสำเร็จจากการน้อมนำแนวพระราชดำริมาปฏิบัติ โดยวัตถุประสงค์หลักเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และนำเสนอพระราชกรณียกิจของทั้งสองพระองค์ในด้านการฟื้นฟู อนุรักษ์ป่า ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยกิจกรรมดังกล่าว จัดขึ้น ณ สวนลุมพินี กรุงเทพมหานคร

นอกจากนี้ ยังได้จัดกิจกรรมนำประชาชนท่องเที่ยวและสื่อมวลชนสัญจร เช่น กิจกรรมพาครอบครัวสมาชิก จส.๑๐๐ ร่วมปลูกป่าชายเลน ณ สถานตากอากาศบางปู จังหวัดสมุทรปราการ กิจกรรมนำสื่อมวลชนท่องเที่ยวศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ฯลฯ

■ มุ่งมั่นสร้างประชาธิปไตยให้ชุมชนและสังคม มีโครงการและกิจกรรมที่ได้ดำเนินการแล้ว ดังนี้

๑. รายการเปิดสายให้ประชาชนร่วมแสดงความคิดเห็น ในประเด็นที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๓๔ – ปัจจุบัน ในเวลา ๒๐.๐๐ – ๐๖.๐๐ น. (มากกว่า ๗,๐๐๐ ประเด็น) จส.๑๐๐ เสนอประเด็นที่เป็นปัญหา โดยเปิดโอกาสให้ผู้ฟังโทรศัพท์เข้ามาแสดงความคิดเห็นบนพื้นฐานปรัชญา “คิดเป็น” เพื่อจะได้พัฒนานตนเองสู่การเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ

๒. รายการสัมภาษณ์ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เริ่มดำเนินการในปี ๒๕๕๓ จส.๑๐๐ ร่วมถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตย และระบบการเลือกตั้งให้ประชาชนได้มีความเข้าใจที่ถูกต้อง โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิจากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มาพูดคุยตอบข้อซักถามในประเด็นต่างๆ ออกอากาศเป็นประจำทุกวันอังคาร ในเวลา ๑๙.๑๐ น.

■ สื่อเพื่อสังคม นอกจากบทบาทหน้าที่ข้างต้นแล้ว จส.๑๐๐ ยังคงยึดมั่นในการทำหน้าที่ของสื่อมวลชน โดยการเป็นสื่อกลางในโอกาสต่างๆ คือ สื่อกลางรับแจ้งเหตุ และรายงานอุบัติเหตุ สื่อกลางรับแจ้งเหตุและรายงานข่าวอาชญากรรม สื่อกลางการติดตามของหาย – ได้คืน เพื่อนำส่งคืนเจ้าของ รวมถึงสื่อกลางการร่วมชื่นชม แสดงความยกย่องบุคคลที่กระทำความดีเพื่อสังคม และคนรอบข้าง

ทั้งหมดนี้ คือภารกิจ และพันธสัญญา ที่บุคลากรทุกคนของ จส.๑๐๐ จะยังคงมุ่งมั่นทำหน้าที่ของเราให้ดีที่สุด เพื่อให้สังคมนี้มีความสงบ ร่มเย็น และปลอดภัย ด้วยใจ...เพื่อสังคม

คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
จึงเห็นควรยกย่อง
สถานวิทย์ จส.100 บริษัท แปซิฟิค คอร์ปอเรชั่น จำกัด
เป็นหน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

โครงการ “งานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์”

กรมราชทัณฑ์

โครงการดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

โครงการ “ งานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ ”

กรมราชทัณฑ์

โครงการดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

กรมราชทัณฑ์เป็นหน่วยงานหนึ่งของกระบวนการยุติธรรม มีหน้าที่ความรับผิดชอบในการปฏิบัติต่อผู้ต้องโทษ ให้เป็นไปตามคำพิพากษาของศาล ตลอดจนคำสั่งของผู้มีอำนาจ ได้แก่ การประหารชีวิต จำคุก กักขังและกักกัน สำหรับผู้ที่กระทำความผิด กรมราชทัณฑ์มิได้คุมขังไว้เพียงอย่างเดียว ยังมีการอบรมแก้ไขและฟื้นฟูจิตใจ เพื่อให้ผู้กระทำความผิดได้สำนึกโทษและสามารถกลับตนเป็นพลเมืองดีของสังคมต่อไปได้ภายหลังพ้นโทษ ไม่ก่อความเดือดร้อนให้แก่สังคมภายนอกอีกและไม่กระทำความผิดซ้ำ เพื่อให้บรรลุนิติบุคคลดังกล่าว กรมราชทัณฑ์จึงมอบหมายให้เรือนจำ/ทัณฑสถานให้การศึกษาอบรมแก่ผู้กระทำความผิดทั้งทางด้านวิชาสามัญ วิชาชีพและศีลธรรม ตลอดจนให้มีการฝึกวิชาชีพในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ แก่ผู้ต้องขังด้วย เพื่อให้มีความรู้และวิชาชีพติดตัว และสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพได้ภายหลังพ้นโทษ

ภารกิจหนึ่งของกรมราชทัณฑ์ คือภารกิจที่ต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานแก้ไขและฟื้นฟูจิตใจบุคคลที่สังคมไม่พึงปรารถนาให้สามารถอยู่ร่วมกับสังคมภายนอก ได้โดยปกติสุข และการแก้ไขฟื้นฟูดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นการดำเนินงานอยู่ในกำแพงเรือนจำ บุคคลภายนอกจึงไม่ค่อยมีโอกาสดูแลรู้ถึงการทำงานและภาระหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์

กรมราชทัณฑ์จึงได้พยายามประชาสัมพันธ์ ให้ประชาชนทั่วไปได้ทราบถึงภาระหน้าที่ความรับผิดชอบและการปฏิบัติงานของกรมราชทัณฑ์ให้เข้าใจถึงบทบาท มีทัศนคติที่ดีต่อกรมราชทัณฑ์ และเรือนจำ/ทัณฑสถานในทางที่ดีขึ้น

ประวัติการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังและการจัดงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์

ในสมัยโบราณ การใช้แรงงานนักโทษถือเป็นการลงโทษอย่างหนึ่ง ซึ่งใช้ควบคู่กับโทษจำคุก ในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีได้มีการเอานักโทษออกมาทำงานโยธาทายนอกเรือนจำทำถนนหลวง ทำความสะอาดสถานที่ราชการ ต่อเรือสำเภา ต่อเรือรบ เลื่อยไม้กระดาน ก่อสร้างซ่อมแซมสถานที่ราชการ ซึ่งเรียกว่าใช้ทำราชการเมือง การใช้แรงงานนักโทษสมัยนั้นเป็นประโยชน์ต่อราชการแผ่นดิน

ต่อมาในสมัยต้นกรุงรัตนโกสินทร์ การใช้แรงงานนักโทษเป็นไปเพื่อประโยชน์ราชการแผ่นดินเป็นส่วนน้อย ส่วนใหญ่ผลประโยชน์จะตกอยู่แก่เจ้าพนักงานผู้ควบคุม และเจ้าขุนมูลนายผู้มีอำนาจบังคับบัญชาคุกตะรางทั้งสิ้น เพราะในสมัยนั้นเจ้าพนักงานผู้ควบคุมนั้นไม่ได้รับพระราชทานเงินเดือนเบี้ยหวัด

ครั้นต่อมาถึงรัตนโกสินทร์ศก ๑๐๘ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำริให้สร้างคุกและตะรางขึ้นใหม่เพื่อรวบรวมคุกและตะรางมาไว้ ณ ที่แห่งเดียวกัน กรมพระนเรศวรฤทธิ์ เสนาบดีกรมพระนครบาลในขณะนั้น ได้ทรงมีแนวความคิดที่จะปฏิรูปการใช้แรงงานนักโทษให้เป็นประโยชน์ต่อราชการแผ่นดิน ทั้งนี้ โดยมีพระดำริว่าการคุมขังอย่างเดิม มักเป็นช่องให้ผู้คุมกระทำการกดขี่ ข่มเหง นักโทษโดยทางผิดยุติธรรมต่าง ๆ เพราะพระราชบัญญัติการคุมขังนั้นยังไม่มี และนักโทษที่ต้องคุมขังเหล่านี้ไม่ได้มีการฝึกสอนกิริยาที่จะให้ประพฤติดน เป็นคนมีกิริยาดีต่อไป และทั้งไม่มีการให้วิชาความรู้สำหรับตัว เมื่อพ้นโทษไปแล้วจะได้เป็นวิชา สำหรับทำมาหากินเลี้ยงชีวิตต่อไปด้วย และการที่นักโทษทำการต่าง ๆ ทุกวันนี้ มักจะเป็นประโยชน์ต่อผู้คุมเสียเป็นอันมาก ไม่ได้เป็นการเกื้อหนุนประโยชน์แผ่นดิน จะจัดให้เป็นของแผ่นดินเสียทั้งสิ้น และนักโทษก็มีให้เสียค่าธรรมเนียม กลับจะให้ได้พระราชทานความรู้ให้เป็นผล ให้เป็นประโยชน์ ฝ่ายเจ้าพนักงานนั้นไม่มีทางได้รับพระราชทานผลประโยชน์อันใดแต่การนักโทษ จึงคิดจัดให้มีเงินเดือน เป็นกำลังรับราชการให้พอสมควรแก่หน้าที่ และนักโทษจะได้รับพระราชทานการเลี้ยงดูอาหาร ข้าวปลา การนุ่งห่ม โดยมีต้องให้ญาติพี่น้องติดตามมาส่ง หรือทำงานด้วยฝีมือเป็นลำไฟเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายระหว่างที่ต้องพระราชอาญาจำคุก ทรงดำริที่จะสร้างโรงงาน เพื่อให้นักโทษได้ทำงานช่างฝีมือต่าง ๆ และการเลื่อยไม้ขึ้นในคุก และตะรางที่สร้างใหม่โดยขอพระราชทานพระบรมราชานุญาต รื้อเอาเครื่องไม้ที่คุกเก่า (คุกหน้าวัดโพธิ์) และศาลาหน้าหับเผยไปทำโรงงานในคุกและตะรางให้เป็นประโยชน์ เมื่อสร้างคุกใหม่เรือนจำกองมหันตโทษเสร็จแล้วภายในคุกจึงมีโรงงานฝึกวิชาชีพช่างไม้ ช่างเหล็ก ช่างกลึง และช่างสีหมึก

ในปีรัตนโกสินทร์ศก ๑๐๙ ได้มีการย้ายนักโทษจากคุกเก่ามาไว้คุกใหม่ จำนวน ๒๐๐ คน นักโทษช่างอีก ๙ คน ครั้นเมื่อถึงวันที่ ๓ สิงหาคม รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๐ กรมพระนเรศวรฤทธิ์ เสนาบดีกรมพระนครบาลได้กราบบังคมทูลพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และทูลเกล้าฯ ถวายสิ่งของที่หาจากฝีมือนักโทษในคุกใหม่ตั้งคำกราบบังคมทูล ดังนี้

“การนักโทษทำงานที่คุกใหม่ ซึ่งพระอภัยพลภักดีได้ให้จัดทำสิ่งของขึ้นขาย เพื่อให้เป็นประโยชน์เงินขึ้นแผ่นดินสืบไปนั้น บัดนี้ ได้ทำสิ่งของที่ควรผู้ดีจะใช้ได้หลายสิ่ง ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานทูลเกล้าฯ ถวายถวายเป็นตัวอย่างในครั้งนี้

- ดุมเสื่อสานเป็นรูปตะกร้อทองคำ สำหรับ ๑
- ทอง นาค เงิน สานขัดกัน สำหรับ ๑

- เงิน สำหรับ ๑
- แก้วสำหรับเดินทาง เป็นอย่างสำหรับนั่งอ่านหนังสือ กระดานที่พนักรหลังถอดออกมาทางบนพนักรเป็นโต๊ะได้ ๒ แก้ว
- แก้วเล็กสำหรับนั่ง ๑๒ แก้ว
- ชั้นล่างหน้าลงหิน ที่ทำขึ้นสำหรับขายส่งไปเมืองลาวและต่างประเทศ มีอินเดีย และพม่า เป็นต้น ...”

ครั้นต่อมา ณ รัตนโกสินทร์ศก ๑๑๐ กรมพระนเรศวรฤทธิ์ ได้กราบบังคมทูลขอพระบรมราชานุญาตใช้ข้อบังคับสำคัญสำหรับคุมขังนักโทษในกรมพระนครบาลซึ่งพระองค์ได้ทรงร่างขึ้น ในข้อบังคับดังกล่าวนี้ มีส่วนหนึ่งว่าด้วยการทำงานของนักโทษกล่าวคือ “...บรรดานักโทษที่ต้องรับพระราชอาญาจำอยู่ ณ คุณ ถ้าไม่มีหนังสือคำสั่งให้ยกเว้นแล้ว ต้องทำงานจนตลอดเวลาที่ต้องรับพระราชอาญาจำอยู่ในคุกทุกคน ยกเสียแต่เมื่อเวลาป่วยไข้ที่แพทย์ให้หนังสือสำคัญอนุญาตให้ยกเว้นจึงจะยกเว้นได้เป็นเมื่อเป็นคราว...”

การที่นักโทษทำงานนั้น เป็นหน้าที่ของเสนาบดีว่าการกรมพระนครบาลกับจางวางกรมนักโทษ ต้องรับผิดชอบจัดการคุณให้มีประโยชน์จนได้ การสิ่งใดที่ต้องใช้แรงงานนักโทษรับ หรือของสิ่งใดที่ควรทำขึ้นจำหน่าย ขาย จะได้ประโยชน์มาก ต้องจัดการสิ่งนั้นๆ ให้นักโทษทำการ

บรรดานักโทษที่ต้องทำงานนั้น ให้มีหนังสือกำหนดงานสำหรับตัวนักโทษทุกคน หนังสือนี้เป็นสมุดทำด้วยกระดาษหนาให้ทนทานเย็บเป็นเล่ม เพื่อได้ลงรายงานที่นักโทษคนนั้นทำการแลกเปลี่ยนแปลงงาน เหตุการณ์ที่นักโทษทำผิดเลซอบ และบัญชีคะแนนที่นักโทษได้รับนั้น ด้วยหนังสือนี้นักโทษที่ตรวจที่กำกับกองทำงานเป็นผู้เก็บรักษาเพื่อเจ้าพนักงานจะได้ลงเหตุการณ์ สำหรับตัวนักโทษที่ทำงานต่อไป

บรรดาของที่นักโทษทำในคุกนั้น ต้องมีบัญชีและมีหมายเลขจำนวนสิ่งของให้มีราคาเงินค่าสิ่งของ ขายนำเงินส่งพระคลังมหาสมบัติทั้งสิ้น เว้นเสียแต่สิ่งของที่ใช้การในคุกแล้วไม่ต้องปิดหมายเลขหมายเลขแลใช้เงินเป็นแต่ให้ทราบไว้ในบัญชีเท่านั้น แลสิ่งของที่จะขายไปจากคุกนั้นห้ามไม่ให้ขายเชื้อ

บรรดาการงานที่ใช้แรงงานนักโทษซึ่งยกเสียแต่การงานในคุกแลการที่มีคำสั่งเสนาบดีว่าการกรมพระนครบาลเป็นสำคัญแล้ว ต้องเป็นการจ้างเงินค่าจ้างนั้นให้นำส่งพระคลังมหาสมบัติ บรรดาสิ่งของที่ใช้แรงงานนักโทษรับจ้างไม่ได้เงินค่าจ้างก่อนแล้วห้ามมิให้ส่งของให้ผู้จ้างเป็นอันขาด ยกเสียแต่สิ่งของที่จ้างนั้นตกอยู่แก่เจ้าพนักงาน มีราคากว้นเงินค่าจ้างแล้วจึงยอมให้ไป

บรรดาสิ่งที่จะใช้ทำสิ่งของในคุกนั้น เมื่อใกล้จะขึ้นปีใหม่ เจ้ากรมจะต้องเป็นผู้คิดกับนายช่างใหญ่ประมาณรายสิ่งของและประมาณเงินที่จะใช้จัดซื้อ ยื่นต่อจางวางกรมนักโทษ เมื่อได้เสนอเสนาบตีว่าการกรมพระนครบาลตรวจแลยื่นบัญชีประมาณเงินที่จะเบิกแต่พระคลังมหาสมบัติ ใช้ทำการในคุกตามจำนวนปีต่อไป

บรรดาการทำหนังสือสัญญาที่จ้างแรงงานนักโทษทำการนั้นก็ดี จัดซื้อของใช้การในคุกก็ดี จัดซื้อสิ่งของที่ใช้ทำสิ่งของขายนั้นก็ดี เจ้ากรมต้องทำหนังสือสัญญานั้นต้องมาให้จางวางตรวจและประทับตราในหนังสือสัญญาเป็นสำคัญด้วยจึงใช้ได้

ให้เจ้าพนักงานตั้งห้างไว้สิ่งของตัวอย่างที่นักโทษทำสำหรับขาย ห้างหนึ่งที่ริมคุก เพื่อที่ผู้ต้องการจะซื้อของ สิ่งของได้มาดูตัวอย่างแลซื้อแลส่งที่ห้างนั้นห้างที่ขายสิ่งของนี้เป็นหน้าที่ของนายการโรงเป็นผู้รักษาอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้ากรมฯ

บรรดาสิ่งของที่นักโทษทำ เมื่อเอาออกจากคุกนั้นต้องมีเลขหมายจำนวนแลบัญชีให้มั่นคง ทุกสิ่งการทำบัญชีนั้นเป็นหน้าที่สมุห์บัญชีกับนายการโรงแลอยู่ในความรับผิดชอบของเจ้ากรมด้วย การใช้แรงงานนักโทษภายนอกบริเวณเรือนจำ

การใช้แรงงานนักโทษทำกิจการภายนอกบริเวณเรือนจำนั้น ได้มีกฎหมายบทกระทรวงนครบาลว่าด้วยการใช้แรงงานนักโทษ พ.ศ.๒๔๖๐ บังคับไว้ว่า นักโทษที่ได้จ่ายออกไปทำงานโยธานอกเรือนจำนั้น ถ้าผู้บัญชาการสามารถจะคิดค่าจ้างให้แก่เรือนจำได้ ให้คิดค่าจ้างแรงหนึ่งวันละไม่น้อยกว่า ๒๐ สตางค์ แต่ห้ามมิให้รับทำการโยธาของเอกชน

งานโยธาในที่นี้ มุ่งหมายถึงงานหนักต่างๆ อาทิ ทำถนนเพื่อสาธารณชน หรือซ่อมแซมสถานที่ราชการของรัฐบาล เป็นต้น ต่อไปนี้มีปัญหาที่จะต้องพิจารณาว่าอย่างไรจึงจะเรียกว่าผู้บัญชาการเรือนจำสามารถจะคิดค่าจ้างให้แก่เรือนจำได้ ในข้อนี้เห็นว่าถ้ากิจการใด มีเงินงบประมาณรายจ่ายตั้งไว้ก็ย่อมจะคิดค่าจ้างแรงงานจากงานนั้นได้แรงหนึ่งวันละไม่น้อยกว่า ๒๕ สตางค์ ซึ่งเป็นมาตรฐานอย่างต่ำ ส่วนอัตราอย่างสูงไม่ได้กำหนดไว้จึงต้องถือเอาอัตราค่าจ้างแรงงานกรรมกรในท้องถิ่นเป็นมาตรฐานอย่างสูง สำหรับคิดค่าจ้างแรงงานนักโทษและอัตราค่าจ้างแรงงานกรรมกรในท้องถิ่นดังกล่าวแล้วนั้น ก็ยังมีกฎหมายกำหนดไว้ อัตราค่าจ้างแรงงาน จึงอาจสูงๆ ต่ำๆ ไม่คงที่แน่นอน ฉะนั้น ควรถือเอาอัตราที่เป็นอยู่ในขณะนี้ที่คิดค่าจ้างแรงงานของนักโทษนั้น เป็นมาตรฐานอย่างสูงในการเรียกร้องค่าจ้างแรงงานให้แก่เรือนจำ แต่ทั้งนี้อาจมีการผ่อนผันเป็นการเฉพาะราย หรือเป็นการชั่วคราวอยู่บ้าง เพราะเหตุว่าถึงในกิจการนั้นได้มีเงินรายจ่ายอยู่ดีแต่มีน้อยยังไม่สามารถคิดค่าแรงในอัตรานั้นต่ำให้ได้ อาทิ เทศบาลต่างๆ อาจคิดค่าแรงให้ได้เพียงในหนึ่ง วันละ ๑๕ สตางค์ดังนี้ ทางกรจึงผ่อนผันให้ชั่วคราวจนกว่าเทศบาลจะมีรายได้สูงขึ้น จึงเรียกค่าแรงเพิ่มขึ้นให้เข้าอยู่ในมาตรฐานขั้นต่ำและสูงขึ้น เป็นลำดับต่อไป

ส่วนกิจการรายได้ที่ไม่มีงบประมาณรายจ่าย หรือเงินรายได้ที่จะจ่ายให้ได้ ก็ทำให้โดยไม่ต้องเรียกค่าจ้างแรงงาน เพื่อเป็นการช่วยเหลือราชการของประเทศชาติ แต่ทั้งนี้ต้องระมัดระวังอย่าให้เป็นเหตุกระทบกระเทือนถึงผลประโยชน์ของเรือนจำ ต้องตกต่ำไปกว่างบประมาณรายได้ของเรือนจำ เพราะว่าเมื่องบประมาณรายได้ของเรือนจำตกต่ำไปแล้วก็ต้องกระทบกระเทือนรายได้ของแผ่นดินต้องตกต่ำไปด้วย

การใช้แรงงานนักโทษภายในบริเวณเรือนจำ อาจแบ่งได้ดังต่อไปนี้

๒.๑ ทำกิจการของเรือนจำ หมายถึงการที่เป็นประโยชน์ที่เกี่ยวกับตัวผู้ต้องขัง อาทิ การทำความสะอาด การซักฟอกเสื้อผ้า และการหุงต้มอาหารเลี้ยงดูผู้ต้องขัง กิจการเช่นนี้ไม่ต้องคิดค่าจ้างแรงงาน เพราะรัฐบาลมิได้ตั้งงบประมาณใช้จ่ายขึ้นไว้ จึงไม่สามารถเบิกเงินค่าจ้างแรงงานได้ดังนี้ แต่ทั้งนี้ เจ้าพนักงานเรือนจำจะต้องระมัดระวังให้การใช้งานแรงงานเป็นไปโดยสมควรแก่การทำงานที่จำเป็นจะต้องทำ มิใช่เป็นการฟุ่มเฟือยจนคนเลื่องงาน

๒.๒ ทำกิจการเพื่อให้เกิดประโยชน์ในทางทรัพย์สินแก่เรือนจำ ได้แก่ การรับจ้างทำสิ่งของ ซึ่งหมายถึงผู้จ้างส่งวัตถุดิบมาจ้างให้ทำ หรือทำของสิ่งซื้อ คือทำสิ่งของที่ผู้ส่งจ้างส่งของดิบมาให้ทำ หรือ การรับจ้างใช้แรงงานทำการอย่างหนึ่งอย่างใดโดยเรือนจำไม่ต้องลงทุนและทำการประดิษฐ์กรรมเพื่อ จ้างนายการทำงานดังกล่าวนี้ย่อมมีค่าจ้างแรงงาน และคิดพอสมควร ส่วนการประดิษฐ์กรรมควรคิด ราคาจำหน่ายตามหลักพาณิชย์กรรม แต่มีข้อที่น่าคำนึงอยู่ว่า ประดิษฐ์กรรมของเรือนจำไม่ได้มุ่งประสงค์ จะให้กำไรอย่างเดียว แต่ได้มุ่งหมายหนักไปในแง่ที่จะอบรมสั่งสอนดังกล่าวได้กล่าวไว้ข้างต้น ฉะนั้น จึงไม่ควรคิดจำหน่ายผลประดิษฐ์กรรมโดยราคาแพงเกินไป ซึ่งอาจจะเป็นเหตุให้จำหน่ายไม่ได้หรือทำการ จำหน่ายผิดเคื่อง ครั้นเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๔๗๗ รัฐบาลภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตย ได้แถลงนโยบายเพื่อรับความไว้วางใจจากสภาผู้แทนราษฎรไว้ว่า วิธีการราชทัณฑ์จะได้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

๑. จะจัดให้มีการอบรมนักโทษ ในทางธรรมจรรยา และสั่งสอนวิชาชีพพร้อมทั้งการฝึกฝน และ จัดให้มีการทำงานที่เป็นคุณประโยชน์เพื่อสุขภาพ เพื่อปลูกฝังนิสัยและส่งเสริมวิชาชีพ

๒. จะได้จัดระเบียบคนจรรจัดให้มีที่อยู่ที่ทำกินโดยเฉพาะ พร้อมด้วยดำเนินการอบรมเพื่อ เปลี่ยนแปลงชีวิตให้เป็นพลเมืองดีต่อไป

๓. จะได้ปรับปรุงโรงเรียนดัดสันดานเสียใหม่ ให้การศึกษาและฝึกฝนหัดทำงานวิชาชีพ เพื่อ อบรมให้เป็นพลเมืองดีต่อไป

ครั้นต่อมาในปี ๒๔๗๙ รัฐบาลได้ประกาศใช้ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช ๒๔๗๙ มีส่วนว่าด้วยการงานของผู้ต้องขังซึ่งมีหลักเกณฑ์และวิธีการไม่สู้จะแตกต่างกว่าของเดิมที่กำหนดไว้ เท่าไรนัก เช่น บัญญัติว่า “นักโทษเด็ดขาดต้องทำงานตามคำสั่งของเจ้าพนักงาน” เช่นนี้เป็นต้น

ท่านผู้รู้ได้อธิบายว่าการทำงานเป็นส่วนหนึ่งของการลงโทษจำคุก หรืออีกนัยหนึ่ง ตามบทบัญญัติ แห่งมาตรานี้แสดงถึงหลักการปฏิบัติราชทัณฑ์ว่าด้วยอุบายแห่งการลงโทษ คือ การบังคับให้ต้องทำงาน และเขาอาจแบ่งงานหนักเบาตามลักษณะและชนิดของบุคคลได้ การใช้แรงงานผู้ต้องขังตามนัยแห่ง พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ดังกล่าวแล้ว กระทรวงมหาดไทยยังได้ออกกฎกระทรวง กำหนดรายละเอียด เกี่ยวกับการใช้แรงงานนักโทษไว้ ดังนั้นงานที่จัดให้นักโทษเด็ดขาดทำให้น่าสนใจยิ่งขึ้นคือ

- * กำหนดโทษ
- * ความแข็งแรงแห่งร่างกาย
- * สติปัญญา
- * อุนิสัยฝีมือ และความรู้ความชำนาญ
- * ผลในทางเศรษฐกิจ
- * ผลในทางอบรมสภาพแห่งเรือนจำ

นักโทษเด็ดขาดอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี ให้คำนึงถึงการศึกษาอบรมเป็นพิเศษ

โดยกรมราชทัณฑ์ได้หวังคืนคนดีกลับสู่สังคม จึงได้พัฒนาด้านการฝึกอาชีพผู้ต้องขัง ให้สอดคล้อง กับตลาดแรงงาน โดยมีการฝึกอบรมเพิ่มพูนความรู้ ทั้งทางด้านทฤษฎีและด้านปฏิบัติให้กับเจ้าหน้าที่ เพื่อฝึกอบรมอาชีพให้กับผู้ต้องขังและอีกทางหนึ่งคือ การนำวิทยากรจากสถาบันการศึกษาภายนอก

เรือนจำ เข้าไปฝึกอบรมสอนให้ความรู้แก่ผู้ต้องขังในสาขาอาชีพต่างๆ และจัดแข่งขันฝีมือผู้ต้องขังทั้งในส่วนภูมิภาคและระดับชาติในหลายสาขาอาชีพทำให้ผู้ต้องขังมีการพัฒนาฝีมือจนได้มาตรฐาน สามารถนำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ เมื่อพ้นโทษออกไปโดยไม่เป็นภาระกับสังคมเป็นการคืนคนดีกลับสู่สังคมและสร้างความภูมิใจในตนเองให้กับผู้พ้นโทษ

กรมราชทัณฑ์ได้พัฒนาด้านการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทั้งด้านฝีมือ รูปแบบผลิตภัณฑ์ ตลอดจนอุปกรณ์การฝึกวิชาชีพที่ดีขึ้นเป็นลำดับ ทำให้ผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากฝีมือผู้ต้องขังมีรูปแบบที่ทันสมัย ประณีต สวยงาม แข็งแรง ทนทาน เพื่อประชาสัมพันธ์เผยแพร่ผลการฝึกวิชาชีพออกสู่สายตาประชาชนให้เป็นที่ยอมรับของสังคมภายนอกประชาชน ได้รับทราบนโยบายของกรมราชทัณฑ์ และเห็นผลงานด้านการฝึกวิชาชีพผู้ต้องขังเข้าใจปัญหา และหันมาให้ความร่วมมือกับกรมราชทัณฑ์ ในการพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังให้ประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นคนดี มีวิชาความรู้และความสามารถใช้วิชาความรู้ที่ฝึกฝนระหว่างถูกจองจำ นำไปประกอบอาชีพเลี้ยงตนเองและครอบครัวภายหลังพ้นโทษต่อไป

ในปี ๒๕๑๔ กรมราชทัณฑ์ โดยนายประดิษฐ์ พาณิชการ อธิบดีกรมราชทัณฑ์จึงได้เริ่มจัดงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ขึ้นครั้งแรก โดยนำผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากฝีมือผู้ต้องขังเรือนจำ และทัณฑสถานต่างๆ ออกแสดงและจำหน่าย ณ ศูนย์แสดงสินค้าไทย กรมการสนเทศ สีแยกคอกวัว กรุงเทพมหานคร ซึ่งได้รับความนิยมจากประชาชน องค์กรและส่วนราชการต่างๆ เป็นอย่างดี กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์เรื่อยมาจนปัจจุบัน (พ.ศ.๒๕๕๔) ได้จัดขึ้นรวม ๔๔ ครั้ง และเนื่องจากผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้รับความนิยมและเกื้อหนุนจากประชาชนทั่วไปอย่างดี

กรมราชทัณฑ์จึงได้จัดงานวันพบญาติโดยให้เรือนจำและทัณฑสถานนำสินค้ามาแสดงและจำหน่าย รวม ๒๒ ครั้ง และอนุญาตให้เรือนจำและทัณฑสถานในส่วนภูมิภาคจัดงานแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ราชทัณฑ์ประจำแต่ละภาค รวมทั้งให้เรือนจำและทัณฑสถานนำผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ออกแสดงและจำหน่ายในงานกาชาดจังหวัด งานประจำปี และงานเทศกาลต่างๆ ที่ภาครัฐและเอกชนจัดขึ้น สำหรับการจัดงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์ซึ่งจัดมาแล้ว ๔๔ ครั้ง สรุปได้ดังนี้

ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม - ๖ เมษายน ๒๕๑๔ รวม ๙ วัน ณ ศูนย์แสดงสินค้าไทย กรมการสนเทศ สีแยกคอกวัว กรุงเทพมหานคร โดยมี ฯพณฯ พลเอกประภาส จารุเสถียร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๕ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๑,๔๔๓,๔๒๗.๒๕ บาท

ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๘ มีนาคม - ๓ เมษายน ๒๕๑๕ รวม ๗ วัน ณ ศูนย์แสดงสินค้าไทย กรมการสนเทศ สีแยกคอกวัว กรุงเทพมหานคร โดยมี นายพ่วง สุวรรณรัฐ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงานจำนวน ๗๒ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๒,๓๒๓,๘๗๖.๘๐ บาท

ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ - ๓ มีนาคม ๒๕๑๖ รวม ๙ วัน ณ ศูนย์พาณิชยกรรม อาคารราชดำเนิน สีแยกคอกวัว กรุงเทพมหานคร โดยมี นายพ่วง สุวรรณรัฐ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๗๒ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๒,๓๒๓,๘๗๖.๘๐ บาท

ครั้งที่ ๔ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ - ๑๐ มีนาคม ๒๕๑๗ รวม ๑๑ วัน ณ ศูนย์พณิชยกรรม อาคารราชดำเนิน สีแยกคอกวัว กรุงเทพมหานคร โดยมี ฯพณฯ นายกมล วรรณประภา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๘๐ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๔,๔๕๔,๕๔๓.๒๕ บาท

ครั้งที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ - ๙ มีนาคม ๒๕๑๘ รวม ๑๐ วัน ณ บริเวณสนามไชย ข้างวังสราญรมย์ โดยมี นายเชลโล วนะภูติ ปลัดกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๘๐ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๕,๐๘๗,๕๖๒.๗๕ บาท

ครั้งที่ ๖ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน - ๙ พฤษภาคม ๒๕๑๙ รวม ๑๐ วัน ณ บริเวณสนามไชยข้างวังสราญรมย์ โดยมี ฯพณฯ นายสมบุญ ศิริธร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๗๓ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๕,๕๙๔,๔๔๓.๕๐ บาท

ครั้งที่ ๗ เมื่อวันที่ ๓-๑๓ มีนาคม ๒๕๒๐ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณวังสราญรมย์ โดยมี ฯพณฯ นายสมัคร สุนทรเวช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงานจำนวน ๗๕ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๘,๖๕๖,๘๕๔.๕๑ บาท

ครั้งที่ ๘ เมื่อวันที่ ๒-๑๒ มีนาคม ๒๕๒๑ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามไชย โดยมี ฯพณฯ พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงานจำนวน ๗๒ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๑๓,๖๖๔,๔๕๖.๐๐ บาท

ครั้งที่ ๙ เมื่อวันที่ ๑-๑๑ มีนาคม ๒๕๒๒ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร ในครั้งนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จเป็นองค์ประธานเปิดงาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๘๗ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๑๘,๘๗๒,๗๗๐.๐๐ บาท

ครั้งที่ ๑๐ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ - ๒ มีนาคม ๒๕๒๓ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ นายชวน หลีกภัย รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๔๐,๕๑๑,๗๗๐.๐๐ บาท

ครั้งที่ ๑๑ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน - ๔ พฤษภาคม ๒๕๒๔ รวม ๑๑ วัน บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ ประเทือง กีรติบุตร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๐๒ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้ ๕๒,๕๖๗,๘๘๖.๕๐ บาท

ครั้งที่ ๑๒ เมื่อวันที่ ๑๘-๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๕ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ พลเอกสิทธิ จิรโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๐๒ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๕๙,๑๖๙,๘๙๖.๗๕ บาท

ครั้งที่ ๑๓ เมื่อวันที่ ๑๐-๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๖ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ พลเอกสิทธิ จิรโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๐๕ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๗๑,๙๐๙,๒๒๙.๑๕ บาท

ครั้งที่ ๑๔ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ - ๕ มีนาคม ๒๕๒๗ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ พลเอกสิทธิ จิรโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๐๗ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๙๕,๓๔๕,๖๘๑.๙๐ บาท

ครั้งที่ ๑๕ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ - ๓ มีนาคม ๒๕๒๘ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ พลเอกสฤษดิ์ จิระโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๑๑๒,๑๕๓,๙๗๖.๓๕ บาท

ครั้งที่ ๑๖ เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ - ๒ มีนาคม ๒๕๒๙ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ พลเอกสฤษดิ์ จิระโรจน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๐๘ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๑๑๑,๘๗๘,๘๗๓.๘๒ บาท

ครั้งที่ ๑๗ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ - ๑ มีนาคม ๒๕๓๐ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ นายกรัฐมนตรี เป็นประธานในพิธีเปิดงาน และ ฯพณฯ พลเอก ประจวบ สุนทรากรุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้กล่าวรายงาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๑๒ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๑๒๔,๓๘๙,๙๘๗.๕๐ บาท

ครั้งที่ ๑๘ เมื่อวันที่ ๑๙-๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๑ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ พลเอกประจวบ สุนทรากรุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๐๗ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๑๑๗,๑๔๕,๘๐๘.๙๐ บาท

ครั้งที่ ๑๙ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์-๕ มีนาคม ๒๕๓๒ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๑๐ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๑๓๐,๑๑๑,๒๗๒.๔๐ บาท

ครั้งที่ ๒๐ เมื่อวันที่ ๑๗-๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๓ รวม ๙ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ นายบรรหาร ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๙๙ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๑๓๙,๕๓๖,๔๗๐.๕๐ บาท

ครั้งที่ ๒๑ เมื่อวันที่ ๑๖-๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ รวม ๙ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ นายวัฒนา อิศวเหม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๐๐ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๑๓๘,๑๖๒,๖๕๔.๕๐ บาท

ครั้งที่ ๒๒ เมื่อวันที่ ๑๑-๑๗ มกราคม ๒๕๓๕ รวม ๗ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ พลอากาศเอกอนันต์ กลินทะ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๙๘ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๑๑๗,๓๑๑,๘๒๐.๕๐ บาท

ครั้งที่ ๒๓ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม - ๓ มิถุนายน ๒๕๓๖ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ พลเอกชวลิต ยงใจยุทธ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๐๒ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๑๐๒,๔๑๓,๒๔๒.๐๐ บาท

ครั้งที่ ๒๔ เมื่อวันที่ ๑๐-๑๙ มิถุนายน ๒๕๓๗ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ นายสุทัศน์ เงินหมื่น รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๐๖ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๙๓,๔๔๒,๑๒๒.๕๐ บาท

ครั้งที่ ๒๕ เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน - ๘ ตุลาคม ๒๕๓๘ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ฯพณฯ นายบรรหาร ศิลปอาชา รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๐๗ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๙๔,๓๐๑,๒๔๔.๐๐ บาท

ครั้งที่ ๒๖ เมื่อวันที่ ๑๐ - ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๙ รวม ๑๐ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ๗ หน่วยงาน พลตรีศรัทธัย มนต์วิรัตน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๙๕ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๖๖,๗๓๖,๙๔๗.๐๐ บาท

ครั้งที่ ๒๗ เมื่อวันที่ ๒๒ พฤษภาคม - ๑ มิถุนายน ๒๕๔๐ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร โดยมี ๗ หน่วยงาน นายชัยภักดิ์ ศิริวัฒน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๐๕ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๘๐,๘๔๗,๑๕๖.๐๐ บาท

ครั้งที่ ๒๘ เมื่อวันที่ ๑๐ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๑ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสวนอัมพร ในครั้งนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดงานฯ เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๐๘ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๖๓,๒๙๒,๙๙๒.๐๐ บาท

ครั้งที่ ๒๙ เมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ - ๖ มีนาคม ๒๕๔๒ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหน้า เรือนจำกลางคลองเปรม โดยมี ๗ หน่วยงาน นายวัฒนา อิศวเหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๑๕ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๕๓,๕๔๑,๓๑๒.๗๕ บาท

ครั้งที่ ๓๐ เมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ - ๕ มีนาคม ๒๕๔๓ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหน้า เรือนจำกลางคลองเปรม โดยมี ๗ หน่วยงาน ร้อยตำรวจเอก ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๑๓๙,๕๓๖,๔๗๐.๕๐ บาท

ครั้งที่ ๓๑ เมื่อวันที่ ๓ - ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๔ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหน้าเรือนจำกลางคลองเปรม โดยมี ๗ หน่วยงาน ร้อยตำรวจเอก ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๙๗ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๔๐,๕๐๗,๘๔๖.๐๐ บาท

ครั้งที่ ๓๒ เมื่อวันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ - ๔ มีนาคม ๒๕๔๕ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหน้าเรือนจำกลางคลองเปรม โดยมี ๗ หน่วยงาน นายไพโรจน์ พรหมสาสน์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๐๘ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๕๒,๐๑๘,๑๐๑.๐๐ บาท

ครั้งที่ ๓๓ เมื่อวันที่ ๒ - ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๕ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหน้าเรือนจำกลางคลองเปรม โดยมี ๗ หน่วยงาน ร้อยตำรวจเอก ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๐๔ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๕๑,๓๙๖,๙๔๑.๒๑ บาท

ครั้งที่ ๓๔ เมื่อวันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ - ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๖ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหน้ากลุ่มว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา) เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๑๔ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๕๗,๐๓๖,๑๖๖.๒๕ บาท

ครั้งที่ ๓๕ เมื่อวันที่ ๘ - ๑๘ สิงหาคม ๒๕๔๖ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหน้ากลุ่มเรือนจำและทัณฑสถานลาดยาว โดยมี ๗ หน่วยงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา) เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๑๘ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๕๒,๕๗๓,๙๖๗.๕๐ บาท

ครั้งที่ ๓๖ จัดขึ้นระหว่าง วันที่ ๒๕ มีนาคม - ๔ เมษายน ๒๕๔๗ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณ สนามหน้ากลุ่มเรือนจำและทัณฑสถานลาดยาว โดยมี ๗ หน่วยงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายพงศ์เทพ

เทพกาญจนา) เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๑๘ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้ เป็นเงิน ๕๖,๘๖๐,๑๓๘.๐๐บาท

ครั้งที่ ๓๗ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๗ สิงหาคม - ๖ กันยายน ๒๕๔๗ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหญ้าหน้ากลุ่มเรือนจำและทัณฑสถานลาดยาว โดยมี ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา) เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๐๘ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๔๖,๐๑๐,๗๘๖.๐๐บาท

ครั้งที่ ๓๘ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ - ๗ มีนาคม ๒๕๔๘ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหญ้าหน้ากลุ่มเรือนจำและทัณฑสถานลาดยาว โดยมี ฯพณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม (นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา) เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๑๐ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๖๖,๕๐๖,๕๔๘.๐๐บาท

ครั้งที่ ๓๙ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒ - ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหญ้าหน้ากลุ่มเรือนจำและทัณฑสถานลาดยาว โดยมี พลตำรวจเอก ชิตชัย วรรณสถิตย์ รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๙๖ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๔๖,๓๐๔,๘๖๔.๐๐บาท

ครั้งที่ ๔๐ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๙ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหญ้าหน้ากลุ่มเรือนจำและทัณฑสถานลาดยาว โดยมี รองศาสตราจารย์ ธงทอง จันทรางศุ รองปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๙๙ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๔๐,๔๐๕,๓๖๑.๐๐ บาท

ครั้งที่ ๔๑ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๔ - ๒๔ ธันวาคม ๒๕๕๐ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหญ้าหน้ากลุ่มเรือนจำและทัณฑสถานลาดยาว โดยมี นายชาญชัย ลิขิตจิตถะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๑๖ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๔๙,๗๒๓,๒๖๒.๐๐ บาท

ครั้งที่ ๔๒ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๒ - ๒๒ ธันวาคม ๒๕๕๑ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหญ้าหน้ากลุ่มเรือนจำและทัณฑสถานลาดยาว ในครั้งนี้ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดงานฯ เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๑๕ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๕๒,๓๒๒,๖๒๒.๐๐ บาท

ครั้งที่ ๔๓ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๘ ธันวาคม ๒๕๕๒ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหญ้าหน้ากลุ่มเรือนจำและทัณฑสถานลาดยาว โดยมี นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม เป็นประธาน เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๑๙ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๕๐,๙๙๒,๖๔๓.๐๐ บาท

ครั้งที่ ๔๔ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๓-๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ รวม ๑๑ วัน ณ บริเวณสนามหญ้าหน้ากลุ่มเรือนจำและทัณฑสถานลาดยาว ในครั้งนี้ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา เสด็จเป็นองค์ประธานในพิธีเปิดงานฯ เรือนจำและทัณฑสถานมาร่วมงาน จำนวน ๑๑๘ แห่ง จำหน่ายสินค้าได้เป็นเงิน ๕๐,๔๑๕,๑๐๘.๐๐บาท

อย่างไรก็ตาม การจัดงานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์นับว่ามีประโยชน์ต่อผู้ต้องขัง สังคม และประเทศชาติ โดยสามารถสร้างรายได้ สร้างอาชีพให้แก่ผู้ต้องขัง หน่วยงาน ประเทศชาติ และที่สำคัญคือทำให้ผู้ต้องขังไม่หวนไปกระทำผิดซ้ำอีก เนื่องด้วยได้รับการฝึกอบรมวิชาชีพจึงทำให้มีวิชาชีพติดตัว สามารถนำไปประกอบอาชีพ มีรายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัว ไม่ก่อปัญหาแก่สังคมและประเทศชาติ ดังนั้น กรมราชทัณฑ์จึงตระหนักดีว่า การปฏิบัติภารกิจด้านการพัฒนาพฤตินิสัยผู้ต้องขังเป็นสิ่งสำคัญที่หน่วยงาน บุคลากรทุกระดับ ของกรมราชทัณฑ์ ต้องมุ่งมั่นเพื่อให้ผู้ต้องขังมีความพร้อมในการดำรงชีพในสังคมหลังพ้นโทษ การได้รับการพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพที่สุจริต จะทำให้ผู้ต้องขังสามารถดำเนินชีวิตประจำวันในสังคมภายนอกได้อย่างมีความสุข พึ่งตนเองได้ และสังคมให้การยอมรับ

กรมราชทัณฑ์
กระทรวงยุติธรรม

คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
จึงเห็นควรยกย่อง
โครงการ “งานนิทรรศการผลิตภัณฑ์ราชทัณฑ์” กรมราชทัณฑ์
เป็นโครงการดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาสังคม
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

บริษัท เอ็มเอ็มพี คอร์ปอเรชั่น จำกัด
หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

M Wrap

M Stretch

M Bag

M Foil

M Gloves

M Clean

บริษัท เอ็มเอ็มพี คอร์ปอเรชั่น จำกัด

หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

บริษัท เอ็มเอ็มพี คอร์ปอเรชั่น จำกัด

ผู้ผลิตและจัดจำหน่ายฟิล์มยืดถนอมอาหาร เอ็ม แรป **M Wrap** และฟิล์มยืดพันพาเลท เอ็ม สเตรช **M Stretch** รายใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับในตลาดโลก

ความเป็นมา

จากเพื่อนสู่ธุรกิจ

จากจุดเริ่มต้นของนักธุรกิจกลุ่มหนึ่งซึ่งผ่านการอบรมหลักสูตรโครงการเสริมสร้างผู้จัดการยุคใหม่ MODERN MANAGERS PROGRAM (MMP) รุ่นที่ ๑ คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี ๒๕๒๗ ได้มีแนวคิดที่จะเปิดบริษัท เพื่อทำธุรกิจภายใต้แนวคิดการบริหารสมัยใหม่ ที่เน้นการทำธุรกิจแบบมีส่วนร่วม ผสมผสานปรัชญาดำเนินธุรกิจแบบชาวตะวันตกที่ยึดถือความสัมพันธ์และบุคลากรเป็นหลัก และแนวคิดทางตะวันตกที่มีระบบและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีเข้าด้วยกัน จนกลายเป็นบริษัท เอ็มเอ็มพี แพ็คเก็จจิ้ง กรู๊ป จำกัด โดยบริษัทฯ ไม่ได้มีนโยบายมุ่งเน้นกำไรสูงสุด แต่มุ่งเน้นที่จะสร้างบริษัทต้นแบบในเรื่องของธรรมาภิบาลและการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมให้เกิดขึ้นในประเทศไทย

วันที่ ๒๖ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๓๑ บริษัทฯ ได้ทำการจดทะเบียนและเริ่มนำเข้าฟิล์มถนอมอาหาร M WRAP จากบริษัท รีกัน ไวนิล อินดัสทรีส์ จำกัด เพื่อจำหน่ายในประเทศไทย โดยมีพนักงานเริ่มแรก ๒๐ คน และในปี ๒๕๓๒ ได้เริ่มติดตั้งเครื่องจักรผลิตฟิล์มถนอมอาหาร เอ็ม แรป เพื่อผลิตฟิล์มถนอมอาหารเครื่องแรกในประเทศไทย ที่นิคมอุตสาหกรรมบางพลี และในปี ๒๕๓๘ บริษัทฯ ได้ย้ายฐานกำลังการผลิตไปที่อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และลงทุนติดตั้งเครื่องจักรผลิตฟิล์มยืดพันพาเลท เอ็ม สเตรช ในปี ๒๕๓๙

สู่ธุรกิจที่เติบโตและยั่งยืนในวันนี้

จากแนวคิดที่มุ่งมั่นในการนำเสนอวัฒนธรรมบรรจุก้นรูปแบบใหม่ฟิล์มยืดถนอมอาหาร เอ็ม แรป และฟิล์มยืดพันพาเลท เอ็ม สเตรช เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนไทย และขีดความสามารถทางการแข่งขันให้กับประเทศ บริษัทฯ ได้ดำเนินกิจการเข้าสู่ปีที่ ๒๔ และเติบโตอย่างยั่งยืน โดยมีพนักงานกว่า

๔๐๐ คน มีเครื่องผลิตฟิล์มยืดถนอมอาหาร เอ็ม แรป ทั้งหมด ๕ เครื่อง มีกำลังการผลิตกว่า ๖,๘๓๐ ตัน/ปี และมีเครื่องผลิตฟิล์มยืดพันพาเลท เอ็ม สเตรช รวม ๓ เครื่อง มีกำลังการผลิตกว่า ๓๖,๐๐๐ ตัน/ปี และมีแผนที่จะขยายกำลังการผลิตอีกในปี ๒๕๕๕

นอกจากนั้น บริษัท เอ็มเอ็มพี แพ็คเก็จจิ้ง กรุ๊ป จำกัด ได้ปรับโครงสร้างองค์กรใหม่ พร้อมทั้งเปลี่ยนชื่อบริษัทเป็น บริษัท เอ็มเอ็มพี คอร์ปอเรชั่น จำกัด ในปี ๒๕๕๑ เพื่อรองรับการเติบโตที่ยั่งยืน และตอบสนองความต้องการของลูกค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศ บริษัทฯ จึงได้เพิ่มความหลากหลายของสินค้าให้กับผู้บริโภค เช่น อลูมิเนียมฟอยล์ (M Foil) ฟิล์มกระชับสัดส่วน (M Slim) ถุงมือพลาสติก (M Gloves) ฟิล์มหดชนิดโพลีโอลิฟิน (M Shrink) ผลิตภัณฑ์ล้างจาน (M Clean) ถุงใส่อาหาร (M Bag) เครื่องแพ็คไฟฟ้า (M Packer) เครื่องลดอุณหภูมิอากาศ ชนิดอีแวโพเรทีฟ (M Kool) และแผ่นพลาสติกประเภท PP และ PET (M 3D) ภายใต้ตราสินค้า “**EM**” รวมทั้งพัฒนาสินค้าหลักให้ตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าที่ให้ความสำคัญกับสิ่งแวดล้อมมากขึ้น เช่น ฟิล์มยืดพันพาเลทชนิดไร้แกนกระดาษ เป็นต้น

นอกจากการปรับโครงสร้างและเปลี่ยนชื่อของบริษัทฯ นั้น ยังมีการปรับเปลี่ยนตราสัญลักษณ์บริษัท (โลโก้) ให้สะท้อนความเป็นตัวตนของเอ็มเอ็มพี ที่ยึดมั่นในการให้ความสำคัญกับบุคลากร โดยลักษณะของโลโก้เป็นรูปพยัญชนะ ค คน เป็นรูปหัวใจ และตัวอักษร MMP ซึ่งมีความหมายว่า คนคือหัวใจของเอ็มเอ็มพี และหัวใจของเอ็มเอ็มพี คือ คน เพราะบริษัทฯ เชื่อว่า ทรัพยากรบุคคลเปรียบเสมือนคู่ชีวิตที่เสียสละและนำชีวิตมาร่วมลงทุนกับบริษัทฯ

ผลิตภัณฑ์หลักของเอ็มเอ็มพี

๑. M Wrap

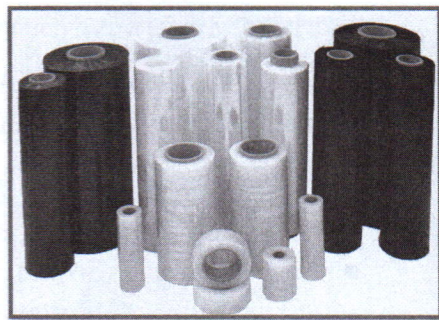
ฟิล์มยืดถนอมอาหาร เอ็ม แรป ผลิตจาก โพลีไวนิล คลอไรด์ เกรดพิเศษ ชนิดสัมผัสกับอาหารได้โดยตรง เพราะไม่มีสารตกค้างที่เป็นพิษกับอาหาร และยังมีคุณสมบัติพิเศษที่ตัวแผ่นฟิล์ม สามารถเกาะติดกับภาชนะได้หลากหลาย มีความยืดหยุ่น ระบายอากาศได้เป็นอย่างดี สามารถนำไปแช่แข็งได้ถึงอุณหภูมิ - ๔๐ องศาเซลเซียส และนำมาหุ้มภาชนะในการอุ่นอาหารในไมโครเวฟ สามารถทนความร้อนได้สูงถึง ๑๓๐ องศาเซลเซียส และยังช่วยถนอมอาหารให้คงคุณค่าทางโภชนาการได้เป็นอย่างดี

ด้วยคุณสมบัติที่สะดวก สะอาด ปลอดภัย สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้หลากหลายธุรกิจ ทำให้ฟิล์มถนอมอาหารเอ็มแรปได้รับความนิยมและใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลก อีกทั้งช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันสนับสนุนนโยบายพัฒนาไทยเป็นครัวของโลก โดยมีการจำหน่ายให้กับกลุ่มอุตสาหกรรมอาหารในประเทศเพื่อการส่งออก

๒. *M Stretch*

ฟิล์มยืดพันพาเลท เอ็ม สเตรช ผลิตจากเม็ดพลาสติก Linear Low Density Polyethylene (LLDPE) ชนิด Mettallocene Octane แบบพิเศษ โดยเครื่องจักรระบบ Cast ที่มีคุณภาพสูง ควบคุมด้วยระบบคอมพิวเตอร์ จึงมั่นใจได้ว่า เนื้อฟิล์มที่ผลิตออกมานั้นได้คุณภาพสูงสุด

ฟิล์มยืดพันพาเลท เอ็ม สเตรช เป็นฟิล์มใสที่สามารถยืดหยุ่นได้ดี เหมาะสำหรับการใช้ห่อรัดสิ่งของหรือสินค้าเข้าด้วยกัน โดยให้ยึดไว้อยู่บนพาเลท เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการลำเลียง ขนส่งและจัดเก็บในคลังสินค้า รวมถึงป้องกันสินค้าจากฝุ่นละอองหรือไอน้ำ ฯลฯ โดยได้รับการยอมรับว่าเป็นบรรจุภัณฑ์สำหรับการใช้ในการขนส่งสินค้าที่ประหยัดมากที่สุด ซึ่งทำให้ช่วยเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันของสินค้าไทยในตลาดโลกได้

ในปัจจุบันนี้ ฟิล์มยืดพันพาเลท เอ็ม สเตรช ได้รับการยอมรับและเชื่อมั่นในเรื่องคุณภาพในตลาดโลก โดยเฉพาะประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่นและอเมริกา อีกทั้งกฎหมายและข้อบังคับในบางประเทศ มีการคำนึงถึงความปลอดภัยในเรื่องของการบรรจุหีบห่อในการขนส่งระหว่างประเทศ และการทำลายบรรจุภัณฑ์ ดังนั้น ฟิล์มยืดพันพาเลท เอ็ม สเตรช จึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในโลกของบรรจุภัณฑ์เพราะทั้งราคาถูก มีน้ำหนักเบา และใช้ปริมาณน้อย ซึ่งเปรียบเทียบกับกยอขายของบริษัทฯ ในปี ๒๕๕๓ เท่ากับบริษัทฯ ได้ช่วยลดต้นทุนการขนส่งและส่งออกได้ถึงกว่า ๑,๔๐๐ ล้านบาท

ยอดขายของเอ็มเอ็มพี

	ปี ๒๕๔๙	ปี ๒๕๕๐	ปี ๒๕๕๑	ปี ๒๕๕๒	ปี ๒๕๕๓
ยอดขายในประเทศ (ล้านบาท)	๕๙๑	๕๓๔	๖๔๙	๗๑๒	๙๕๐
ยอดขายต่างประเทศ (ล้านบาท)	๘๓๙	๙๕๔	๑,๐๐๐	๘๘๕	๑,๐๐๗
ยอดขายรวม (ล้านบาท)	๑,๔๓๐	๑,๔๘๘	๑,๖๔๙	๑,๕๙๗	๑,๙๕๗

ปรัชญาในการดำเนินธุรกิจ

๑. บริษัทฯ ใช้หลักการบริหารงานแบบมีส่วนร่วมของพนักงาน (Modern Management by Participation) โปร่งใส ตรวจสอบได้

๒. บริษัทฯ ถือว่าทรัพยากรบุคคลเป็นทรัพยากรที่มีค่ามากที่สุดขององค์กร เพราะเชื่อว่าพนักงานและบริษัทฯ เปรียบเสมือนครอบครัวเดียวกัน

๓. บริษัทฯ ไม่ได้มุ่งเน้นกำไรสูงสุดในการทำธุรกิจ หากมุ่งมั่นที่จะผลิตสินค้าที่มีคุณภาพได้มาตรฐาน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย และขีดความสามารถทางการแข่งขันของประเทศ

ค่านิยมของเอ็มเอ็มพี คือ “สมบูรณ์ด้วยรัก” (Perfect with Love) เพราะบริษัทฯ เชื่อว่า ถ้าทุกคนทำงานในสิ่งที่รักและด้วยความรัก ความใส่ใจ ผลงานที่ออกมาจะสมบูรณ์

นโยบายกับลูกค้า

- “คุณภาพมาตรฐาน บริการประทับใจ ห่วงใยลูกค้า กล้าเป็นผู้นำ”
- บริษัทฯ ถือว่าลูกค้าเป็นลูกค้า มากกว่า ผู้ซื้อ และผู้ขาย และยินดีเปลี่ยนสินค้าให้จนเป็นที่พอใจ โดยไม่มีเงื่อนไข

■ ความสัมพันธ์กับผู้จัดหาวัตถุดิบและบริการเป็นแบบพันธมิตรทางธุรกิจ ที่ร่วมพัฒนาสินค้าและเติบโตไปด้วยกัน และยึดมั่นในหลักการการทำงานร่วมกันในระยะยาว

งานกิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาชุมชนและสังคม CSR (Corporate Social Responsibility)

นอกเหนือจากผลงานด้านตัวเลขทางเศรษฐกิจที่บริษัทฯ ได้มีส่วนช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศนั้น บริษัทฯ ยังได้ทำประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติผ่านกิจกรรมหลายๆ ที่จะเป็นส่วนสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งของประเทศเพื่อรองรับการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาเศรษฐกิจ รวมทั้งการสร้างชาติให้เข้มแข็ง ดังนี้

๑. ด้านการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร-ชุมชน และชุมชน-ชุมชน มีดังนี้

- งานวันเด็กแห่งชาติ จัดขึ้น ณ บริษัท เอ็มเอ็มพี คอร์ปอเรชั่น อำเภอบางช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยบริษัทฯ และพนักงานร่วมกันจัดงานร่วมกับโรงเรียนในชุมชน จำนวน ๖ โรงเรียน ซึ่งภายในงานจะมีการมอบจักรยาน จำนวน ๑๐๐ คัน มีทั้งเกมส์ การแสดง และของขวัญ ซึ่งกิจกรรมนี้เป็นส่วนสำคัญในการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร พนักงาน โรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และเยาวชนในชุมชน ที่เข้าร่วมงานกว่า ๒,๐๐๐ คนได้เป็นอย่างดี ซึ่งบริษัทฯ ได้เริ่มดำเนินโครงการนี้ตั้งแต่ปี ๒๕๕๑ และจะยังคงจัดต่อไปเรื่อยๆ

- โครงการกีฬาต่อต้านยาเสพติด MMP CUP จัดขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๘ จนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลา ๑๔ ปี ณ โรงเรียนรุ่งอรุณวิทยา อำเภอบางช่อง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีตัวแทนเยาวชนจาก ๑๕ โรงเรียนในจังหวัดเข้าร่วมแข่งขัน โดยมีเป้าหมายให้เยาวชนไทยมีสุขภาพที่แข็งแรงใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ห่างไกลยาเสพติด เพื่อเป็นเยาวชนที่มีคุณภาพ

- โครงการด้านภัยยาเสพติด สถานีตำรวจนครบาลพระโขนง บริษัทฯ ได้สนับสนุนการจัดการแข่งขันกีฬาฟุตบอลต้านยาเสพติด โดยมีจุดประสงค์เพื่อเสริมสร้างความสามัคคีและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและประชาชน เพื่อให้ประชาชนร่วมมือในการแจ้งข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยาเสพติด ซึ่งจะส่งผลให้ปัญหายาเสพติดและอาชญากรรมในชุมชนหมดไป

๒. ด้านการสร้างงานให้กับชุมชน

บริษัทฯ มีนโยบายที่จะสร้างงานในชุมชน โดยจะคัดเลือกพนักงานที่มีภูมิลำเนาอยู่ในพื้นที่เป็นหลัก เป็นคนในพื้นที่ชุมชนปากช่อง ๘๐% และผู้ที่มีภูมิลำเนาอื่น ๒๐% นอกจากนี้ยังสนับสนุนให้บุตรหลานพนักงานเข้าฝึกงานในช่วงปิดภาคเรียนและมอบค่าตอบแทนให้ตามสมควร เพื่อเป็นการ

ปลูกจิตสำนึกให้กับเยาวชนในพื้นที่รู้จักรักบ้านเกิด และให้สิทธิพิเศษในการคัดเลือกเข้าเป็นพนักงาน

๓. ผลงานด้านการ “สร้างคนดี” ให้กับสังคม

สังคมที่ดีเริ่มต้นจากการทำให้หน่วยที่เล็กที่สุด คือ คนแต่ละคน เป็นคนดี แนวคิดของบริษัทฯ ให้ความสำคัญกับคนดีมากกว่าคนเก่ง เพราะบริษัทฯ เชื่อว่า คนที่เป็นคนดี สามารถพัฒนาให้เป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าของสังคมและประเทศชาติ บริษัทฯ ได้เสริมสร้างให้พนักงานทุกคนเป็นคนดีผ่านโครงการต่างๆ ดังนี้

- โครงการปฏิบัติธรรม บริษัทฯ ส่งเสริมให้พนักงานนั่งวิปัสสนา และปฏิบัติตามสถานปฏิบัติต่างๆ โดยไม่นับเป็นวันหยุด

- โครงการจาริกแสวงบุญ ณ แดนพุทธภูมิ บริษัทฯ ได้จัดโครงการส่งเสริมพระพุทธศาสนา มากกว่า ๕ ปีแล้ว โดยการนำพนักงานปีละอย่างน้อย ๒๐ คน เดินทางไปจาริกแสวงบุญ ที่แดนพุทธภูมิ ประเทศอินเดียและเนปาล เพื่อเรียนรู้พระพุทธประวัติและคำสั่งสอน เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการทำงานและการดำรงชีวิต

- โครงการทำบุญในวันสำคัญทางศาสนา บริษัทฯ ได้นิมนต์พระมาที่โรงงานเพื่อให้พนักงานได้ทำบุญใส่บาตร เพื่อเป็นสิริมงคลแก่ตนเองและครอบครัว รวมทั้งสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยด้วย

- โครงการถวายพระพรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ บริษัทฯ ให้ความสำคัญกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ดังนั้นจึงสนับสนุนให้พนักงาน ครอบครัว และชุมชนแสดงความจงรักภักดีต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวันเฉลิมพระชนมพรรษา โดยการจุดเทียนชัยและลงนามถวายพระพร หน้าโรงอาหารชุมชนของบริษัทฯ และจัดกิจกรรมเทิดพระเกียรติอื่นๆ ตามความเหมาะสมในแต่ละปี

๔. ผลงานด้านการสร้างสังคม จากความสัมพันธ์ระดับครอบครัว

- วันครอบครัว บริษัทฯ จัดให้มีวันครอบครัวขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงวันสงกรานต์ โดยให้พนักงานทั้งหมดและครอบครัวเดินทางไปพักผ่อนและกิจกรรมร่วมกัน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว

- บ้านพักสวัสดิการ บริษัทฯ ได้จัดบ้านพักสวัสดิการให้กับพนักงานและอนุญาตให้ครอบครัวพนักงานเข้าพักอาศัยได้ ทำให้พนักงานและครอบครัวมีเวลาอยู่ใกล้ชิดกันมากขึ้น สร้างสายใยรักครอบครัวอบอุ่น บุตรหลานห่างไกลยาเสพติด พนักงานมีความสุขในการทำงาน

- โรงอาหารชุมชน บริษัทฯ ได้สร้างโรงอาหารชุมชนขนาดใหญ่ สามารถรองรับคนได้ถึง ๕๐๐ คน จัดจ้างแม่ครัวหมุนเวียนประกอบอาหารตลอด ๒๔ ชั่วโมง ให้กับพนักงาน ครอบครัวพนักงาน และชุมชนใกล้เคียงได้รับประทานอาหารฟรี เพื่อเป็นการสร้างสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวในชุมชน

๕. ผลงานด้านการส่งเสริมการศึกษา มีดังนี้

- สนับสนุนและส่งเสริมด้านการศึกษาให้กับโรงเรียนวัดบันไดม้า และโรงเรียนบ้านซับน้ำเย็น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา บริษัทฯ ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของแม่พิมพ์ของชาติ ซึ่งเป็นต้นแบบที่จะหล่อหลอมให้เยาวชนไทยเป็นเยาวชนที่มีคุณภาพของประเทศ จึงดำเนินโครงการที่มีวัตถุประสงค์

หลักในการสร้างครู และสนับสนุนครูและโรงเรียนในด้านต่างๆ

- โครงการมอบทุนการศึกษา ตามแนวนโยบายของบริษัทฯ ที่จะสนับสนุนคนดีและคนเก่งนั้น บริษัทฯ ได้มอบทุนการศึกษาให้กับนักเรียนที่เรียนดี มีคุณธรรม และฐานะยากจน ให้กับบุตรหลานของพนักงานและเด็กนักเรียนในชุมชนใกล้เคียง จำนวน ๖ โรงเรียน เพื่อเป็นการเพิ่มโอกาสให้กับนักเรียนในพื้นที่

- ห้องสมุดชุมชน บริษัทฯ ได้จัดห้องสมุดเพื่อให้ประชาชนในชุมชนสามารถเข้ามาค้นคว้าหาความรู้จากหนังสือ และคอมพิวเตอร์พร้อมอินเทอร์เน็ตที่บริษัทฯ จัดเตรียมไว้ให้ โดยไม่มีค่าใช้จ่าย

- สนับสนุนสถาบันการศึกษาผ่านกิจกรรมต่างๆ เช่น สนับสนุนกองทุนการศึกษาเด็กยากจน โรงเรียนสามโก้วิทยาคม จังหวัดอ่างทอง สนับสนุนการสร้างศูนย์การเรียนรู้นานาชาติ ศศินทร์ จังหวัดพังงา สนับสนุนการส่งนักเรียนโรงเรียนมัธยมด่านสำโรง จังหวัดสมุทรปราการเข้าร่วมแข่งขันวงโยธวาทิต Kuala Lumpur World Marching Band Competition 2010 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย สนับสนุนผ้าป่าการศึกษา โรงเรียนบ้านซับน้ำเย็น อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา เป็นต้น

๖. ผลงานด้านการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ประเพณีไทย มีดังนี้

- สนับสนุนการแสดงและนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติ โรงเรียนพาทย์กุลการดนตรีและนาฏศิลป์ ภายใต้การก่อตั้งโดยครูเตือน พาทย์กุล ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะการแสดง (ดนตรีไทย) อย่างต่อเนื่องมากกว่า ๕ ปีแล้ว และจะยังคงทำต่อเนื่องต่อไป เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการศึกษาในด้านศิลปวัฒนธรรมไทยอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติให้ดำรงสืบต่อไป

- การมอบผ้าไหมและน้ำอบไทย เพื่อสืบสานประเพณีวันสงกรานต์ บริษัทฯ ร่วมสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณีไทย โดยการมอบผ้าไหม พวงมาลัย และน้ำอบไทยโบราณ เนื่องในวันสงกรานต์ ซึ่งถือเป็นวันขึ้นปีใหม่ของไทย ให้กับหน่วยงานราชการที่บริษัทฯ ได้ติดต่อ

- รณรงค์ให้พนักงาน สวมใส่ผ้าไทย เพื่อเป็นการอนุรักษ์ผ้าไทย บริษัทฯ มีนโยบายให้พนักงานสวมผ้าไทย ทุกวันพุธ โดยส่งเสริมให้พนักงานซื้อผ้าไทยพื้นเมืองจากชนบท เพื่อกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น โดยบริษัทฯ ได้จัดงบประมาณการจัดซื้อผ้าไทยให้พนักงานอย่างเหมาะสม

ผลงานบางส่วนของเอ็มเอ็มพี

- พุทธศักราช ๒๕๔๓ ได้รับมาตรฐานสินค้า มอก. ๑๑๓๖ – ๒๕๓๖ จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

- พุทธศักราช ๒๕๔๓ ได้รับการรับรองระบบบริหารคุณภาพ ISO 9002 : 1994

- พุทธศักราช ๒๕๔๔ ได้รับรางวัล Prime Minister Award ในสาขา Best Exporter และ Thai – Own Brand จัดโดยกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์

- พุทธศักราช ๒๕๔๖ ได้รับตรา Thailand Diversity & Refinement (Thailand's Brand) โดยกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์

- พุทธศักราช ๒๕๔๖ ได้รับรางวัล สุขศึกษาดีเด่น ๔๖ สาขาสถานประกอบการ ประเภท

สถาบัน โดยสมาคมวิชาชีพสุขศึกษา

- พุทธศักราช ๒๕๔๗ ได้รับการรับรองระบบ มอก. (TIS) ๑๘๐๐๑:๑๙๙๙
- พุทธศักราช ๒๕๔๗ ได้รับรางวัล Prime Minister Award ในสาขา Export Honorary Recognition โดยกรมส่งเสริมการส่งออก กระทรวงพาณิชย์
- พุทธศักราช ๒๕๔๘ ได้รับประกาศนียบัตร Green Activity (Green CANON Version 3.0) ทางด้านสิ่งแวดล้อม
- พุทธศักราช ๒๕๔๙ เข้ารับมอบธงโครงการโรงงานน่าอยู่ จากอธิบดีกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม
- พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้รับการรับรองระบบ OHSAS 18001 : 1999
- พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้รับประกาศนียบัตร Green Procurement Standards Parts and Material (Green CANON Version 4.0)
- พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้รับการรับรองเครื่องหมายฮาลาล จากสำนักงานคณะกรรมการกลางอิสลามแห่งประเทศไทย
- พุทธศักราช ๒๕๕๒ ได้รับการรองรับคุณภาพการบริหาร ISO:9001 : 2008
- พุทธศักราช ๒๕๕๒ ได้รับ Upgrade OHSAS เป็น 18001 : 2007
- พุทธศักราช ๒๕๕๓ ได้รับรางวัลโรงงานดีเด่น สาขานุรักษ์พลังงาน โดยกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงพลังงาน

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
จึงเห็นควรยกย่อง
บริษัท เอ็มเอ็มพี คอร์ปอเรชั่น จำกัด
เป็นหน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

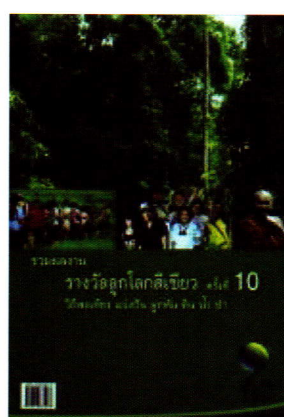
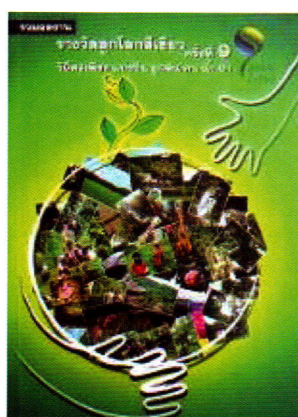
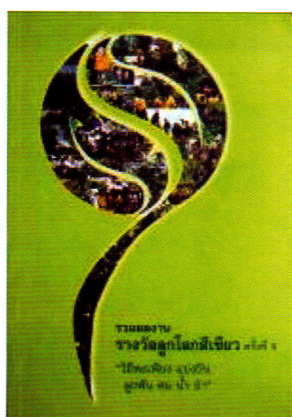
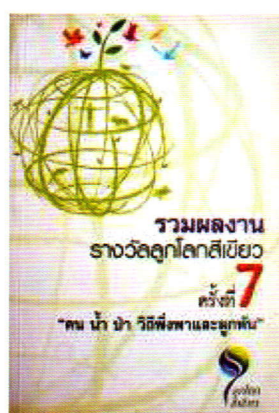
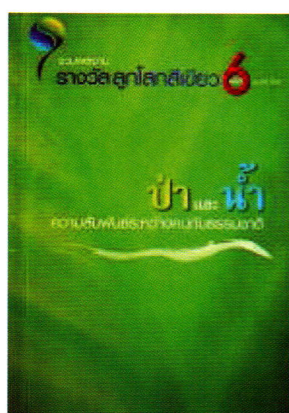
โครงการรางวัลลูกโลกสีเขียว

(สถาบันลูกโลกสีเขียว)

บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน)

โครงการดีเด่นของชาติ สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

โครงการรางวัลลูกโลกสีเขียว

(สถาบันลูกโลกสีเขียว) บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน)

โครงการดีเด่นของชาติ สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

รางวัลลูกโลกสีเขียว เป็นหนึ่งในโครงการเสริมของโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสทรงครองราชย์เป็นปีที่ ๕๐ ของบริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน) ซึ่งถือกำเนิดขึ้นในปี ๒๕๔๒ เพื่อถวายเป็นราชสักการะแด่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๗๒ พรรษา ด้วยการสนับสนุนและให้กำลังใจแก่บุคคลและกลุ่มบุคคลที่ได้ทุ่มเทแรงกาย แรงใจ ในการปกป้องทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมไว้ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน

ตลอดระยะเวลา ๑๒ ปีที่ผ่านมา รางวัลลูกโลกสีเขียว ทำหน้าที่ค้นหา ยกย่อง เป็นกำลังใจแก่ผลงานด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน บุคคล และกลุ่มเยาวชนทั่วประเทศ ด้วยความร่วมมือของผู้ทรงคุณวุฒิจากสาขาต่างๆ ในการพิจารณาคัดเลือกผลงาน และเผยแพร่ผลงานให้เป็นที่รับรู้สู่สังคม เพื่อเป็นแบบอย่างการทำความดีและการนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์ แม้จะต่างถิ่น ต่างวัฒนธรรม ต่างสภาพนิเวศ รวมทั้งเป็นการกระตุ้นให้เกิดการสร้างผลงาน สร้างเครือข่ายแห่งการอนุรักษ์ฯ ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของรางวัลลูกโลกสีเขียว

๑. เพื่อเป็นการร่วมเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว องค์พระบิดาแห่งสิ่งแวดล้อมไทยในโอกาสทรงเจริญพระชนมายุ ๗๒ พรรษา ในปี ๒๕๕๒

๒. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมผลงานสร้างสรรค์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้เป็นที่สนใจและเกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง

๓. เพื่อเป็นเวทีให้โอกาสและเป็นที่กำลังใจแก่ผู้ที่ศึกษา หรือปฏิบัติงานด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. เพื่อรวบรวมและเผยแพร่องค์ความรู้ในด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕. เพื่อกระตุ้นให้สังคมสนใจและให้ความสำคัญการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

๖. เพื่อก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในทางสร้างสรรค์ ทั้งในด้านแนวความคิด ทักษะ และแนวทางปฏิบัติ นำไปสู่การมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

โดยมีการดำเนินงาน ดังนี้

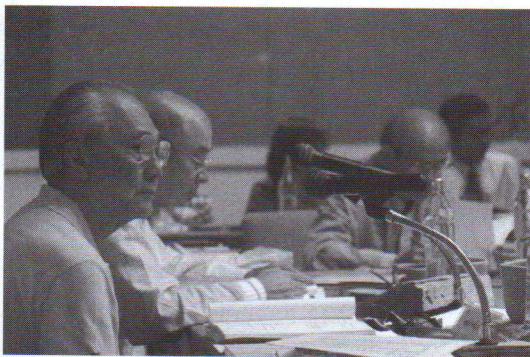
๑. การจัดการประกวดรางวัลลูกโลกสีเขียวอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยผลงานที่ส่งเข้าประกวดจะผ่านการพิจารณา กลั่นกรอง คัดเลือก และตัดสินจากคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาต่าง ๆ ประกอบด้วย ๓ คณะ ได้แก่ คณะกรรมการตัดสิน ๑๑ ท่าน คณะกรรมการคัดเลือก ๒๑ ท่าน และคณะกรรมการภาค (คณะทำงานภูมิภาค) ๙๗ ท่าน

๒. ดำเนินการด้านประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ผลงานที่ได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียวและการดำเนินงานโครงการให้เป็นที่รับรู้แพร่หลายต่อสาธารณชน ชุมชนในพื้นที่ โดยผ่านสื่อต่างๆ อาทิ สื่อมวลชน เอกสารประชาสัมพันธ์ นิทรรศการ ฯลฯ

๓. จัดทำเวทีเครือข่ายรางวัลลูกโลกสีเขียวและการสัมมนาทางวิชาการเป็นประจำทุกปี ทั้งในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาคทุกภาค โดยเชิญผู้ได้รับรางวัล ผู้ส่งผลงานเข้าประกวด นักอนุรักษ์ นักวิชาการ ชุมชน กลุ่มเยาวชน และประชาชนที่สนใจ ร่วมเป็นวิทยากรและร่วมการประชุม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และหาแนวทางใหม่ๆ ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นเวทีในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารและนวัตกรรมใหม่ๆ ที่เกี่ยวข้องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

๔. การจัดทำเวทีเพื่อนลูกโลกสีเขียวสัญจรไปยังภูมิภาคต่างๆ เพื่อให้ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ แลกเปลี่ยนประสบการณ์ และเสริมสร้างศักยภาพในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่แก่ชุมชนที่ส่งผลงานเข้าประกวดทั้งในการรับสมัครและสรรหา

๕. การจัดทำองค์ความรู้ รวบรวมองค์ความรู้จากผลงานที่ได้รับรางวัลจากประสบการณ์ความรู้ของคณะกรรมการ คณะทำงานภูมิภาค ชุมชนในพื้นที่ และจากเครือข่ายรางวัลลูกโลกสีเขียว เครือข่ายสิ่งแวดล้อมต่างๆ มาสังเคราะห์และจัดทำเป็นฐานข้อมูลองค์ความรู้เผยแพร่สู่สาธารณชน

กว่าจะเป็น....รางวัลลูกโลกสีเขียว

คุณอุดม วิเศษสาธิต อดีตผู้อำนวยการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติฯ ปตท. และกรรมการคัดเลือกรางวัลลูกโลกสีเขียว บันทึกไว้ในหนังสือ “หนึ่งทศวรรษรางวัลลูกโลกสีเขียว” ตอนหนึ่งว่า “เมื่อการดำเนินการโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติและโครงการเสริมต่าง ๆ ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี ก็มา

คิดว่าทำอย่างไรจึงจะมีกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับโครงการปลูกป่าฯ และโดยส่วนตัวเป็นคนชอบงานเขียน จึงเริ่มลองหางานเขียนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยหวังให้เป็นพลังกระตุ้นเตือนให้ผู้คนตื่นตัว โดยตั้งชื่อว่า “ปากกาสีเขียว” แต่เมื่อนำมาหารือกับผู้ทรงคุณวุฒิ (ซึ่งปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการรางวัลลูกโลกสีเขียว) ก็ได้ให้ความคิดเห็นว่า ไม่ควรสนับสนุนเฉพาะงานเขียน แต่มองไปที่ชุมชนหรือบุคคลด้วย จึงกลายเป็น “รางวัลลูกโลกสีเขียว” จนถึงปัจจุบัน”

จากการให้กำลังใจ “งานเขียน ชุมชน คนรักป่า” ในปีแรก นำมาสู่การถักร้อยเครือข่าย สิ่งแวดล้อมให้แข็งแรงขึ้นด้วย “วิถีพอเพียง แบ่งปัน ผูกพัน ดิน น้ำ ป่า” โดยทุกวันนี้รางวัลลูกโลกสีเขียวมีทั้งหมด ๗ ประเภทผลงาน คือ ประเภทชุมชน บุคคล กลุ่มเยาวชน งานเขียน ความเรียง เยาวชน สื่อมวลชน และรางวัลสิปปนนท์ เกตุทัต ๕ ปีแห่งความยั่งยืน จากการดำเนินงานตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ - ๒๕๕๓ รวม ๑๒ ครั้ง มีผลงานที่ได้รับรางวัลแล้วทั้งสิ้น ๓๙๖ ผลงาน ที่ผ่านการพิจารณาเป็นลำดับขึ้นจากคณะกรรมการ ๓ คณะ คือ คณะกรรมการภาค คณะกรรมการคัดเลือก และ คณะกรรมการตัดสิน

กว่าจะเป็น.... “ผลงาน” รางวัลลูกโลกสีเขียว

“...ต้องเดินเท้า นั่งเปียดกันท้ายรถกระบะ ขึ้นเขาลงห้วย รถติดหล่มต้องช่วยกันเข็นหรือ บางครั้งต้องเดินไปตามคนมาช่วย กินนอนไม่เป็นเวลา เดินทางกันครั้งละหลาย ๆ ชั่วโมง บางวันก็นั่งรถกันเข้าถึง ๒-๓ จังหวัด กลับถึงที่พักก็สะบักสะบอม เหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้า บางครั้งก็ต้องประชุมกันจนตีกินแต่ทุกคนก็ไม่เคยท้อถึงปีนี้จะเหนื่อยแต่ปีหน้าก็จะมาอีก...” เป็นคำบอกเล่าของคุณศรีสุรางค์ มาศศิริกุล เลขาธิการคณะกรรมการรางวัลลูกโลกสีเขียว ถึงบรรยากาศในการลงพื้นที่ของคณะกรรมการภูมิภาคและคณะกรรมการคัดเลือกในแต่ละปี

กว่าจะตัดสินออกมาเป็น “ผลงานรางวัลลูกโลกสีเขียว” ในแต่ละปีนั้น เริ่มต้นด้วย “คณะกรรมการภาค” ซึ่งเป็นนักอนุรักษ์จิตอาสา ๙๗ คน จากทุกจังหวัดทั่วประเทศ ทำหน้าที่เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เชิญชวนให้มีการค้นหาผลงานที่ทรงคุณค่าสมควรเป็นแบบอย่างเข้าสู่การพิจารณาตลอดจนลงพื้นที่สรรหาผลงานในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบ และสำรวจข้อมูล ข้อเท็จจริงของผลงานที่รับสมัคร นำเสนอข้อคิดเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมการภาค โดยคณะกรรมการภาคชุดกลั่นกรองจะพิจารณาผลงานจากเอกสารและลงพื้นที่เพื่อเยี่ยมเยียนผลงาน และพิจารณาผลงานเด่นของประเภทชุมชน บุคคล กลุ่มเยาวชน และรางวัล สิปปนนท์ เกตุทัต ๕ ปี แห่งความยั่งยืน นำเสนอต่อคณะกรรมการคัดเลือก คณะกรรมการคัดเลือก ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒินักอนุรักษ์ที่มีความเชี่ยวชาญในหลากหลายสาขา ดังนี้ ด้านป่าไม้ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศักดิ์ สุขวงศ์ คุณสุรพล ดวงแข คุณสันติวิภา พานิชกุล ดร.จำเนียร วรรัตนชัยพันธ์ ดร.โกมล แพรกทอง คุณทินกร สิทธิวงศ์ คุณอุดม วิเศษสาธิต ด้านงานพัฒนาชุมชน ได้แก่ คุณเตือนใจ ดีเทศน์ คุณเอนก นาคะบุตร นายแพทย์พลเดช ปิ่นประทีป คุณเล็ก กุตวงศ์แก้ว คุณวิลาส เตโช ด้านภาษาและวัฒนธรรม ได้แก่ รองศาสตราจารย์บุญยงค์ เกศเทศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ตรีศิลป์ บุญขจร ด้านสื่อสารมวลชน ได้แก่ คุณพงษ์ศักดิ์ พยัฆวิเชียร คุณชนินทร์ ชมะโชติ คุณวันชัย ตันติวิทยาพิทักษ์ คุณนิรันดร์ศักดิ์ บุญจันทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจน์ โกมลบุตร และด้านธุรกิจ ได้แก่ ผู้บริหารระดับผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน)

ซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิเหล่านี้จะลงพื้นที่ที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการภาค โดยนำประสบการณ์และมุมมองของแต่ละท่านมาใช้ในการประเมิน รวมทั้งให้แง่คิดแลกเปลี่ยนกับผู้คนในพื้นที่ เพื่อให้มีความหลากหลายครบถ้วนในทุก ๆ ด้าน

จากนั้น ผลงานที่ผ่านการลงพื้นที่และการพิจารณาของคณะกรรมการคัดเลือก รวมถึงผลงานประเภทงานเขียน ความเรียงยาวชน สื่อมวลชน จะถูกนำเสนอต่อคณะกรรมการตัดสิน ซึ่งมี ฯพณฯ อานันท์ ปันยารชุน เป็นประธานคณะกรรมการตัดสิน และเป็นประธานในที่ประชุม โดยคณะกรรมการตัดสิน ประกอบด้วย ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล คุณมีชัย วีระไวทยะ ผู้ใหญ่วิบูลย์ เข็มเฉลิม ศาสตราจารย์ ดร.ทองโรจน์ อ่อนจันทร์ ศาสตราจารย์ ดร.ธงชัย พรรณสวัสดิ์ คุณนิติ กองเพียร ดร.สนธิ อักษรแก้ว และผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นกรรมการตัดสินโดยตำแหน่ง ๒ ท่าน ได้แก่ อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน)

โดยการพิจารณาจะเน้นความโปร่งใส มีการอภิปรายระหว่างคณะกรรมการตัดสิน คณะกรรมการคัดเลือก และเปิดโอกาสให้คณะทำงานภูมิภาคเข้ามาสังเกตการณ์การประชุม และบางครั้งอาจถูกขอเชิญให้ข้อมูลเพิ่มเติม ท่านประธานจะให้มีการตัดสินผลงานโดยใช้ฉันทามติจากที่ประชุม และได้ให้ความสำคัญต่อที่ประชุมด้วยการเข้าร่วมประชุมทุกครั้งไม่เคยว่างเว้นตลอด ๑๒ ปีที่ผ่านมา

๑๒ ปี รางวัลลูกโลกสีเขียว.... การจัดการความรู้.... เพื่อเรียนรู้ร่วมกัน

จากการดำเนินงานตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ - ๒๕๕๓ รวม ๑๒ ครั้ง มีผลงานที่ได้รับรางวัลแล้วทั้งสิ้น ๓๙๖ ผลงาน และด้วยความมุ่งมั่นของชุมชน บุคคล และกลุ่มเยาวชนในช่วงเวลาที่ผ่านมา ทำให้สามารถอนุรักษ์พื้นที่ป่าต้นน้ำได้มากกว่า ๑,๖๐๐,๐๐๐ ไร่ ป่าชายเลนกว่า ๒๕,๐๐๐ ไร่ ผลงานเหล่านี้กระจายอยู่ทั่วภูมิภาคของประเทศใน ๘๕ ชุมชน เป็นบุคคลต้นแบบ ๘๒ คน กลุ่มเยาวชนที่เป็นพลังต้นกล้าของสังคม ๕๙ กลุ่ม งานเขียน ๔๓ ผลงาน ความเรียงยาวชน ๙๔ ผลงาน สื่อมวลชน ๑๕ ผลงาน และรางวัลลีปนนท์ เกตุทัต ๕ ปี แห่งความยั่งยืน ๑๘ ผลงาน

และหากจะรวบรวมบทเรียนและความรู้ต่าง ๆ ที่ได้รับ สามารถสรุปได้โดยสังเขป ดังนี้

ชุมชนผู้ปกป้องผืนป่า

๑๒ ปีที่ผ่านมา มีชุมชนต่าง ๆ ที่ได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียว ๘๕ ชุมชน มีจุดเด่นคือความสามารถในการรวมกลุ่มคนให้มาร่วมกันพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติ หลายชุมชนได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอกเป็นพันธมิตรกับหน่วยงานภาครัฐและสร้างเป็นเครือข่ายชุมชน บางชุมชนมีการทำงานวิจัยหรืองานข้อมูลที่เกิดเป็นความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ ที่นำมาใช้เพิ่มผลผลิต ลดความขัดแย้งในชุมชน ใช้ขับเคลื่อนงานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณะ

ดร.สมศักดิ์ สุขวงศ์ ที่ปรึกษาอาวุโส ศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชนแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก และกรรมการคัดเลือกรางวัลลูกโลกสีเขียว กล่าวว่าชุมชนเหล่านี้ประสบผลสำเร็จด้วย “เสาหลัก ๗ ประการ” ได้แก่

๑. ความสามารถในการรวมกลุ่มคนให้ตั้งมั่นเพื่อจัดการป่า ไม่ว่าพวกเขาจะมีสิทธิตามกฎหมายหรือไม่ ภาครัฐจะเห็นด้วยหรือไม่ ชาวบ้านก็ยังตั้งใจมั่นที่จะทำป่าชุมชนและจัดการป่าด้วยตนเอง

๒. มีองค์กรในการจัดการป่า และมีกฎกติกาที่ปฏิบัติได้จริง มีการแบ่งหน้าที่อย่างชัดเจน โดยกฎกติกาในการใช้ประโยชน์จากป่าตั้งอยู่บนพื้นฐานของจารีตวัฒนธรรมท้องถิ่น หรือกลุ่มชาติพันธุ์

๓. มีการจัดการทางด้านวนวัฒนวิทยา (Silviculture) เช่น ภูมิปัญญาในการเก็บหาของป่าตามฤดูกาล วิธีการปลูกหรือฟื้นฟูป่า และมีการจัดการระบบนิเวศแบบองค์รวม เช่น การอนุรักษ์ป่าต้นน้ำ อนุรักษ์เทือกเขาหินปูน อนุรักษ์ป่าชายเลน ทำวังมัจฉา หมู่บ้านสัตว์ป่า ทำฝายแม้ว เป็นต้น

๔. ป่าสร้างผลประโยชน์ในการดำรงชีพและรายได้ ซึ่งชาวบ้านได้เรียนรู้จากการร่วมกันจัดการป่า นำไปสู่การสร้างกิจกรรมเสริม เช่น เพาะกล้าไม้หายากเพื่อขาย การแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า หรือการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ

๕. การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ที่เป็นทั้งวิธีการทำงานของชุมชน หรือผลลัพธ์ที่เกิดจากการทำงาน ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

๖. การดำรงไว้ซึ่งวัฒนธรรมและการดำรงชีพที่เกื้อกูลต่อการอนุรักษ์ ทั้งการอยู่ร่วมกับธรรมชาติ และอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์ หลายชุมชนหันมาใช้ชีวิตแบบพอเพียง ทำการเกษตรที่คืนชีวิตให้ดินและน้ำ

๗. ชุมชนได้ถ่ายทอดหรือส่งไม้ต่อจากรุ่นสู่รุ่น ด้วยการเปิดโอกาสให้กลุ่มเยาวชนมาร่วมกิจกรรมการอนุรักษ์ของหมู่บ้าน มีการทำหลักสูตรท้องถิ่น ศูนย์การเรียนรู้ ค่ายเยาวชน เพื่อให้คนรุ่นใหม่รักษาวัฒนธรรมที่เป็นรากเหง้าของตนเอง ให้เกิดการรู้เท่าทันและดำรงชีวิตรอดในโลกสมัยใหม่ได้

จากองค์ประกอบดังกล่าว เป็นการสรุปภาพรวมให้เห็นว่า ชุมชนลูกโลกสีเขียวจัดการป่ากันอย่างไร ซึ่งสิ่งที่เหมือนกันคือพวกเขารักษาป่าเพื่อเป็นแหล่งน้ำ แหล่งอาหาร นับว่ารางวัลลูกโลกสีเขียวได้สืบทอดเจตนารมณ์ของโครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ ๑ ล้านไร่ ที่ตั้งมั่นไว้ว่า “ปลูกป่า... ได้มากกว่าต้นไม้” ให้บรรลุตามเป้าหมาย เพราะก่อให้เกิดชุมชนเครือข่ายอนุรักษ์ป่าและสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน ๘๕ ชุมชนทั่วประเทศ ที่แบ่งได้เป็น ๗ เครือข่ายหลัก คือ เครือข่ายการดูแลและรักษา

ระบบนิเวศ เครือข่ายการจัดการทรัพยากรป่าไม้ เครือข่ายการจัดการขยะ เครือข่ายการจัดการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เครือข่ายการจัดการทรัพยากรน้ำ เครือข่ายชุมชนด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และเครือข่ายชุมชนที่มีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบยั่งยืน (รางวัลสิบปณท์ เกตุทัต)

คนรักป่า รักสิ่งแวดล้อม

รางวัลลูกโลกสีเขียวประเภทบุคคล มีวัตถุประสงค์ให้ผู้ได้รับรางวัลเกิดกำลังใจที่จะทำ

ความดีและเป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และการทำงานเพื่อสังคม นับถึงปัจจุบันมี ๘๒ ผลงาน เป็นเรื่องราวที่ดีและมีคุณค่ายิ่งใหญ่ของบุคคล หลากหลายอาชีพ ทั้งพระภิกษุ ครู อาจารย์ ทหาร ตำรวจ พนักงานป่าไม้ นายแพทย์ ผู้ใหญ่บ้าน พัฒนาการ นักพัฒนาเอกชน นักธุรกิจ เกษตรกร และปราชญ์ชาวบ้าน ที่ต่างมีความศรัทธา มุ่งมั่น ฝ่าอุปสรรค เพื่อไปสู่จุดหมายเดียวกัน หากต่างเงื่อนไขและต่างกลยุทธ์

รองศาสตราจารย์บุญยงค์ เกศเทศ ผู้เชี่ยวชาญมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และกรรมการคัดเลือก รางวัลลูกโลกสีเขียว ได้เชื่อมโยงแนวคิด อุดมการณ์ รูปแบบและกระบวนการทำงานของผลงานประเภท บุคคลว่า บุคคลเหล่านี้เป็นนักคิด ที่มุ่งมั่นเป็นต้นแบบการทำงานจากจิตสำนึกและจิตวิญญาณ สามารถ เชื่อมโยงงานด้านสิ่งแวดล้อมให้กลายเป็นองค์ความรู้ อีกทั้งยังเป็นนักต่อสู้ที่ต้องต่อสู้ทั้งกับแนวคิดที่ไม่ ตรงกัน และต่อสู้กับอิทธิพลเถื่อน ซึ่งมีหลายท่านที่ได้รับการยกย่องภายหลังเสียชีวิต

เจ้าของผลงานหลายท่านเป็นนักวิจัย ที่คิดค้นนวัตกรรมใหม่ ๆ ทั้งในการทำเกษตร การฟื้นฟู ระบบนิเวศ และการสร้างรายได้เสริม บางท่านเป็นนักเชื่อมประสาน ที่ก่อให้เกิดการบูรณาการร่วมใน การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม ที่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์ ความไว้วางใจ และความผูกพันระหว่างผู้คนต่าง ๆ จน กลายเป็นพลังร่วมที่เข้มแข็ง รวมถึงยังเป็นนักวิชาการ ที่นำเอาความรู้ไปผนวกกับภูมิปัญญา และวิถีชีวิต ชุมชน นำไปสู่รูปแบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม

เยาวชน ต้นกล้าที่รอวันเติบโต

รางวัลประเภทกลุ่มเยาวชนนับเป็นความ ภาคภูมิใจที่ได้เห็นเด็ก ๆ แสดงเจตนารมณ์ในการ ลุกขึ้นมาปกป้องธรรมชาติ หาวิธีแก้ไขปัญหาและ แนวทางการดูแลธรรมชาติ เป็นอนาคตที่คาดหวัง ว่าจะสวยงามยิ่งขึ้นในมือของคนรุ่นใหม่ แบ่งได้ เป็น ๒ ลักษณะ คือ กลุ่มเยาวชนที่มีการรวม

กลุ่มทำกิจกรรมในโรงเรียน หรือสถานศึกษา และกลุ่มเยาวชนที่เกิดขึ้นจากการสนับสนุนของชุมชน

กิจกรรมของกลุ่มเยาวชนที่ได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียว สามารถแยกประเภทได้ดังนี้

- ด้านทรัพยากรป่าไม้ มีกิจกรรมการบวชป่า ปลูกป่า ฟื้นฟูป่า ปลูกและแปรรูปพืชสมุนไพร (ยาหรือของใช้ เช่น สบู่ แชมพู) การทำผ้าผ้ามัดย้อมสีธรรมชาติ ฯลฯ
- ด้านทรัพยากรน้ำ มีการสำรวจลำน้ำ กิจกรรมนักสืบสายน้ำ ดูแลแก้ไขน้ำเสียด้วยจุลินทรีย์ ฯลฯ
- ด้านการศึกษา รวบรวมองค์ความรู้โดยใช้ป่าเป็นห้องเรียนธรรมชาติ โครงการทดลองในห้องเรียน นิทรรศการความรู้เรื่องสิ่งแวดล้อม การทำศูนย์การเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ การประหยัดพลังงาน ฯลฯ
- ด้านการจัดการขยะ ธนาคารขยะแบบครบวงจร (รับซื้อขยะ คัดแยกขยะ ทำสิ่งประดิษฐ์จากวัสดุเหลือใช้ ฯลฯ)
- ด้านสื่อ คิดค้นรูปแบบการสื่อสารสาธารณะด้วยศิลปะการแสดง เช่น ลิเก ละคร (ละครหุ่น ละครคน) และสื่อเผยแพร่ เช่น สื่อวิดีโอ วิทยุชุมชน จุลสาร ฯลฯ

คุณบุษพาทิพย์ แซ่มนิล ผู้นำกลุ่มรักษ์เขาชะเมา จังหวัดระยอง และคณะทำงานภูมิภาค ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับผลงานของกลุ่มเยาวชนไว้ว่า “ปัญหาที่พบคือความต่อเนื่องจะอย่างไรให้กลุ่มเยาวชนมีผู้สืบทอดงานเมื่อถึงเวลาที่แต่ละคนต่างเติบโต และมักต้องจากไปสู่สังคมใหม่ เป็นโจทย์ที่ท้าทายว่าเด็ก ๆ จะอย่างไรให้สังคมเล็ก ๆ ของตัวเองสงบสุข และอยู่ได้ในท่ามกลางกระแสบริโภคนิยมที่รุนแรง”

อย่างไรก็ตาม การมีคนรุ่นใหม่ขึ้นการสานต่อทางด้านสิ่งแวดล้อม ได้ก่อเกิดเรื่องราวดี ๆ ขึ้นอีกมากมาย เพราะเด็ก ๆ จะมีสังคมที่ปรึกษาหารือกันได้ กิจกรรมที่ทำได้คือประสบการณ์ที่เสริมสร้างทักษะชีวิตมากมาย ทั้งความกล้าแสดงออก (ในเรื่องที่ดี) การเรียนรู้ที่จะนำเสนอ (เรียบเรียงอย่างมีระบบ) การรู้จักทำงานเป็นทีม ซึ่งข้อนี้สำคัญมาก เพราะหมายถึงความรับผิดชอบ การแบ่งปัน เสียสละ ให้อภัย ให้เกียรติ และยอมรับผู้อื่นบ้าง

งานเขียนแห่งฝันป่า

งานเขียนหรือวรรณกรรม เป็นรูปแบบหนึ่งที่ใช้รณรงค์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ในช่วง 3 ปีแรก (๒๕๔๒ - ๒๕๔๔) รางวัลประเภทงานเขียนจะคัดเลือกเฉพาะรูปแบบบทความหรือสารคดี ที่มีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการสร้างสรรค์ สามารถกระตุ้นจิตสำนึกและชี้ให้เห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ป่าไม้ จากนั้นตั้งแต่ปีที่ ๔ เป็นต้นมา (๒๕๔๕ - ปัจจุบัน) ได้มีการเปิดกว้างไปสู่งานเขียนที่ไม่จำกัดรูปแบบ แต่มีใช้งานแปลหรือดัดแปลงจากผลงานของผู้อื่น เป็นงานเขียนที่มุ่งเน้นเนื้อหาของการอนุรักษ์ธรรมชาติ ครอบคลุมมิติของการอยู่ร่วมกับธรรมชาติและการคงอยู่ของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน มีพลังในการกระตุ้นเตือนจิตสำนึกเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติและป่าไม้ ก่อให้เกิดผลในทางสร้างสรรค์ต่อสังคมไทยโดยรวม และเนื้อหาสามารถนำไปเป็นแนวทางในการปฏิบัติได้อย่างยั่งยืน มีผลงานที่ได้รับรางวัลรวม ๔๓ ผลงาน ซึ่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ตรีศิลป์ บุญขจร ผู้อำนวยการศูนย์วรรณคดีศึกษา คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และกรรมการคัดเลือกรางวัลลูกโลกสีเขียว ได้แบ่งหมวดผลงานประเภทงานเขียนออกเป็น

- งานเขียนประเภทสารคดีและบทความเชิงวิชาการ เช่น สารคดีเรื่อง “นกแต้วแร้วท้องดำ บนเส้นทางแห่งการสูญพันธุ์” โดย เพชร มโนปวิตร (ปี ๒๕๔๖) สารคดีเชิงสืบสวนข้อมูลเรื่อง “แก่งคอย ผู้คน สายน้ำ ขุนเขา ได้เงาหมอกคว้น โดย สุเจน กรรพฤทธิ์ (ปี ๒๕๕๐) สารคดีเรื่อง “โลกร้อนสุดขีด วิฤตติอนาคตประเทศไทย” โดย ดร. ธนวัฒน์ จารุพงษ์สกุล (ปี ๒๕๕๑) เป็นต้น

- งานเขียนประเภทบันเทิงคดี นวนิยาย เรื่องสั้น เช่น นวนิยายเรื่อง “ภาพอาถรรพ์” โดย ภาณุมาศ ภูมิถาวร (ปี ๒๕๔๖) นวนิยายเรื่อง “ลูกไม้แห่งบ้านดงตะเคียนงาม” โดย ณัฐวัฒน์ อุทังกร (ปี ๒๕๔๙) นวนิยายเรื่อง “ผีเสื้อและสายรุ้ง” โดย ญิบ พันจันทร์ (ปี ๒๕๕๐) วรรณกรรมเยาวชน “ต้นเอย ต้นไม้” โดย จารุพงษ์ จันทรเพชร (ปี ๒๕๔๙) เรื่องสั้นชุด “เขาวัวสุดท้าย” โดย โฉมเรอบ หรือ สมศักดิ์ สุริยมลล (ปี ๒๕๕๐) เป็นต้น

- งานเขียนประเภทกวีนิพนธ์ เช่น กวีนิพนธ์ชุด “แมลงกินสัตว์” ของ ก่องแก้ว กวีวรรณ หรือ อำนวย ชำนาญ (ปี ๒๕๔๘) กวีนิพนธ์ชุด “คนรักป่า” โดย กุดจี หรือ พรชัย แสนยะมูล (ปี ๒๕๔๕) เป็นต้น

นับว่ารางวัลลูกโลกสีเขียวได้มีส่วนสร้างพลังของวรรณกรรม ในการปลุกจิตสำนึกให้กับบุคคลทุกเพศ ทุกวัย สร้างสำนึกให้ชุมชนทั้งในเมืองและชนบท ได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสืบทอดความผูกพันระหว่างมนุษย์กับธรรมชาติอย่างประสานกลมกลืนและมีความยั่งยืน

ความเรียงเยาวชน สร้างนักเขียนน้อย

คุณสันติวิภา พานิชกุล ผู้ทรงคุณวุฒิสมัชชาองค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม และกรรมการคัดเลือกรางวัลลูกโลกสีเขียว บันทึกไว้ในหนังสือ “หนึ่งทศวรรษรางวัลลูกโลกสีเขียว” ว่า “แต่ละปีมีผลงานความเรียงเยาวชนเข้าสู่การประกวดหลายร้อยเรื่อง ผลงานเหล่านี้ไม่เพียงเป็นสื่อให้ผู้อ่านและเยาวชนได้มีโอกาสสัมผัสความคิดฝันของนักอนุรักษ์วัยใส หัวใจบริสุทธิ์เหล่านี้ได้อย่างสนุกสนาน อิ่มเอมไปกับชีวิตและความคิดของเด็ก ๆ แต่กลับทำให้ผู้ใหญ่เกิดความหวังเรื่องรองทุกครั้ง และทุกปีที่ได้อ่าน เกิดความมั่นใจว่าประเทศชาติของเรามีอนุชนรุ่นหลัง ที่เป็นต้นกล้าแข็งแรงกำลังเติบโตอยู่ทั่วประเทศ พร้อมจะดูแลพิทักษ์รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศชาติให้ยั่งยืนต่อไปตราบนานเท่านาน”

ปัจจุบันมีผลงานประเภทความเรียงเยาวชนที่ได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียว ๙๔ ผลงาน

สื่อมวลชนเพื่อสิ่งแวดล้อม

สื่อมวลชน นับเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ได้ร่วมปกป้อง รักษา และปลุกจิตสำนึกด้านสิ่งแวดล้อมให้กับสาธารณชนได้อย่างกว้างขวาง รางวัลลูกโลกสีเขียวมีความคิดริเริ่มเมื่อปี ๒๕๔๘ ที่จะมอบรางวัลให้สื่อมวลชนที่ทำหน้าที่อย่างต่อเนื่อง ในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและส่งเสริมจิตสำนึกด้านจิตสำนึกให้กับประชาชน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์รุจน์ โกมลบุตร หัวหน้ากลุ่มวิชาหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ คณะวารสารศาสตร์และสื่อมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และกรรมการคัดเลือกรางวัลลูกโลกสีเขียว ได้แบ่งประเภทสื่อมวลชนที่ได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียว ดังนี้

๑. เครือข่ายสื่อมวลชน เป็นสื่อมวลชนที่รวมตัวกันเพื่อพัฒนาศักยภาพในการนำเสนอเนื้อหา ด้านสิ่งแวดล้อม และเสริมสร้างความสำคัญเรื่องสิ่งแวดล้อมในกลุ่มประชาชน เช่น ชมรมนักข่าวสิ่งแวดล้อม สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย (ปี ๒๕๔๘)

๒. สื่อมวลชนที่ทำงานเชิงสืบสวนสอบสวน นำเสนอประเด็นร้อนที่มีความขัดแย้งและความคลุมเครือสูง เพื่อให้ประชาชนได้รับข้อมูลอย่างชัดเจนและรวดเร็ว เช่น หนังสือพิมพ์พลเมืองเหนือรายสัปดาห์ (ปี ๒๕๕๐)

๓. สื่อมวลชนที่ทำงานด้านสิ่งแวดล้อมศึกษา เน้นการนำเสนอเนื้อหาด้านสิ่งแวดล้อมที่ทันสมัยอย่างลุ่มลึก รอบด้าน และมุ่งส่งเสริมจิตสำนึกให้แก่ประชาชน เช่น นิตยสารสารคดี (ปี ๒๕๔๙) นิตยสารโลกสีเขียว (ปี ๒๕๔๙) รายการโทรทัศน์ “เปิดโลกสีเขียว” (ปี ๒๕๔๙) วารสารผลิบ (ปี ๒๕๕๐) คอลัมน์คติชน หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน (ปี ๒๕๕๒) รายการทุ่งแสงตะวัน (ปี ๒๕๕๒) รายการเนวิเกเตอร์ (ปี ๒๕๕๓) เป็นต้น

รางวัลศิลปปณนธ์ เกตุทัต ๕ ปี แห่งความยั่งยืน

รางวัล “๕ ปี แห่งความยั่งยืน” จัดตั้งขึ้นในปี ๒๕๔๘ เพื่อเป็นกำลังใจแก่ชุมชนที่เคยได้รับรางวัลลูกโลกสีเขียว มาแล้ว ๕ ปี ขึ้นไป และยังคงทำหน้าที่ดูแลผืนป่าอย่างเข้มแข็งอย่างไม่รู้เหน็ดเหนื่อยและทวีขึ้นมากกว่าเดิม อีกทั้งยังมีนวัตกรรมในการดำเนินงาน อันเป็นองค์ความรู้ใหม่ที่เหมาะสมกับกาลเวลา และเป็นแบบอย่างแก่ชุมชนอื่น ๆ

รางวัลนี้ได้เปลี่ยนชื่อเป็น “รางวัลศิลปปณนธ์ เกตุทัต ๕ ปี แห่งความยั่งยืน” ในปี ๒๕๔๙ เพื่อเป็นอนุสรณ์และรำลึกถึงการจากไปของ ศาสตราจารย์ ดร.ศิลปปณนธ์ เกตุทัต ผู้ร่วมให้กำเนิดรางวัลลูกโลกสีเขียว โดยมีเกณฑ์การพิจารณาที่ครอบคลุมใน ๓ มิติคือ มิติที่ ๑ ระบบนิเวศ คือแสดงถึงการดำรงอยู่ของระบบนิเวศ ได้แก่ พืช สัตว์ น้ำ ดิน และความหลากหลายทางชีวภาพ มิติที่ ๒ การบริหารจัดการแบบบูรณาการ ประกอบด้วยพลวัตของการทำงานด้านสิ่งแวดล้อม การใช้ประโยชน์อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า มีโครงสร้างองค์กรและมีแผนจัดการเชิงบูรณาการ มิติที่ ๓ สังคมและชุมชน แสดงถึงความร่วมมือของประชาสังคม และมีการสืบทอดรุ่นต่อรุ่น

ก้าวสู่ทศวรรษที่ ๒ “สถาบันลูกโลกสีเขียว”

จากการประเมินผลรางวัลลูกโลกสีเขียว โดยคณะกรรมการจากมหาวิทยาลัยมหิดล นำทีมโดย รองศาสตราจารย์ ดร.เนาวรัตน์ พลายน้อย ผลการประเมินมีสาระสำคัญว่ารางวัลลูกโลกสีเขียว คือ สัญลักษณ์ของการยอมรับบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ที่มุ่งมั่นรักษาผลประโยชน์ของส่วนรวม ตลอดจนการสร้างกระบวนการเรียนรู้และสำนึกทางสังคม ด้านการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจึงควรมีการบริหารจัดการที่เพิ่มมาตรฐาน มีการพัฒนากลไกการขับเคลื่อนงาน มีการจัดการความรู้การถอดบทเรียน ตลอดจนช่วยพัฒนาชุมชน บุคคลหรือกลุ่มเยาวชนให้เข้าหลักเกณฑ์ของโครงการมากขึ้น อันจะส่งผลต่อการเรียนรู้และตระหนักรู้ของสังคมไทยในวงกว้าง

เพื่อเป็นการเพิ่มศักยภาพของการดำเนินงาน และแสดงถึงเจตนารมณ์อันแน่วแน่ ในการสร้างสรรค์การดำเนินงานดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ดิน น้ำ ป่า ระบบนิเวศ อย่างจริงจัง ของ ปตท. ในปี ๒๕๕๒ ภายใต้ความเห็นชอบของคณะกรรมการรางวัลลูกโลกสีเขียว ปตท. จึงได้ยกระดับโครงการ “รางวัลลูกโลกสีเขียว” ขึ้นเป็นหน่วยงานเฉพาะในชื่อ “สถาบันลูกโลกสีเขียว” สังกัดมูลนิธิพลังที่ยั่งยืน ซึ่งสนับสนุนโดย บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) โดยยังคงคัดเลือกและยกย่องผู้ที่มีอุดมการณ์ในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และมีการกิจเพิ่มขึ้น คือ การสังเคราะห์ วิเคราะห์และถอดเป็นองค์ความรู้เพื่อเผยแพร่

โดยมีแนวคิดและหลักการในการดำเนินงาน ดังนี้

- ให้กำลังใจและสร้างแรงจูงใจ Motivating
- แบ่งปันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ Sharing
- เพิ่มขีดความสามารถ Capacity building
- สร้างเครือข่าย Networking
- พัฒนาที่ยั่งยืน Sustainable development

ลูกโลกสีเขียว ในวันหน้า...

“รางวัลลูกโลกสีเขียวมีบทบาทในการรวมพลังชุมชน บุคคล กลุ่มเยาวชนที่ทำได้โดยไม่มีข้อจำกัด ไม่มีเงื่อนไขตอบแทนใดๆ รางวัลทำหน้าที่ยกย่องคุณความดีให้เป็นที่ยอมรับแก่สังคมและเพื่อเป็นแบบอย่าง ให้กำลังใจเพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนจากบุคคลไปสู่ระดับเครือข่าย ถักทอเชื่อมโยง เรียนรู้ซึ่งกันและกัน เป็นการเดินทางไปด้วยกัน ไปสู่...มุ่งสู่ความสมดุลของการเติบโตอย่างยั่งยืน”

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

จึงเห็นควรยกย่อง

โครงการรางวัลลูกโลกสีเขียว

(สถาบันลูกโลกสีเขียว)

บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน)

เป็นโครงการดีเด่นของชาติ สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

ศาสตราจารย์นายแพทย์สุรพล อิศรไกรศีล
บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

ผลงานวิจัยดีเด่น

- งานวิจัยเกี่ยวกับระบบสุขภาพ
- การนำผลงานวิจัยไปใช้ในการศึกษาโรคต่างๆ

- การศึกษาโรคด้วยเครื่องมือและวิธีวิจัย
- การนำผลการวิจัยไปใช้ในการวินิจฉัย
- การศึกษาโรคด้วยวิธีใหม่หรือการนำผลการวิจัยไปใช้ในการวินิจฉัย
- การนำผลการวิจัยไปใช้ในการวินิจฉัย

- การศึกษาปัจจัยเสี่ยงและแนวทางการ
- ของโรคในระยะเวลาเฉพาะกลุ่ม
- การศึกษาปัจจัยเสี่ยงของโรคด้วยวิธี

ศาสตราจารย์นายแพทย์สุรพล อิศรไกรศีล

บุคคลดีเด่นของชาติ

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

ศาสตราจารย์นายแพทย์ สุรพล อิศรไกรศีล เกิดเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๙๓ ที่อำเภอดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี เป็นบุตรนายกิมฮง และนางสมพร อิศรไกรศีล มีพี่น้องทั้งหมด ๔ คน สมรสกับรองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงรัตนา อิศรไกรศีล มีบุตรธิดา ๓ คน คือ นางสาวฤชดา อิศรไกรศีล นางสาววิชญา อิศรไกรศีล และนายแพทย์ภคภณ อิศรไกรศีล

ประวัติการศึกษา

ศาสตราจารย์นายแพทย์สุรพล อิศรไกรศีล จบการศึกษาระดับประถมศึกษาจากโรงเรียนวัดอมรญาติสมาคม มัธยมศึกษาตอนต้นจากโรงเรียนเมธีชนหะวัน จังหวัดสมุทรสงคราม และมัธยมศึกษาตอนปลายจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาที่คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ และคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ได้รับปริญญาแพทยศาสตรบัณฑิต เมื่อพุทธศักราช ๒๕๑๗ ได้รับเลือกเป็นแพทย์ประจำบ้านโดยไม่ต้องเป็นแพทย์ใช้ทุนที่ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล สอบได้วุฒิบัตรฯ สาขาอายุรศาสตร์ เมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๑ ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการกำหนดโครงการให้ข้าราชการไปศึกษา ฝึกอบรม ปฏิบัติการวิจัย และดูงาน ณ ต่างประเทศ (ก.ข.ต.) และได้รับทุนจากมูลนิธิ Alexander von Humboldt ไปปฏิบัติงานวิจัย ณ มหาวิทยาลัย Ulm ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ระหว่างพุทธศักราช ๒๕๒๓-๒๕๒๕ ฝึกอบรมเรื่องการปลูกถ่ายไขกระดูก ณ Fred Hutchinson Cancer Research Center, University of Washington, Seattle สหรัฐอเมริกา เมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๘ สอบได้อนุมัติบัตรผู้เชี่ยวชาญ สาขาโลหิตวิทยา เมื่อพุทธศักราช ๒๕๒๗ สอบได้ Fellowship of The Royal College of Pathologists of Australasia (FRCPA) และได้รับเลือกเป็น Fellow of The Royal College of Pathologists, UK (FRCPath) โดยการเสนอผลงานวิจัยเมื่อพุทธศักราช ๒๕๔๐ ได้รับเลือกเป็น Fellow of The American College of Physicians (FACP) เมื่อพุทธศักราช ๒๕๔๑ และได้รับเลือกเป็น Fellow of The Royal College of Physicians, London (FRCP) เมื่อพุทธศักราช ๒๕๔๒ สอบได้อนุมัติบัตรผู้เชี่ยวชาญ สาขาเวชศาสตร์ครอบครัว เมื่อพุทธศักราช ๒๕๔๕

ประวัติการทำงาน

รับราชการเป็นอาจารย์ที่ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งแต่ปี ๒๕๒๑ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นศาสตราจารย์ สาขาอายุรศาสตร์ เมื่อปี ๒๕๓๒ และเป็นศาสตราจารย์ระดับ ๑๑ เมื่อปี ๒๕๓๘ เป็นผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิจัย คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล เมื่อปี ๒๕๓๒ ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย มหาวิทยาลัยมหิดล ระหว่างปี ๒๕๓๘-๒๕๔๒ ประธานสภามหาวิทยาลัย ระหว่างปี ๒๕๔๓-๒๕๔๗ ได้รับพระกรุณาธิคุณจากศาสตราจารย์ ดร. สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี ประทานทุนในมูลนิธิจุฬาภรณ์ ให้จัดตั้ง “ศูนย์ปลูกถ่ายไขกระดูกจุฬาภรณ์” ขึ้นเป็นครั้งแรกที่โรงพยาบาลศิริราชในปี ๒๕๓๑ ได้รับพระมหากรุณาธิคุณโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งราชบัณฑิต สำนักวิทยาศาสตร์ ปี ๒๕๔๕ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสาขาวิชาโลหิตวิทยา ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล ระหว่างปี ๒๕๔๔-๒๕๕๑ ทำงานวิจัยทางโลหิตวิทยาโดยได้รับทุนจาก The Wellcome Trust, Volkswagen Foundation และ National Institutes of Health (NIH)

ปี	ชื่อตำแหน่ง	สถานที่ทำงาน
๒๕๒๑	อาจารย์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
๒๕๒๓	ผู้ช่วยศาสตราจารย์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
๒๕๒๖	รองศาสตราจารย์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
๒๕๒๙	ผู้อำนวยการ ศูนย์ปลูกถ่ายไขกระดูกจุฬาภรณ์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
๒๕๓๒	ศาสตราจารย์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
๒๕๓๒	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิจัย	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
๒๕๓๘	ศาสตราจารย์ ระดับ ๑๑	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

๒๕๓๘	รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย	มหาวิทยาลัยมหิดล
๒๕๔๔	หัวหน้าสาขาวิชาโลหิตวิทยา ภาควิชาอายุรศาสตร์	คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล
๒๕๔๗	ราชบัณฑิต ประเภทยุทธศาสตร์ประยุกต์ สาขาแพทยศาสตร์	ราชบัณฑิตยสถาน

ตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งเป็นพิเศษนอกเหนือจากงานประจำ

ปี

ตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง

- ๒๕๓๑ ผู้ก่อตั้ง Asia Pacific Bone Marrow Transplantation Group (APBMTG)
- ๒๕๓๔ บรรณาธิการผู้ก่อตั้งวารสารโลหิตวิทยาและเวชศาสตร์การบริการโลหิต
- ๒๕๓๖ เลขาธิการสมาคมโลหิตวิทยาแห่งประเทศไทย ๒ สมัย (ปี ๒๕๓๖-๒๕๔๐)
- ๒๕๓๗ ภาควิชาอายุรศาสตร์ประยุกต์ สาขาแพทยศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน
- ๒๕๓๘ บรรณาธิการวารสาร Mahidol Journal
- ๒๕๓๘ รองประธานคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งวิชาการ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ๒๕๓๘ ประธานคณะกรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ๒๕๓๙ ประธานอนุกรรมการพิจารณาผู้สมควรได้รับรางวัลมหาวิทยาลัยมหิดล ปี บรรณานุกรม
เพื่อการแพทย์และสาธารณสุขไทย มหาวิทยาลัยมหิดล
- ๒๕๔๐ คณะบรรณาธิการจดหมายเหตุทางแพทย์ ของแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย (จพสท.) และ
Internal Medicine
- ๒๕๔๑ President of Asia Pacific Bone Marrow Transplant Group (APBMTG) (ปี ๒๕๔๑-
๒๕๔๓) และเป็นประธานจัดการประชุมของ The 6th APBMT Congress ที่กรุงเทพฯ ในปี ๒๕๔๓
- ๒๕๔๑ ผู้ก่อตั้ง Asian Hematology Association (AHA) และเป็นประธานจัดการประชุม The 4th
Annual Meeting of AHA ที่กรุงเทพฯ ในปี ๒๕๔๐
- ๒๕๔๓ ผู้ก่อตั้ง AsiaCord และเลขาธิการของ AsiaCord
- ๒๕๔๓ ประธานสภาวิชาการ มหาวิทยาลัยมหิดล
- ๒๕๔๓ Regional Editor, Asia II, วารสาร International Journal of Hematology
- ๒๕๔๓ Editorial Board, วารสาร Current Hematology Reports
- ๒๕๔๓ President, The 7th Congress of Asia Pacific Bone Marrow Transplant Group
- ๒๕๔๔ ประธานชมรมปลูกถ่ายไขกระดูกแห่งประเทศไทย
- ๒๕๔๕ อุปนายกสมาคมโลหิตวิทยาแห่งประเทศไทย ๒ สมัย (ปี ๒๕๔๕-๒๕๕๑)
- ๒๕๔๖ Chairman, Humboldt Kolleg เรื่อง The Role of Sciences to Improve the Quality
of Life in Postgenomic Era
- ๒๕๔๗ ราชบัณฑิต ประเภทยุทธศาสตร์ประยุกต์ สาขาแพทยศาสตร์ ราชบัณฑิตยสถาน
- ๒๕๔๗ Advisory Board, วารสาร Annals of Hematology

- ๒๕๔๘ เมธีวิจัยอาวุโสของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
- ๒๕๔๙ Secretary-General Asian Hematology Association
- ๒๕๔๙ ผู้รับทุนโครงการพัฒนากลุ่มวิจัยในสถาบันอุดมศึกษารุ่นแรกของสำนักงานคณะกรรมการ
อุดมศึกษา (สกอ.)
- ๒๕๕๐ ผู้ก่อตั้ง Stem Cell Networking of Asia-Pacific (SNAP) และเป็นประธานจัดการประชุม
ครั้งแรกของ SNAP ในปี ๒๕๕๐
- ๒๕๕๐ Chairman, the 4th Annual Meeting of Asian Hematology Association
- ๒๕๕๒ Associate Editor วารสาร International Journal of Hematology
- ๒๕๕๒ Editorial Board วารสาร Hematology/Oncology and Stem Cell Therapy
- ๒๕๕๒ Editorial Board วารสาร The Asia-Pacific Journal of Oncology & Hematology
- ๒๕๕๒ Ambassador Scientist, Alexander von Humboldt Foundation, Germany
- ๒๕๕๓ ผู้ก่อตั้งและนายกสมาคมคนแรกของสมาคมวิจัยเซลล์ต้นกำเนิด
- ๒๕๕๔ Chairman, The 1st Annual Updates on Breakthroughs in Hematology ร่วมกับ
Prof. Elizabeth J. Shpall, Department of Stem Cell Transplantation, Division of
Cancer Medicine, The University of Texas, MD Anderson Cancer Center,
Houston, Texas, USA

ประวัติการทำงานวิจัย

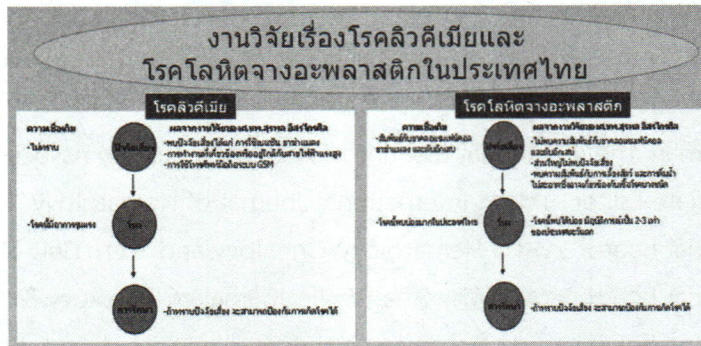
ปี	หัวข้อวิจัย	ทุนวิจัย
๒๕๒๕-๒๕๒๗	Pathogenesis of aplastic anemia	The Wellcome Trust, สหราชอาณาจักร
๒๕๓๒-๒๕๔๐	Epidemiology of aplastic anemia	National Institutes of health, สหรัฐอเมริกา
๒๕๓๕-๒๕๓๗	Bone marrow transplantation for thalassemia	Volkswagen Foundation, สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน
๒๕๓๘-๒๕๔๑	Umbilical cord blood transplantation	นักวิจัยอาวุโสรุ่นแรกของสำนักงานส่งเสริม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช)
๒๕๔๘ -	Stem cell, stem cell transplantation, and epidemiology of hematological disorders	เมธีวิจัยอาวุโสของสำนักงาน กองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
๒๕๔๙ -	Stem cell and stem cell therapy	ทุนพัฒนากลุ่มวิจัยในสถาบันอุดมศึกษารุ่นแรก สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.)

ผลงานดีเด่นที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศในรอบ ๕ ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน

ศาสตราจารย์นายแพทย์สุรพล อิศโรกุล มีผลงานดีเด่นด้านการคิดค้นความรู้ ระบบ กรรมวิธี
หรือประดิษฐ์สิ่งใหม่เป็นผลสำเร็จ ตลอดจนได้ปรับปรุงความรู้ ระบบ กรรมวิธีหรือประดิษฐ์ให้ดีขึ้นกว่า

เดิมเป็นอันมากในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ทั้งผลงานวิจัยที่กำลังทำอยู่ในปัจจุบันและที่จะทำในอนาคต โดยเป็นผลงานที่ต่อเนื่องจากที่ทำมาก่อน ได้แก่

๑. งานวิจัยเรื่องระบาดวิทยาของโรคโลหิตจางอะพลาสติก

โรคโลหิตจางอะพลาสติกเป็นโรคที่พบบ่อยและเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทย ที่สาขาวิชาโลหิตวิทยา ภาควิชาอายุรศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล มีผู้ป่วยใหม่โรคนี้นีปีละ ๖๐-๗๐ ราย จนถึงปัจจุบันมีผู้ป่วยจำนวนมากว่า ๑,๕๐๐ รายที่มารับการรักษา ส่วนใหญ่อายุน้อยอยู่ในวัยทำงานและมีฐานะยากจนผู้ป่วยโรคนี้มีอาการของโลหิตจางมีไข้มีโรคติดเชื้อและมีเลือดออกผิดปกติ เป็นผลจากจำนวนเม็ดเลือดลดลงทั้งเม็ดเลือดแดง เม็ดเลือดขาว และเกล็ดเลือด อาการของผู้ป่วยจะคล้ายกับผู้ป่วยโรคโลหิตจางเฉียบพลัน ผู้ป่วยโรคนี้ประมาณครึ่งหนึ่งมีอาการรุนแรงมากมีโรคติดเชื้อ และภาวะเลือดออกรุนแรง ทำให้เสียชีวิตภายใน ๓-๖ เดือนภายหลังการวินิจฉัยโรค การรักษาที่ดีที่สุดคือ การปลูกถ่ายไขกระดูก ซึ่งได้ผลดี แต่ใช้ค่าใช้จ่ายสูงและต้องมีผู้ให้ไขกระดูกที่เป็นพี่น้องที่มี HLA เหมือนกับผู้ป่วย การรักษาวิธีอื่น ได้แก่ การให้ยากกดภูมิคุ้มกัน เช่น antithymocyte globulin ได้ผลดีเช่นเดียวกัน ในรายที่ไม่รุนแรงอาจให้ anabolic hormone เพื่อกระตุ้นการสร้างเม็ดเลือดแดง

เชื่อกันว่าโรคโลหิตจางอะพลาสติกพบบ่อยในภูมิภาคเอเชียโดยเฉพาะในประเทศไทย จากหลักฐานที่พบมีผู้ป่วยจำนวนมากมารับการรักษาที่โรงพยาบาลใหญ่ๆ ในกรุงเทพฯ การที่พบโรคนี้นี้อาจเข้าใจว่าสัมพันธ์กับการใช้ยาโคลอแรมเฟนิคอล ยาฆ่าแมลงและสารเคมีต่างๆ

งานวิจัยเรื่อง ระบาดวิทยาของโรคโลหิตจางอะพลาสติกในประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุบัติการณ์ของโรคโลหิตจางอะพลาสติกในประเทศไทย และศึกษาปัจจัยเสี่ยงต่างๆที่ทำให้เกิดโรคนี้นี้ เมื่อทราบปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรค จะเป็นแนวทางในการป้องกันการเกิดโรค ทำให้สามารถประหยัดเงินงบประมาณของประเทศในการรักษาผู้ป่วยโรคนี้ งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนจาก National Institute of Health สหรัฐอเมริกา ติดต่อกันเป็นเวลานาน และเป็นการศึกษาระบาดวิทยาโรคโลหิตจางอะพลาสติกที่มีจำนวนผู้ป่วยที่ศึกษามากที่สุดเท่าที่เคยมีรายงานมา

จากผลการศึกษาพบว่า โรคโลหิตจางอะพลาสติกพบในประเทศไทยได้บ่อยกว่าในยุโรปและสหรัฐอเมริกา โดยมีอุบัติการณ์ ๔.๐/ประชากรล้านคน/ปี แต่พบบ่อยกว่าเพียง ๒-๓ เท่า ไม่ใช่ ๑๐-๒๐ เท่าเหมือนที่คาดการณ์ไว้ แม้ว่าจะมีผู้ป่วยโรคโลหิตจางอะพลาสติกจำนวนมากถูกส่งต่อ

จากโรงพยาบาลต่างจังหวัดเพื่อเข้ามารับการรักษาในกรุงเทพฯ เมื่อศึกษาอุบัติการณ์ของโรคที่ไม่สามารถรวมผู้ป่วยเหล่านี้เข้ามาเพื่อคำนวณอุบัติการณ์ได้

อุบัติการณ์ของโรคโลหิตจางอะพลาสติกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือสูงกว่าในกรุงเทพฯ และภาคใต้ ที่กรุงเทพฯ พบทั้งในผู้อายุน้อยและสูงอายุ และที่จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดสงขลาพบมากในผู้สูงอายุ

การศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรคโลหิตจางอะพลาสติก ศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยเสี่ยงที่อาจทำให้เกิดโรคในผู้ป่วยจำนวน ๕๔๑ ราย เทียบกับกลุ่มเปรียบเทียบ (control) ซึ่งเป็นผู้ป่วยที่รับไว้ในโรงพยาบาลที่มีเพศเดียวกับผู้ป่วย และมีอายุใกล้เคียงกับผู้ป่วย จำนวน ๒,๒๖๑ ราย จากการคำนวณทางสถิติ พบว่าปัจจัยเสี่ยงที่มีนัยสำคัญที่ทำให้มี relative risk เพิ่มขึ้น ได้แก่ Benzene exposure (๓.๕), solvent exposure (๒.๐) การใช้ยา sulfonamide (๕.๖), thiazide (๓.๘) และ mebendazole (๓.๐) สำหรับยา chloramphenicol ทั้งผู้ป่วยและ control ใช้ยา chloramphenicol ไม่บ่อยและไม่พบมีความสัมพันธ์กับการเกิดโรค การใช้ยาฆ่าแมลงเป็นปัจจัยเสี่ยงที่สำคัญ โดยพบมีความสัมพันธ์กับ organophosphate (๒.๑), DDT (๖.๗) และ carbamate (๗.๔) ไม่พบมีความสัมพันธ์กับไวรัสตับอักเสบ

ผลการศึกษาที่น่าสนใจคือการที่พบปัจจัยเสี่ยงที่สัมพันธ์กับการเกิดโรคนี้ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือคือ อาชีพชาวนาที่เลี้ยงเป็ดและห่าน (๓.๗) การดื่มน้ำไม่สะอาดที่ไม่ใช่น้ำบรรจุขวดหรือน้ำกลั่น (๒.๘) การใช้เข็มที่ไม่ใช่การรักษา (๓.๘) ปัจจัยเสี่ยงดังกล่าวไม่ใช่สาเหตุโดยตรง แต่บ่งชี้ว่าน่าจะเกี่ยวข้องกับเชื้อโรคหรือโรคติดเชื้อบางอย่างซึ่งติดต่อโดยผ่านทางน้ำดื่ม เข็มฉีดยาและมูลสัตว์ โดยเฉพาะเป็ดและห่าน

สรุปความสำคัญของงานวิจัยนี้

๑. ได้รับทุนสนับสนุนจาก National Institute of Health สหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นแหล่งทุนที่มีการแข่งขันสูงมาก

๒. เป็นการศึกษาระบาดของโรคโลหิตจางอะพลาสติกที่มีจำนวนผู้ป่วยที่ศึกษามากที่สุด

๓. เปลี่ยนแปลงความเชื่อที่ว่า โรคโลหิตจางอะพลาสติกพบได้บ่อยมากในประเทศไทย โดยอาจมีอุบัติการณ์มากกว่า ๑๐-๒๐ เท่า จากการศึกษา พบว่าอุบัติการณ์ของโรคโลหิตจางอะพลาสติกในประเทศไทยพบมากกว่าในยุโรปและสหรัฐอเมริกา แต่ไม่มากเท่าที่คาดไว้ คือพบมากกว่าประมาณ ๒-๓ เท่า

๔. เปลี่ยนแปลงความเชื่อที่ว่าโรคโลหิตจางในประเทศไทยพบสัมพันธ์กับการใช้ยาคลอแรมเฟนิคอล ยาฆ่าแมลง และการเป็นไวรัสตับอักเสบ โดยพบว่าปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรคโลหิตจางอะพลาสติก ไม่พบมีความสัมพันธ์กับการใช้ยาคลอแรมเฟนิคอล แต่พบมีความสัมพันธ์กับ benzene exposure, การใช้ยา sulfonamide, thiazide, mebendazole และยาฆ่าแมลง ได้แก่ organophosphate, DDT และ carbamate ไม่พบความสัมพันธ์กับไวรัสตับอักเสบ

๕. ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบมีความสัมพันธ์กับการเลี้ยงสัตว์บางชนิด เช่น เป็ด ห่าน และ

การดื่มน้ำไม่สะอาด บ่งชี้ว่าอาจเกี่ยวข้องกับเชื้อโรคหรือโรคติดเชื้อบางอย่าง ซึ่งอาจเป็นสาเหตุของโรค โดยที่สาเหตุดังกล่าวพบในผู้ป่วยจำนวนมาก (large etiologic fraction)

๖. งานวิจัยนี้ได้จุดประกายให้แพทย์และนักวิจัยสามารถศึกษาวิจัยเกี่ยวกับโรคโลหิตจาง อะพลาสติกต่อไปว่าทำไมจึงมีอุบัติการณ์สูงในภูมิภาคเอเชีย โดยเฉพาะในประเทศไทย และเชื้อโรคหรือโรคติดเชื้อที่อาจเป็นสาเหตุของโรคโลหิตจางอะพลาสติกนั้นคืออะไร

๒. งานวิจัยเรื่องระบาดวิทยาของโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวในประเทศไทย

โรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวหรือลิวคีเมียเป็นโรคมะเร็งระบบโลหิตที่พบได้บ่อยทั่วโลก โรคนี้แบ่งได้เป็น ๒ ชนิดคือ ชนิดเฉียบพลันและชนิดเรื้อรัง พยาธิกำเนิดของโรคนี้เกิดจากการที่มี uncontrolled proliferation ของ white blood cell (WBC) precursors ในไขกระดูก โรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเฉียบพลันจะไม่มี differentiation ของ WBC precursors ทำให้มีเซลล์ลิวคีเมียจำนวนมากในไขกระดูก ซึ่งจะขัดขวางการสร้างเม็ดเลือด ทั้งเม็ดเลือดแดง เม็ดเลือดขาว และเกล็ดเลือด มีผลทำให้ผู้ป่วยมีอาการของโลหิตจาง มีไข้ และมีเลือดออกผิดปกติ สำหรับชนิดเรื้อรัง WBC precursors จะมี differentiation ได้ เซลล์ลิวคีเมียที่เพิ่มขึ้นจำนวนมากในไขกระดูกจะออกมาในเลือด ไปที่ม้ามและต่อมน้ำเหลือง ทำให้ม้ามและต่อมน้ำเหลืองโต

การรักษาโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิดเฉียบพลัน ต้องใช้ยาเคมีบำบัด ร่วมกับการปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือด ทั้งนี้วิธีการรักษาขึ้นกับการพยากรณ์โรค อย่างไรก็ตาม ผลการรักษา มักได้ผลไม่ดีและต้องมียาใช้จ่ายสูง สำหรับโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวเรื้อรังชนิด CML ในปัจจุบันมียาในกลุ่ม tyrosine kinase inhibitor ซึ่งได้ผลดีมาก แต่ยาที่ใช้มีราคาแพงมาก

งานวิจัยเรื่อง ระบาดวิทยาของโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยเสี่ยงต่างๆที่ทำให้เกิดโรคนี้ โดยเฉพาะการใช้โทรศัพท์มือถือและปัจจัยเสี่ยงอื่นๆ เมื่อทราบปัจจัยเสี่ยงของการเกิดโรค จะเป็นแนวทางในการป้องกันการเกิดโรคได้ ทำให้สามารถประหยัดเงินในการรักษาผู้ป่วยโรคนี้ ในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียอาคเนย์ยังไม่มีการศึกษาเรื่องนี้มาก่อน

การศึกษาปัจจัยเสี่ยงที่ทำให้เกิดโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาว ได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบ

ปัจจัยเสี่ยงในผู้ป่วยจำนวน ๑๘๐ ราย เป็น acute myeloblastic leukemia ๘๗ ราย acute lymphoblastic leukemia ๔๐ ราย chronic myelogenous leukemia ๔๔ ราย และ chronic lymphocytic leukemia ๘ ราย เทียบกับกลุ่มเปรียบเทียบ (control) จำนวน ๗๕๖ ราย พบว่า ไม่มีความสัมพันธ์ชัดเจนกับการใช้โทรศัพท์มือถือ อย่างไรก็ตามก็ตีระยะเวลาที่ใช้โทรศัพท์มือถือค่อนข้างสั้น (median = ๒๔-๒๖ เดือน) พบมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการใช้โทรศัพท์มือถือระบบ GSM โดยมี relative risk ๒.๑

สำหรับปัจจัยเสี่ยงของ myeloid leukemia (acute และ chronic รวมกัน) ที่พบมี relative risk เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ได้แก่ benzene exposure (๓.๙), solvent exposure (๒.๓), occupational pesticides (๓.๘) และการทำงานเกี่ยวข้องหรือใกล้กับไฟฟ้าแรงสูง (๔.๓) ไม่พบมีความสัมพันธ์กับการสูบบุหรี่ และการได้รับการเอกซเรย์มาก่อน

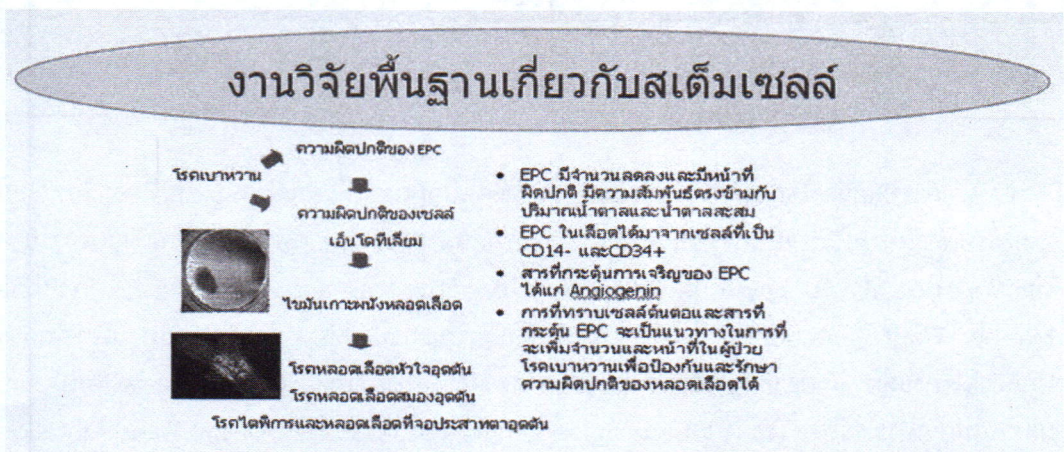
สรุปความสำคัญของงานวิจัยนี้

๑. ผลงานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยที่ศึกษาระบาดวิทยาของโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวเป็นครั้งแรกในประเทศไทยและในภูมิภาคเอเชียอาคเนย์

๒. แม้จะไม่พบความสัมพันธ์ของการเกิดโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวกับการใช้โทรศัพท์มือถือ แต่ก็พบมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับการใช้โทรศัพท์มือถือระบบ GSM

๓. ปัจจัยเสี่ยงของโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวชนิด myeloid ได้แก่ benzene exposure, solvent exposure, occupational pesticides และการทำงานที่เกี่ยวข้องหรืออยู่ใกล้กับสายไฟฟ้าแรงสูง

๔. งานวิจัยนี้เป็นงานริเริ่มและบุกเบิกอันจะเป็นแนวทางให้แพทย์และนักวิจัยสามารถศึกษาระบาดวิทยาของโรคมะเร็งเม็ดเลือดขาวต่อไปให้มากขึ้นในอนาคต

๓. การปลูกถ่ายไขกระดูกและการปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือด

เป็นผลงานริเริ่มและบุกเบิกของประเทศไทย ศาสตราจารย์นายแพทย์สุรพล อิศรางกูรคีล เป็นผู้ริเริ่มนำวิธีการรักษาด้วยการปลูกถ่ายไขกระดูกมาใช้รักษาผู้ป่วยโรคต่างๆ เช่น โรคทางโลหิตวิทยา

โรคมะเร็ง โรคทางพันธุกรรม และโรคที่มีภาวะพร่องภูมิคุ้มกันต่างๆ โดยร่วมกับ ศาสตราจารย์แพทย์หญิง ทศน์ยานี จันทนยิ่งยง ภาควิชาเวชศาสตร์การธนาคารเลือด ศาสตราจารย์แพทย์หญิงอนงค์ เพียรภิจักริภรณ์ ภาควิชาอายุรศาสตร์ และศาสตราจารย์นายแพทย์วินัย สุวัตถิ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ ทำการปลูกถ่ายไขกระดูกเป็นผลสำเร็จเป็นครั้งแรกในประเทศไทย เมื่อวันที่ ๖ กันยายน ปี ๒๕๒๙ ต่อมาได้จัดตั้ง “ศูนย์ปลูกถ่ายไขกระดูกจุฬารัณ” ขึ้นเพื่อให้การรักษาผู้ป่วยโรคต่างๆ ด้วยการปลูกถ่ายไขกระดูก และการปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือด ทำให้สามารถรักษาผู้ป่วยโรคต่างๆ หลายโรคที่การรักษาวิธีอื่นรักษาไม่ได้ผล หรือได้ผลไม่ดี ให้อยู่รอดจากโรคได้ เช่น โรคโลหิตจางธาลัสซีเมีย โรคโลหิตจางอะพลาสติก และโรคธาลัสซีเมีย เป็นต้น ทำให้ผู้ป่วยเหล่านี้มีคุณภาพชีวิตที่ดีเหมือนคนปกติ ไม่ต้องทนทุกข์ทรมานจากโรค และไม่ต้องเป็นโรคเรื้อรังและต้องรับการรักษาต่อเนื่อง ทำให้สามารถประหยัดเงินงบประมาณของประเทศได้ และไม่ต้องพึ่งพาต่างประเทศ ทั้งยังมีผู้ป่วยจากต่างประเทศมารับการรักษาอีกด้วย

การปลูกถ่ายไขกระดูกในผู้ป่วยโรคธาลัสซีเมีย เป็นผลงานที่มีคุณค่า และเป็นที่ยอมรับทั่วโลก โดยได้รับเชิญให้ไปบรรยายในการประชุมระดับนานาชาติหลายครั้ง โดยเฉพาะการได้รับเชิญไปบรรยายใน Workshop สำหรับ Keystone Symposium on Advances and Controversies in Bone Marrow Transplantation ณ สหรัฐอเมริกา ซึ่งจัดเป็นการประชุมสำคัญที่สุดในโลกเกี่ยวกับการปลูกถ่ายไขกระดูก นอกจากนี้ยังได้รับเชิญจาก ศาสตราจารย์นายแพทย์ Guido Lucarelli ให้เสนอผลงานในการประชุมทุกครั้งของ International Symposium on Bone Marrow Transplantation in Thalassemia ที่เมือง Pesaro ประเทศอิตาลี อีกด้วย

เป็นผู้คิดค้นวิธีการเตรียมผู้ป่วยธาลัสซีเมียก่อนการปลูกถ่ายไขกระดูกโดยใช้ Busulfan ขนาด ๖๐๐ มิลลิกรัมต่อตารางเมตร ร่วมกับ Cyclophosphamide ๒๐๐ มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม ซึ่งเป็นที่นิยมใช้และใช้ได้ผลดีในผู้ป่วยที่มีอาการรุนแรง ผลงานนี้ได้รับการอ้างอิงจำนวนมาก

เป็นผู้ริเริ่มในการปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือดจากสายสะดือทารกในการรักษาโรคธาลัสซีเมีย โดยเก็บเลือดสายสะดือทารกในครรภ์ที่ไม่เป็นโรคของแม่ที่มีบุตรคนแรกเป็นโรคธาลัสซีเมียแล้วนำมาปลูกถ่ายให้กับบุตรคนที่ที่เป็นโรค เป็นครั้งแรกในโลกและประสบความสำเร็จ ผลงานนี้ได้รับการตีพิมพ์ในวารสาร New England Journal of Medicine

การปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือดจากเลือด เป็นผู้ริเริ่มนำเซลล์ต้นกำเนิดจากเลือดมาใช้แทนไขกระดูกในการปลูกถ่าย ซึ่งขณะนี้ปลูกถ่ายไปแล้วในผู้ป่วยมากกว่า ๑๐๐ รายและพบว่าได้ผลดีมาก เป็นงานวิจัยใหม่เป็นงานบุกเบิกของประเทศ

จากผลงานวิจัยเกี่ยวกับการปลูกถ่ายไขกระดูกและการปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือด ศาสตราจารย์นายแพทย์สุรพล อิศโรกรศีล ได้รับเลือกเป็น President ของ Asia Pacific Bone Marrow Transplantation Group ระหว่างปี ๒๕๔๑-๒๕๔๓ และเป็น Chairman ของ The 4th Annual Meeting of Asian Hematology Association ในปี ๒๕๕๐

๔. การศึกษาเซลล์ต้นกำเนิดและเซลล์ต้นกำเนิดบำบัด

ในปี ๒๕๔๑ นักวิทยาศาสตร์ชาวอเมริกันจากมหาวิทยาลัย Wisconsin ชื่อ Dr. Jamie Thomson ได้รายงานการเพาะเลี้ยงเซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อนในมนุษย์ (Human embryonic stem cell) ได้เป็นครั้งแรก ทำให้นักวิทยาศาสตร์และแพทย์มีความหวังที่จะนำเซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อนมาพัฒนาให้เป็นเนื้อเยื่อและอวัยวะต่างๆ และสามารถนำมาใช้รักษาโรค โดยเฉพาะโรคที่เกิดจากความเสื่อมและโรคที่เกิดจากภัยอันตรายที่ทำให้อวัยวะต่างๆ ทำหน้าที่บกพร่อง ทำให้เกิดศาสตร์แขนงใหม่ที่เรียก Regenerative medicine แต่เนื่องจากมีปัญหาหลายอย่างในการที่จะนำเซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อนมาใช้ในการรักษา ทั้งปัญหาทางจริยธรรมว่าการนำตัวอ่อนอายุ ๕-๗ วันมาใช้เพื่อแยกเซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อนเป็นการทำลายชีวิตหรือไม่ ซึ่งในทางพุทธศาสนา มีความเชื่อว่าชีวิตเริ่มต้นเมื่อสเปิร์มผสมกับไข่ ซึ่งก็เท่ากับว่าเป็นการทำลายชีวิต รวมทั้งการใช้เซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อนมาให้กับผู้ป่วยจะมีปัญหาทางภูมิคุ้มกัน ร่างกายผู้ป่วยจะไม่ยอมรับเซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อน และเซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อนอาจทำให้เกิดมะเร็งในภายหลังได้ จากปัญหาและอุปสรรคดังกล่าวทำให้นักวิทยาศาสตร์และแพทย์หันมาสนใจเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือด ซึ่งนำมาใช้ในการปลูกถ่ายเพื่อรักษาโรคโลหิต ในปัจจุบันถือเป็นวิธีการรักษามาตรฐานในปัจจุบัน เซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือดเป็นเซลล์ต้นกำเนิดที่เรียก Adult stem cell ได้จากไขกระดูก เลือด และเลือดสายสะดือ แพทย์รู้จักเซลล์ต้นกำเนิดประเภทนี้เป็นอย่างดี และสามารถใช้เซลล์ต้นกำเนิดของตัวเองผู้ป่วยเองมาใช้ในการรักษาได้ จึงไม่เกิดปัญหาทางภูมิคุ้มกัน ดังนั้นจึงมีการวิจัยที่นำเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือดมาใช้ในการรักษาโรคต่างๆ เช่น โรคหัวใจขาดเลือด โรคหลอดเลือดสมองอุดตัน ซึ่งพบว่าได้ผล แต่ไม่ดี และได้ผลชั่วคราว ซึ่งเข้าใจว่าการที่ได้ผลนั้นเป็นจากการที่มีการหลั่งของสาร cytokine บางอย่าง ซึ่งไปกระตุ้นให้มีขบวนการซ่อมแซมดีขึ้น ไม่ใช่เป็นผลโดยตรงของเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือดที่ให้กับผู้ป่วย

ต่อมา นักวิทยาศาสตร์ชาวญี่ปุ่นชื่อ Dr. Shinya Yamanaka ได้คิดค้นวิธีเปลี่ยนเซลล์ผิวหนังที่เรียก Fibroblast ให้เป็นเซลล์ที่มีคุณสมบัติคล้ายเซลล์ต้นกำเนิดตัวอ่อน โดยใช้ไวรัสนำพาเอ็นทีมีความ

สำคัญในการทำให้เป็นเซลล์ต้นกำเนิด ๔ ยืนเข้าไปในเซลล์ผิวหนัง เรียกเซลล์ที่เกิดขึ้นใหม่ว่า induced pluripotent stem cell หรือ iPS cell ในปัจจุบันแพทย์และนักวิทยาศาสตร์ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับ iPS cell อย่างมาก มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเทคนิคในการสร้างเซลล์ดังกล่าว การกระตุ้นให้เซลล์นี้พัฒนาเป็นเซลล์และเนื้อเยื่อต่างๆ และการนำมาประยุกต์ใช้ในการรักษา

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับเซลล์ต้นกำเนิดหรือ stem cell ของศาสตราจารย์นายแพทย์สุรพล อิศโรกรศีล เลือกที่จะทำวิจัยทั้งงานวิจัยพื้นฐาน (Basic science) และงานวิจัยประยุกต์ โดยเลือกหัวข้อวิจัยที่เป็นปัญหาสำคัญในประเทศ และเป็นเรื่องที่สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ ดังมีรายละเอียดดังนี้

๑. งานวิจัยพื้นฐาน

๑.๑ ศึกษาความผิดปกติของเซลล์ต้นกำเนิดที่เรียก Endothelial progenitor cell (EPC) ในผู้ป่วยโรคเบาหวาน ผู้ป่วยโรคนี้มักมีความผิดปกติของหลอดเลือด ทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนต่างๆ ทั้งที่ตาและที่ไต โดยที่ EPC มีความสำคัญในการซ่อมแซมและสร้างหลอดเลือด ผลการวิจัยพบว่ามีจำนวน EPC น้อยลง และหน้าที่ของ EPC มีความผิดปกติในผู้ป่วยโรคเบาหวาน ซึ่งเมื่อควบคุมโรคเบาหวาน โดยทำให้ปริมาณน้ำตาลในเลือดลดลง จำนวน EPC จะเพิ่มขึ้นและหน้าที่ของ EPC จะดีขึ้นจากการค้นพบดังกล่าวนี้ อาจนำมาประยุกต์ทางคลินิกได้ โดยที่ผู้ป่วยโรคเบาหวานนอกจากจะต้องควบคุมปริมาณน้ำตาลให้ลดลงให้ดีที่สุดแล้ว อาจต้องหาวิธีที่จะเพิ่มจำนวน EPC เพื่อที่จะป้องกันภาวะแทรกซ้อนต่างๆที่จะเกิดขึ้นกับหลอดเลือดให้ได้

๑.๒ ศึกษาคุณสมบัติของเซลล์ต้นกำเนิดที่เรียก Mesenchymal stem cell หรือ MSC โดยที่ MSC จากไขกระดูกมีฤทธิ์ที่จะช่วยให้การปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือดได้ผลดี และยังสามารถนำมาใช้รักษาภาวะแทรกซ้อนที่เรียก Acute graft versus host disease (GvHD) ได้อีกด้วย MSC ที่นำมาใช้ได้จากไขกระดูก การศึกษาของศาสตราจารย์นายแพทย์สุรพล อิศโรกรศีล มุ่งเน้นที่จะใช้ MSC จากสายสะดือและรก ซึ่งเป็นสิ่งที่ไม่มียีนและไม่มีราคา งานวิจัยนี้ศึกษาคุณสมบัติของ MSC จากสายสะดือและรก เปรียบเทียบกับ MSC จากไขกระดูก โดยเฉพาะคุณสมบัติในการกระตุ้นระบบภูมิคุ้มกันและการป้องกันและรักษาภาวะ acute GvHD รวมทั้งศึกษากลไกของ MSC ในการรักษาภาวะ acute GvHD ด้วย

๒. งานวิจัยประยุกต์ ได้แก่ การนำเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือดมาประยุกต์ใช้ในการรักษาโรคต่างๆ

๒.๑ การใช้ G-CSF เพื่อรักษาโรคหลอดเลือดสมองอุดตัน

โรคหลอดเลือดสมองอุดตันพบได้บ่อยและเป็นปัญหาสำคัญของประเทศ งานวิจัยนี้เสนอที่จะใช้ G-CSF ซึ่งเป็นสารที่มีคุณสมบัติในการเคลื่อนย้ายเซลล์ต้นกำเนิดเม็ดเลือดจากไขกระดูกออกมาในเลือด ซึ่งเซลล์ต้นกำเนิดนี้จะเคลื่อนย้ายไปที่สมองบริเวณที่ขาดเลือด และอาจทำให้เนื้อสมองบริเวณที่ตายมีการฟื้นตัวได้ งานวิจัยนี้เป็น randomized control study เป็นการศึกษาเปรียบเทียบผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองอุดตัน ๒ กลุ่ม กลุ่มแรกได้รับ G-CSF อีกกลุ่มหนึ่งไม่ได้ G-CSF พบว่า กลุ่มที่ได้ G-CSF

มีการเปิดตัวของสมองดีกว่า

ผลงานของศาสตราจารย์นายแพทย์สุรพล อิศรไกรศิลป์ เกี่ยวกับงานเซลล์ต้นกำเนิด เป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและนอกประเทศ ศาสตราจารย์นายแพทย์สุรพล อิศรไกรศิลป์ ได้ร่วมมือกับนักวิทยาศาสตร์จากประเทศญี่ปุ่น สาธารณรัฐประชาชนจีน ได้หวัน เกาหลีใต้ สิงคโปร์ ออสเตรเลีย และอินเดีย ร่วมมือกันจัดตั้งเครือข่ายเซลล์ต้นกำเนิดภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก เรียก Stem cell networking of Asia Pacific (SNAP) โดยได้รับเลือกให้เป็น Executive Committee และเป็นประธานจัดการประชุมครั้งแรกของ SNAP ในปี ๒๕๕๐

ศาสตราจารย์นายแพทย์สุรพล อิศรไกรศิลป์ ยังได้รับเชิญไปบรรยายในการประชุมนานาชาติเกี่ยวกับเซลล์ต้นกำเนิดหลายครั้งในฐานะตัวแทนจากประเทศไทย เช่น การประชุมของ Nature stem cell research ที่ประเทศญี่ปุ่น การประชุมเพื่อสร้างเครือข่ายงานวิจัยเกี่ยวกับ stem cell ที่เมืองโกเบ ประเทศญี่ปุ่น และการประชุม ๒๐๑๐ World stem cell summit ที่สหรัฐอเมริกา

นอกจากนี้ ศาสตราจารย์นายแพทย์สุรพล อิศรไกรศิลป์ เป็นผู้ก่อตั้งสมาคมวิจัยเซลล์ต้นกำเนิดขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย และเป็นนายกสมาคมคนแรกในปี ๒๕๕๓ รวมทั้งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการเกี่ยวกับเซลล์ต้นกำเนิดระดับชาติหลายชุด

รางวัลที่เคยได้รับ

ปี ๒๕๓๕	ผลงานวิจัยดีเด่นทางคลินิก คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล
ปี ๒๕๓๖	ผลงานวิจัยดีเยี่ยม สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ สภาวิจัยแห่งชาติ
ปี ๒๕๓๖	รางวัลมหาวิทยาลัยมหิดล-บี บราวน์ เพื่อการแพทย์และสาธารณสุขไทย
(ร่วมรับรางวัล)
ปี ๒๕๓๗	ศิษย์เก่าดีเด่น สมาคมศิษย์เก่าแพทย์ศิริราช
ปี ๒๕๓๘	ผลงานวิจัยดีเยี่ยม สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ สภาวิจัยแห่งชาติ
(ร่วมรับรางวัล)
ปี ๒๕๓๘	รางวัลนักวิจัยอาวุโส สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช)
ปี ๒๕๓๙	ศิษย์เก่าดีเด่น คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ปี ๒๕๔๐	ศิษย์เก่าดีเด่น โรงเรียนเมธีชูณหะวันวิทยาลัย จังหวัดสมุทรสงคราม
ปี ๒๕๔๑	Award in Recognition of Outstanding Commitment and Dedication in Promoting Joint Research in US-Thailand Collaboration on Aplastic Anemia จาก National Heart, Lung, and Blood Institute (NHLBI), National Institute of Health (NIH) สหรัฐอเมริกา ในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปีของ NHLBI
ปี ๒๕๔๘	รางวัลเมธีวิจัยอาวุโส สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)
ปี ๒๕๕๐	เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา สาขการแพทย์

ปี ๒๕๕๑ รางวัลมหาวิทยาลัยมหิดล สาขาการวิจัย

ปี ๒๕๕๔ บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน

มหาพิชัยมงกุฎ ปี ๒๕๕๐

มหาปรมาภรณ์ช้างเผือก ปี ๒๕๕๔

เหรียญดุษฎีมาลาเข็มศิลปวิทยา สาขาการแพทย์ ปี ๒๕๕๐

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

จึงเห็นควรยกย่อง

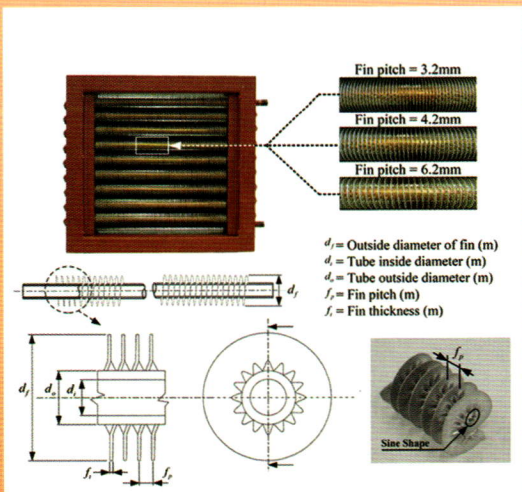
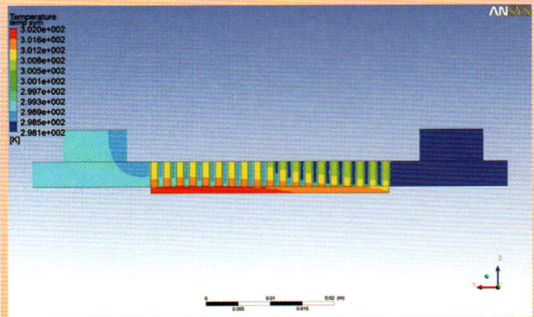
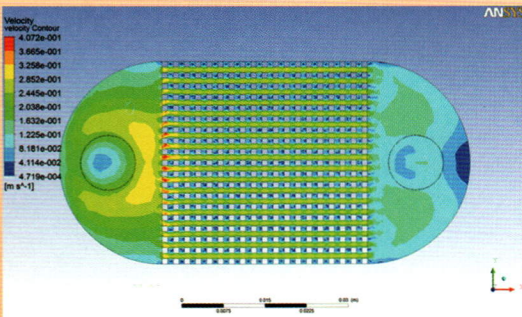
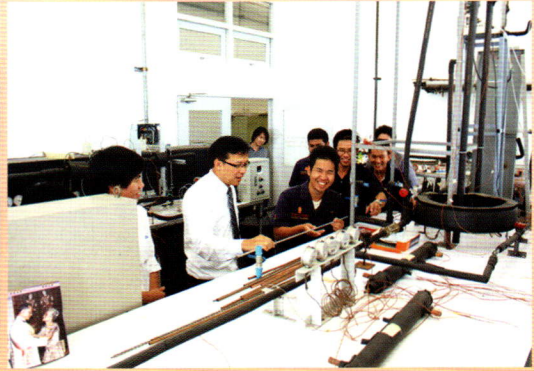
ศาสตราจารย์นายแพทย์สุรพล อิศโรไกรศิลป์

บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

ศาสตราจารย์สมชาย วงศ์วิเศษ
บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

Onset of nucleate boiling

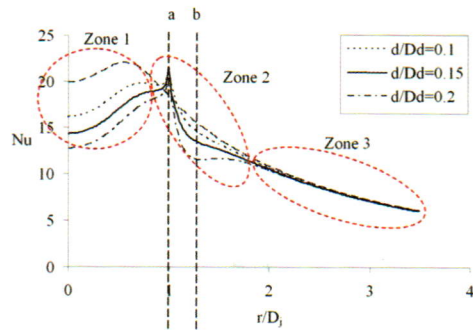
Low heat flux nucleate boiling

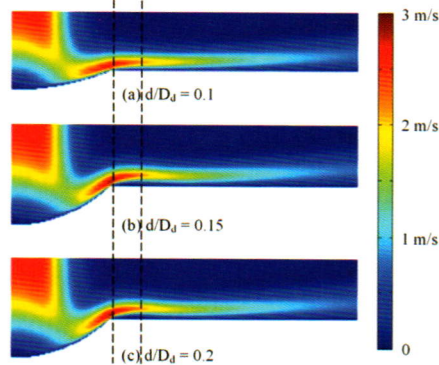
High heat flux nucleate boiling

Film boiling

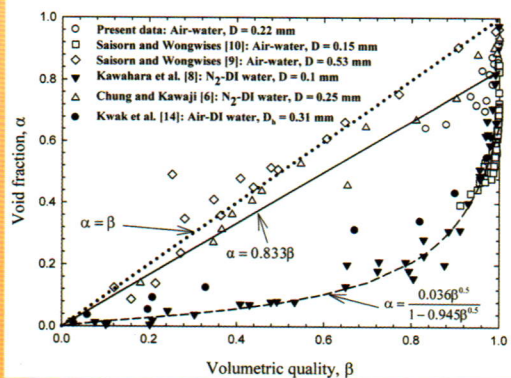
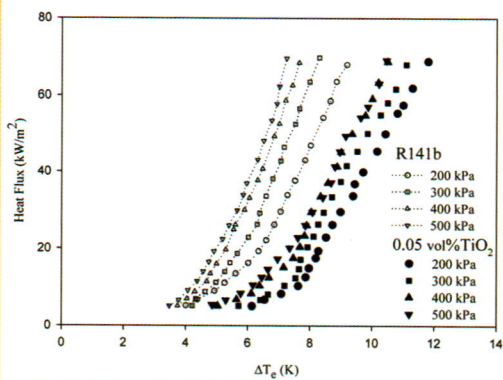

(a) Local Nusselt number distribution zoning

(b) Flow fields

Fig.14 Comparison of jet impingement on different dimple depths and flat plate for $Re = 1200$, $H/D_j = 4$, $D_j/D_d = 0.5$.

- พุทธศักราช ๒๕๔๙ - ปัจจุบัน Committee member, The IASME/WSEAS International Conference on Heat Transfer, Thermal Engineering and Environment
- พุทธศักราช ๒๕๔๙ - ปัจจุบัน กรรมการสภามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
- พุทธศักราช ๒๕๕๓ - ปัจจุบัน คณะอนุชญาจารย์ คณะวิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พุทธศักราช ๒๕๕๓ - ปัจจุบัน Editor ของวารสาร Experimental Thermal and Fluid Science (Elsevier Publisher)

- พุทธศักราช ๒๕๔๙ - ปัจจุบัน Editorial board ของ JP Journal of Heat and Mass Transfer (Puspa Publisher)
- พุทธศักราช ๒๕๔๙ - ปัจจุบัน Editorial board ของ The Open Mechanical Engineering Journal (Bentham Publisher)
- พุทธศักราช ๒๕๔๙ - ปัจจุบัน Editorial board ของ Recent Patent in Engineering (Bentham Publisher)

ผลงานดีเด่นเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศ

ศาสตราจารย์สมชาย วงศ์วิเศษ ได้นำศาสตร์ทางการถ่ายเทความร้อนและมวล (Heat and Mass Transfer) กลศาสตร์ของไหล (fluid Mechanics) และเทอร์โมไดนามิกส์ (Thermodynamics) มาประยุกต์ เพื่อพัฒนาอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนให้มีสมรรถนะสูงขึ้น โดยเน้นการเพิ่มประสิทธิภาพ และลดการใช้พลังงานของระบบปรับอากาศและระบบทำความเย็น

โดยปกติกระบวนการแลกเปลี่ยนความร้อน (Process of Heat Exchange) ระหว่างของไหล (Fluid) สองชนิดที่มีอุณหภูมิแตกต่างกัน สามารถทำได้โดยอุปกรณ์ที่เรียกว่า อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน (Heat Exchanger) ซึ่งถ้าอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนถูกออกแบบมาอย่างดี การถ่ายเทความร้อนก็จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การเพิ่มความสามารถในการถ่ายเทความร้อน (Heat Transfer Enhancement) ถือเป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มสมรรถนะของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน ซึ่งเท่ากับเป็นการประหยัดพลังงานหรือเป็นการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า

ความรู้ใหม่ต่างๆ ที่ได้จากงานวิจัยพื้นฐานเหล่านี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบอุปกรณ์ให้มีสมรรถนะสูงขึ้นได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมโดยตรง โดยศาสตราจารย์ ดร.สมชายฯ ได้ทำงานวิจัยลงลึกในแต่ละส่วนของเครื่องทำความเย็นและเครื่องปรับอากาศอย่างละเอียดลึกซึ้งและต่อเนื่อง โดยเริ่มต้นจากงานวิจัยพื้นฐาน (Basic research) เข้าสู่งานวิจัยประยุกต์ (Applied research) จนถึงการจดสิทธิบัตรผลงานจากการวิจัยในเรื่องที่กล่าวมาทั้งหมดอยู่ในรูปของการตีพิมพ์เผยแพร่ต่อสาธารณะชนในวารสารระดับนานาชาติ (International Journal) วารสารระดับชาติ (National Journal) บทความที่เสนอในที่ประชุมนานาชาติ (International Conference) บทความที่เสนอในที่ประชุมระดับชาติ (National Conference) สิทธิบัตรและลิขสิทธิ์ โดยมีผลงานต่างๆ ดังนี้

- ผลงานตีพิมพ์การค้นพบใหม่ในวารสารระดับนานาชาติที่อยู่ในฐานข้อมูลสากลจำนวนมากกว่า ๑๖๐ บทความ
 - ยื่นจดสิทธิบัตรในงานที่เกี่ยวข้องกับการปรับอากาศ และการทำความเย็น จำนวน ๑๕ เรื่อง ลิขสิทธิ์ ๔ เรื่อง (ในนามของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี) เช่น โปรแกรมสำหรับหาขนาดท่อคาปิลลารีแบบแอเดียแบติก (คำขอรับลิขสิทธิ์เลขที่ ลข 98447) โปรแกรมการออกแบบคอนเดนเซอร์แบบท่อติดครีปที่ระบายความร้อนด้วยอากาศ (คำขอแจ้งข้อมูลลิขสิทธิ์เลขที่ ลข ๑๘๙๖๒๒) เป็นต้น
 - มีการยื่นจดสิทธิบัตรในเรื่องอื่นๆ ทางวิศวกรรมศาสตร์อีก ๒ เรื่อง (ในนามของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี) ดังนี้
๑. วิธีการหาความยาวของท่อคาปิลลารี ที่ใช้ในระบบปรับอากาศและระบบทำความเย็น (สิทธิบัตรเลขที่ ๒๑๑๙๕)
 ๒. อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนแบบท่อขดเป็นวง (สิทธิบัตรเลขที่ 31282)

องค์ความรู้ใหม่จากงานวิจัย

๑. งานวิจัยด้านอุปกรณ์ขยายตัว (Expansion device)

ศาสตราจารย์สมชาย วงศ์วิเศษ ได้ทำการศึกษาอุปกรณ์ขยายตัว (Expansion Device) เช่น การนำท่อคาปิลลารีทั้งแบบแอเดียแบติก และแบบนอนแอเดียแบติก (Adiabatic and Non Adiabatic Capillary Tube) มาใช้เป็นอุปกรณ์ขยายตัว โดยได้พัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อจำลองการไหลของสารทำความเย็นในท่อคาปิลลารี ซึ่งมีการการไหลสองสถานะ (Two-Phase Flow) เป็นกลไกสำคัญ ในการจำลองได้รวมบริเวณสำคัญที่เรียกว่า Metastable Region เข้าไว้ในแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เข้าไปด้วย บริเวณดังกล่าวถือเป็นส่วนใหม่ที่ไม่เคยมีผู้ใดทำมาก่อน แบบจำลองได้รับการพิสูจน์ว่าให้ผลที่เชื่อถือได้ เพราะผลจากการคำนวณ โดยใช้แบบจำลองดังกล่าวมีค่าใกล้เคียงกับผลจากการทดลองที่มีผู้ตีพิมพ์ในเอกสารวิชาการ และสามารถนำไปใช้ในการออกแบบหาขนาดที่เหมาะสมของท่อคาปิลลารีที่ใช้กับสารทำความเย็น (Refrigerant) ประเภทต่างๆ ที่ทำงานที่ภาวะต่างๆ ตามแต่กำหนด และเพื่อให้สะดวกต่อการใช้งานในภาคสนาม ผู้วิจัยได้พัฒนาแผนภูมิ (Chart) เพื่อใช้เลือกขนาด

ท่อคาปิลลารีที่เหมาะสมกับสารทำความเย็นและภาวะการใช้งาน แผนภูมิดังกล่าวใช้งานง่ายและใช้ได้อย่างกว้างขวาง ให้ความละเอียดกว่าวิธีที่ใช้กันในปัจจุบัน

นอกจากนั้นยังได้ศึกษาการนำอีเจกเตอร์ (Ejector) มาใช้แทนอุปกรณ์ขยาย ตัวที่นิยมใช้กันในปัจจุบัน (ที่ผ่านมาผู้วิจัยเกือบ ๑๐๐% ในอดีตนิยมนำอีเจกเตอร์ มาใช้แทน Compressor) โดยได้เห็นถึงคุณสมบัติที่สามารถทดแทนอุปกรณ์ขยายตัวได้จึงพัฒนาอุปกรณ์ทดลองเพื่อศึกษาคุณลักษณะเฉพาะของอีเจกเตอร์ ในหน้าที่ของอุปกรณ์ขยาย ผลจากการทดลองพบว่า Coefficient of Performance (COP) ของวัฏจักรการทำความเย็นเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับวัฏจักรการทำความเย็นปกติ นอกจากนี้ยังได้พัฒนาแผนภาพ (Selection chart) เพื่อใช้ในการออกแบบ และหาขนาดที่เหมาะสมของอีเจกเตอร์ที่ใช้งานจริงในทางปฏิบัติ

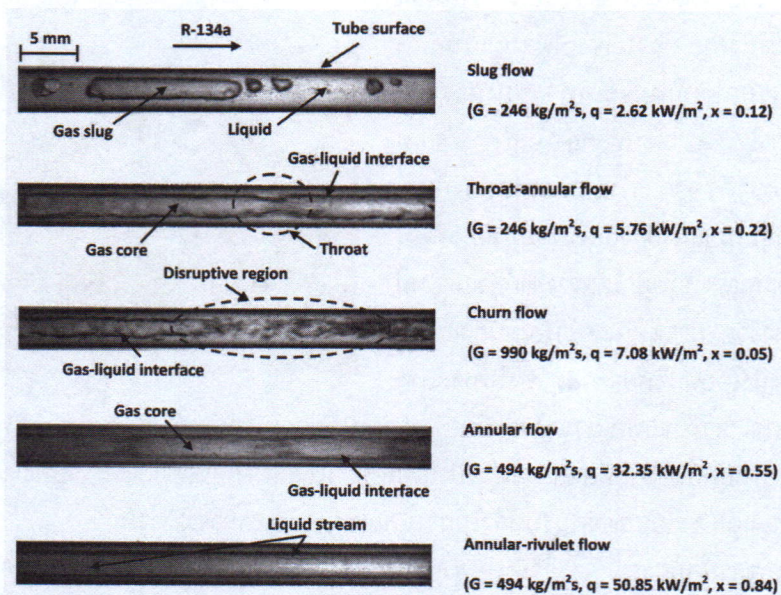
๒. งานวิจัยด้านคอนเดนเซอร์และอีวาโปเรเตอร์ (Condenser and evaporator)

โดยทั่วไปคอนเดนเซอร์และอีวาโปเรเตอร์ มีหลักการทำงานคล้ายคลึงกัน ต่างกันที่สารทำความเย็นจะควบแน่นในคอนเดนเซอร์ แต่จะเดือดในอีวาโปเรเตอร์ ศาสตราจารย์ ดร.สมชายฯ ได้ศึกษาวิธีพัฒนาคอนเดนเซอร์และอีวาโปเรเตอร์ ซึ่งถือเป็นอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนที่อยู่ในวงจรการปรับอากาศและการทำความเย็น ให้สามารถแลกเปลี่ยนความร้อนระหว่างสารทำความเย็นกับอากาศได้ดียิ่งขึ้น การศึกษาทำทั้งจากการทดลองและจากการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ตัวอย่างของงานวิจัยได้แก่ การออกแบบอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนแบบใหม่ๆ ซึ่งอาจเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ต่อไปในอนาคต เช่น Helically Coiled Tube Heat Exchanger และ Spirally Coiled Tube Heat Exchanger การศึกษาถึงผลของรูปร่างของครีป (Fin) ที่ใช้ในการถ่ายเทความร้อน ความหนาของครีป (Fin Thickness) ระยะห่างระหว่างครีป (Fin Spacing) วัสดุที่ใช้ ลักษณะการวางท่อต่อสมรรถนะทางการถ่ายเทความร้อน และการลดลงของความดัน (Pressure Drop) ของอากาศขณะไหลผ่านอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน ทั้งที่ภาวะที่ผิวท่อด้านนอกของคอนเดนเซอร์มีสภาพแห้ง (Dry Surface) และที่ภาวะที่ผิวท่ออีวาโปเรเตอร์เปียกด้วยน้ำที่เกิดจากการควบแน่น (Condensation) ของอากาศที่ไหลผ่าน

การศึกษานี้จะเน้นทั้งทางด้านสารทำความเย็น (Refrigerant Side) และด้านอากาศ (Air Side) นอกจากนี้ยังพยายามศึกษาการนำ Electrohydrodynamic Technique มาใช้เพื่อเพิ่มความสามารถในการถ่ายเทความร้อน (Heat Transfer Enhancement) ทั้งในขณะที่สารทำความเย็นเกิดการควบแน่น และที่สารทำความเย็นกำลังเดือด ซึ่งให้ผลลัพธ์ที่ดีมากสามารถนำไปใช้งานได้จริง ในส่วนของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนแบบท่อมิกรีปนั้น ยังไม่เคยมีผู้ใดสามารถคำนวณ Mass Transfer Coefficient ได้ ผู้วิจัยได้นำเสนอวิธีการหาทั้งค่า Heat Transfer Coefficient และ Mass Transfer Coefficient ของการถ่ายเทมวลในอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนแบบท่อมิกรีป ผลลัพธ์ที่ได้ทำให้รู้ถึงค่า Mass Transfer Coefficient ในขณะที่ค่า Heat Transfer Coefficient ที่คำนวณได้ใหม่ให้ค่าสมเหตุสมผลมากกว่าวิธีที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน วิธีดังกล่าวผู้วิจัยได้ตั้งชื่อว่า “A Tube-by-Tube Reduction Method” และ “Finite Circular Fin Method” ทั้งสองวิธีเป็นวิธีใหม่ซึ่งไม่เคยมีผู้ใดในโลกทำมาก่อน

๓. งานวิจัยด้านสารทำความเย็น (Refrigerant)

เป็นที่ตระหนักกันดีว่าสารทำความเย็นมีข้อดีในเชิงวิศวกรรม แต่อาจมีข้อเสียบางประการ ในเชิงสิ่งแวดล้อม และในอนาคตอันใกล้สารทำความเย็นบางตัวที่ใช้อยู่ในปัจจุบันจะถูกเลิกใช้ ศาสตราจารย์ ดร.สมชาย วงศ์วิเศษ ได้ศึกษาคุณลักษณะเฉพาะในการไหล (Flow Characteristics) ของสารทำความเย็นทางเลือกใหม่ (Alternative Refrigerant) ทั้งในเชิงของการถ่ายเทความร้อนและในเชิงของกลศาสตร์ของไหล ในขณะที่สารทำความเย็นไหลและระเหยและในขณะที่ไหลและควบแน่น ภายในท่อเรียบและท่อที่ผิวภายในไม่เรียบ ทั้งกับสารทำความเย็นบริสุทธิ์ (Pure Refrigerant) และกับสารทำความเย็นที่มีน้ำมันหล่อลื่นผสม (Refrigerant and Lubricant Oil Mixture) การศึกษาดังกล่าวดำเนินการทั้งการทดลอง และการพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ผลลัพธ์จากการศึกษาในเชิงการถ่ายเทความร้อนจะอยู่ในรูปของสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อน สำหรับในเชิงกลศาสตร์ของไหลได้เสนอผลในรูปของความดันลดพร้อมกับรูปแบบการไหล (Flow Pattern) ต่างๆ ที่เกิดขึ้นขณะเปลี่ยนสถานะ (Phase Change) สหสัมพันธ์ (Correlation) ที่พัฒนาได้ทั้งสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนและความดันลด สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการออกแบบฮีวโปรเตอร์และคอนเดนเซอร์ได้โดยตรงแบบจำลอง

ทางคณิตศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นสามารถนำไปเป็นแนวทางและใช้ตัดแปลงเพื่อการออกแบบอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนที่มีลักษณะแตกต่างออกไปได้ นอกจากการศึกษาคุนสมบัติของสารทำความเย็นขณะไหล และเปลี่ยนสถานะ ยังได้พัฒนาอุปกรณ์การทดลองเพื่อศึกษาการเดือดขณะไม่มีการไหล (Pool Boiling) ของสารทำความเย็นประเภทต่างๆ โดยมุ่งพัฒนาเส้นโค้งการเดือด (Boiling Curve) ซึ่งจะเป็นข้อมูลพื้นฐานทำให้ทราบถึงกลไกการเดือด ซึ่งจะมีประโยชน์ในการนำสารทำความเย็นนั้นๆ ไปประยุกต์ใช้ต่อไปในอนาคต นอกจากสารทำความเย็นปกติ (Conventional Refrigerant) แล้วยังได้ศึกษาหาสารทำความเย็นที่เหมาะสมเป็นทางเลือกใหม่ในอนาคต เช่น การใช้ไฮโดรคาร์บอน (Hydrocarbon) ในการ

ทำความเข้าใจหรือการปรับอากาศหรือการใช้ของไหลนาโน (Nano-Fluid) ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นของไหลชนิดใหม่ที่มีศักยภาพในการเพิ่มความสามารถในการถ่ายเทความร้อนของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน และจะถูกนำมาใช้ในอนาคต

๔. งานวิจัยด้านคอมเพรสเซอร์ (Compressor)

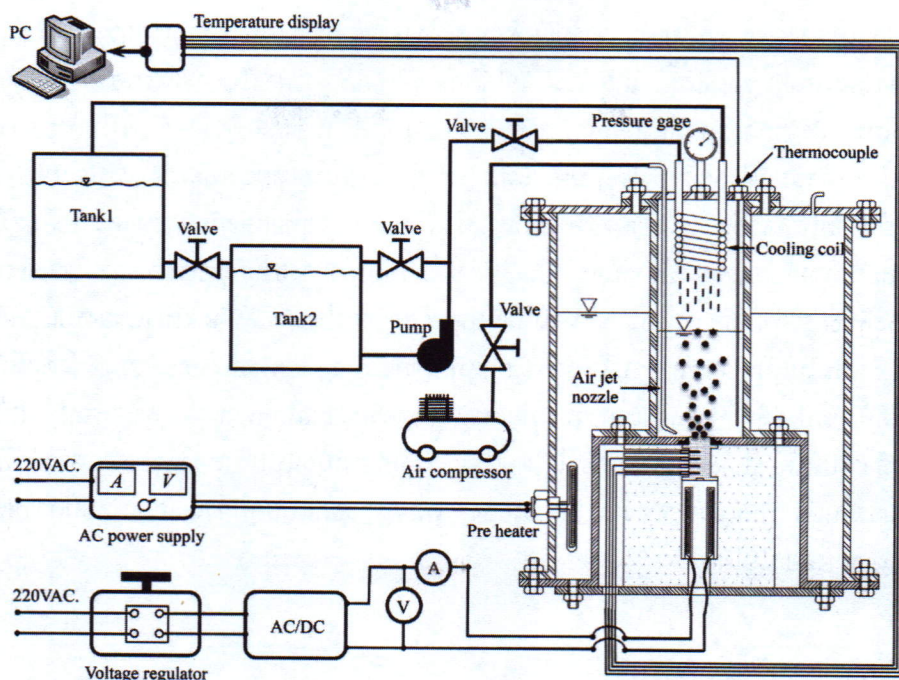
ศาสตราจารย์สมชาย วงศ์วิเศษ ได้สร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ โดยมุ่งเน้นที่คอมเพรสเซอร์ขนาดเล็กที่ใช้ในเครื่องปรับอากาศและตู้เย็น โดยดำเนินการทั้ง Hermetically Sealed Compressor และ Semihermetically Sealed Compressor เนื่องจากข้อมูลจากการทดลองจากผลงานตีพิมพ์ในประชาคมวิจัยยังมีน้อย แต่ได้รับความช่วยเหลือด้านข้อมูลการทดลองจากภาคอุตสาหกรรม แบบจำลองดังกล่าวจะทำให้ทราบถึงสมรรถนะของคอมเพรสเซอร์ และจะเป็นแนวทางนำไปสู่การออกแบบที่เหมาะสมต่อไป

ศาสตราจารย์สมชาย วงศ์วิเศษ ได้อุทิศตัวกับงานสอนและงานวิจัยในมหาวิทยาลัยอย่างต่อเนื่อง ได้บุกเบิกการสอนและวิจัยในสาขาการไหลสองเฟส การถ่ายเทความร้อนและมวล ตั้งแต่งานวิจัยพื้นฐานจนถึงงานวิจัยประยุกต์ ได้สร้างกลุ่มวิจัยขึ้นโดยเป็นหัวหน้าหน่วยวิจัย Fluid Mechanics, Thermal Engineering and Multiphase Flow Research Lab. (FUTURE) เน้นการผลิตบุคลากรที่ดีและมีคุณภาพรับใช้สังคม งานวิจัยที่ผ่านมาในอดีตจะเน้นไปที่การศึกษาลักษณะเฉพาะของการไหล (เช่น รูปแบบการไหล ความดันที่ลดลง) และการถ่ายเทความร้อนและมวลของการไหลสองเฟสของก๊าซ-ของเหลวที่เกิดขึ้นในขณะเดียวกันในระบบท่อ ทั้งในเชิงการทดลองและเชิงทฤษฎี ได้สร้างองค์ความรู้ใหม่ โดยมีผลงานทางวิชาการที่ก้าวหน้าทันสมัย ผลงานได้ถูกนำไปอ้างอิงโดยนักวิทยาศาสตร์ทั้งในประเทศและต่างประเทศ สามารถพัฒนาจากงานวิจัยพื้นฐานสู่งานวิจัยประยุกต์ จนถึงขั้นจดสิทธิบัตรผลงานสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับอุตสาหกรรมในประเทศได้ และสร้างเครือข่ายงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศอันจะมีประโยชน์ต่อคนรุ่นหลังในการแลกเปลี่ยนวิทยาการที่ก้าวหน้า

ศาสตราจารย์สมชาย วงศ์วิเศษ และคณะวิจัย ได้นำศาสตร์ของการถ่ายเทความร้อนและมวลกลศาสตร์ของไหล การไหลสองเฟสและเทอร์โมไดนามิกส์มาประยุกต์ เพื่อพัฒนาอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนให้มีสมรรถนะสูงขึ้น ความรู้ใหม่ต่างๆ ที่ได้จากงานวิจัยพื้นฐานเหล่านี้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนให้มีสมรรถนะสูงขึ้นได้ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมโดยตรง

โดยปกติกระบวนการแลกเปลี่ยนความร้อนระหว่างของไหลสองชนิด ที่มีอุณหภูมิแตกต่างกันสามารถทำได้โดยใช้อุปกรณ์ที่เรียกว่า อุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน ถ้าอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนถูกออกแบบอย่างเหมาะสม การถ่ายเทความร้อนก็จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การเพิ่มการถ่ายเท

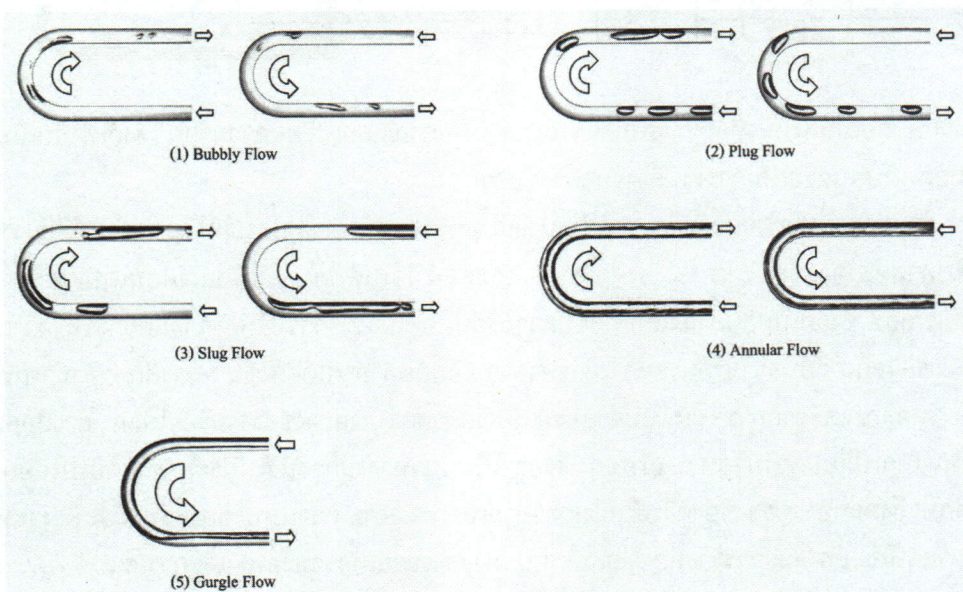

ความร้อน ถือเป็นสิ่งหนึ่งที่จะช่วยเพิ่มสมรรถนะของอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน ซึ่งก็เท่ากับเป็นการประหยัดพลังงานหรือเป็นการใช้พลังงานอย่างคุ้มค่า

ตัวอย่างหนึ่งของงานวิจัยคือ การพัฒนาเครื่องปรับอากาศและอุปกรณ์ทำความเย็นให้มีสมรรถนะสูงขึ้น ศาสตราจารย์สมชาย วงศ์วิเศษ และคณะวิจัยได้ศึกษาวิธีพัฒนาคอนเดนเซอร์ และอีวาโปเรเตอร์ ซึ่งถือเป็นอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนที่อยู่ในวงจรการปรับอากาศและการทำความเย็น ให้สามารถแลกเปลี่ยนความร้อนระหว่างสารทำความเย็นกับอากาศได้ดียิ่งขึ้น การศึกษาสามารถทำทั้งจากการทดลองและจากการสร้างแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ตัวอย่างของงานวิจัยได้แก่ การออกแบบอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนแบบใหม่ๆ ซึ่งอาจเป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้ต่อไปในอนาคต การศึกษาถึงผลของรูปร่างของครีบท่ที่ใช้ในการถ่ายเทความร้อน ความหนาของครีบท่ระหว่างครีบท่ วัสดุที่ใช้ ลักษณะการวางท่อ ต่อสมรรถนะทางการถ่ายเทความร้อน และการลดลงของความดันของอากาศขณะไหลผ่านอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อน ทั้งที่ภาวะที่ผิวท่อด้านนอกของคอนเดนเซอร์มีสภาพแห้ง และที่ภาวะที่ผิวท่ออีวาโปเรเตอร์เปียกด้วยน้ำที่เกิดจากการควบแน่น

คณะวิจัยยังสนใจศึกษาในส่วนอุปกรณ์ระเหย ซึ่งถือเป็นอุปกรณ์ที่สำคัญอีกตัวหนึ่งในวงจรการปรับอากาศและทำความเย็น อาทิ การนำอิมัลชัน และการนำท่อคาปิลลารี ทั้งแบบแอเดียแบติกและแบบนอนแอเดียแบติกมาใช้เป็นอุปกรณ์ระเหย โดยสามารถพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อจำลองการไหลของสารทำความเย็นในท่อคาปิลลารี ซึ่งมีการไหลสองเฟสเป็นกลไกสำคัญ แบบจำลองดังกล่าวสามารถนำไปใช้ในการออกแบบ หาขนาดท่อคาปิลลารีที่เหมาะสมที่ใช้กับสารทำความเย็นประเภทต่างๆ ที่ทำงานที่ภาวะต่างๆ ตามแต่กำหนด และเพื่อให้สะดวกต่อการใช้งานในภาคสนาม กลุ่มวิจัยได้พัฒนาแผนภูมิเพื่อใช้เลือกขนาดท่อคาปิลลารี ที่เหมาะสมกับสารทำความเย็นและภาวะการใช้งานจริง

ในส่วนของการทำงานในวงจรการปรับอากาศและการทำความเย็น ซึ่งเราเรียกว่าสารทำความเย็น ศาสตราจารย์สมชาย วงศ์วิเศษ และคณะวิจัยได้ศึกษาลักษณะ เฉพาะในกรณีของสารทำความเย็น ทางเลือกใหม่ ทั้งจากการทดลองและจากการพัฒนาแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ ทั้งในด้านการถ่ายเท ความร้อนและด้านกลศาสตร์ของไหลในขณะที่สารทำความเย็นระเหย และควบแน่นภายในท่อเรียบ และท่อที่ผิวภายในไม่เรียบ โดยศึกษาทั้งกับสารทำความเย็นบริสุทธิ์และกับสารทำความเย็นที่มีน้ำมันหล่อลื่นผสมซึ่งตรงกับสภาพการใช้งานจริง ผลลัพธ์จากการศึกษาทางด้านการถ่ายเทความร้อนจะอยู่ในรูป ของสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อน สำหรับในเชิงกลศาสตร์ของไหลจะเสนอผลในรูปของรูปแบบการไหล สองเฟส ซึ่งเป็นไปได้หลากหลายรูปแบบการไหลแพ็คเกจความเสียดทาน และความดันลดสหสัมพันธ์ ที่พัฒนาได้ทั้งสัมประสิทธิ์การถ่ายเทความร้อนและแพ็คเกจความเสียดทาน สามารถนำไปใช้ในการ ออกแบบฮีวโปรเตอร์และคอนเดนเซอร์ได้โดยตรง นอกจากนั้นแบบจำลองทางคณิตศาสตร์ที่พัฒนา ขึ้นมาสามารถนำไปเป็นแนวทาง และใช้ตัดแปลง เพื่อการออกแบบอุปกรณ์แลกเปลี่ยนความร้อนที่มี ลักษณะแตกต่างออกไปได้

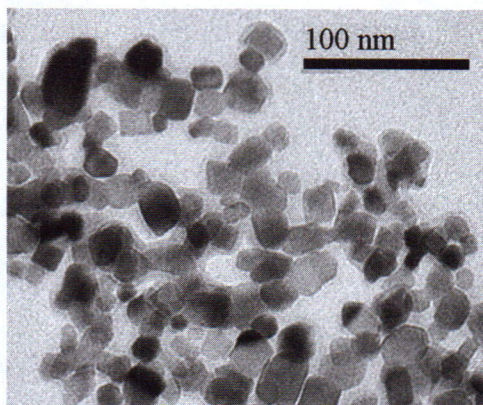

นอกจากการศึกษาคุนสมบัติของสารทำความเย็นขณะไหล และเปลี่ยนสถานะแล้ว ศาสตราจารย์สมชาย วงศ์วิเศษ และคณะนักวิจัยยังสามารถพัฒนาอุปกรณ์การทดลองเพื่อศึกษาการเดือด ของสารทำความเย็นประเภทต่างๆ ขณะไม่มีการไหลโดยมุ่งพัฒนาเส้นโค้งการเดือด ข้อมูลดังกล่าวจะทำให้ เข้าใจถึงกลไกการเดือดของสารทำความเย็นชนิดต่างๆ ซึ่งจะมีประโยชน์ในการออกแบบอุปกรณ์แลกเปลี่ยน ความร้อนที่จะนำสารทำความเย็นนั้นๆ ไปใช้ นอกจากสารทำความเย็นปกติแล้ว คณะวิจัยได้พยายาม ศึกษา คุนสมบัติของสารทำความเย็นทางเลือกใหม่ที่น่าจะมีศักยภาพ อาทิ ไฮโดรคาร์บอน หรือ ของไหล นาโน ซึ่งคาดว่าจะจะเป็นของไหลชนิดใหม่ที่มีศักยภาพในการเพิ่มการถ่ายเทความร้อนของอุปกรณ์ แลกเปลี่ยนความร้อน

การนำผลงานไปใช้ประโยชน์

งานวิจัยทั้งหมดดำเนินการด้วยตัวเองภายในประเทศ ผลลัพธ์จากงานวิจัยของ ศาสตราจารย์ ดร.สมชาย วงศ์วิเศษ ในเรื่องต่างๆ ที่กล่าวมา จะถูกนำเสนอในรูปของการตีพิมพ์เผยแพร่ต่อสาธารณะชน ทั้งระดับชาติและระดับนานาชาติ โดยผลงานวิจัยได้ถูกนำไปอ้างอิงจำนวนมากเพื่อการต่อยอดงานวิจัยหรือถูกนำไปใช้งาน ซึ่งหมายถึงเป็นการทำประโยชน์ให้สังคมโดยส่วนรวม และสร้างชื่อเสียงให้กับประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง และเนื่องจากประเทศไทย

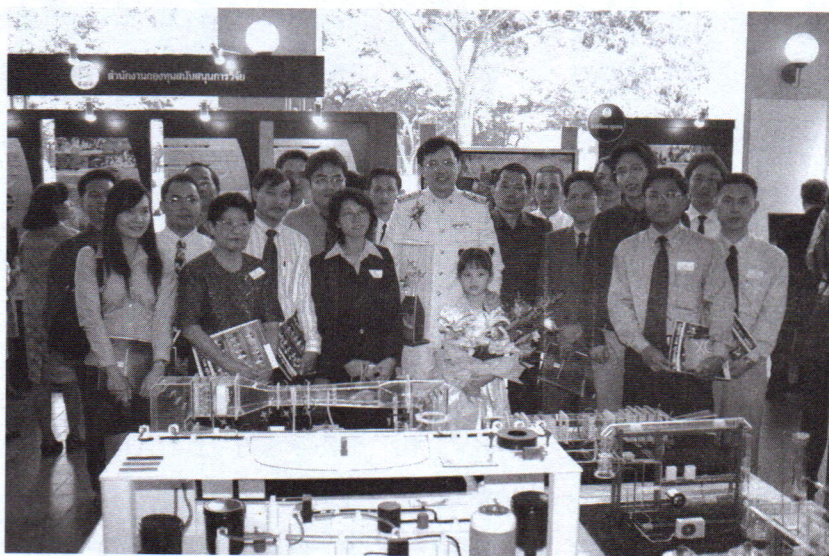
อยู่ในเขตร้อนและชื้น การทำความเย็นและการปรับอากาศ ถือเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน ประกอบกับประเทศไทยเป็นฐานการผลิตเครื่องปรับอากาศเพื่อการส่งออกเป็นอันดับต้นๆ ของโลก งานวิจัยและพัฒนาในเรื่องเหล่านี้จะมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อประเทศชาติ

TEM image of dispersed TiO_2 nanoparticles in water

บทบาทในฐานะอาจารย์

ศาสตราจารย์สมชาย วงศ์วิเศษ เป็นผู้ที่มีความภูมิใจในอาชีพ ในทุกบทบาทไม่ว่าในบทบาทของครู อาจารย์ วิศวกร หรือ นักวิจัย ความภูมิใจต่อวิชาชีพทำให้เกิดความมุ่งมั่นและตั้งใจในการทำงาน ความภูมิใจสูงสุดของศาสตราจารย์สมชาย วงศ์วิเศษ คือการได้สร้างคนให้ได้ทั้งเก่งและดี นอกจากการถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ให้แล้ว ยังได้อบรมสั่งสอนลูกศิษย์ให้มีความซื่อสัตย์สุจริต ยึดมั่นในชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ เพื่อเป็นบุคคลที่มีคุณภาพ รับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติต่อไป

รายชื่อบทความวิจัยบางส่วนของศาสตราจารย์สมชาย วงศ์วิเศษ และกลุ่มวิจัย ในช่วงปีที่ผ่านมา

๑. Laohalertdecha S, Wongwises S. (2011) An experimental study into the evaporation heat transfer and flow characteristics of R134a refrigerant flowing through corrugated tubes, *International Journal of Refrigeration* 34 (1):280-291.

๒. Aroonrat K., Wongwises, S., (2011) Evaporation heat transfer and friction characteristics of R-134a flowing downward in a vertical corrugated tube, *Experimental Thermal and Fluid Science* 35 (1) : 20-28.

๓. Dalkilic, A.S., Wongwises, S. (2011) Experimental study on the modeling of condensation heat transfer coefficients in high mass flux region of refrigerant HFC-134a inside the vertical smooth tube in annular flow regime, *Heat Transfer Engineering* 32 (1): 33-44.

๔. Dalkilic, A.S., Teke, I., Wongwises, S., (2011) Experimental Analysis for the Determination of the Convective Heat Transfer Coefficient by Measuring Pressure Drop Directly During Annular Condensation Flow of R134a in a Vertical Smooth Tube, *International Journal of Heat and Mass Transfer* 54 :1008-1014.

๕. Kaew-On, J., Sakamatapan, K., Wongwises, S. (2011) Flow Boiling Heat Transfer of R-134a in a Multiport Minichannel Heat Exchangers, *Experimental Thermal and Fluid Science* 35: 364-374

๖. Pongsoi, P., Pikulkajorn, S., Wang, C.C., Wongwises, S., (2011) Effect of fin pitches on the air-side performance of crimped spiral fin-and-tube heat exchangers with a multipass parallel and counter cross-flow configuration, *International Journal of Heat and Mass Transfer* 54:2234-2240.

๗. Laohalertdecha S, Wongwises S. (2011) Condensation heat transfer and flow characteristics of R-134a flowing through corrugated tubes, *International Journal of Heat and Mass Transfer* 54: 2673-2682.

๘. Nilpueng, K, Wongwises, S., (2011) Choked flow mechanism of HFC-134a flowing through short-tube orifices, *Experimental Thermal and Fluid Science* 35:347-354.

๙. Wongwises, S., Laohalertdecha, S., Kaew-on, J., Duangthongsuk, W., Aroonrat, K., Sakamatapan, K., (2011) Evaporation heat transfer and flow characteristics of R-134a flowing through internally grooved tubes, *Heat and Mass Transfer* 47 (6): 629-640.

๑๐. Ascharyaphotha N., Wongwises P., Humphries UW, Wongwises S., (2011) Study of storm due to Typhoon Linda 1997 in the Gulf of Thailand using a three dimensional ocean model. *Applied Mathematics and Computation* 217 (21): 8640-8654.

๑๑. Ebrahimnia-Bajestan, E., Niazmand, H., Duangthongsuk, W., Renksizbulut, M., Wongwises, S., (2011) Numerical Investigation of Effective Parameters in Convective

Heat Transfer of Nanofluids Flowing under a Laminar Flow Regime, *International Journal of Heat and Mass Transfer* 54 (19-20): 4376-4388.

๑๒. Saisorn, S., Kaew-On, J. Wongwises, S., (2011) Two-phase flow of R-134a refrigerant during flow boiling through a horizontal circular mini-channel, *Experimental Thermal and Fluid Science* 35 (2011): 887-895.

๑๓. Nilpueng, K., Wongwises, Performance characteristics of HFC-134a and HFC-410A refrigeration system using a short-tube orifice as the expansion device, *Heat and Mass Transfer* 47 (10) (2011):1219-1227.

๑๔. Dalkilic, A.S., Balcilar, M., Bolat, B., Wongwises, S. (2011) Investigation of empirical correlations on the determination of condensation heat transfer characteristics during downward annular flow of R134a inside a vertical smooth tube using computational numerical methods, *Journal of Mechanical Science and Technology* 25 (10) 2683-2701.

๑๕. Godson, L., Raja, B., D.M. Lal., Wongwises, S. (2011) Convective Heat Transfer Applications in Nanofluids and Development of Correlations, *Particuology* 9 (6) 626-631.

๑๖. Kaew-On, J., Sakamatapan, K., Wongwises, S. (2012) Flow boiling pressure drop of R134a in the counter flow multiport minichannel heat exchangers, *Experimental Thermal and Fluid Science* 36 (1): 107-117.

๑๗. Saha, S., Celata, G. Wongwises, S. (2012) Selected papers on advances in heat transfer, *Heat Transfer Engineering* 33 (4-5): 281-283.

๑๘. Pongsoi, P., Pikulkajorn, S., Wang, C.C., Wongwises, S., (2012) Effect of number of tube rows on the air-side performance of crimped spiral fin-and-tube heat exchanger with a multipass parallel and counter cross-flow configuration, *International Journal of Heat and Mass Transfer* 55 (4): 1403-1411.

๑๙. Nilpueng, K., Wongwises, S. (2012) Review on the Experimental Studies of Refrigerant Flow Mechanisms inside Short-Tube Orifices, *International Journal of Refrigeration* 35 (1): 27-35.

๒๐. Kaew-On, J., Nilpueng, K., Chingulpitak, S., Wongwises, S. Experimental investigation of R134a flowing through adiabatic helically coiled capillary tubes, *International Journal of Air-Conditioning and Refrigeration* (in press).

๒๑. Dalkilic, A.S., Kürekci, N.A., Wongwises, S., Effect of void fraction and friction factor models on the prediction of pressure drop of R134a during downward condensation in a vertical tube, *Heat and Mass Transfer* (in press).

๒๒. Pongsoi, P. Wongwises, S., Experimental study on the air-side performance of a multipass parallel and counter cross-flow L-footed spiral fin-and-tube heat

exchanger, Heat Transfer Engineering (in press).

๒๓. Vahid Etminan-Farooji, Ehsan Ebrahimnia-Bajestan, Hamid Niazmand, Somchai Wongwises, Unconfined laminar nanofluid flow and heat transfer around a square cylinder, International Journal of Heat and Mass Transfer (in press).

๒๔. Aroonrat, K., Dalkilic, A.S., Wongwises, S., Experimental study on evaporative heat transfer and pressure drop of R-134a flowing downward through vertical corrugated tubes with different corrugation pitches, Experimental Heat Transfer (in press).

๒๕. Kundu, B., Wongwises, S., A decomposition analysis on convecting-radiating rectangular plate fins for variable thermal conductivity and heat transfer coefficient, Journal of the Franklin Institute (in press).

หนังสือ

๑. B. Kundu, S. Wongwises, Optimum Fin Profile under Dry and Wet Surface Conditions, in: A. Belmiloudi and D. Barbin (Eds.), Heat Transfer-Mathematical Modelling, Numerical Methods and Information Technology, InTech, Vienna, 2011 pp. 3-32 (ISBN 978-953-307-550-1)

๒. A.S. Dalkilic, S., Wongwises, Two-Phase Heat Transfer Coefficients of R134a Condensation in vertical Downward Flow at High Mass Flux, in: A. Belmiloudi and D. Barbin (Eds.), Heat Transfer-Theoretical Analysis, Experimental Investigations and Industrial Systems, InTech, Vienna, 2011, pp. 15-32 (ISBN 978-953-307-226-5).

ประวัติการได้รับรางวัลและประกาศเกียรติคุณ

พุทธศักราช ๒๕๓๘-๒๕๔๑	เมธีวิจัย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) รุ่นที่ ๒
พุทธศักราช ๒๕๓๙	เมธีวิจัย สกว. ที่มีผลงานดีเยี่ยม ประจำปี ๒๕๓๙
พุทธศักราช ๒๕๔๐	เมธีวิจัย สกว. ที่มีผลงานดีเยี่ยม ประจำปี ๒๕๔๐
พุทธศักราช ๒๕๔๑-๒๕๔๔	เมธีวิจัย สกว. รุ่นที่ ๕
พุทธศักราช ๒๕๔๓	ทุนวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (มูลนิธิโทรเรเพื่อการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ประเทศไทย)
พุทธศักราช ๒๕๔๔-๒๕๔๖	วุฒิเมธีวิจัย สกว.
พุทธศักราช ๒๕๔๖-๒๕๔๙	เมธีวิจัยอาวุโส สกว. ครั้งที่ ๑
พุทธศักราช ๒๕๔๗	นักวิจัยดีเด่นแห่งชาติ สาขาวิศวกรรมศาสตร์และอุตสาหกรรมวิจัย (สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (วช))
พุทธศักราช ๒๕๔๙	นักวิทยาศาสตร์ดีเด่น (มูลนิธิส่งเสริมวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในพระบรมราชูปถัมภ์)

พุทธศักราช ๒๕๔๙	รางวัลผลงานวิจัยดีเด่น สกว. ประจำปี ๒๕๔๙
พุทธศักราช ๒๕๔๙-๒๕๕๒	เมธีวิจัยอาวุโส สกว. ครั้งที่ ๒
พุทธศักราช ๒๕๕๑	อาจารย์ดีเด่นในโอกาสครบรอบ ๔๘ ปี แห่งการสถาปนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
พุทธศักราช ๒๕๕๑	รับพระราชทาน เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา สาขาวิศวกรรมศาสตร์
พุทธศักราช ๒๕๕๑	อาจารย์ดีเด่น ปอมท สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย)
พุทธศักราช ๒๕๕๒	อาจารย์ดีเด่น แห่งชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย)
พุทธศักราช ๒๕๕๓	ศาสตราจารย์วิจัยดีเด่น (โครงการร่วม สกว.- สกอ.- มจร.)
พุทธศักราช ๒๕๕๔	รางวัลนักเรียนเก่า เอไอที ดีเด่น ด้านการศึกษาวิจัย (สมาคมนักเรียนเก่าสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (เอไอที) ประเทศไทย)
พุทธศักราช ๒๕๕๔	บุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ที่ได้รับพระราชทาน

พุทธศักราช ๒๕๓๕	ตริตาภรณ์มงกุฎไทย (ต.ม.)
พุทธศักราช ๒๕๔๐	ทวิติยาภรณ์มงกุฎไทย (ท.ม.)
พุทธศักราช ๒๕๔๕	ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก (ท.ช.)
พุทธศักราช ๒๕๔๖	ประดมาภรณ์มงกุฎไทย (ป.ม.)
พุทธศักราช ๒๕๔๙	ประดมาภรณ์ช้างเผือก (ป.ช.)
พุทธศักราช ๒๕๔๙	ดิเรกคุณาภรณ์ ชั้น ๔
พุทธศักราช ๒๕๕๑	รับพระราชทาน เหรียญดุษฎีมาลา เข็มศิลปวิทยา สาขาวิศวกรรมศาสตร์
พุทธศักราช ๒๕๕๓	มหาวชิรมงกุฎ (ม.ว.ม.)

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
จึงเห็นควรยกย่อง
ศาสตราจารย์สมชาย วงศ์วิเศษ
เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

โครงการนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อความยั่งยืน
ของอุตสาหกรรมยางพาราไทย
ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
โครงการดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

โครงการนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อความยั่งยืน ของอุตสาหกรรมยางพาราไทย

ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ

สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ

โครงการดีเด่นของชาติ

สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

โครงการนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมยางพาราไทย

ยางธรรมชาติหรือยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ ปัจจุบันประเทศไทยเป็นผู้ผลิตและส่งออกยางพาราอันดับ ๑ ของโลก โดยในปี ๒๕๕๓ ผลิตได้ ๓.๒๕ ล้านตัน หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑ ของปริมาณการผลิตทั้งหมดในโลก มีเกษตรกรผู้ปลูกยางพาราประมาณ ๑ ล้านครอบครัว หรือ ๖ ล้านคน มีพื้นที่กรีดยางมากกว่า ๑๑ ล้านไร่ สามารถสร้างรายได้เข้าประเทศจากการส่งออกยางพารา ผลิตภัณฑ์ยาง ไม้ยางและผลิตภัณฑ์จากไม้ยาง เป็นมูลค่า ๕๐๔,๙๐๙ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๘.๒ ของรายได้จากการส่งออกสินค้าทั้งหมดของไทย (สำนักปลัดกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ ๒๕๕๓)

ยางพาราที่นำมาใช้ประโยชน์เป็นวัตถุดิบสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์ยางมี ๒ รูปแบบ คือ รูปแบบยางแท่ง ได้แก่ ยางแผ่นรมควันและยางแท่งมาตรฐานเป็นหลัก และรูปแบบน้ำยาง ได้แก่ น้ำยางข้น สัดส่วนการใช้ประโยชน์จากยางพาราทั้ง ๒ รูปแบบ คือ ประมาณร้อยละ ๑๐ สำหรับน้ำยางข้น และประมาณร้อยละ ๙๐ สำหรับยางแท่ง ผลิตภัณฑ์ที่ผลิตจากน้ำยางข้น ได้แก่ ถุงมือยาง ถุงยางอนามัย ลูกโป่ง เส้นด้ายยางยืดและที่นอนยาง ส่วนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยใช้ยางแท่งเป็นวัตถุดิบได้แก่ ยางล้อรถยนต์ ยางล้อเครื่องบิน ยางรองสะพาน ยางรองฐานตึก ยางกันชนท่าเรือ สายพาน เป็นต้น

การใช้น้ำยางข้นในการผลิตผลิตภัณฑ์ยาง แม้จะไม่สูงมากเมื่อเทียบกับการใช้ยางแท่งแต่ผลิตภัณฑ์ยางที่ผลิตล้วนเป็นผลิตภัณฑ์ที่ไม่สามารถทดแทนได้ด้วยยางสังเคราะห์ เนื่องจากเป็นผลิตภัณฑ์ที่บางและต้องการความแข็งแรงและความยืดหยุ่นสูง ซึ่งยางธรรมชาติมีคุณสมบัติในด้านดังกล่าวเหนือกว่ายางสังเคราะห์ ฉะนั้นน้ำยางข้นจึงเป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมที่สำคัญที่โลกจะขาดไม่ได้ และความต้องการใช้จะมีอย่างต่อเนื่องไม่แพ้ยางแผ่นรมควันหรือยางแท่ง ปัจจุบันประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกน้ำยางข้นมากที่สุดในโลกคือผลิตได้ ๕๕๒,๘๔๑ ตัน และส่งออก ๕๕๖,๐๕๐ ตัน (พ.ศ. ๒๕๕๓) แต่สำหรับผลิตภัณฑ์จากน้ำยางข้น เช่น ถุงมือ ถุงยางอนามัย ประเทศไทยผลิตและส่งออกมากเป็นอันดับ ๒ ของโลก รองจากประเทศมาเลเซีย

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่ผลิตทั้งยางพาราและมีการนำยางพาราไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มด้วย อุตสาหกรรมยางพาราไทยจึงครอบคลุมทั้งอุตสาหกรรมผลิต

ยางพาราและอุตสาหกรรมผลิตผลิตภัณฑ์ยาง อุตสาหกรรมทั้งสองมีปัญหาและความต้องการที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาโดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกและเพื่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมยางสำหรับประเทศไทย กล่าวคือ สำหรับอุตสาหกรรมผลิตยางพารา ปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข คือ ปัจจุบันอุตสาหกรรมใช้เทคโนโลยีเก่าในการผลิต ก่อให้เกิดปัญหามลพิษต่อสิ่งแวดล้อมและคุณภาพของยางพาราที่ผลิตได้ นอกจากนี้ยังใช้แรงงานคนสูง ทำให้การผลิตมีประสิทธิภาพต่ำรวมทั้งประสิทธิภาพด้านการใช้พลังงาน ส่วนอุตสาหกรรมผลิตผลิตภัณฑ์ยาง ปัญหาหลักคือมีประสิทธิภาพการผลิตต่ำและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ยังไม่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ผลิตเป็นผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็ก ขาดเทคโนโลยีการผลิตที่ดี ขาดการควบคุมคุณภาพที่เพียงพอและขาดการวิจัยและพัฒนา

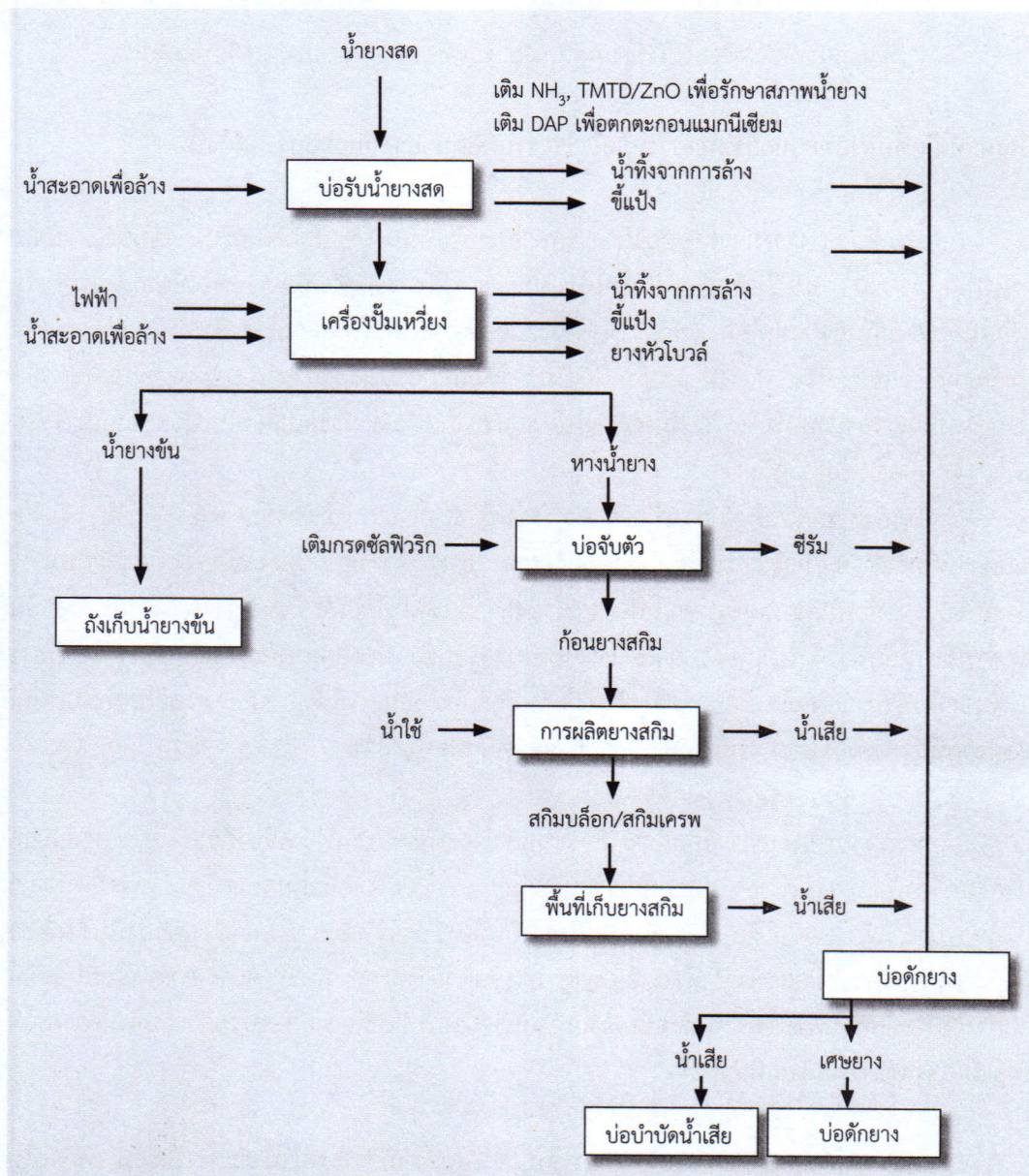
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) ได้จัดตั้งโปรแกรมยางขึ้นเพื่อให้การสนับสนุนอุตสาหกรรมยางไทยทางด้านการวิจัยและพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นไปสู่ภาคอุตสาหกรรมเพื่อให้เกิดการนำไปใช้ประโยชน์ได้จริงและเกิดการพัฒนาของอุตสาหกรรม นอกจากนี้ สวทช. ยังมีหน่วยปฏิบัติการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยียางอยู่ในศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ (เอ็มเทค) คือ ห้องปฏิบัติการยาง โดยมีนักวิจัยปฏิบัติงาน ๗ คน และผู้ช่วยนักวิจัย ๑๓ คน ที่จะสามารถดำเนินการวิจัยและพัฒนาเพื่อช่วยแก้ไขปัญหายางของอุตสาหกรรมยางไทยดังกล่าว และยังมีความร่วมมือทางด้านวิชาการกับศูนย์วิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมยางไทย มหาวิทยาลัยมหิดลอีกด้วย โปรแกรมยาง สวทช. มีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาทั้งอุตสาหกรรมผลิตยางพาราและอุตสาหกรรมผลิตผลิตภัณฑ์ยางของไทยให้มีประสิทธิภาพการผลิตสูงขึ้น และสามารถผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพที่สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล แต่สำหรับโครงการนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมยางพาราไทยนี้เป็นโครงการที่มุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมผลิตยางพารา โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมผลิตน้ำยางชั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปฏิรูปเทคโนโลยีการผลิตน้ำยางชั้นให้หันมาใช้เทคโนโลยีสะอาดในการผลิตเพื่อลดปัญหามลพิษที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีเดิมที่ล้าสมัย และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตตลอดจนคุณภาพของน้ำยางชั้นและเศษยางที่เกิดขึ้นจากกระบวนการผลิตน้ำยางชั้น

๑. ที่มาของโครงการ

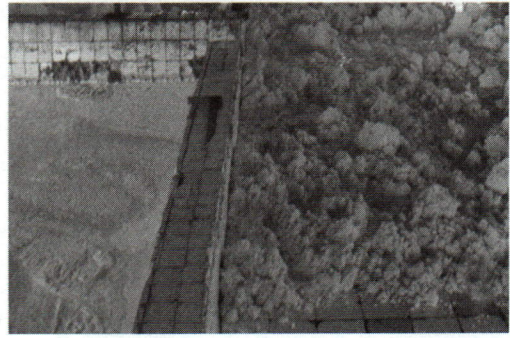
อุตสาหกรรมน้ำยางซึ่งแม้จะมีขนาดเล็กกว่าอุตสาหกรรมยางแท่งมาก แต่ก็ยังเป็นอุตสาหกรรมที่สำคัญสำหรับการใช้งานยางพารา เนื่องจากเป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตผลิตภัณฑ์ยางที่บางแต่แข็งแรงและมีความยืดหยุ่นสูง เช่น ถังมือ ถังยางอนามัย ลูกโป่ง หรือผลิตภัณฑ์ที่มีขนาดเล็กแต่แข็งแรง เช่น เส้นด้ายยางยืด ที่ไม่สามารถทดแทนได้ดีด้วยยางสังเคราะห์ดังกล่าวนั้นแล้ว ประเทศไทยมีศักยภาพที่จะเป็นผู้นำของโลกในการผลิตและส่งออกผลิตภัณฑ์จากน้ำยาง แต่จำเป็นต้องดำเนินการวิจัยและพัฒนา ไม่เพียงแต่เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพผลิตภัณฑ์เท่านั้น แต่จำเป็นที่จะต้องพัฒนาจุดขายเพิ่มเติมสำหรับการแข่งขันในอนาคต คือ การใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Technology) ในการผลิต ทั้งวัตถุดิบคือน้ำยางชั้นและผลิตภัณฑ์ที่ผลิต และการใช้เทคโนโลยีการผลิตผลิตภัณฑ์ที่มีความปลอดภัยต่อการใช้งาน เช่น ปลอดภัยจากการแพ้โปรตีนในน้ำยาง

โปรแกรมยาง สวทช. เห็นความสำคัญของการวิจัยและพัฒนาเพื่ออุตสาหกรรมน้ำยางดังกล่าว จึงให้การสนับสนุนห้องปฏิบัติการยาง ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ วิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตน้ำยางข้น เพื่อปรับปรุงข้อเสียที่มีอยู่ในปัจจุบันและนำเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมาใช้ในการผลิต เพื่อรองรับความต้องการของโลกในอนาคตอันใกล้

รูปที่ ๑ แสดงแผนภาพการผลิตน้ำยางข้นโดยวิธีการปั่นแยก (centrifuge) ซึ่งเป็นวิธีที่นิยมใช้ในการผลิตน้ำยางข้นมากที่สุดในปัจจุบัน ซึ่งจะเห็นว่าการผลิตก่อให้เกิดปัญหาด้านมลพิษต่างๆ รูปที่ ๒ แสดงให้เห็นว่าโรงงานผลิตน้ำยางข้นในปัจจุบันค่อนข้างสกปรก เต็มไปด้วยเศษยางและมีกลิ่นเหม็น

รูปที่ ๑: กระบวนการผลิตน้ำยางข้นด้วยวิธีการปั่นแยกในปัจจุบัน

รูปที่ ๒: สภาพแวดล้อมในโรงงานผลิตน้ำยางชั้นที่ค่อนข้างสกปรกและมีกลิ่นเหม็น

ปัญหาที่เกิดขึ้นในอุตสาหกรรมน้ำยางหรือในโรงงานผลิตน้ำยางชั้นอาจสรุปได้ดังนี้

๑. การรักษาสภาพน้ำยาง

ปรกติน้ำยางธรรมชาติจะต้องมีการรักษาสภาพไม่ให้น้ำเสียและเสียสภาพ (จับตัวเป็นก้อน) อันเป็นผลมาจากแบคทีเรียที่เจริญเติบโตได้ในน้ำยาง วิธีการที่ใช้ในปัจจุบันคือใช้แอมโมเนียหรือแอมโมเนียร่วมกับซิงก์ออกไซด์ (zinc oxide) และเทตระเมทิลไทูรัมไดซัลไฟด์ (tetramethyl thiuramdisulfide หรือ TMTD) แอมโมเนียเป็นสารที่มีกลิ่นฉุนและสามารถเป็นอันตรายต่อสุขภาพได้ หากสูดดมเป็นเวลานานหรือในปริมาณที่มากเกินไปเกินควร ส่วน TMTD สามารถเปลี่ยนไปเป็นสารก่อมะเร็งได้

๒. การจับตัวยางสกิม

ในกระบวนการปั่นน้ำยางเพื่อเพิ่มความเข้มข้นของน้ำยาง (น้ำยางชั้น) จะมีหางน้ำยาง (skim latex) เกิดขึ้นด้วย หางน้ำยางนี้มีเนื้อยางอยู่ร้อยละ ๕-๘ จึงสมควรจับตัวเนื้อยางเพื่อนำกลับมาใช้ประโยชน์และเพื่อเป็นการลดปัญหามลพิษของน้ำทิ้งด้วย เทคโนโลยีเดิมที่ใช้อย่างแพร่หลายในปัจจุบันคือการใช้กรดซัลฟิวริก (sulfuric acid) เข้มข้นเป็นสารจับตัว ซึ่งนอกจากประสิทธิภาพการจับตัวยางจะขึ้นอยู่กับปริมาณแอมโมเนียและอายุของน้ำยางสกิมแล้วยังมีผลทำให้บ่อรับน้ำยางสกิมส่งกลิ่นเหม็น นอกจากนี้ น้ำทิ้งที่เกิดจากการใช้กรดซัลฟิวริกยังมีสารซัลเฟตปนเปื้อน

๓. การจับตัวยางในน้ำล้างเครื่องปั่นน้ำยาง

หลังจากปั่นน้ำยางเพื่อผลิตน้ำยางชั้นแล้ว จะต้องมีการล้างเครื่องด้วยน้ำในปริมาณมาก น้ำล้างเครื่องปั่นแม้จะมีเนื้อยางปนอยู่น้อยเพียงร้อยละ ๐.๓-๐.๕ โดยน้ำหนัก แต่ก็สามารถสร้างปัญหาในระบบน้ำทิ้งได้ โดยก่อให้เกิดการอุดตัน จึงจำเป็นต้องมีการจับตัวยางในน้ำล้างเครื่องปั่นดังกล่าว แต่เนื่องจากปริมาณเนื้อยางในน้ำล้างมีน้อยมาก การจับตัวยางดังกล่าวจึงทำได้ยาก เทคโนโลยีปัจจุบันคือการใช้กรดซัลฟิวริกเข้มข้น พอลิเอมีนประจุบวกหรือน้ำซีรั่มที่เหลือจากกระบวนการจับตัวน้ำยางสกิม ซึ่งยังมีประสิทธิภาพไม่เป็นที่น่าพอใจ

๔. การกำจัดกากตะกอนของเสีย

เนื่องจากในกระบวนการผลิตน้ำยางชั้น จำเป็นต้องมีการลดปริมาณแมกนีเซียม ที่มีอยู่ในน้ำยางซึ่งมีผลเสียต่อความเสถียรของน้ำยาง โดยใช้สารไดแอมโมเนียมไฮโดรเจนฟอสเฟต ((NH₄)₂HPO₄)

ซึ่งจะไปทำปฏิกิริยากับแมกนีเซียมไอออน (Mg^{2+}) เกิดเป็นตะกอนของแมกนีเซียมแอมโมเนียมไฮโดรเจนฟอสเฟตหรือที่เรียกว่าซีแพ้ง (ดูรูปที่ ๓) กากตะกอนหรือซีแพ้งนี้เป็นปัญหาในการกำจัดอย่างมาก ปัจจุบันยังไม่มีเทคโนโลยีในการกำจัดกากตะกอนนี้นอกจากการนำไปฝังกลบ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหามลพิษต่อสิ่งแวดล้อม

(ก) จากเครื่องหมุนเหวี่ยง

(ข) จากก้นบ่อน้ำยางสด

รูปที่ ๓: กากตะกอนน้ำยางหรือซีแพ้ง

จากปัญหาที่มีอยู่ในอุตสาหกรรมผลิตน้ำยางชั้นดังกล่าวข้างต้น ซึ่งก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมหรือผลเสียต่อสุขภาพของผู้ที่เกี่ยวข้อง จึงมีความจำเป็นต้องปรับปรุงเทคโนโลยีในการผลิตน้ำยางชั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีในการกำจัดของเสียในโรงงานผลิตน้ำยางชั้น ไม่เพียงแต่เพื่อลดมลพิษที่เกิดขึ้น แต่เพื่อเป็นการพัฒนาอุตสาหกรรมให้ทันสมัย ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศผู้นำของโลกในการผลิตและส่งออกน้ำยางชั้น

๒. ผลงานของโครงการ

ห้องปฏิบัติการยาง ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ ได้ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในการแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ในอุตสาหกรรมผลิตน้ำยางชั้นดังกล่าวข้างต้น ตั้งแต่ปี ๒๕๔๙ และประสบความสำเร็จในการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ที่สามารถนำไปประยุกต์ได้จริงในอุตสาหกรรมผลิตน้ำยางชั้น ดังแผนผังที่แสดงในรูปที่ ๔ โดยมีรายละเอียดของผลงานดังนี้

๑. เทคโนโลยีการรักษาสภาพน้ำยางใหม่แทนการใช้แอมโมเนีย

สารรักษาสภาพน้ำยางใหม่แทนการใช้แอมโมเนียที่ได้พัฒนาขึ้นคือสาร TAPS (Thai Advanced Preservative System) ซึ่งมีลักษณะเป็นของเหลวใส ไม่มีกลิ่นฉุน และมีข้อดีกว่าการใช้แอมโมเนียหรือแอมโมเนียร่วมกับซิงก์ออกไซด์และเทตระเมทิลไทยแรมไดซัลไฟด์ (TMTD) หลายประการดังแสดงในตารางที่ ๑

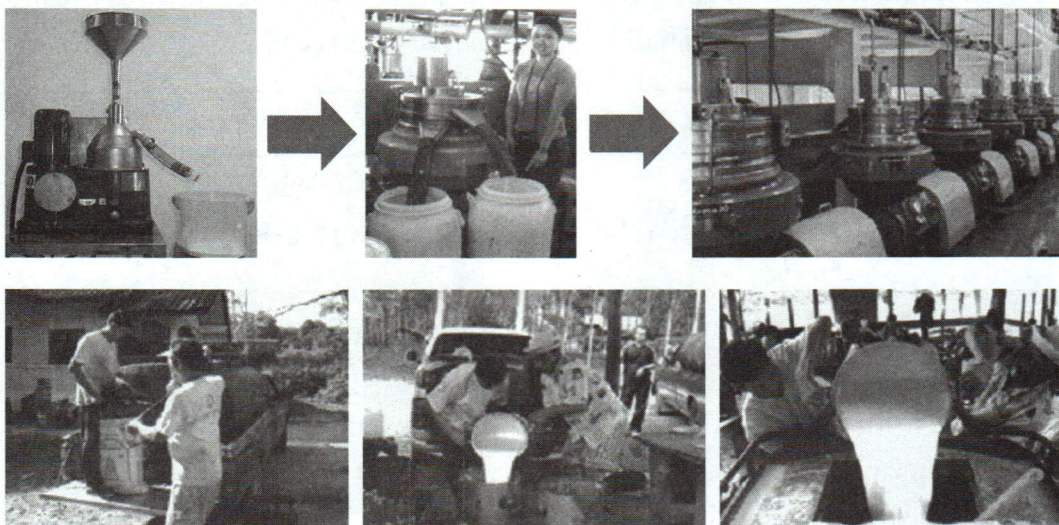
ตารางที่ ๑ : ข้อดีของการใช้ระบบรักษาสภาพน้ำยางด้วยสาร TAPS เปรียบเทียบกับระบบรักษาสภาพน้ำยางด้วยแอมโมเนียหรือแอมโมเนียร่วมกับ ZnO และ TMTD

ระบบแอมโมเนีย + TMTD + ZnO	ระบบ TAPS
น้ำยางชั้นที่ได้มีกลิ่นฉุนรุนแรง	น้ำยางชั้นที่ได้ไม่มีกลิ่น
น้ำยางชั้นที่ได้มีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) ประมาณ ๑๐	น้ำยางชั้นที่ได้สามารถปรับค่าความเป็นกรด-ด่างได้
น้ำยางชั้นที่ได้มีความเป็นพิษต่อเซลล์สิ่งมีชีวิตสูง	น้ำยางชั้นที่ได้ไม่มีความเป็นพิษต่อเซลล์
ก่อให้เกิดการกัดกร่อนของโลหะสูง	ก่อให้เกิดการกัดกร่อนของโลหะต่ำ
จำเป็นต้องมีหน่วยในการเตรียมสารละลายแอมโมเนียและสารแขวนลอยในน้ำ (dispersion) ของซิงก์ออกไซด์และเทตระเมทิลไทยแรมไดซัลไฟด์) ในโรงงาน	ไม่ต้องมีหน่วยเตรียมสารรักษาสภาพในโรงงาน ทำให้ประหยัดเวลา แรงงาน
ปลดปล่อยแอมโมเนียสู่บรรยากาศทำให้เกิดมลภาวะทางอากาศ	ไม่ก่อให้เกิดมลภาวะทางอากาศ
เกิดกากตะกอนซีแบ็งปริมาณมากในการผลิตน้ำยางชั้น ก่อให้เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมและปัญหาในการกำจัดของเสียในโรงงาน	ไม่เกิดกากตะกอนซีแบ็ง ทำให้ไม่เกิดมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมและปัญหาในการกำจัดของเสีย
ต้องใช้กรดซัลฟิวริกปริมาณมากในการจับตัวน้ำยางสกิม	ลดการใช้กรดซัลฟิวริกในการจับตัวน้ำยางสกิม ทำให้ลดปัญหาในการบำบัดน้ำเสีย
น้ำยางสดที่ผ่านการรักษาสภาพไม่เหมาะที่จะใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตยางกันล้วย ยางแผ่น และยางแท่ง	น้ำยางสดที่ผ่านการรักษาสภาพสามารถใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตยางกันล้วย ยางแผ่น และยางแท่งได้

นอกจากข้อดีดังกล่าวข้างต้นแล้ว ระบบรักษาสภาพน้ำยางด้วยสาร TAPS ยังสามารถผลิตน้ำยางชั้นที่มีค่า pH ได้ตามต้องการ ไม่ว่าจะเป็นน้ำยางชั้นที่มีค่า pH เป็นด่าง ซึ่งเหมาะสำหรับนำไปผลิตผลิตภัณฑ์ประเภทถุงมือยางหรือถุงยางอนามัย เหมือนกับน้ำยางชั้นที่รักษาสภาพด้วยระบบแอมโมเนียแบบเดิม หรือน้ำยางชั้นที่มีค่า pH เป็นกลาง ซึ่งเหมาะสำหรับการนำไปผลิตผลิตภัณฑ์พิเศษ

ที่มีมูลค่าเพิ่มสูง เช่น กาวติดขนตา และสีสำหรับเขียนบนร่างกาย (body paint) โดยน้ำยางชั้นทั้ง ๒ เกรดล้วนมีสมบัติผ่านเกณฑ์มาตรฐาน ISO

รูปที่ ๕ แสดงการปฏิบัติงานจริงในพื้นที่สวนยาง จุดรับซื้อน้ำยาง และโรงงานผลิตน้ำยางชั้นที่ผู้ทำงานสามารถปฏิบัติงานได้อย่างสบาย เนื่องจากไม่มีกลิ่นฉุนของแอมโมเนีย และรูปที่ ๖ แสดงการนำน้ำยางที่รักษาสภาพด้วยระบบ TAPS ที่มี pH เป็นกลาง ไปผลิตเป็นสีน้ำยางธรรมชาติแสดงในงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ ซึ่งได้รับความสนใจจากนักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไปเป็นจำนวนมาก

รูปที่ ๕: การปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ในจุดรับซื้อน้ำยางและโรงงานผลิตน้ำยางชั้น

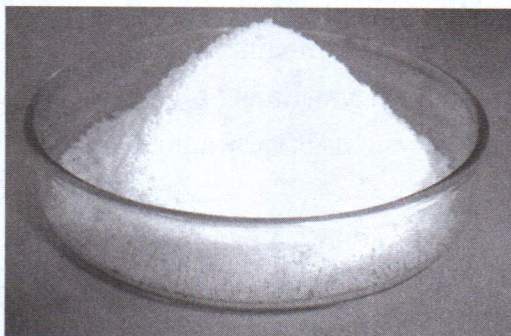
รูปที่ ๖ : สีสำหรับเขียนบนร่างกาย (body paint) ผลิตจากน้ำยางชั้นที่รักษาสภาพด้วยสาร TAPS ของห้องปฏิบัติการยางแสดงในงานสัปดาห์วิทยาศาสตร์แห่งชาติ

๒. สารเพิ่มประสิทธิภาพการจับตัวน้ำยางสกิมและสารจับตัวน้ำยางสกิมประสิทธิภาพสูง

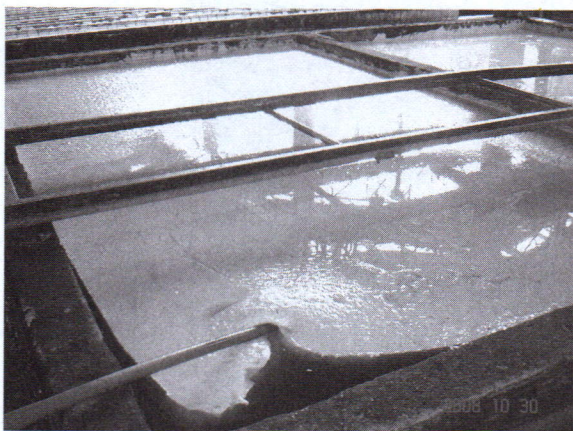
เทคโนโลยีใหม่ในการจับตัวน้ำยางสกิมในโรงงานผลิตน้ำยางชั้นที่ได้พัฒนาขึ้น ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเทคโนโลยีเดิมคือการใช้สาร GRASS (Green Recovering Agent for Skim and Sludge) แทนการใช้กรดซัลฟิวริกเข้มข้นในการจับตัวน้ำยางสกิม สาร GRASS ที่ได้พัฒนาขึ้นมี ๒ ชนิดคือ GRASS 0 และ GRASS 1 ซึ่งต่างกันที่ประสิทธิภาพในการจับตัวน้ำยางสกิมและราคา

๒.๑ สารเพิ่มประสิทธิภาพการจับตัวน้ำยางสกิม (GRASS 0)

สาร GRASS 0 ที่พัฒนาขึ้นมีลักษณะเป็นผงของแข็งสีขาว (รูปที่ ๗) สามารถเตรียมเป็นสารละลายที่มีความเข้มข้นสูงกว่าสารละลายที่ใช้ในการจับตัวน้ำยางสกิมทั่วไปได้ถึง ๑๐ เท่า มีคุณสมบัติการจับตัวน้ำยางสกิมได้อย่างสมบูรณ์และรวดเร็วโดยใช้ปริมาณน้อย (รูปที่ ๘) ลดปริมาณการใช้กรดซัลฟิวริกในการจับตัวน้ำยางสกิมลง คุณภาพของยางสกิมที่ได้ก็ดีกว่าการใช้เทคโนโลยีเดิมอย่างมาก และน้ำทิ้งในกระบวนการผลิตจะมีสารซัลเฟตปนเปื้อนน้อยลง ทำให้ไม่เกิดกลิ่นเหม็นของก๊าซไฮโดรเจนซัลไฟด์หรือก๊าซไข่เน่า ซึ่งสามารถช่วยลดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างชัดเจน

รูปที่ ๗: สารเพิ่มประสิทธิภาพการจับตัวน้ำยางสกิม GRASS 0

(ก)

(ข)

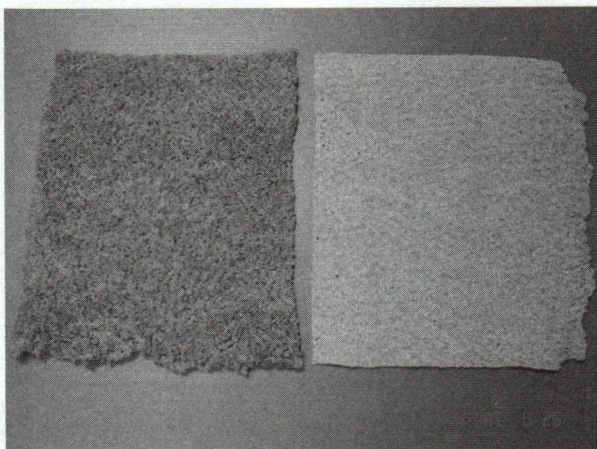
รูปที่ ๘: การจับตัวน้ำยางสกิมโดยใช้สาร GRASS 0 (ก) ในบ่อจับตัว (ข) ในลู้งจับตัว

๒.๒ สารจับตัวน้ำยางสกิมประสิทธิภาพสูง (GRASS 1)

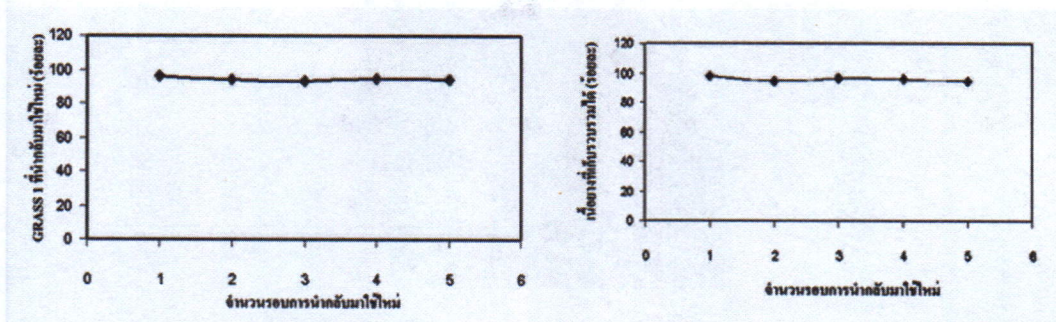
สารจับตัวน้ำยางสกิมใหม่อีกชนิดหนึ่งที่ได้พัฒนาขึ้นคือสาร GRASS 1 ซึ่งมีประสิทธิภาพในการจับตัวน้ำยางสกิมสูงกว่าสาร GRASS 0 สามารถช่วยแก้ไขปัญหการจับตัวน้ำยางสกิมในโรงงานน้ำยางชั้นได้ดีกว่าสาร GRASS 0 ในกรณีเป็นน้ำยางสกิมเก่าที่ทิ้งไว้ในบ่อรวบรวมหลายวันหรือในกรณีของน้ำยางสกิมที่ได้จากการปั่นน้ำยางสดที่เก็บรักษาไว้นานก่อนที่จะนำมาขายให้โรงงาน น้ำยางสกิมเก่าหรือน้ำยางสกิมที่ได้จากน้ำยางสดเก่าเหล่านี้มีความเสถียรสูง ทำให้จับตัวยาก น้ำยางที่เสถียรภาพไม่สามารถรวมตัวกันเป็นก้อนได้ดี ทำให้การทำยางสกิมบล็อกหรือสกิมเครฟท์ได้ยากขึ้น นอกจากนี้ยังทำให้มีเศษยางเล็กๆ หลงเหลืออยู่ปะปนไปกับน้ำทิ้ง ส่งผลกระทบต่อระบบบำบัดน้ำทิ้ง ทำให้เกิดการอุดตันของท่อ และยางเกิดบูดเน่า มีกลิ่นเหม็น

สาร GRASS 1 ซึ่งมีประสิทธิภาพในการจับตัวน้ำยางสกิมสูงกว่าสาร GRASS 0 หรือกรดซัลฟิวริกเข้มข้นจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการจับตัวน้ำยางสกิมสำหรับอุตสาหกรรมผลิตน้ำยางชั้นที่ดีกว่าเทคโนโลยีใดในปัจจุบัน กล่าวคือประสิทธิภาพการจับตัวน้ำยางสกิมไม่ขึ้นกับอายุของน้ำยางสกิมแหล่งที่มาของน้ำยางสกิม หรือปริมาณแอมโมเนียที่อยู่ในน้ำยางสกิม นอกจากนี้ยังทำให้ได้ยางสกิมที่ได้มีคุณภาพดีขึ้น (รูปที่ ๙) และน้ำทิ้งที่เกิดขึ้นมีการปนเปื้อนของซัลเฟตและสารเคมีน้อยมากเหมาะสำหรับการนำไปผลิตเป็นก๊าซชีวภาพใช้เป็นพลังงานทดแทนได้ จากการทดลองพบว่า น้ำทิ้งที่ได้จากการที่ใช้ GRASS 1 สามารถนำไปผลิตก๊าซมีเทนได้มากกว่าน้ำทิ้งแบบเดิมเกือบ ๓ เท่า และให้ก๊าซที่มีความบริสุทธิ์สูงถึงร้อยละ ๕๖

ปัญหาปัจจุบันของสาร GRASS 1 คือยังมีราคาสูง ซึ่งห้องปฏิบัติการยางยังดำเนินการวิจัยและพัฒนาต่อเพื่อหาทางลดราคาของสาร GRASS 1 ซึ่งมีความเป็นไปได้สูงเนื่องจากสาร GRASS 1 สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้มากกว่าร้อยละ ๙๕ โดยน้ำหนัก รูปที่ ๑๐ (ก) โดยที่ประสิทธิภาพในการจับตัวน้ำยางสกิมไม่ได้ด้อยลง ยังสามารถเก็บรวบรวมเนื้อยางจากน้ำยางสกิมได้อย่างสมบูรณ์ รูปที่ ๑๐ (ข)

รูปที่ ๙ : ยางสกิมที่ได้จากการจับตัวน้ำยางสกิมด้วยกรดซัลฟิวริกเข้มข้น (ซ้าย) และ GRASS 1 (ขวา)

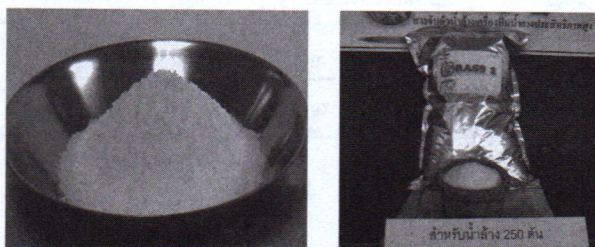

รูปที่ ๑๐ : (ก) ปริมาณร้อยละของสาร GRASS 1 ที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ และ (ข) ปริมาณเนื้อยางที่รวบรวมได้จากการใช้ GRASS 1 ที่นำกลับมาใช้ใหม่

๓. สารจับตัวน้ำล้างเครื่องปั่นน้ำยางประสิทธิภาพสูง (GRASS 2)

สารจับตัวน้ำล้างเครื่องปั่นน้ำยางประสิทธิภาพสูงที่พัฒนาขึ้นคือสาร GRASS 2 ซึ่งมีลักษณะเป็นของแข็งสีขาว (รูปที่ ๑๑) สามารถละลายน้ำได้ความเข้มข้นสูงถึงร้อยละ ๔ โดยน้ำหนัก และเก็บในรูปของสารละลายได้นานถึง ๘ วันโดยที่ประสิทธิภาพไม่ได้ลดลง สาร GRASS 2 มีประสิทธิภาพในการจับตัวน้ำล้างเครื่องปั่นน้ำยางได้อย่างสมบูรณ์และรวดเร็ว ลดปริมาณสารเคมีที่ใช้ลงมากกว่าร้อยละ ๖๐ เมื่อเทียบกับวิธีการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันและสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่มีมายาวนานได้อย่างสมบูรณ์แบบข้อดีของ GRASS 2 สามารถสรุปได้ดังนี้

- ใช้เวลาเพียงแค่ ๑๕ นาที ในการจับตัวน้ำล้างเครื่องปั่นน้ำยางได้อย่างสมบูรณ์ แตกต่างจากสารเดิมที่ต้องใช้เวลานาน ๑-๒ วัน ทำให้ช่วยลดกลิ่นเหม็นเน่าจากกระบวนการเดิมและลดเวลาในการทำงานลงได้อย่างมาก
- ไม่มีการใช้กรด จึงทำให้ไม่เกิดสารซัลเฟตปนเปื้อนในน้ำทิ้ง จึงไม่ก่อให้เกิดปัญหากลิ่นเหม็นของก๊าซไข่เน่า จึงช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมได้อย่างชัดเจน
- ไม่สิ้นเปลืองพลังงานในการเติมอากาศ เนื่องจากสามารถจับตัวเนื้อยางได้อย่างรวดเร็ว
- GRASS 2 มีราคาถูกและใช้ในปริมาณน้อย ทำให้ช่วยลดต้นทุนการผลิตได้ถึงร้อยละ ๖๐-๗๐
- ยางที่จับตัวได้มีสีอ่อนและมีคุณภาพดี ทนต่อการเสื่อมสภาพสูง มีการปนเปื้อนจากสารที่ไม่ใช่ยางต่ำ นอกจากนี้ยังเป็นยางที่นิ่ม สามารถช่วยประหยัดพลังงานในขั้นตอนการแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ยางได้อีกด้วย (รูปที่ ๑๒)

รูปที่ ๑๑ : สารจับตัวน้ำล้างเครื่องปั่นน้ำยางประสิทธิภาพสูง (GRASS 2)

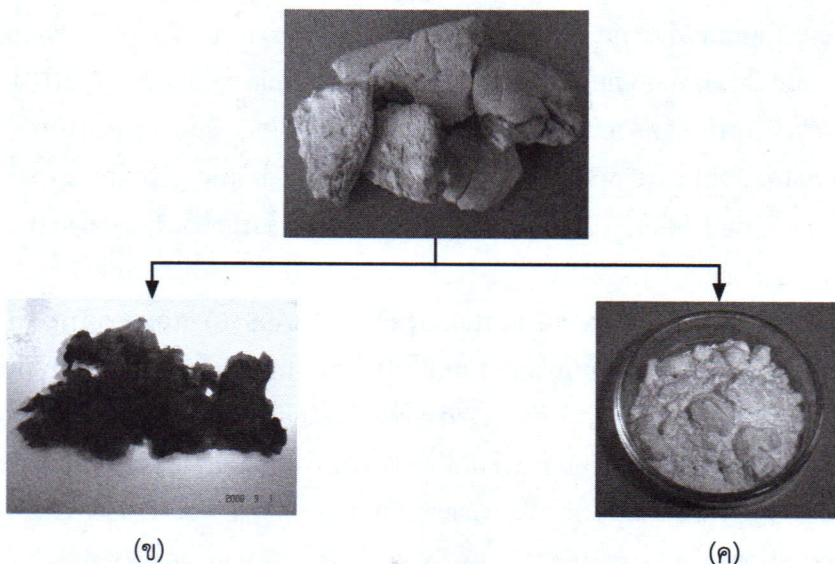
รูปที่ ๑๒ : ลักษณะเนื้อยางที่ได้จากการจับตัวน้ำล้างเครื่องปั่นน้ำยางโดยใช้พอลิเอมีนชนิดประจุบวก (ซ้าย) และ GRASS 2 (ขวา)

๔. เทคโนโลยีการกำจัดกากตะกอนของเสียและแยกยางกลับมาใช้

ห้องปฏิบัติการยาง ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ ประสบความสำเร็จในการพัฒนาเทคโนโลยีในการกำจัดกากตะกอนของเสียหรือซีแพ่งเป็นครั้งแรกในโลกคือการใช้สาร GRASS 3 ในการกำจัดกากตะกอนของเสีย เทคโนโลยีดังกล่าวนอกจากจะสามารถกำจัดกากตะกอนของเสียได้แล้ว ยังสามารถแยกยางและสารอนินทรีย์ที่เป็นส่วนประกอบของตะกอนของเสีย ออกจากกันได้โดยง่าย (รูปที่ ๑๓) ทำให้ได้ยางที่มีอยู่ร้อยละ ๒๐ - ๓๐ ในตะกอนและสารอนินทรีย์ที่มีอยู่ร้อยละ ๖๐ - ๗๐ กลับมาใช้ประโยชน์ได้อีกด้วย วิธีการที่พัฒนาขึ้นไม่ยุ่งยากซับซ้อน และสามารถแยกเนื้อยางออกจากกากตะกอนได้ทุกประเภทไม่ว่าจะเป็นกากตะกอนจากเครื่องปั่นเหวี่ยงหรือจากกันบ่อน้ำยางสด ปริมาณยางที่แยกได้มีมากถึงร้อยละ ๑๘ และ ๓๐ ตามลำดับ นอกจากนี้เนื้อยางที่แยกได้ยังมีคุณภาพดีและสารอนินทรีย์ที่แยกได้ก็มีความบริสุทธิ์สูงและมีองค์ประกอบและสมบัติที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นปุ๋ยทางการเกษตรหรือประยุกต์ใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมเซรามิกได้โดยเฉพาะวัสดุทนไฟในกลุ่ม Cordierite-based materials เช่น อิฐ คุรุชิเบิล และแผ่นบุผนังเตาเผาในอุตสาหกรรมเซรามิก ซึ่งจะเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับผลิตภัณฑ์ ตารางที่ ๒ แสดงปริมาณเนื้อยางและสารอนินทรีย์ที่แยกได้จากกากตะกอนน้ำยางธรรมชาติ

ตารางที่ ๒: ปริมาณเนื้อยางและสารอนินทรีย์ที่แยกได้จากกากตะกอนน้ำยางธรรมชาติ

กากตะกอนน้ำยางธรรมชาติ	ปริมาณเนื้อยาง (ร้อยละ)	ปริมาณสารอนินทรีย์ (ร้อยละ)
จากบ่อน้ำยางสด	๓๐	๕๖
จากเครื่องหมุนเหวี่ยง	๑๘	๗๐

รูปที่ ๑๓ : การแยกเนื้อมายและสารอนินทรีย์ออกจากกากตะกอนน้ำยางธรรมชาติโดยใช้สาร GRASS 3
(ก) กากตะกอนน้ำยางธรรมชาติ (ข) เนื้อมายคุณภาพดีที่แยกได้จากกากตะกอนน้ำยางธรรมชาติและ (ค) สารอนินทรีย์ที่มีความบริสุทธิ์สูง

๓. ประโยชน์และผลกระทบของโครงการ

โครงการนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมยางพาราไทย ผลิตเทคโนโลยีใหม่ในการรักษาสภาพน้ำยางพารา ทำให้น้ำยางพาราไม่มีกลิ่นฉุนของแอมโมเนียและมีความปลอดภัยมากขึ้นในการนำไปใช้งาน นอกจากนี้ยังผลิตเทคโนโลยีใหม่ในการกำจัดของเสียที่เกิดขึ้นในโรงงานผลิตน้ำยางชั้นที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าเทคโนโลยีเดิมที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ลดการใช้สารเคมี และลดต้นทุนในการผลิตเศษยางที่น่ากลับมาได้ก็มีคุณภาพดีกว่าเศษยางเดิม รวมทั้งเศษยางที่ยังไม่เคยมีการแยกออกมาและนำกลับมาใช้ประโยชน์คือเศษยางจากตะกอนน้ำยาง ทำให้สามารถสร้างรายได้ให้โรงงานผลิตน้ำยางชั้นได้มากขึ้นและลดมลพิษที่เดิมมีอยู่สูงจากการใช้เทคโนโลยีเก่า จุดเด่นของเทคโนโลยีที่พัฒนาขึ้นคือเป็นเทคโนโลยีที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Technology) ระดับโลกคือยังไม่มีเคยมีการผลิตเพื่อใช้งานที่ใดมาก่อน เทคโนโลยีนี้นอกจากจะทำให้โรงงานผลิตน้ำยางชั้นมีความสะอาดมากขึ้น มีกลิ่นเหม็นลดลงและช่วยให้สุขภาพของคนงานในโรงงานดีขึ้นแล้ว ยังอาจกล่าวได้ว่าเป็นการปฏิรูปเทคโนโลยีในการรักษาสภาพน้ำยางพาราและการกำจัดของเสียในอุตสาหกรรมน้ำยางชั้น สามารถรองรับความต้องการของโลกในอนาคตที่จะเน้นกระบวนการผลิตและการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ประหยัดพลังงานและลดการปลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่สภาวะแวดล้อม ผลงานของโครงการนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมยางพาราไทยนี้จึงจะช่วยเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมน้ำยางไทยได้อย่างยั่งยืนด้วย

ประโยชน์และผลกระทบของโครงการที่มีต่ออุตสาหกรรมน้ำยางไทยสามารถสรุปได้ดังนี้

๑. น้ำยางชั้นที่รักษาสภาพด้วยสาร TAPS (Thai Advanced Preservative System) ซึ่งเป็น

สารที่พัฒนาขึ้นมาใหม่เป็นครั้งแรกในโลก เป็นน้ำยางที่มีสมบัติคงที่กว่าน้ำยางที่รักษาสภาพด้วยแอมโมเนีย ไม่มีกลิ่นฉุน และมีความปลอดภัยในการนำไปใช้งานเนื่องจากไม่มีสารก่อมะเร็ง (TMTD) ปนเปื้อน อยู่เหมือนน้ำยางที่รักษาสภาพด้วยระบบแอมโมเนีย น้ำยาง TAPS จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ ผลิตจุกขวนมและหัวนมยางสำหรับเด็กเป็นพิเศษหรือนำไปใช้ผลิตอุปกรณ์ทางการแพทย์อื่นๆ เช่น สายสวนปัสสาวะ ท่อน้ำเกลือ เป็นการเพิ่มการใช้งานและการสร้างมูลค่าเพิ่มจากน้ำยางพาราสำหรับ อุตสาหกรรมน้ำยางไทย

๒. สารเพิ่มประสิทธิภาพการจับตัวน้ำยางสกิม (GRASS 0) และสารจับตัวน้ำยางสกิม ประสิทธิภาพสูง (GRASS 1) ซึ่งเป็นนวัตกรรมเทคโนโลยีระดับโลกเช่นกัน สามารถช่วยให้โรงงานผลิต น้ำยางข้นไทยผลิตยางสกิมที่มีคุณภาพดีขึ้นกว่าการใช้เทคโนโลยีเดิมคือการใช้กรดซัลฟิวริกเข้มข้นใน การจับตัวอย่างมาก ยางสกิมที่ได้มีคุณภาพดีพอที่จะสามารถนำไปผลิตยางแท่งที่มีสมบัติตามมาตรฐาน ยางแท่งเกรด ๒๐ (STR20) ได้ ซึ่งหากมีการนำยางสกิมที่ผลิตโดยใช้สาร GRASS 0 หรือ GRASS 1 ไปใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตยางแท่งมาตรฐานได้จริง จะเป็นการเพิ่มมูลค่าของยางสกิมได้อีกกิโลกรัมละ ๑๕ - ๒๐ บาท เป็นการเพิ่มรายได้ให้กับโรงงานผลิตน้ำยางข้นอย่างมาก นอกจากนี้สาร GRASS 0 ยังมี ประสิทธิภาพในการจับตัวยางสกิมได้มากกว่าการใช้กรดซัลฟิวริกเข้มข้นร้อยละ ๘ หรือเท่ากับประมาณ ๕ กิโลกรัม/ตันน้ำยางสกิม คิดเป็นมูลค่าประมาณ ๔๐๐ บาท/ตันน้ำยางสกิม ส่วน GRASS 1 เป็นสาร จับตัวน้ำยางสกิมที่มีประสิทธิภาพสูงมาก ผลิตจากสารจากธรรมชาติ สามารถจับตัวน้ำยางสกิมได้ดีไม่ ว่าจะเป็นน้ำยางสกิมเก่าหรือใหม่ ข้อดีที่สำคัญอีกประการหนึ่งของสาร GRASS 0 และ GRASS 1 คือ น้ำทิ้งในโรงงานที่ใช้สาร GRASS 0 หรือ GRASS 1 จะไม่มีสารซัลเฟตปนเปื้อน ทำให้ไม่เกิดกลิ่นเหม็น ของก๊าซไข่เน่า (hydrogen sulfide) และน้ำทิ้งมีศักยภาพที่จะสามารถนำไปผลิตก๊าซชีวภาพได้อีกด้วย

๓. สารจับตัวน้ำล้างเครื่องปั่นน้ำยางประสิทธิภาพสูง (GRASS 2) มีประสิทธิภาพในการจับตัว ยางในน้ำล้างเครื่องปั่นน้ำยางสูงกว่าสารจับตัวยางที่ใช้อยู่เดิมมาก สาร GRASS 2 ใช้เวลาเพียง ๑๕ นาที ในการจับตัวยางในน้ำล้าง เทียบกับ ๑-๒ วันสำหรับเทคโนโลยีเดิม และใช้ปริมาณน้อยกว่า ทำให้สามารถ ลดค่าใช้จ่ายลงได้ร้อยละ ๖๐-๗๐ นอกจากนี้ยังสามารถลดกลิ่นเหม็นเน่าที่เกิดจากการใช้เทคโนโลยีเดิม ทำให้โรงงานสะอาดขึ้นและน้ำทิ้งก็ไม่มีสารซัลเฟตปนเปื้อนเช่นกัน

๔. สารแยกเนื้อมายางออกจากกากตะกอนของเสียในอุตสาหกรรมน้ำยางข้น (GRASS 3) ซึ่งเป็น นวัตกรรมเทคโนโลยีระดับโลก ทำให้มีเทคโนโลยีในการกำจัดกากตะกอนของเสียในโรงงานผลิตน้ำยางข้น ซึ่งเดิมยังไม่มีเทคโนโลยีในการกำจัดและเป็นภาระกับโรงงานผลิตน้ำยางข้นอย่างมาก สาร GRASS 3 ไม่เพียงแต่ช่วยลดมลพิษที่เกิดจากตะกอนของเสียเป็นครั้งแรกในโลก แต่ยังสามารถแยกเอาส่วนประกอบ ของกากตะกอนของเสียได้แก่ยางประมาณร้อยละ ๒๐ - ๓๐ และสารอนินทรีย์ร้อยละ ๖๐ - ๗๐ กลับมา ใช้ประโยชน์ได้อีก

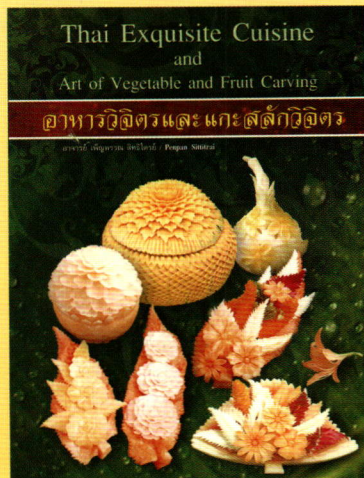
อุตสาหกรรมผลิตน้ำยางข้นไทยผลิตกากตะกอนของเสียปีละประมาณ ๑๐,๐๐๐ ตัน GRASS 3 สามารถทำให้ได้เนื้อมายางที่เดิมทิ้งไปโดยไม่ได้นำมาใช้ประโยชน์ประมาณ ๓,๐๐๐ ตัน/ปี คิดเป็นมูลค่า มากกว่าปีละ ๑๕๐ ล้านบาท นอกจากนี้สารอนินทรีย์ที่ได้กลับมาด้วยยังมีศักยภาพที่จะนำไปใช้เป็นปุ๋ย หรือเป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมเซรามิก

คณะอนุกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
จึงเห็นควรยกย่อง
โครงการนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อความยั่งยืนของอุตสาหกรรมยางพาราไทย
ศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ
สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ
เป็นโครงการดีเด่นของชาติ สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

นางเพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์
บุคคลดีเด่นของชาติ
สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

นางเพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์

บุคคลดีเด่นของชาติ

สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

“คนไทยทุกคนจงภาคภูมิใจว่าเมืองไทยเป็นชาติเดียวในโลก มีศิลปวัฒนธรรมไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติ งานแกะสลัก

ผัก ผลไม้ ดอกไม้ ใบตอง ให่วิจิตรสวยงามสุดจะพรรณนา เป็นภาษาขนบธรรมเนียมหวานและดอกไม้สำหรับตกแต่ง นำไปใช้ในงานเลี้ยงรับรองงานมงคลต่างๆ เพื่อให้ผู้ที่ได้พบเห็นเกิดความประทับใจ เป็นสิ่งที่คนไทยต้องช่วยกันอนุรักษ์ผากภูมิปัญญาไว้เป็นมรดกแผ่นดิน ทดแทนพระคุณแผ่นดินเกิด ให้อยู่คู่ฟ้าเมืองไทยตลอดไป” (บทสัมภาษณ์พิเศษอาจารย์เพ็ญพรรณฯ)

ประวัติ

นางเพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๘ มกราคม พุทธศักราช ๒๔๖๙ ที่ตำบลธาตุเชิงชุม จังหวัดสกลนคร เป็นธิดาของนายบุญมา และนางน้ำ วชิโรดม ซึ่งเป็นคหบดีประจำจังหวัดสกลนคร โดยเป็นบุตรคนสุดท้อง ในจำนวนพี่น้อง ๔ คน สำหรับชีวิตครอบครัว สมรสกับนายแถมชัย สิทธิไตรย์ อดีตผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา มีบุตร-ธิดา ๖ คน

ประวัติการศึกษา

นางเพ็ญพรรณฯ หลังจากจบการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ โรงเรียนสตรีประจำจังหวัดสกลนคร ได้เดินทางไปศึกษาต่อที่โรงเรียนการช่างสตรี พระนครใต้ กรุงเทพฯ ซึ่งในสมัยนั้นต้องใช้เวลาเดินทางถึง ๕ วัน เมื่อเข้าเรียนที่โรงเรียนการช่างสตรีฯ และสำเร็จการศึกษาระดับวิชาชีพชั้นสูง จากโรงเรียนการช่างสตรี พระนครใต้ กรุงเทพฯ เมื่อพุทธศักราช ๒๔๘๙ ปรากฏว่าสอบได้เป็นที่ ๑ ของโรงเรียน จึงสามารถเลือกโรงเรียนใน ๕ จังหวัด ซึ่งแต่ละจังหวัดในขณะนั้นเปลี่ยนจากตัดเย็บเสื้อผ้ามาเป็นโรงเรียนการช่างสตรี เพื่อจะมาเป็นครูใหญ่ของโรงเรียนได้ตั้งแต่อายุ ๑๙ ปี อาจารย์เพ็ญพรรณฯ เลือกรับราชการครูที่จังหวัดบุรีรัมย์ สอนวิชาคหกรรมศาสตร์ ซึ่งเป็นการสอนศิลปะทั้งหมด การแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด อาคารคาวหวานต้นตำรับ เย็บปักถักร้อย ฯลฯ อีกทั้งวิชาการดนตรีไทย ศิลธรรม และประวัติศาสตร์ แต่วิชาที่ถนัดที่สุดคือ การแกะสลัก และเมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๓ ได้รับปริญญาศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ โปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป สายมัธยมศึกษา สาขาวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูจันทร์เกษม สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ กรุงเทพฯ

ประวัติการทำงาน

นางเพ็ญพรรณฯ รับราชการครุมาตลอดชีวิตราชการ นับตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๙๓ เป็นต้นมา โดยเริ่มต้นบรรจุที่โรงเรียนการช่างสตรี จังหวัดสกลนคร สอนวิชาศิลปะประดิษฐ์ และจริยศึกษา

พุทธศักราช ๒๔๙๘ ได้ย้ายมาสอนที่โรงเรียนการช่างสตรี จังหวัดตรัง สอนวิชาศิลปะประดิษฐ์ และจริยศึกษา

พุทธศักราช ๒๕๐๒ ได้ย้ายไปสอนที่โรงเรียนการช่างสตรี จังหวัดกาญจนบุรี สอนวิชาศิลปะประดิษฐ์ วิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม

พุทธศักราช ๒๕๐๕ ได้ย้ายไปสอนที่โรงเรียนการช่างสตรี จังหวัดนครปฐม สอนวิชาศิลปะประดิษฐ์ และสังคมศึกษา

พุทธศักราช ๒๕๑๐ ได้ย้ายไปสอนที่โรงเรียนการช่างสตรีจังหวัดสุโขทัยสอนวิชาศิลปะประดิษฐ์ และสังคมศึกษา

พุทธศักราช ๒๕๑๒ ได้ย้ายไปสอนที่โรงเรียนการช่างสตรี จังหวัดสมุทรสงคราม

และเมื่อพุทธศักราช ๒๕๑๕ ได้ย้ายมาสอนที่โรงเรียนการช่างสตรี ไซตเวท หรือในปัจจุบันคือ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร วิทยาเขตไซตเวท เป็นที่สุดท้ายก่อนเกษียณอายุราชการ เมื่อพุทธศักราช ๒๕๓๐

สำหรับวิชาที่อาจารย์เพ็ญพรรณสอนนั้น เป็นวิชาศิลปะประดิษฐ์ ควบคู่ไปกับจริยศึกษา หน้าที่พลเมือง ศีลธรรม และสังคมศึกษา รวมทั้งวรรณคดีไทย และประวัติศาสตร์ การย้ายไปสอนในจังหวัดต่างๆ เป็นการย้ายตามสามีซึ่งรับราชการเป็นผู้พิพากษา

ปัจจุบันดำรงตำแหน่งที่ปรึกษานิตยสาร สกุลไทย หญิงไทย เขียนคอลัมน์นิสต์ศิลปะประดิษฐ์

ตลอดชีวิตของการเรียนและทำงาน ด้านการช่างสตรีของอาจารย์เพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์ เป็นการ
ทำงานอย่างต่อเนื่อง แม้วันนี้จะเกษียณอายุมาแล้วหลายสิบปี อาจารย์กล่าวว่า “เราเรียกสิ่งนี้ว่า ความรัก”

อาจารย์เพ็ญพรรณฯ ให้ความรู้เรื่องงานฝีมือของกุลสตรีไทยว่า ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระ
พุทธเลิศหล้านภาลัย รัชกาลที่ ๒ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ เป็นยุคทองของวรรณคดีและศิลปกรรม
พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ทรงพระราชนิพนธ์กาพย์เห่เรือชมเครื่องคาวหวาน เพื่อสดุดี
สมเด็จพระศรีสุริเยนทราบรมราชินี ในเรื่องฝีมือการทำอาหารคาว-หวาน และการเรือ ตั้งแต่ครั้งสมเด็จพระ
ศรีสุริเยนทราบรมราชินียังดำรงพระยศ “เจ้าฟ้าหญิงบุญรอด” ในบทพระราชนิพนธ์กาพย์เห่เรือชม
เครื่องคาวหวานนี้ปรากฏชื่ออาหารไทยและขนมไทยมากมาย

“หมากปรางนางปอกแล้ว	ใส่โถแก้วแพรวพราวแสง
ยามขึ้นรินโรยแรง	ปรางอ้อมอบชานาสา
พลับจีนจักด้วยมิด	ทำประณีตน้ำตาลกวน
ติดโอษฐ์อ่อนยิ้มชวน	ยลยิ่งพลับยับยั้งพรรณ
น้อยหน่าหน้าเมลิ์ดอก	ปล่อนเปลือกปอกเป็นอัศจรรย์
มือใครไหนจักทัน	เทียบเทียมที่ฝีมือนาง ...”

ผลไม้ทั้งหลายที่นำมาแกะสลักกลายเป็นงานศิลปะที่ประณีตบรรจง ไม่ว่าจะเป็นผลแครอทที่นำ
มาสลักเป็นดอกกุหลาบและดอกบานชื่น พริกชี้ฟ้าแกะสลักเป็นดอกตรีชวา หอมหัวใหญ่แกะสลักเป็นรูป
ดอกบัว แดงโมแกะสลักเป็นตัวหงส์ หรือจะแกะเป็นผอบลายดอกรักแรก และดอกอื่นๆ ได้ตามต้องการ
พุทราแกะสลักเป็นดอกบัวผัน ละมุดแกะสลักเป็นดอก-ใบรักเร่ แคนตาลูปสลักลายดอกรักแรก ฟักทอง
แกะผอบลายดอกรักแรก หรือจะนำมาสลักเป็นภาชนะสวยงาม เพื่อบรรจุจันทาลาสี หรือบรรจุขนมชั้น
ม้วนเป็นดอกกุหลาบ ซึ่งอาจารย์ประดิษฐ์เป็นคนแรก ใบไม้ ดอกผีเสื้อ มะละกอแกะสลักลายฉลุ ควั่น
เม็ดบรรจุขนมหวาน

“งานแกะสลักผักผลไม้ตลอดจนสบู่เทียนไข ใช้เพียงมีดแกะสลักมีดบางโดยไม่ได้ใช้ตัวช่วย
อย่างอื่นเป็นความภาคภูมิใจที่ได้จรรโลงศิลปะไทยนี้ไว้จนกระทั่งปัจจุบัน ดิฉันตั้งใจที่จะถ่ายทอดวิชา
ความรู้วิชาการศิลปะการแกะสลักอย่างแท้จริงให้กับลูกศิษย์ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ทั้งนี้
เพราะงานแกะสลักเครื่องสดเป็นหนึ่งในช่างสิบหมู่สมัยอยุธยา สมัยก่อนไม่มีหลักสูตรการสอน ดิฉันจึง
เริ่มต้นทำหลักสูตรการเรียนการสอนขณะนี้มีอยู่ในทุกสถาบันที่สอนวิชาคหกรรมศาสตร์เป็นการ
ถ่ายทอดความรู้จากรุ่นสู่รุ่น” อาจารย์เพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์ กล่าว และบอกเคล็ดลับว่า

“เคล็ดลับสำคัญ คือการเลือกผลไม้และผักทุกชนิดที่สดและใหม่จะได้ชิ้นงานที่สวยงาม ขณะเดียวกันก็ต้องจินตนาการตั้งแต่เลือกซื้อแล้วว่าจะทำเป็นนก หงส์ ดอกไม้ นานาชนิด ใช้มีดแกะสลัก มีดบางงานที่แกะสลักแล้วทุกชิ้น เช่น แครอท บีทรูท แตงกวา พริก มะเขือ จิง กระชาย เผือก น้ำเต้า ฟัก หัวหอม หัวผักกาด หน่อไม้ มะม่วง ใบเตย ฯลฯ ให้ลางน้ำเย็น อย่านำไปแช่น้ำ”

ระหว่างการแกะสลักจิตรศิลป์ผักผลไม้สด อาจารย์เพ็ญพรรณฯ เล่าว่าจะต้องใช้อารมณ์ให้สุนทรีย์กับงาน จึงมักจะทำงานและร้องเพลงไปด้วยเช่น เพลงนกขมิ้น เพลงนิราศนุช เป็นต้น

ทั้งหมดนี้คือความสุขของการทำงานจนกว่างานจะแล้วเสร็จด้วยความรักและภาคภูมิใจด้วยน้ำมือของตัวเอง การจินตนาการเป็นเรื่องสำคัญในงานแกะสลักจิตรศิลป์ผักผลไม้สด เสมือนหนึ่งหลงรูปจวบกระดาษที่วาดไว้ งานนี้เป็นงานที่ทำแล้วมีความสุขที่สุด

“การแกะสลักเป็นรูปกรรณก มินกตัวหนึ่งอยู่ในกรง อีกตัวหนึ่งอยู่นอกกรง เสมือนหนึ่งเป็นการเฝ้าคอยให้นกออกจากกรงมาพบกัน เป็นการสร้างอารมณ์สุนทรีย์ให้แก่ผู้พบเห็น ความจริงดิฉันไม่ได้เป็นนักดูหนัง หรือภาพสวยๆ งามๆ ส่วนใหญ่จะดูข่าวในพระราชสำนัก ข่าวบ้านเมือง งานทุกอย่างอยู่ที่จินตนาการและการสร้างสมาธิเพื่อให้งานสำเร็จ

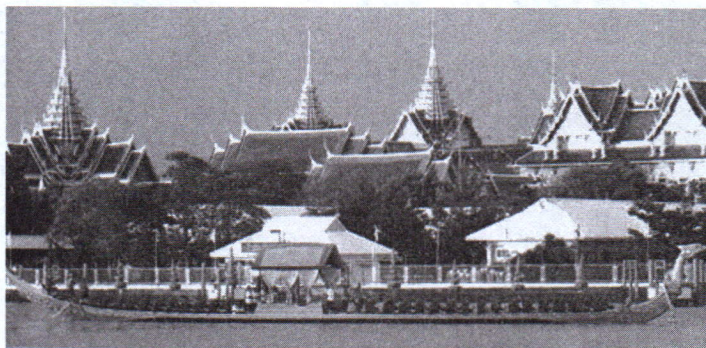
...เวลาสอนฝรั่ง หรือ ญี่ปุ่นก็จะใช้คำพูดว่า You see, you try ทั้งหมดเป็นภาคปฏิบัติไม่ใช่งานทฤษฎี เมื่อดูแล้วจำทำตาม มีคนชอบตั้งคำถามว่าเป็นคนใจร้อนทำงานละเอียดประณีตอย่างนี้ไม่สำเร็จแน่ๆ ดิฉันบอกว่าดิฉันเกิดปีชาลนะ เกิดวันเสาร์ ราศีมังกร ราศีที่ร้อนมากๆ เพราะใจร้อนถึงทำงานอย่างนี้ให้ใจเย็นลงได้ มีสมาธิและประสบความสำเร็จ ลูกศิษย์ที่ทำงานกับท่านส่วนใหญ่เป็นผู้ชาย ๙๐% ดิฉันขอยืนยันผู้ชายอดทนกว่าผู้หญิง เชฟเก่งๆ เป็นผู้ชาย ช่างแต่งหน้าเก่งๆ ก็ผู้ชาย ช่างทำผมเก่งๆ ก็ผู้ชายอีกเหมือนกัน เมื่อเรียนในหลักสูตรการสอนหญิงชายเรียนก้ำกึ่งกัน การประกวดแกะสลักเมื่อแข่งขันกันแล้วส่วนใหญ่ผู้ชายชนะ” อาจารย์เพ็ญพรรณฯ ไขความกระจ่างที่หลายคนตั้งคำถาม

นอกจากจะเป็นผู้มีความสามารถด้านการแกะสลักผักและผลไม้ตลอดจนงานดอกไม้ใบตองอย่างดีเยี่ยม ยังเชี่ยวชาญงานอาหารและปักลายผ้า คือ เย็บ ปัก ถัก ร้อย ใบตอง ดอกไม้สด แกะสลักและอาหาร ซึ่งล้วนแต่เป็นงานจิตรสวยงามอย่างยิ่ง ได้เขียนตำราการแกะสลักผักและผลไม้ตีพิมพ์เผยแพร่หลายครั้งในนิตยสารสกุลไทย ตั้งแต่ปี ๒๕๑๒ ด้วยคำเชิญชวนของ คุณสุวรรณา ส่งเสริมสวัสดิ์ ซึ่งเป็นเจ้าของหนังสือ อีกทั้งมีผลงานในนิตยสารหญิงไทย ตลอดจนขวัญเรือนฉบับงานฝีมือ ฯลฯ จนได้รับการยกย่องว่าเป็นมือหนึ่งของไทยด้วยผลงานดีเด่นในสาขาศิลปะประดิษฐ์

ผลงานจากอดีต ปัจจุบัน และต่อไปในอนาคต

อาจารย์เพ็ญพรรณฯ ถือว่าเป็นผู้มีผลงานแกะสลักเครื่องสด ผลงานที่สำคัญอันได้แก่ การปักเพดานเรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ โดยปักลายผ้าตกแต่งเรือ และเรือในขบวนทั้งหมดในงานฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี และรับสนองพระบรมราชโองการประดิษฐ์ผักและแกะสลักผลไม้ในงานเลี้ยงรับรองราชอาคันตุกะจากต่างประเทศ และงานเลี้ยงสโมสรสันนิบาตในวันฉลองกรุงรัตนโกสินทร์ ๒๐๐ ปี ที่พระบรมมหาราชวัง

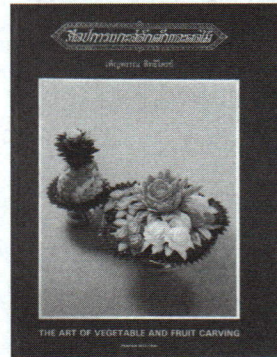
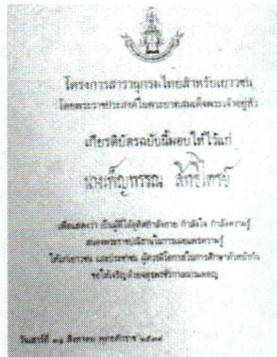
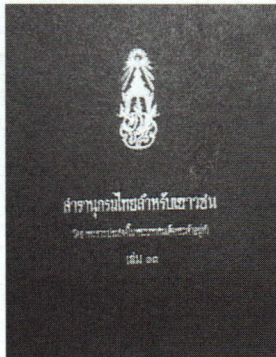

ประดิษฐ์ดอกมะลิจากหัวจำนวน ๕๐๐ ดอก ในงานอภิเชกสมรสสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เมื่อปี ๒๕๒๘ และประดิษฐ์มะพร้าวอ่อน ๒๕๐ ผลเป็นผอบเพื่อส่งไปงานเลี้ยงพระราชทานที่สหรัฐอเมริกา ในคราวที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถเสด็จฯ เผยแพร่งานศิลปวัฒนธรรมของไทย

ด้านผลงานตำรา อาจารย์เพ็ญพรรณฯ เขียนเรื่องการแกะสลักผักและผลไม้ ในสารานุกรมไทยสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่มที่ ๑๓ เขียนตำราศิลปะการแกะสลักผักและผลไม้ เล่มที่ ๑ พ.ศ.๒๕๒๔ เขียนตำราศิลปะการแกะสลักผักและผลไม้ เล่มที่ ๒ เขียนตำราศิลปะการแกะสลักผักและผลไม้ เล่มที่ ๓ ได้รับรางวัลชมเชยหนังสือสวยงามของงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ เขียนตำราอาหารวิจิตร เล่ม ๑ และเล่ม ๒ เขียนตำราร้อยเรื่องเครื่องคาวหวาน เขียนตำราอาหาร ๔ ภาค คือ โสภาค เพ็ญพรรณราย เหนือ ใต้ กลาง อีสาน ตำราอาหารทุกเล่มจะเน้นการแกะสลักผัก และผลไม้ประกอบ ไม่ว่าจะเป็นอาหารคาวและหวาน ทั้งนี้มีเอกสารประกอบการสอนและอบรมหลักสูตรการแกะสลักผักและผลไม้ การจัดตกแต่งด้วยใบตอง ดอกไม้สด หลักสูตรการปัก

หลักสูตรการประกอบอาหาร ทั้งนี้ รองศาสตราจารย์ ดร.มนีรัตน์ สวัสดิวัตน์ ณ อยุธยา และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิรัชสิทธิ์ ลิทธิไตรย์ ช่วยงานถ่ายทอดด้านการแปลเป็นภาษาอังกฤษ

นอกจากงานเขียนแล้วยังทำหน้าที่เป็นวิทยากรในสถานศึกษาต่างๆ อาทิ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม เป็นวิทยากรแสดงผลงานตามหน่วยงานราชการ และเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ เช่น โรงแรมแกรนด์ เมอร์เคียว ฟอร์จูน โรงแรม ดี เอ็มเมอรัลด์ โรงแรมมณเฑียรริเวอร์ไซด์ ฯลฯ เป็นวิทยากรบรรยายรายการสถานีวิทยุการศึกษาวังสราญรมย์ กระทรวงการต่างประเทศ เป็นประธานกรรมการการประกวดการแกะสลักผักผลไม้ในหัวข้อต่างๆ เช่น อาหารวิจิตร วัฒนธรรมไทยต่างๆ ประเพณีลอยกระทง ๔ ภาค โรงแรมดุสิตธานี โรงแรมโอเรียนเต็ล ฯลฯ เป็นครูสอนเย็บปักถักร้อย หลักสูตรพิเศษสำหรับผู้สนใจด้านศิลปะแกะสลักผักผลไม้ สนุก เทียน เครื่องสดของอ่อน จัดตกแต่งด้วยใบตอง ดอกไม้สด อาหาร ๔ ภาค อาหารยอดนิยมและอาหารวิจิตร และยังสอนอาหารคาวหวานให้แก่ การบินไทย และโรงแรมต่างๆ ด้วย

อาจารย์เพ็ญพรรณ ลิทธิไตรย์ ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ด้านการเย็บปักถักร้อย ศิลปะประดิษฐ์ ใบตอง ดอกไม้สด แกะสลักผัก ผลไม้ และประกอบอาหารคาวหวาน แก่ผู้สนใจศึกษาเรียนรู้ โดยเป็นวิทยาทาน ปัจจุบันมีลูกศิษย์ทั้งคนไทย และชาวต่างประเทศ

อาจารย์เพ็ญพรรณ ลิทธิไตรย์ ขอทำงานศิลปวัฒนธรรมนี้เพื่อฝากภูมิปัญญาไว้เป็นมรดกของแผ่นดินและทดแทนพระคุณแผ่นดินเกิดช่วยกันสืบสานงานที่มีมาแต่โบราณให้คงอยู่เป็นเอกลักษณ์ประจำชาติไทย อันไม่มีชาติใดเสมอเหมือน ช่วยกันอนุรักษ์ให้งานศิลปะนี้อยู่คู่ฟ้าเมืองไทยตลอดไป

สรุปผลงานศิลปะการแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด

พุทธศักราช ๒๕๒๔

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ในงานประชุมจักษุวิทยาภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ครั้งที่ ๘ ณ โรงแรมดุสิตธานี ห้องนภาลัย
- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด เผยแพร่ในปฏิทิน บริษัท อีซูซู ประเทศไทย จำกัด

พุทธศักราช ๒๕๒๕

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ในงานเลี้ยงรับรอง “งานสายสัมพันธ์ ๒๐๐ ปี” ณ พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท

พุทธศักราช ๒๕๒๖

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด แสดงผลงาน ณ สมาคมราชประชาสมาศัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ โดยสมาคมสภาสตรี และสมาคมสตรีนานาชาติ

พุทธศักราช ๒๕๒๗

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ณ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลวิทยาเขตโชติเวช แสดงแก่คณะผู้เชี่ยวชาญทางคหกรรมศาสตร์จากประเทศออสเตรเลีย ประเทศเดนมาร์ก ประเทศแคนาดา

พุทธศักราช ๒๕๒๘

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ในงานเลี้ยงรับรองทูตานุทูตและราชอาคันตุกะจากต่างประเทศ ณ ทำเนียบรัฐบาล
- ผลงานแกะสลักประดิษฐ์ดอกไม้จากแก้ว จำนวน ๕๐๐ ดอก ถวายในวโรกาสงานอภิเษกสมรสของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
- ผลงานแกะสลักประดิษฐ์มะพร้าวอ่อน จำนวน ๒๕๐ ผล เป็นภาชนะวิจิตรในงานที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานเลี้ยง ณ สหรัฐอเมริกา

พุทธศักราช ๒๕๓๐

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ในงานเลี้ยงรับรอง รัชทายาทแห่งลักแซมเบิร์ก
- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ในงาน Royal Thai Fair (งานสายสัมพันธ์ไทย-ญี่ปุ่น ๒๐๐ ปี) ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ท.ท.ท.) และห้างสรรพสินค้า Seibu
- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ในงานสมาคมส่งเสริมการท่องเที่ยว ภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก ณ โรงแรมโอเรียลเต็ล

พุทธศักราช ๒๕๓๑

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ในงานประชุม 11 Asian Pacific Congress on Disease 7 of the chest คณะกรรยาและคณะแพทย์เกี่ยวกับทรวงอก และศัลยแพทย์ ณ โรงแรมเชลทรัลพลาซ่า

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด แสดงผลงาน ณ ประเทศมาเลเซีย โดยการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ท.ท.ท.) ร่วมกับห้างสรรพสินค้าเดอะมอลล์ และประเทศมาเลเซีย

พุทธศักราช ๒๕๓๒

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ชื่อ “เสน่ห์ล้านนา” เผยแพร่ในงานโฆษณาอาหารขันโตก ภาคเหนือ ในปกเมนูร้านอาหารในท่าอากาศยาน จังหวัดเชียงใหม่

พุทธศักราช ๒๕๓๓

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด เผยแพร่ในงานปฏิทินของโรงแรมแมนดาริน ชื่อ “มัจฉาซ่อนรูป เมี่ยงกุ้ง ไก่สามสี ขนมหีบไทย ข้าวตัง น้ำตัง ทองพลู”
- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด เผยแพร่ใน โปสเตอร์ บริษัท สยาม แกลลอรี
- รายการ “คนไทยวันนี้” “กระจกหกด้าน” ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗
- รายการ “อาชีพอิสระ” ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง ๑๑ ต่อเนื่องตลอดปีกว่า ๕๐ ผลงาน

พุทธศักราช ๒๕๓๔

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ในปฏิทินของร้านจิตรโกษา
- รายการ “เสาร์สโมสร” ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗
- สถานีโทรทัศน์สีช่อง ๘ ประเทศญี่ปุ่น และประเทศฝรั่งเศส ขอย้ายสารคดีเป็นวีดิทัศน์

พุทธศักราช ๒๕๓๕

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด แสดงผลงาน “หอมรวยริน กลิ่นไม้ไทย อุ่นไอร่มวัฒนธรรม” ณ โรงแรมริเวอร์ซิตี
- รายการ “มรดกใหม่” ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗
- “ราตรีในฝัน ชมบุหลันในสายธาร” ณ ร้านนารายณ์
- งาน “บายศรี ๔ ภาค” ณ โรงแรมฮิลตัน กรุงเทพฯ

พุทธศักราช ๒๕๓๖

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด เผยแพร่ในรายการ “เสน่ห์ แม่บ้าน” และเป็นที่ปรึกษารายการ ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี

พุทธศักราช ๒๕๔๐

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด เผยแพร่ในละครเรื่อง “ใครกำหนด” ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓ พุทธศักราช ๒๕๔๑
- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด เผยแพร่ในรายการ “แม่บ้านยุคใหม่” ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕

พุทธศักราช ๒๕๔๒

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด เผยแพร่ในละคร “ขุนช้างขุนแผน” ทางสถานีโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง ๓

พุทธศักราช ๒๕๔๓ – ๒๕๔๕

- ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ชุด “นพเก้า” “สามเกลอชมสวน” “กระเช้าบุปผามาลี” “ผอบเผือก” “เพริดพริ้งพรรณนาราย” “ลดา บุปผามาลี” ในรายการบ้านเลขที่ ๕ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕

ผลงานทางวิชาการ

- พุทธศักราช ๒๕๒๐ จัดทำเนื้อหาและเผยแพร่ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ในนิตยสารสกุลไทย และนิตยสารหญิงไทย ถึงปัจจุบัน
- พุทธศักราช ๒๕๒๔ จัดทำหนังสือศิลปะการแกะสลักผัก ผลไม้ เล่มที่ ๑
- พุทธศักราช ๒๕๒๗ จัดทำหนังสือศิลปะการแกะสลักผัก ผลไม้ เล่มที่ ๑ พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๒๗ ครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๒๘ และครั้งที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๓๒
- พุทธศักราช ๒๕๒๘ จัดทำเนื้อหาและเผยแพร่ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ในนิตยสารขวัญเรือนฉบับงานฝีมือ ถึง ปัจจุบัน และในวารสารคหเศรษฐศาสตร์
- พุทธศักราช ๒๕๒๙ หนังสือศิลปะการแกะสลักผัก ผลไม้ เล่มที่ ๓ ได้รับรางวัลประเภทหนังสือสวยงาม ในงานหนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕
- พุทธศักราช ๒๕๓๓ หนังสือตำราอาหารวิจิตร สำนักพิมพ์ศรีสยาม และจัดทำเนื้อหาและเผยแพร่ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ในสารานุกรมสำหรับเยาวชน โดยพระราชประสงค์ในของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เล่มที่ ๑๓
- พุทธศักราช ๒๕๓๔ หนังสือแกะสลักวิจิตรและอาหารวิจิตร พิมพ์ครั้งที่ ๑ พ.ศ. ๒๕๓๔ และครั้งที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๔๐
- พุทธศักราช ๒๕๔๑ จัดทำเนื้อหาและเผยแพร่ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ในนิตยสารศรีสยาม (พุทธศักราช ๒๕๔๑ – ๒๕๔๓)
- พุทธศักราช ๒๕๔๒ จัดทำเนื้อหาและเผยแพร่ผลงานแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ในรูปแบบซีดี เผยแพร่ไปทั่วโลก และทางอินเทอร์เน็ต
- พุทธศักราช ๒๕๔๔ หนังสือ “ร้อยเรื่อง เครื่องคาวหวาน” ศิลปะการแกะสลักผักผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด และอาหาร สำนักพิมพ์ศรีสยาม
- วันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๕๐ บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด ได้จัดทำตราไปรษณียากรชุดการแกะสลักผัก ผลไม้ ความมุ่งหมายในการจัดทำ เพื่อส่งเสริมการสะสมตราไปรษณียากร เผยแพร่ศิลปะไทยไปทั่วโลกและต้องการให้เห็นถึงเอกลักษณ์ของไทยในการจัดแต่งผักสดและผลไม้ที่ละเอียดละไม ประณีตสวยงาม เป็นงานฝีมือที่เก่าแก่สืบเนื่องมาแต่โบราณกาล
- พุทธศักราช ๒๕๕๒ หนังสืออาหารวิจิตรและแกะสลักวิจิตร

ผลงานการถ่ายทอดองค์ความรู้ และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์เพื่อสังคม

- อบรมและถ่ายทอดศิลปะการแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด ให้กับสถาบันการศึกษา บริษัท ห้างอาหาร และโรงแรมต่าง ๆ มากมาย

- ที่ปรึกษาและกรรมการกองบรรณาธิการวารสารและนิตยสาร เช่น สกุลไทย รายสัปดาห์ หุญไทย รายปักษ์ และขวัญเรือน ฉบับงานฝีมือ รายเดือน
- ประธานกรรมการตัดสินศิลปะการแกะสลักผักผลไม้ ให้แก่ หน่วยงานภาครัฐ สมาคม สถาบัน การศึกษา และโรงแรมต่าง ๆ

รางวัลและเกียรติคุณที่ได้รับ

พุทธศักราช ๒๕๒๙

- ได้รับรางวัลครูสภา ประภทผู้สอนดีเด่น ระดับอุดมศึกษา
- รางวัลหนังสือดีเด่น ผู้จัดทำเนื้อหาและผลงานศิลปะการแกะสลักผักผลไม้ ใบตองดอกไม้สด ในการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๕ จาก คณะกรรมการแห่งชาติ ว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ

พุทธศักราช ๒๕๓๐

- รางวัลผลงานผลิตดี “งานประดิษฐ์โคมลอยด้วยผ้าไหม” จากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

พุทธศักราช ๒๕๓๑

- ศิลปินผู้มีผลงานดีเด่นแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ด้านศิลปะการแกะสลักผัก ผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด
- บันทึกประวัติและผลงานในหนังสือ “The Arts and Crafts of Thailand”

พุทธศักราช ๒๕๓๒

- บุคคลตัวอย่าง ในรายการ “คนไทยวันนี้” ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗
- รางวัลผู้มีผลงานดีเด่นทางด้านวัฒนธรรม สาขาช่างฝีมือ (ศิลปะการแกะสลัก ผักผลไม้ ใบตอง ดอกไม้สด) สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ

พุทธศักราช ๒๕๓๓

- ปริญญาครุศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ โปรแกรมวิชาคหกรรมศาสตร์ทั่วไป มหาวิทยาลัยราชภัฏ จันทราเกษม
- บุคคลที่มีผลงานดีเด่น ในรายการ “กระจกหกด้าน” ทางสถานีโทรทัศน์สีกองทัพบกช่อง ๗

พุทธศักราช ๒๕๓๘

- บุคคลอาวุโสดีเด่น ในรายการ “ผม ไม่เฒ่า” ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์กองทัพบกช่อง ๕

พุทธศักราช ๒๕๔๑

- บุคคลที่มีผลงานดีเด่น ในรายการ “มรดกศิลป์ แผ่นดินสยาม” ทางสถานีโทรทัศน์โมเดิร์นไนน์ทีวี

พุทธศักราช ๒๕๔๒

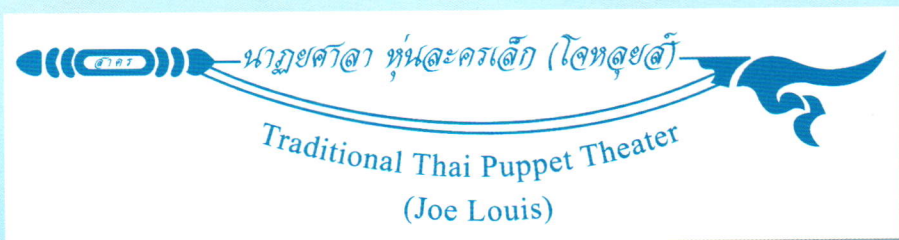
- ผู้ทรงคุณวุฒิด้านศิลปะ โดยกรมศิลปากร บันทึกประวัติและผลงานในหนังสือ “ประวัติผู้ทรงคุณวุฒิทางศิลปะ”

พุทธศักราช ๒๕๔๒

- ศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประณีตศิลป์-แกะสลักเครื่องสด)

งานแกะสลักผักผลไม้ของไทย เป็นงานศิลปะที่ไม่ได้มีความน่าเบื่อหน่ายราคาแพง แต่อย่างใด หากแต่เป็นการเพิ่มมูลค่าทางจิตใจที่ใช้มือค่อยๆบรรจงประดิษฐ์ตั้งที่อาจารย์เพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์ ชิมซาบ มาตลอดชีวิต ท้ายที่สุดนี้ อาจารย์ฝากเชิญชวนถึงครอบครัวคนรุ่นใหม่ ให้มาสนใจภูมิปัญญาบรรพบุรุษ สืบทอดต่อถึงคนรุ่นใหม่ ใช้ฝีมือทำเป็นอาหารปาก อาหารตา และอาหารใจ ฝึกให้มีความอดทน มีความสุขเมื่องานสำเร็จด้วยฝีมือของบุคคลในครอบครัว ในวันหยุดสุดสัปดาห์ ทุกคนในครอบครัวควร ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อตามรอยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พ่อแม่ลูกควรหาโอกาสได้ใกล้ชิดกัน ทำกับข้าวและช่วยกันประดิษฐ์ผักผลไม้ บริเวณสนามหญ้า ปรงเสน่ห์ภายในด้วยเส้นหญ้าจวก ให้บ้านของเราสวยรวยรสอาหารวิถีตร

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ
ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
จึงเห็นควรยกย่อง
นางเพ็ญพรรณ สิทธิไตรย์
เป็นบุคคลดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

นาฏยศาลา หุ่นละครเล็ก (โจหลุยส์)

หน่วยงานดีเด่นของชาติ

สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

นาฏยศาลา หุ่นละครเล็ก (โจหลุยส์) หน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

หุ่นละครเล็ก ถูกสร้างสรรค์โดยนายแกร ศัพทวณิช เมื่อประมาณพุทธศักราช ๒๔๔๔ โดยมีลักษณะเลียนแบบหุ่นหลวงและหุ่นเล็ก ซึ่งหุ่นละครเล็กมีขนาดความสูงประมาณ ๑ เมตร และได้ดัดแปลงกลไกของตัวหุ่นให้เชิดง่ายขึ้น

ลักษณะของหุ่นละครเล็กเป็นหุ่นที่มีลักษณะคล้ายหุ่นหลวง คือครบส่วนทั้งตัว แต่ที่มีมือมีแกนไม้สำหรับชักเชิด ส่วนเท้ามีเดือยสำหรับจับเชิด และด้านในลำตัวกลวงเป็นรูสำหรับล้วงมือเข้าไปจับแกนไม้ที่คอหุ่น เพื่อที่จะให้หัวหุ่นเหลียวไปมาได้เสมือนจริง หุ่นละครเล็กใช้ผู้เชิด ๓ คน ต่อหุ่น ๑ ตัว แต่ถ้าหุ่นตัวใดไม่ค่อยมีบทบาทมาก อาจใช้ผู้เชิดเพียง ๑ คนหรือ ๒ คน ก็ได้เช่นกัน

เมื่อแรกนำหุ่นชุดนี้ออกแสดงนั้นยังไม่มีชื่อเรียกขานใดๆ ต่อมาเมื่อมีการนำหุ่นชุดนี้มาเล่นถวายเจ้านาย บรรดาเจ้านายที่ทอดพระเนตรต่างทรงชื่นชอบกันมาก และทรงเรียกการแสดงของหุ่นชุดนี้ว่า “หุ่นละครเล็ก” จึงได้ใช้ชื่อนี้สืบทอดต่อมาจนถึงปัจจุบัน

การแสดงหุ่นละครเล็กแต่ดั้งเดิมนั้น ผู้ชมด้านหน้าคงเห็นได้แค่เฉพาะตัวหุ่น ในการแสดงเท่านั้น ส่วนผู้เชิดทุกคนจะต้องเชิดกันด้านหลังฉาก โดยผู้เชิดยืนเชิดและชูหุ่นให้สูงขึ้นพ้นจากฉากกันทางด้านหน้าหุ่น

หุ่นละครเล็กเป็นศิลปะที่รวมเอาศิลปะของไทยถึง ๖ ประเภท มาไว้ด้วยกัน ได้แก่

หัตถศิลป์	คือ การสร้างองค์ประกอบของหุ่น
ประณีตศิลป์	คือ การสร้างเครื่องแต่งกายหุ่น
นาฏศิลป์	คือ การร่ายรำ การใช้ลีลาในการเชิดหุ่น
คีตศิลป์	คือ การบรรเลงดนตรีประกอบ
มณฑนศิลป์	คือ การออกแบบสร้างสรรค์ฉากการแสดง
วรรณศิลป์	คือ เนื้อเรื่อง เนื้อร้องที่เป็นเอกลักษณ์ของไทย

นอกจากนี้ ในการเชิดหุ่นละครเล็กซึ่งต้องใช้ผู้เชิดถึง ๓ คนต่อหุ่น ๑ ตัว ยังต้องอาศัยความสามารถที่เท่าเทียมกันของผู้เชิดทั้ง ๓ คน ความพร้อมเพรียงในการเชิด และการประสานอารมณ์ของผู้เชิดทั้งสามเข้าด้วยกัน

ผู้เชิดหุ่นละครเล็กของคณะครูแกร ได้แก่

๑. นางหยิบ ศัพทวณิช เป็นสะใภ้ เชิดตัวเอก เช่น ทศกัณฐ์ นางผีเสื้อ ฯลฯ
๒. นายคู่ย ยังเขียวสด เป็นคนในคณะ เชิดตัวตลกเจ๊กเซ่ง
๓. นางเชื่อม ยังเขียวสด เป็นภรรยา นายคู่ย เชิดตัวรอง
๔. นางรุณ เชิดตัวรอง
๕. นางเพี้ยน เชิดตัวรอง

และยังมีอีกหลายท่านที่ยังมิได้เอย่ยนมาถึงมา ณ ที่นี้

หุ่นละครคณะครูแกร ศัพทวณิช ได้รับความนิยมจากผู้ชมในการแสดงเป็นอย่างมาก ออกแสดงไปยังสถานที่ต่างๆ อยู่เป็นประจำ ครั้งหนึ่งเดินทางโดยเรือจะไปทำการแสดงหุ่นละครเล็กเรื่อง “พระอภัยมณี” ที่วัดปากคลองบางตะไคร้ จังหวัดนนทบุรี นางเชื่อม ยังเขียวสด ภรรยาของนายคู่ย ยังเขียวสด ได้คลอดบุตรชาย ๑ คน ขณะที่ล่องเรือ นางปลั่ง ศัพทวณิช ภรรยาของครูแกร จึงได้ตั้งชื่อบุตรของนายคู่ยกับนางเชื่อมให้ว่า “สุตสาคร”

ในวัยเด็กของเด็กชายสุตสาคร ยังเชี่ยวชาญ เจ็บไข้และป่วยหนักอยู่บ่อยๆ บิดามารดาจึงนำไปยกให้เป็นลูกของพระสงฆ์ และได้เปลี่ยนชื่อใหม่ว่า “หลิว” เพื่อเป็นการแก้เคล็ด ทำให้อาการป่วยของเด็กชายสุตสาครฯ ดีขึ้นตามไปด้วย และต่อมาก็เปลี่ยนชื่ออีกครั้งเป็น “สาคร ยังเชี่ยวชาญ”

ชีวิตในวัยเด็กของครูสาคร หรือหลิว ยังเชี่ยวชาญ ได้ฝึกหัดโขน หุ่นละครเล็ก ละคร และลิเก จนถึงวัยที่ออกแสดงได้ จึงตระเวนไปกับบิดา มารดา ซึ่งขณะนั้นบิดา มารดาเป็นคนเชิดหุ่นมือหนึ่งในคณะของครูแกร โดยเฉพาะบิดานั้นเป็นผู้เชิด “เจ๊กเข่ง” ซึ่งเป็นหุ่นตัวตลกที่คนดูชื่นชอบมาก ทำให้ครูสาครได้ซึมซับการเชิดหุ่นละครเล็ก และการทำตัวหุ่นมาโดยตลอด และต่อมาก็ไปแสดงลิเกร่วมกับคณะอื่นๆ อีกหลายคณะด้วยเช่นกัน ในการแสดงลิเกจะนิยมแสดงเป็นตัวตลก เพื่อนๆ ในคณะลิเกอื่นๆ มักเรียกชื่อ “หลิว” เพี้ยนเป็น “หลุยส์” อยู่บ่อยครั้ง จนต่อมามีผู้มาเติมให้อีกเป็น “โจหลุยส์” จึงทำให้ในแวดวงการแสดงลิเกรู้จักชื่อนี้เป็นอย่างดีจนถึงปัจจุบัน

ในตอนต้นสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ การแสดงหุ่นละครเล็กเป็นที่นิยมกันมากจนมาถึงสมัยหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒ การแสดงหุ่นละครเล็กเริ่มลดน้อยลงเมื่อครูแกร ศัพทวิช เจ้าของคณะหุ่นละครเล็กที่มีชื่อมากที่สุดอายุมากขึ้นและสุขภาพร่างกายไม่ดี ท่านจึงได้มอบหุ่นละครเล็กส่วนหนึ่ง

ประมาณ ๓๐ ตัว ให้ไว้กับบุตรชายและสะใภ้ คือ นางหยิบ ศัพทวิช ทำการแสดงต่อไป ส่วนหุ่นที่เหลือซึ่งเป็นหุ่นเก่าและบางตัวชำรุดแล้ว ครูแกรได้นำไปจำเรี่ยน้ำทั้งหมด

หุ่นละครเล็กคณะครูแกรที่นางหยิบเป็นผู้ดำเนินงานได้เลิกการแสดง จึงมอบตัวหุ่นละครเล็กทั้งหมดให้แก่ครูสาคร ยังเชี่ยวชาญ หรือครูโจหลุยส์ (หลิว-หลุยส์-โจหลุยส์) เพราะเห็นว่ามีความสามารถที่จะดูแลและสืบทอดการแสดงหุ่นละครเล็กต่อไปได้ ต่อมาครูสาครได้ยกตัวหุ่นทั้งหมดของครูแกรให้แก่เมืองโบราณ จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ชาวไทย และชาวต่างประเทศได้ศึกษากันต่อไป ครูสาครฯ คงสร้างหุ่นละครเล็ก เฉพาะหุ่นพ่อแก่ เพื่อนำมาบูชา ระลึกถึงครูบาอาจารย์เท่านั้น

เมื่อหุ่นละครเล็กคณะครูแกรเลิกแสดงแล้วครูสาครฯ หรือโจหลุยส์ ก็ได้พยายามสืบทอดศิลปะการแสดงนี้ให้คงอยู่ต่อไป

ครูสาครฯ ได้หัดลูกหลานทุกคนในครอบครัว ให้มีพื้นฐานทางด้านการแสดงโขน ละคร

จนสามารถตั้งคณะโขนเด็ก และได้นำออกแสดง จนสร้างความประทับใจให้แก่ผู้ชมเป็นอย่างมาก ซึ่งพื้นฐานการแสดงโขนนี้เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการ เชิดหุ่นละครเล็ก

ต่อมาครูสาครฯ ได้ฟื้นฟูการแสดงหุ่นละครเล็ก อีกครั้ง โดยนำวิชาความรู้และประสบการณ์ทาง ด้านการแสดง เมื่อครั้งอดีตที่เคยเรียนรู้จากคณะหุ่น ละครเล็กของครูแกรฯ

จนกระทั่งพุทธศักราช ๒๕๒๘ การท่องเที่ยว แห่งประเทศไทยได้เรียนเชิญให้ครูสาครฯ จัดทำ หุ่นละครเล็กและเปิดการแสดงขึ้นอีกครั้ง และครู สาครฯ ได้ตั้งชื่อคณะว่า “หุ่นละครเล็ก คณะสาคร นาฏศิลป์ ละครเล็กหลานครูแกร” การแสดงหุ่นละคร

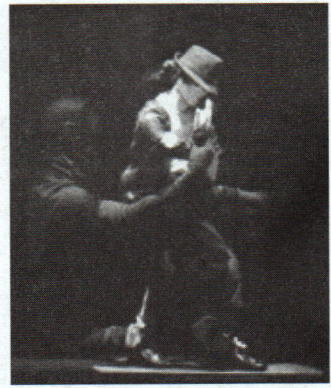
เล็กต้องใช้ผู้เชิด ๓ คน ต่อหุ่น ๑ ตัว ผู้เชิดต้องมีความชำนาญในด้านการแสดงโขน จึงจะถ่ายทอดลีลา การร่ายรำของตัวละครในเรื่องรามเกียรติ์ ซึ่งนิยมใช้ในการแสดง

พร้อมกันนี้ครูสาครฯ ได้พัฒนาทางด้านการแสดงของหุ่นละครเล็กในด้านการเชิด จากเดิมหุ่น ละครเล็กของครูแกรฯ กำหนดให้ผู้เชิดอยู่ด้านหลังฉาก ทำให้ผู้ชมไม่เห็นลีลาการเชิดที่สวยงามอ่อนช้อย หุ่นละครเล็กของครูสาครพัฒนาให้ผู้เชิดทั้ง ๓ คน ออกมาเชิดหน้าฉาก ทำให้ผู้ชมได้เห็นลีลาการเชิด การร่ายรำอันสวยงามตามแบบฉบับของโขน ในขณะเดียวกันผู้เชิดทั้งสามคนจะอาศัยแค่การเชิดให้ พร้อมเพรียงและประสานกลมเกลียวกันเหมือนเช่นเมื่อเชิดอยู่หลังฉากไม่ได้ แต่จะต้องฝึกทำท่าทำเดิน ให้มีความงดงาม และประสานอารมณ์ให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันให้ได้ด้วย

การพัฒนาในด้านการเชิดเช่นนี้ ทำให้ผู้ชมชื่นชอบมากขึ้น หุ่นละครเล็กของคณะครูสาครหรือโจหลุยส์ จึงแตกต่างจากหุ่นของต่างประเทศโดยสิ้นเชิง และเป็นจุดเด่นที่ทำให้ชนะใจกรรมการในการประกวดในเวทีนานาชาติหลายครั้ง

ส่วนในด้านการแสดงหุ่นละครเล็กของคณะโจหลุยส์ก็มิได้หยุดยั้งเพียงแค่วรรักษ์ชาของดั้งเดิม ในปัจจุบันลูกทั้ง ๙ คนและหลานๆ ร่วมกันดำเนินงานต่อมานี้ได้พัฒนาหุ่นละครเล็กบางชุดให้เป็นศิลปะร่วมสมัย เช่น มีการเชิดหุ่นไมเคิล แจ็คสัน และการเชิดหุ่นแบบคนเชิดคน เป็นต้นว่ามีการนำการรำโนราของภาคใต้มาแสดง โดยมีคนเชิดหุ่น และมีผู้รำโนรามาส่งเป็นตัวหุ่น โดยยังคงรักษาลักษณะของตัวหุ่นไว้ เป็นต้น

ประวัติความเป็นมาของนาฏยศาลา หุ่นละครเล็ก (โจหลุยส์)

การแสดงหุ่นละครเล็กในปัจจุบันเหลือเพียงคณะเดียว คือ นาฏยศาลา หุ่นละครเล็ก (โจหลุยส์) สำหรับประวัติความเป็นมาของหุ่นละครเล็กคณะนี้ที่ยังคงดำรงอยู่ได้ เพราะความห่วงใยของครูโจหลุยส์ว่าศิลปะการแสดงหุ่นละครเล็กจะสูญไป ครูโจหลุยส์จึงได้ก่อตั้งโรงละครเล็กๆ ขึ้นเมื่อพุทธศักราช ๒๕๔๒ ที่จังหวัดนนทบุรี ใช้ชื่อโรงละครว่า “โรงละครโจหลุยส์ เอ็นเตอร์”

ต่อมาได้ย้ายสถานที่ดำเนินการมาที่สวนลุมไนท์บาร์ซ่า กรุงเทพมหานคร โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานในพิธีเปิดโรงละคร “โจหลุยส์ เอ็นเตอร์” ที่สวนลุมไนท์บาร์ซ่านี้ เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕

จากนั้นประมาณ ๒ ปี คือ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ จึงพระราชทานชื่อ โรงละครแห่งนี้ให้ใหม่ว่า “นาฏยศาลา หุ่นละครเล็ก (โจหลุยส์)” และในวันที่ ๕ ธันวาคม ปีเดียวกันนั้น (๒๕๔๗) ได้เสด็จมาเป็นประธานในพิธีเปิดป้ายชื่อโรงละครแห่งนี้

“นาฏยศาลา หุ่นละครเล็ก (โจหลุยส์)” ดำเนินการในฐานะเอกชน จึงต้องเผชิญปัญหาหลายอย่าง แต่สุดท้าย ทั้ง ๙ คน และหลานๆ ของครูสาคร ยังเขียวสด หรือโจหลุยส์ ก็ยังยึดมั่นในความตั้งใจของครูสาครที่จะจรรโลงศิลปะการแสดงหุ่นละครเล็กให้คงอยู่ต่อไป ทั้งยังได้น้อมรับพระดำรัสของสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๔๙ หลังจากที่ทรงทราบข่าวว่า นาฏยศาลา หุ่นละครเล็ก (โจหลุยส์) ได้รับรางวัลการแสดงทางวัฒนธรรมยอดเยี่ยม จากการประกวดศิลปะการแสดงหุ่นโลก ณ กรุงปราก สาธารณรัฐเชก ว่า

“...ขอให้ตั้งใจรักษาไว้ให้ดี อย่าให้เสียชื่อได้ และก็เราอย่าไปนึกว่าเต็มหน้าที่แล้ว เราดีที่สุดในโลก จงรักษาระวังไว้อย่างดี พยายามทำงานอยู่เรื่อย ให้ดีขึ้นเรื่อยๆ ไม่ต้องหยุดอยู่กับที่เดิม ให้ดีขึ้นเรื่อยๆ และรักษาความเป็นหนึ่งนี้ไว้ให้เต็มที่ ไม่ใช่ได้แล้ว ไม่ทำอะไรเลย และขอแสดงความยินดีอย่างมากจริงๆ ที่ได้รับรางวัลนี้...”

การน้อมรับพระดำรัสนี้ ปรากฏอยู่ในผลงานของ “นาฏยศาลา หุ่นละครเล็ก (โจหลุยส์)” ในเวลาต่อมา คือ

๑. ผลงานในด้านการเผยแพร่ศิลปะหุ่นละครเล็กทั้งในประเทศและนานาชาติ

ในประเทศ ได้แก่ การจัดแสดงหุ่นละครเล็กเพื่อเผยแพร่ศิลปะประเภทนี้ ให้แก่นักเรียน นักศึกษาและชาวไทยได้เห็นคุณค่าและร่วมกันอนุรักษ์ให้คงอยู่สืบไป นอกจากนี้ยังได้จัดการแสดงหุ่นละครเล็กให้แก่หน่วยงานต่างๆ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน

ในต่างประเทศ ได้แก่ การเป็นตัวแทนของประเทศไปเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมและการแสดงหุ่นละครเล็กในประเทศต่างๆ และการนำคณะไปประกวดการแสดงหุ่นในนานาประเทศด้วย สำหรับผลงานล่าสุดในด้านการเผยแพร่ศิลปะหุ่นละครเล็ก ได้แก่ “โครงการ ๘๔ พรรษา เถลิงหล้ามหาราชันร่วมกับกระทรวงวัฒนธรรม โดยเป็นการจัดกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติและการแสดงหุ่นละครเล็กเรื่องพระมหาชนก เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ คติธรรม คำสอน และเรื่องราวของความเพียร ความกล้าหาญกล้าทำในสิ่งที่ถูกที่ควร เพื่อความผาสุกของประชากรชาวจังหวัดภูเก็ต ผ่านการแสดงหุ่นละครเล็กไปสู่ประชาชนและเยาวชนทั้ง ๔ ภูมิภาคทั่วประเทศ จำนวน ๑๙ ครั้ง ๒๙ รอบ เช่น ที่สถานสงเคราะห์คนชรา บ้านเด็กกำพร้า และโรงเรียนในถิ่นทุรกันดาร ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม - กรกฎาคม ๒๕๕๔

เดือนมิถุนายน ๒๕๕๔ เดินทางไปแสดงหุ่นละครเล็กในร้านอาหารไทย ณ กรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษ

๒. ผลงานในด้านการเผยแพร่ความรู้ ได้แก่

ประการที่ ๑ เป็นแหล่งผลิตบุคลากรที่มีฝีมือทั้งในด้านเชิงช่างและในด้านการแสดง

ประการที่ ๒ จัดโครงการเผยแพร่ความรู้สู่เยาวชนด้วยการสอนให้ความรู้ในเชิงวิชาการ และภาคปฏิบัติคือสอนการเชิดหุ่นละครเล็กเบื้องต้นในโครงการต่างๆ ที่จัดทำร่วมกับภาครัฐ และภาคเอกชน

ประการที่ ๓ จัดโครงการ “นาฏยศาลา เพาะต้นกล้างานศิลป์ไทย” โดยทายาท “ยังเชียวสด” รุ่นที่ ๓ ร่วมกับ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อให้นักศึกษาที่มีศักยภาพในด้านนาฏศิลป์มารับการถ่ายทอด และเป็นนักแสดงหุ่นละครเล็ก ตลอดจนขยายผลสู่ลูกหลานให้สืบทอดต่อไป

โดยรูปแบบของโครงการแบ่งออกเป็น ๔ ช่วง ได้แก่

ช่วงที่ ๑ คือ โรงละครอโศกมนตรีนาฏยศาลา ชั้น ๔ อาคารนวัตกรรม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ จัดแสดงให้กับโรงเรียนที่สนใจนำคณะนักเรียนเข้าชมเป็นรอบการแสดงพิเศษ

ช่วงที่ ๒ คือ หอศิลป์อโศกมนตรีนาฏยศาลา เป็นแหล่งจัดแสดงตัวหุ่น เรื่องราวประวัติความเป็นมา และผลงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับศิลปะการแสดงหุ่นละครเล็ก

ช่วงที่ ๓ คือ การจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษา โดยนำองค์ความรู้ทางศิลปะการแสดง ภาควิชานาฏศิลป์ไทย คณะศิลปกรรมศาสตร์ เริ่มตั้งแต่ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๕๔

ช่วงที่ ๔ คือ ศูนย์การเรียนรู้ฐานนาฏยศาลา หุ่นละครเล็ก (โจหลุยส์) เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลความรู้ ประวัติ และเรื่องราวเกี่ยวกับการแสดงหุ่นละครเล็ก ทั้งในรูปแบบวีดิทัศน์ รูปภาพ หนังสือ บันทึกรายการ และบทวิทยุ รวมทั้งวิทยานิพนธ์

รางวัลที่ได้รับ

ในประเทศ ได้แก่

พุทธศักราช ๒๕๔๓ ได้รับรางวัลดีเด่นอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประเภทแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการนันทนาการ จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

พุทธศักราช ๒๕๔๗ ได้รับรางวัลดีเด่นอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประเภทแหล่งท่องเที่ยวศิลปวัฒนธรรม จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

พุทธศักราช ๒๕๔๙ ได้รับรางวัลยอดเยี่ยมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ประเภทแหล่งท่องเที่ยว
ศิลปวัฒนธรรม จากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

พุทธศักราช ๒๕๕๐ ได้รับโล่เกียรตินิยมในการเข้าร่วมโครงการหน่วยบ่มเพาะวิสาหกิจด้าน
วัฒนธรรมไทย

พุทธศักราช ๒๕๕๒ ได้รับโล่เกียรตินิยมเชิดชูเกียรติ ผู้มีผลงานกิจกรรมนันทนาการดีเด่นระดับ
ประเทศ จากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ต่างประเทศ ได้แก่

พุทธศักราช ๒๕๔๙ ได้รับรางวัลการแสดงทางวัฒนธรรมยอดเยี่ยม จากการประกวดหุ่นโลก
ครั้งที่ ๑๐ ณ กรุงปราก สาธารณรัฐเชก

พุทธศักราช ๒๕๕๑ ได้รับรางวัลการแสดงยอดเยี่ยม จากการประกวดหุ่นโลก ครั้งที่ ๑๒
ณ กรุงปราก สาธารณรัฐเชก

คณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ในคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

จึงเห็นควรยกย่อง

นางยุศาลา หุ่นละครเล็ก (โจหลุยส์)

เป็นหน่วยงานดีเด่นของชาติ สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

ภาคผนวก

**บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๗-๒๕๕๓**

คำสั่งคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

ที่ ๑ / ๒๕๕๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ

ตามที่ได้มีคำสั่งคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ ที่ ๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่ ๒๑/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๒ และที่ ๒๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ และแต่งตั้งคณะกรรมการเพิ่มเติม ตามลำดับ นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ต่อเนื่อง และเหมาะสม อาศัยอำนาจตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๑๐ (๖) ประกอบกับมติคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๒ เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๒ จึงให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติที่ ๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๕๒ ที่ ๒๑/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๒ และที่ ๒๖/๒๕๕๒ ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒ (เฉพาะในส่วนของคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติ) และแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกและเผยแพร่ผลงานดีเด่นของชาติขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	นายนิติ เปรมรัศมี	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	นายเอนก เพิ่มวงศ์เสนีย์	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๓	นายพันธุ์ชัย วัฒนชัย	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๔	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๕	ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๖	ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร หรือผู้แทน	อนุกรรมการ

๑.๗	ปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๘	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๙	ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๐	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๑	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๒	เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๓	อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๔	อธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยี ราชมงคล ธัญบุรี หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๕	ผู้อำนวยการสถานีวิทยุกระจายเสียง- แห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๖	ผู้อำนวยการสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๗	ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๘	ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๑๙	อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น หรือผู้แทน	อนุกรรมการ
๑.๒๐	นางจินตนา จุลกะเสวี	อนุกรรมการ
๑.๒๑	นางฉวีวรรณ จันทรัตน์	อนุกรรมการ
๑.๒๒	นางเตือนใจ เจริญพงษ์	อนุกรรมการ
๑.๒๓	นายชนพัฒน์ จันทรปรณิก	อนุกรรมการ
๑.๒๔	นางรัชกร เหมะจันทร	อนุกรรมการ
๑.๒๕	นายธวัชชัย พักอังกูร	อนุกรรมการ
๑.๒๖	นายธวัชชัย สวัสดิ์สาลี	อนุกรรมการ
๑.๒๗	นางประกอบ ลาภเกษร	อนุกรรมการ
๑.๒๘	นาวาอากาศตรี ประจักษ์ สัจจโสภณ	อนุกรรมการ
๑.๒๙	นายประสพโชค อ่อนกอ	อนุกรรมการ
๑.๓๐	นายประสาธ สอ้านวงศ์	อนุกรรมการ
๑.๓๑	นางผุสดี วิทยาสารณยุต	อนุกรรมการ
๑.๓๒	ศาสตราจารย์เกียรติคุณเพ็ชรี สุมิตร	อนุกรรมการ

๑.๓๓	นางเยาวลักษณ์	แพ่งสภา	อนุกรรมการ
๑.๓๔	พลตำรวจโท วัฒนชัย	วารุณประภา	อนุกรรมการ
๑.๓๕	นางสาววันเพ็ญ	เซ็นตระกูล	อนุกรรมการ
๑.๓๖	พลโท สบโชค	ศรีสาคร	อนุกรรมการ
๑.๓๗	นายสมชัย	ชัยชนะวงศ์	อนุกรรมการ
๑.๓๘	นายสมชาย	ชูประดิษฐ์	อนุกรรมการ
๑.๓๙	นางสาวสมลักษณ์	วงศ์งามขำ	อนุกรรมการ
๑.๔๐	นางสิริพร	ทองคำวงศ์	อนุกรรมการ
๑.๔๑	นายสมหมาย	จันทร์เรือง	อนุกรรมการ
๑.๔๒	นายสุรินทร์	โกสียงกูร	อนุกรรมการ
๑.๔๓	นายอรุณ	ปรีดีติลภ	อนุกรรมการ
๑.๔๔	ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้าง- เอกลักษณ์ของชาติ		อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๔๕	เจ้าหน้าที่สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ ที่ได้รับมอบหมาย ๔ คน		

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ พิจารณาคัดเลือกผลงานประเภทบุคคล หน่วยงาน และโครงการทั้งภาครัฐและเอกชน ให้เป็นผลงานดีเด่นของชาติ แล้วนำผลการคัดเลือกเสนอประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติเห็นชอบ เพื่อประกาศผลการคัดเลือกในประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี

๒.๒ จัดงานแถลงข่าว และประสานเพื่อนำบุคคล ผู้แทนหน่วยงาน และผู้แทนโครงการ เข้าเฝ้า ฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อรับพระราชทานรางวัลเกียรติบัตรและเข็มเชิดชูเกียรติทองคำ

๒.๓ จัดงานประกาศเกียรติคุณบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติเพื่อรับมอบ โล่เกียรติคุณจากนายกรัฐมนตรี

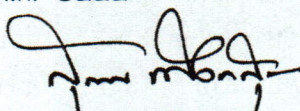
๒.๔ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ตลอดจนติดตามและประเมินผลการคัดเลือกผลงานดีเด่นของชาติ

๒.๕ รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการเอกลักษณ์ของชาติทราบเป็นระยะๆ

๒.๖ ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ หรือคณะกรรมการ เอกลักษณ์ของชาติมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายสุเทพ เทือกสุบรรณ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการเอกลักษณ์ของชาติ

**รายชื่อบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๗-๒๕๕๓**

บุคคลดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๗

๑. นายเกษม พลวัน (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม
๒. นายกำพล พันธุ์ทอง (ถึงแก่กรรม)	สาขาพัฒนาชนบทและชุมชน

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๘

๑. พลเอกอาทิตย์ กำลังเอก	สาขาการพัฒนาความมั่นคงแห่งชาติ
๒. นายเสน่ห์ ผลประสิทธิ์	สาขาการพัฒนาการเกษตร
๓. นายเฉลิม แก้วศรีงาม	สาขาการพัฒนาชนบทและชุมชน
๔. หลวงพ่อสำเนียง อยู่สถาพร (มรณภาพ)	สาขาการพัฒนาสังคม
๕. นายอภัย สวัสดิมงคล (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาจิตใจ และจริยธรรม
๖. ศาสตราจารย์ หม่อมราชวงศ์พุฒิพงศ์ วรวิทย์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๗. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประเวศ วะสี	สาขาการพัฒนาสาธารณสุข (ด้านการแพทย์)
๘. โครงการพัฒนาลุ่มน้ำเข็ก (กองทัพภาคที่ ๓)	สาขาการพัฒนาความมั่นคงแห่งชาติ
๙. ชมรมอาสาสมัครประชาสงเคราะห์	สาขาการพัฒนาสังคม

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๒๙

๑. ศาสตราจารย์พิเศษศักดิ์ ศรีนิเวศน์	สาขาการพัฒนาการเกษตร
๒. สำนักงานคุ้มครองสิทธิเสรีภาพและ
ผลประโยชน์ของประชาชน (สคช.) กรมอัยการ	สาขาการพัฒนาสังคม
๓. นางเรณู โชติติลล	สาขาการพัฒนาสังคม
๔. นายเพื่อ หริพิทักษ์ (ถึงแก่กรรม)	สาขาศิลปะ (ด้านจิตรกรรม)
๕. ท่านผู้หญิงแก้ว สนิทวงศ์เสนี (ถึงแก่กรรม)	สาขาศิลปะ (ด้านนาฏศิลป์)
๖. นางสาวธีรวรรณ เตชะพงศ์วรชัย	สาขาการพัฒนาอุตสาหกรรมและพาณิชย์การ
(ด้านอัญมณี)
๗. พลเอก ฌพล (เรวัต) บุญทับ	สาขาการพัฒนาความมั่นคงแห่งชาติ
๘. นางวัลลภา ตั้งจิตนุสรณ์ (ถึงแก่กรรม)	สาขาการกีฬา (ด้านกรีฑา)

บุคคลดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๐

๑. หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาการศึกษา
๒. พลตำรวจเอก เสรีพิศุทธิ์ เตมียาเวช	สาขาการพัฒนาการเมืองและการปกครอง
(ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน)
๓. นายวัชร มกรพงศ์ (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาการเมืองและการปกครอง
๔. นายอนันต์ ชาลวาลา	สาขาการพัฒนาอุตสาหกรรมและพาณิชย์การ
(ด้านอัญมณี)

๕. นายสิทธิชัย โกโคยอุดม	สาขาการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๖. นางบุญเกื้อ สุภาพรเหมินทร์	สาขาการพัฒนาชนบทและชุมชน
๗. นายประเชิญ กาญจนมัย	สาขาการพัฒนาการเกษตร
๘. นายสง่า สรรพศรี (ถึงแก่กรรม)	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๙. ศาสตราจารย์ระพี สาคริก	สาขาการพัฒนาการเกษตร (ด้านกล้วยไม้)

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๑

๑. นายแพทย์สุด แสงวิเชียร (ถึงแก่กรรม)	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านกายวิภาคศาสตร์)
๒. นายประวิทย์ หาญณรงค์	สาขาการพัฒนาสังคม
๓. นายมนตรี ตราโมท (ถึงแก่กรรม)	สาขาศิลปะ (ด้านดนตรี)
๔. พลตำรวจเอก ประทีป สันติประภพ	สาขาการพัฒนาการเมืองและการปกครอง
๕. นายวีรศักดิ์ วรรณวนอมร	สาขาการพัฒนาชนบทและชุมชน
๖. นางภรณ์ทิพย์ ไข่ม่อน (นาคริฎุกนก)	สาขาการเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย
๗. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)	สาขาการพัฒนาอุตสาหกรรมและพาณิชย์การ

บุคคล และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๒

๑. ศาสตราจารย์ก่อ สวัสดิ์พาณิชย์ (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)
๒. นายผาย สร้อยสระกลาง	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการพัฒนาชุมชน)
๓. นายแพทย์พันธุ์พิชญ์ สาครพันธ์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสาธารณสุข)
๔. ศาสตราจารย์ พันตรีหญิง คุณหญิงผอบ โปะะเกษม (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย)
๕. ท่านผู้หญิงสมโรจน์ สวัสดิ์กุล ณ อยุธยา (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านวรรณศิลป์)
๖. นายไตรภพ ลิ้มปัทม์	สาขาสื่อสารมวลชน (ด้านโทรทัศน์)
๗. นายกอง อายูยืน (ถึงแก่กรรม)	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. โครงการอบรมวิชาชีพสำหรับประชาชน สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๓

๑. ศาสตราจารย์กิตติคุณสมน อมรวิวัฒน์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)
๒. นายพูน เกษจำรัส (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปะภาพถ่าย)
๓. จำสับเอก ทวี บุรณเขตต์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๔. นายวิบูลย์ เข็มเฉลิม	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๕. หน่วยงานแพทย์ทางวิทยุ มูลนิธิ พอ.สว.
สำนักงานแพทย์มูลนิธิ พอ.สว.	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)
๖. ศูนย์สงเคราะห์และฝึกอาชีพสตรีภาคเหนือ
จังหวัดลำปาง	สาขาการพัฒนาภาคเหนือ (ด้านการพัฒนาชุมชน)
๗. มูลนิธิสงเคราะห์เด็กยากจน ซี.ซี.เอฟ
ในประเทศไทย	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๔

๑. หม่อมกอบแก้ว อาภากร ณ อยุธยา
(ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านบริการสังคม)
๒. ศาสตราจารย์ นายแพทย์เสม พริ้งพวงแก้ว
(ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)
๓. ศาสตราจารย์ทวี หอมขง	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๔. นางรัชนี ธงไชย	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านการศึกษาและพัฒนาจิตใจ)
๕. นายวิโรฒ ศรีสุโร (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๖. โครงการศิลปินแห่งชาติ	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๗. โรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านการศึกษาและพัฒนาจิตใจ)

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๕

๑. นายธนิต อยู่โพธิ์ (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๒. นายบุญถิ่น อัตถากร	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านบริหารการศึกษา)
๓. พลเอก พิจิตร กุลละวณิชย์	สาขาการรักษาความมั่นคงแห่งชาติ
๔. คุณหญิงสมศรี กันธมาลา	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๕. นายแพทย์ประพันธ์ ภาณุภาค	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)
๖. นายคำณ บัญเชิด	สาขาการเมืองและการปกครอง
๗. นายพรเทพ พรประภา	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๘. นายอยู่ สุนทรชัย	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านการพัฒนาชุมชนและชนบท)
๙. กรมประมง	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ
๑๐. มูลนิธิฮั่วเคี้ยวป่อเต็กเซี่ยงตึ้ง	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๑๑. หอการค้าจังหวัดตรัง	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๖

๑. ศาสตราจารย์ปรกรณ์ อังคสิงห์	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านบริหารงานสังคมสงเคราะห์)
๒. ศาสตราจารย์เกียรติคุณแพทย์หญิง
คุณหญิงสุดศารท์ ตูจินดา	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์)
๓. นายกุสะ ปันยารชุน	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ
(ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว)
๔. นายปราโมทย์ ไม่กล้า	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านชลประทาน)
๕. นายเอกพันธ์ บรรลือฤทธิ์	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านสังคมสงเคราะห์อาสาสมัคร)
๖. นาวาอากาศโท จักรกฤษณ์ ธรรมวิชัย	สาขาการเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านการศึกษา)
๗. โรงพยาบาลมหาราชนครราชสีมา	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๗

๑. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ
นายแพทย์ณัฐ ภมรประวัติ	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านการบริหารการศึกษา)
๒. นายสมัย เมฆะมาน (ถึงแก่กรรม)	สาขาการเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านศิลปะการต่อสู้ของไทย)
๓. นายนิคม จันทรวีฑูร (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านแรงงานและสวัสดิการสังคม)
๔. นางชนิษฐา เทวินทรภักดี	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๕. นายพะยอม สบายเมือง	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการปกครอง)
๖. กองพลทหารราบที่ ๙ อำเภอเมือง
จังหวัดกาญจนบุรี	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านความมั่นคงของชาติ)
๗. มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนแห่งประเทศไทย	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านบริการสังคม)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๘

๑. ศาสตราจารย์กิตติคุณ
คุณดวงเดือน พิศาลบุตร	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านการศึกษานอกโรงเรียน)
๒. ศาสตราจารย์ นายแพทย์บุญสม มาร์ติน	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านพลศึกษา)
๓. ศาสตราจารย์ประกาศน์ อวยชัย	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๔. นายเปล่ง ศรีตาน้อย	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาชุมชน)
๕. นายธินันท์ เจียรนวนนท์	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ จิรพล สีนุทนาวา	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๗. นายแพทย์ศัลยเวทย์ เลชะกุล	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านการแพทย์)
๘. ท่านผู้หญิงนวลผ่อง เสนาณรงค์ (ถึงแก่กรรม)	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการเผยแพร่เอกลักษณ์ไทย)
๙. เรือเอก สมรักษ์ คำสิงห์	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๑๐. สมาคมมวยสากลสมัครเล่นแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการกีฬา ประเภทบุคคลทั่วไป)
๑๑. โครงการนวมทอง โรงเรียนผดุงศิษย์วิทยา	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการกีฬา ประเภทเยาวชน)
๑๒. โครงการผลิตและขยายพันธุ์พืช กรมส่งเสริมการเกษตร	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ
๑๓. งานประยุกต์ผลการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาสังคม และสิ่งแวดล้อม สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย	สาขาการพัฒนาเศรษฐกิจ
๑๔. โครงการจัดส่งเยาวชนไทยไปแข่งขัน คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์โอลิมปิกระหว่าง ประเทศ สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี กระทรวงศึกษาธิการ	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

บุคคล และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๓๙

๑. นางเตือนใจ ดีเทศน์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการพัฒนาชนบทและชุมชน)
๒. นายประเวศ ลิมปรังษี	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)
๓. ศาสตราจารย์สิปพนนท์ เกตุทัต (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)
๔. ศาสตราจารย์ นายแพทย์อารี วัลยะเสวี	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสาธารณสุข)
๕. นายโสภณ สุภาพงษ์	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐกิจชุมชน)
๖. ศาสตราจารย์เทียนฉาย กีระนันทน์	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐศาสตร์ทรัพยากรมนุษย์)
๗. ศาสตราจารย์อดุล วิเชียรเจริญ	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม
๘. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงสุจิตรา ประสานสุข	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์)
๙. โครงการปลูกสวนสมุนไพรสิริรุกชาติ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล	สาขาการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม (ด้านสมุนไพร)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๐

๑. ศาสตราจารย์ประเสริฐ ณ นคร	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านประวัติศาสตร์และวรรณกรรม)
๒. ศาสตราจารย์นายแพทย์ไกรสิทธิ์ ตันติศิรินทร์	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสาธารณสุข)
๓. รองศาสตราจารย์ภิญโญ สุวรรณคีรี	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสถาปัตยกรรมไทย)
๔. นางทองดี โพธิยอง	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาชุมชน)
๕. ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณเวลา	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านประสาทวิทยาศาสตร์)
๖. โครงการเพชรในตม	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านความมั่นคง)
๗. กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ตำบลคลองเปือย
อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
(ด้านเศรษฐกิจชุมชน)
๘. โครงการรณรงค์เพื่อภาษาไทย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
๙. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านเอกลักษณ์ไทย)
๑๐. มูลนิธิสถาบันราชพฤกษ์	สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม

บุคคล และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๑

๑. ศาสตราจารย์เกษม สุวรรณกุล	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)
๒. รองศาสตราจารย์เทิดชัย ชิวะเกตุ	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชน)
๓. นายสุเมธ ตันติเวชกุล	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
๔. นายสุวิชัย รัศมีภูติ	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านการอนุรักษ์มรดกไทย)
๕. นายอุดม สมพร	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น)
๖. นายวาทัญญู ณ ถลาง	สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม
๗. โครงการธนาคารแว่นตา
โรงพยาบาลเมตตาประชารักษ์ (วัดไร่ขิง)	

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๒

๑. ศาสตราจารย์ คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร
(ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)
๒. นายกมล วิบูลกิจจานกร (ถึงแก่กรรม)	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านศิลปวัฒนธรรม)
๓. นายทวีศักดิ์ ภูหล้า	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ

๔. ศาสตราจารย์ (พิเศษ)
ท่านผู้หญิงเพ็ชรา เตชะกัมพุช	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านทันตแพทย์)
๕. มุลนิธิคนตาบอดแห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชินูปถัมภ์	

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

๑. นายแพทย์สุนทร อันตรเสน	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านพัฒนาคุณภาพชีวิต)
๒. ศาสตราจารย์ทศพร วงศ์รัตน์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านชีววิทยา)
๓. ร้อยตำรวจโท วิจารณ์ พลฤทธิ์	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๔. นายประวิติ วัชรรัมย์	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๕. นายศุภชัย โกยทรัพย์	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๖. นายสมชาย ดวงแก้ว	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๗. นายโสภ อินทเสน	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๘. นายประสิทธิ์ ทอชื่น	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๙. นายอำเภอ เสือเหลือง	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๑๐. สมาคมกีฬาคนพิการแห่งประเทศไทย	

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔

๑. พลเอก วันชัย เรืองตระกูล	สาขาการพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๒. คุณหญิงทองก้อน จันทวิมล (ถึงแก่กรรม)	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านช่างศิลป์และช่างฝีมือ)
๓. ศาสตราจารย์ฐะปะนีย์ นาครทรรพ
(ถึงแก่กรรม)	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านภาษาไทย)
๔. นายพินิจ สุวรรณบุญย์	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านการออกแบบประยุกต์ศิลป์)
๕. มูลนิธิอนุเคราะห์คนทุพพลภาพ
ในพระบรมราชินูปถัมภ์	

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๕

๑. คุณหญิงจันทน์ สันตะบุตร	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านกฎหมาย)
๒. ศาสตราจารย์ นายแพทย์ประสพ รัตนากร	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสุขภาพจิต)
๓. โครงการศิลปะ “Art for All”	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาผู้ด้อยโอกาส)
๔. โครงการสาธิตการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพร
โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสมุนไพรไทย)
๕. นายสังคม ทองมี	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านศิลปศึกษา)

๖. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ประดิษฐ์ เชี่ยวสกุล
(ถึงแก่กรรม)	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๗. สวนพฤกษศาสตร์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์	สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม (ด้านอนุรักษ์พรรณพืช)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๖

๑. ศาสตราจารย์ ท่านผู้หญิงพูนทรัพย์
นพวงศ์ ณ อยุธยา	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านการศึกษา)
๒. ศาสตราจารย์วิฑิต มันทาภรณ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านกฎหมาย)
๓. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านกฎหมาย)
๔. มูลนิธิธรรมรักษ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๕. ศาสตราจารย์ นายแพทย์เจริญ มหาทุมะรัตน์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านการแพทย์)
๖. โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย	สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม (ด้านอนุรักษ์ป่าไม้)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๗

๑. นายณรงค์ ปฏิบัติสกริก	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๒. สโมสรมูลนิธิแห่งประเทศไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๓. โครงการอุ้ยสอนหลานสืบสานภูมิปัญญา
และวัฒนธรรมท้องถิ่น อำเภอแม่วาง
จังหวัดเชียงใหม่	สาขาการพัฒนาสังคม
(ด้านสืบสานภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่น)
๔. ศาสตราจารย์อวัช ปุณโณทก	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
๕. ศาสตราจารย์สุนทร บุญญาธิการ	สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม
๖. โครงการปลูกป่าถาวรเฉลิมพระเกียรติ
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	สาขาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อม
๗. ศาสตราจารย์ยงยุทธ ยุทธวงศ์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (ด้านชีวเคมี)
๘. ศาสตราจารย์เกตุ กรุดพันธ์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านเคมีวิเคราะห์)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๘

๑. นางออรورا ศรีบัวพันธุ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านสังคมสงเคราะห์)
๒. นางมุกดา อินต๊ะสาร	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านพัฒนาชุมชน)
๓. โรงงานคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิล วงษ์พาณิชย์	สาขาพัฒนาสังคม

๔. โครงการวิจัยสายพิมพ์ดีเอ็นเอ
ของพันธุ์ข้าวไทย สำนักวิจัยพัฒนา
เทคโนโลยีชีวภาพ กรมวิชาการเกษตร	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๕. ศาสตราจารย์ (พิเศษ) เจริญ วรรณะสิน	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย (ด้านการกีฬา)
๖. สถาบันทักษิณคดีศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๔๙

๑. นายประยงค์ รมรงค์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านการพัฒนาชุมชน)
๒. มูลนิธิธัญการแพทย์ ในพระบรมราชูปถัมภ์	สาขาพัฒนาสังคม (ด้านการสาธารณสุข)
๓. บริษัท สวนสามพราน จำกัด	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
(ด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว)
๔. ร้อยตำรวจตรี วิชัย สุริยท	สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๕. ศาสตราจารย์เกียรติคุณ
นายแพทย์ยงยุทธ วัชรดลย์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๖. ศาสตราจารย์อุดม รุ่งเรืองศรี	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านการอนุรักษ์ภาษาถิ่น)

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๐

๑. ศาสตราจารย์เกียรติคุณแสง จันทรงาม	สาขาพัฒนาสังคม
๒. มูลนิธิตาฮอร์สยามวาลาเพื่อการศึกษา	สาขาพัฒนาสังคม
๓. บริษัท พิบูลย์ชัยน้ำพริกเผาไทย
แม่ประนอม จำกัด	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
๔. โครงการพิธีวิวาห์ใต้สมุทร	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
๕. ศาสตราจารย์พิไล พูลสวัสดิ์	สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๖. สำนักงานหอพรรณไม้ กรมอุทยานแห่งชาติ
สัตว์ป่าและพันธุ์พืช	สาขานุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
๗. ศาสตราจารย์คลินิก
นายแพทย์สมชาย ศรียศชาติ	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๘. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๙. โครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีต้นแบบ
รวดเร็วทางการแพทย์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๑๐. ศาสตราจารย์พิเศษประคอง นิมมานเหมินท์	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
๑๑. พิพิธภัณฑ์หุ่นขี้ผึ้งไทย	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
๑๒. โครงการศาลาเฉลิมกรุง...สืบสานความเป็นไทย	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๑

๑. ดร.กฤษณา ไกรสินธุ์	สาขาพัฒนาสังคม
๒. โครงการรักษ้างช้าง สร้างป่า พัฒนาคน
ของมูลนิธิหมู่บ้านช้างการบินไทย จังหวัดสุรินทร์	สาขาพัฒนาสังคม
๓. บริษัท ชุมพรคาบาน่า จำกัด	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
๔. ศาสตราจารย์ปราโมทย์ เดชะอำไพ	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านวิศวกรรมการคำนวณ)
๕. นายแพทย์ปานเนตร ปางพุฒิพงศ์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านจักษุวิทยา)
๖. บริษัท ไอ.ที.ซี (๑๙๙๓) จำกัด	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๗. นายวีรธรรม ตระกูลเงินไทย	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
๘. วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหิดล	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

บุคคล และหน่วยงานดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๒

๑. โรงพยาบาลอุบลรัตน์	สาขาพัฒนาสังคม
๒. นางพรศิริ มโนหาญ	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
๓. บริษัท บาธรูม ดีไซน์ จำกัด	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ (ด้านเศรษฐกิจพอเพียง)
๔. สำนักงานนวัตกรรมแห่งชาติ องค์การมหาชน	สาขาพัฒนาเศรษฐกิจ
(ด้านส่งเสริมธุรกิจเอกชน)
๕. รองศาสตราจารย์กำจัด มงคลกุล	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(ด้านพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี)
๖. ศาสตราจารย์วัชร กสิณฤกษ์	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๗. โครงการน้ำเชื้อช้าง แซ่เย็น แซ่แข็ง
และการผสมเทียมในช้างไทย	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๘. นายจักรพันธ์ โปษยกฤต	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
๙. โครงการประกวดวงโยธวาทิตนักเรียน
นักศึกษา ชิงถ้วยพระราชทานฯ	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย

บุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๓

๑. ศูนย์พัฒนาการจัดสวัสดิการสังคมผู้สูงอายุบ้านบางแค	สาขาพัฒนาสังคม
๒. ศาสตราจารย์จำรัส ลิ้มตระกูล	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๓. ศาสตราจารย์สมศักดิ์ ปัญญาแก้ว	สาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
๔. พลอากาศตรี อวุธ เงินชุกลิ่น	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านสถาปัตยกรรมไทย)
๕. เกสัชกรหญิงสุภาภรณ์ ปิติพร	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านการแพทย์แผนไทย)
๖. นายอภิชาติพงศ์ วีระเศรษฐกุล	สาขาเผยแพร่เกียรติภูมิของไทย
(ด้านศิลปภาพยนตร์)

**แบบประเมินการจัดทำหนังสือ “ประกาศเกียรติคุณบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ
ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ เล่มที่ ๒๔”
สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕**

เพื่อเป็นการปรับปรุงการจัดทำสื่อสิ่งพิมพ์ด้านเอกลักษณ์ของชาติ และการบริการของสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติให้มีประสิทธิภาพ จึงขอความร่วมมือจากท่านในการตอบแบบประเมินการจัดทำหนังสือ “ประกาศเกียรติคุณบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ เล่มที่ ๒๔” โดยจัดส่งแบบประเมินทางไปรษณีย์ที่ : กลุ่มงานประชาสัมพันธ์และสารสนเทศ สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ หรือ โทรสาร ๐๒ ๒๘๒๕๓๒๒

ตอนที่ ๑ : โปรดกรอกข้อมูล

๑.๑ ชื่อหน่วยงาน
ที่อยู่.....

☐ ราชการ ☐ รัฐวิสาหกิจ ☐ องค์กรมหาชน
☐ เอกชน ☐ หน่วยงาน ☐ อิสระ ☐ อื่นๆ

๑.๒ บุคคล

ชื่อ..... นามสกุล.....
ที่อยู่.....

ตอนที่ ๒ : โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสื่อสิ่งพิมพ์ด้านเอกลักษณ์ของชาติที่ได้รับ : หนังสือ “ประกาศเกียรติคุณบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ เล่มที่ ๒๔”

๒.๑ ความต้องการรับสื่อสิ่งพิมพ์ด้านเอกลักษณ์ของชาติอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะหนังสือ “ประกาศเกียรติคุณบุคคล หน่วยงาน และโครงการดีเด่นของชาติ ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๕๔ เล่มที่ ๒๔”

☐ ต้องการ ☐ ไม่ต้องการ

๒.๒ เนื้อหาของหนังสือ

เนื้อหาของหนังสือ	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
เนื้อหาถูกต้องและเหมาะสมกับหน่วยงาน					
เนื้อหาเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน					
เนื้อหาสามารถใช้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เยาวชนและประชาชนทั่วไป					
ความสวยงามและภาพประกอบของรูปเล่มมีความเหมาะสม					

ข้อเสนอแนะ.....
.....
.....
.....

ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือ

(แนวก๊อป)

กรุณาส่ง

กลุ่มงานประชาสัมพันธ์และสารสนเทศ
สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล เขตดุสิต
กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

ติดดวงตรา
ไปรษณียากร

(แนวก๊อป)

สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี